ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА СВИЩОВ

февруари, 2018 год.

Съдържание

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ 6
ВЪВЕДЕНИЕ 7
I. Съдържание и основни цели на ОУП на община Свищов и връзка с други планове и програми 8
1. Същност на ОУП 8
2. Местоположение и териториален обхват на плана 8
3. Цели и задачи на ОУП на община Свищов 9
4. Устройствени изисквания и предвиждания на ОУП 12
4.1. Устройствени изисквания 12
4.2. Предвиждания на ОУП за развитие на урбанизираните територии 14
4.2.1. Икономика и система „Труд“ 14
4.2.2. Социални дейности и социална инфраструктура 16
4.2.3. Жилищен фонд 16
4.3. Устройствени предвиждания 17
4.3.1. Система „Обитаване“ 17
4.3.2. Система „Труд“ 17
4.3.2. Система „Отдих“ 17
4.3.3. Система „Обществено обслужване“ 18
4.3.4. „Зелена система“ 18
4.3.5. Система „Културно наследство“ 19
4.3.5. Система „Техническа инфраструктура“ 19
4.4. Баланс на територията 19
4.5. Проектни предвиждания за развитие на урбанизираните територии в населените места 21
4.5.1. Устройство на жилищните територии 21
4.5.2. Устройство на територии за производствени и складови дейности 22
4.5.3. Смесени централни територии и територии за обществено обслужване 23
4.5.4. Развитие и устройство на териториите за отдих и спорт в населените места 24
4.6. Устройство на урбанизираните територии извън населените места 25
4.7. Земеползване и устройство на териториите със земеделски земи 27
4.8. Развитие на зелената система извън населените места и селищните образувания 28
4.9. Водни обекти и непосредствените им крайбрежия 29
4.10. Ландшафтно-устройствени мероприятия и естетическо оформяне 30
4.11. Рекултивация и земеползване на нарушени терени 30
4.12. Територии по Закона за защитените територии (ЗЗТ) и Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) 30
4.13. Културно наследство 30
4.14. Транспорт и комуникации 31
4.15. Водоснабдяване и канализация 32
4.16. Електроснабдяване 33
4.17. Газоснабдяване 33
4.18. Телекомуникации 33
4.19. Защита от природни бедствия 34
4.20. Устройствени мерки за ограничаване и компенсиране на отрицателното въздействие върху околната среда 38
5. Връзка на ОУП на община Свищов с други планове и програми 41
II. Характеристика на текущото състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на ОУП 48

1. Текущо състояние на околната среда ... 48
1.1. Климатични фактори и изменение на климата ... 49
1.1.1. Кратка климатична характеристика на района ... 49
1.1.2. Изменение на климата ... 54
1.2. Атмосферен въздух ... 60
1.3. Води ... 90
1.3.1. Състояние на повърхностните води ... 91
1.3.2. Състояние на подземните води ... 96
1.3.3. Санитарно-охранителни зони ... 100
1.3.4. Зони за защита на водите ... 101
1.3.5. Уязвими зони ... 102
1.3.6. Чувствителни зони ... 102
1.3.7. Риск от наводнения ... 102
1.3.8. Водоснабдяване и канализация ... 104
1.4. Земни недра ... 106
1.5. Почви и земеползване ... 109
1.5.1. Почвена характеристика ... 109
1.5.2. Състояние на почвите ... 113
1.5.3. Земеползване ... 115
1.5.4. Собственост на земеделските земи ... 115
1.5.5. Хидромелиоративни системи и съоръжения ... 116
1.6. Ландшафт ... 117
1.7. Биологично разнообразие – растителност, животински свят ... 120
1.8. Защитени зони и защитени територии ... 121
1.9. Културно-историческо наследство ... 123
1.10. Отпадъци ... 124
1.11. Вредни физични фактори ... 127
1.11.1. Шум ... 127
1.11.2. Радиационна обстановка ... 131
1.112. Материални активи, в т.ч. инфраструктурни и инженерни съоръжения ... 131
1.13. Население и човешко здраве ... 134
1.13.1. Здравно-демографско състояние ... 134
1.13.2. Заболеваемост на населението и рискови фактори ... 140
1.14. Риск от големи аварии ... 144
2. Развитие на околната среда без прилагането на ОУП ... 147
III. Характеристика на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати ... 151
IV. Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към ОУП, включително отнасящи се до райони с особено екологично значение ... 154
V. Цели на опазване на околната среда на национално и международно ниво и начина, по който са взети предвид при изготвянето на ОУП ... 167
VI. Вероятни значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве при реализиране на предвижданията на ОУП ... 180
1. Климат и климатични изменения ... 180
1.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП ... 180
1.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания ... 180
2. Атмосферен въздух ... 181
2.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП ... 181
2.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания ... 181

3. Води 183
2.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 183
2.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 183
4. Земни недра 185
4.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 185
4.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 185
5. Почви и земеползване 186
5.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 186
5.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 186
6. Ландшафт 187
6.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 187
6.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 188
7. Биологично разнообразие 190
7.1. Растителност 190
7.1.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 190
7.1.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 190
7.2. Животински свят 191
7.2.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 191
7.2.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 191
Определящо значение за животинския свят има растителността. Факта, че новопредложените за усвояване от ОУП имоти са предимно обработваеми земи, определя сравнително бедния видов състав на тези територии, състоящ се от широкоразпространени и/или синантропни видове. По-голямо е разнообразието в пасищата и храстите, особено такива с еденични или групи дървета, но отново тук се срещат широкоразпространени и/или синантропни видове. 191
8. Защитени зони и защитени територии 191
8.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 191
8.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 191
9.Културно-историческо наследство 191
9.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 191
9.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 192
10. Отпадъци 195
10.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 195
10.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 196
11. Вредни физични фактори 197
11.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 197
11.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 198
12. Материални активи 199
12.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 199
12.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 199
13. Население и човешко здраве 199
13.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 199
13.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 200
14. Риск от големи аварии 203
14.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП 203
14.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания 203
15. Трансгранично въздействие 204
16. Обобщени изводи за въздействията 204

VII. Мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от осъществяването на програмата върху околната среда и човешкото здраве 205
VIII. Мотиви за избор на разгледаните алтернативи 208
IX. Методи за извършване на ЕО и трудности при събиране на информацията 209
X. Мерки по наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда по време на прилагането на плана 210
XI. Заключение 212
XII. Източници на информация 213
XIII. Справка за проведените консултации 214
XIV. Приложения 227
Приложение № 1: Документи на експертите, изготвили доклада за ЕО: 227
Приложение № 2 Писма и становища, получени в хода на процедурата по екологична оценка на ОУП 227
Приложение № 3 Нетехническо резюме на доклада за екологична оценка 227
Приложение № 4 Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитените зони от мрежата „Натура 2000“. 227

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

БАН Българска академия на науките
БДДР Басейнова дирекция „Дунавски район“ с център Плевен
ВЕЛ Въздушна електропроводна линия
ДЕО Доклад за екологична оценка
ДОАС автоматични системи за мониторинг на качеството на въздуха, работещи на принципа на диференциална оптична абсорбционна спектроскопия
ДОСВ Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитените зони
ГПСОВ Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ЕО Екологична оценка
ЗБР Закон за биологичното разнообразие
ЗВ Закон за водите
ЗЗТ Закон за защитените територии
ЗКН Закон за културното наследство
ЗООС Закон за опазване на околната среда
ЗУО Закон за управление на отпадъците
ЗУТ Закон за устройство на територията
ИАОС Изпълнителна агенция по околна среда
ИЗП Използвана земеделска площ
ИПГВР Интегриран план за градско възстановяване и развитие
КАВ Качество на атмосферния въздух
КИН Културно-историческо наследство
МПС Моторно превозно средство
НИМХ Национален институт по метеорология и хидрология
НСИ Национален статистически институт
НСРПО Национална система за ранно предупреждение и оповестяване
НУРИЕОПП Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми
ОУП Общ устройствен план
ПЕВП Полиетилен висока плътност
ПСОВ Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУП Подробен устройствен план
ПУРБ План за управление на речните басейни
ПУРН План за управление на риска от наводнения
РЗИ Регионална здравна инспекция
РИОСВ Регионална инспекция по околна среда и води
РОУКАВ Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
СГН Средногодишна норма
СДК Средноденонощна концентрация
СДН Средноденонощна норма
СЧН Средночасова норма
СЧК Средночасова концентрация (максимална)
СОЗ Санитарно-охранителна зона
$ФПЧ_{10}$ Фини прахови частици под 10 микрона;
ХСД Хоризонтални сондажни дренажи
CS_2 Серовъглерод
H_2S Сероводород
NO_2 Азотен диоксид
SO_2 Серен диоксид

ВЪВЕДЕНИЕ

Целта на доклада за екологична оценка (ДЕО) на проекта на Общия устройствен план (ОУП) на Община Свищов е:

- *да анализира текущото състояние и проблеми на околната среда, в т.ч. по отношение на човешкото здраве, на територията на община Свищов,*
- *да оцени евентуалните въздействия, в т.ч. значителни, върху околната среда и здравето на хората в резултат на предвижданията на проекта на ОУП, като въз основа на това се мотивира изборът на най-благоприятната за околната среда и здравето на хората алтернатива за ОУП;*
- *да предложи мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици за околната среда и човешкото здраве от реализирането на ОУП.*

ДЕО е изготвен в изпълнение на указанията на РИОСВ-Велико Търново и съобразно изискванията на раздели първи и втори на глава шеста на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (НУРИЕОПП). Съгласно тези изисквания, докладът е разработен като единен документ, който включва съдържателна част по чл. 86, ал. 3 от ЗООС; списък на експертите и ръководителя на екипа, изготвили доклада за екологична оценка; декларации на всеки от експертите (по чл. 16, ал. 1 от Наредбата за ЕО); справка за проведени консултации и изразените при консултациите мнения, предложения, както и за начина на отразяването им; приложения. Като самостоятелно приложение към доклада за екологична оценка е изготвено нетехническо резюме, в обем не по-малък от 10 на сто от обема на доклада. Резюмето не съдържа технически термини, написано е на разбираем за широката общественост език и съдържа необходимите нагледни материали – карти, снимки, схеми.

Отделно самостоятелно приложение към ДЕО представлява и докладът за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) на проекта на ОУП върху защитените зони на територията на община Свищов.

В ДЕО са отразени и съобразени по подходящ начин всички получени становища в резултат на проведените консултации по заданието за обхват и съдържание на доклада за ЕО с обществеността, заинтересовани страни и трети лица, които могат да бъдат засегнати от реализирането на плана.

ДЕО и всички приложения към него, включително ДОСВ, се предоставят за консултации по реда на чл.20, ал.1 и ал.3 от НУРИЕОПП, заедно с проекта на ОУП.

I. Съдържание и основни цели на ОУП на община Свищов и връзка с други планове и програми

1. Същност на ОУП

ОУП на община се изготвя в изпълнение на Решение № 551, протокол № 31/30.05.2013 г. на Общински съвет – Свищов, съгласно изискванията на *Закона за устройство на територията* (ЗУТ). Общите устройствени планове са основа за цялостното устройство на териториите на общините, на части от тях или на отделни населени места с техните землища.

Съгласно нормативната уредба по устройство на територията, с ОУП на общината се определят:

1) Общата структура на територията – предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните й части;
2) Местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските територии, горските територии, защитените територии, нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;
3) Режимът на тяхното устройство, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие;
4) Режимът на устройство и опазване на територии с публичен характер - държавна и общинска собственост;
5) Териториите и зоните, в които не се допуска ново строителство;
6) Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура и сервитутните им зони на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;
7) Териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;
8) Териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия и естетическо възстановяване и оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита съгласно чл.10, ал.3 от ЗУТ и саниране за опазване на характера на ландшафта и на обектите на културно-историческото наследство;
9) Устройствените правила и нормативи за застрояване.

Прогнозният период на действие на плана е до 2035 г.

2. Местоположение и териториален обхват на плана

Съгласно чл. 105 на ЗУТ, ОУП на община Свищов обхваща цялата територия на общината.

Общината (ЕКАТТЕ VTR28, категория 2) заема най-северната част на Великотърновска област и граничи с общините Полски Тръмбеш (Велико Търновска област), Ценово (Русенска област) и Левски (Плевенска област). В северна посока общината е свързана с река Дунав, като тук се намира най-южната точка на реката. Град Свищов, административен център на общината, е един от големите Дунавски градове на България и се намира на около 230 км от столицата, на 70 км от Русе и на 270 км от Пловдив. Градът е трети по големина по брой на населението в областта след общините Велико Търново и Горна Оряховица и на 6-то място по територия сред общините от Велико Търновска област.

Площта на територията на общината е 625,268 кв. км., което е около 14,02% от площта на област Велико Търново.

3. Цели и задачи на ОУП на община Свищов

Целите и задачите на ОУП са определени в заданието за неговото изработване.

Главната цел на ОУП на община Свищов е създаване на оптимална пространствена и функционална структура на интегрирано и координирано развитие, изграждане и комплексно устройство на общината в хармонично единство на урбанизираните структури със съществуващите природни и антропогенни елементи, специфичните социално-икономически условия и при отчитане на регионалните характеристики.

Специфични цели на ОУП:

1) Формиране на комплекс от устройствени мерки, целящи създаване на условия за преодоляване на съществени диспропорции между отделни части на общинската територия;
2) Осигуряване на възможност за създаване на добри условия за обитаване и труд на населението;
3) Осигуряване на оптимален баланс между частните и обществените интереси. Планът защитава и гарантира частната собственост, но в същото време дава и възможност за реализация на необходимите обществени мероприятия. Важен елемент от тази задача е и балансът между отделните и различни частни интереси;
4) Прилагане на устройствени принципи за по-нататъшно изграждане и техническо

съоръжаване на жизнената среда в населените места и останалите обитавани територии в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти, при осигуряване на максимален ефект при инвестирането и на баланс между общностния и частните интереси;

5) Равнопоставеност на различните видове собственост в определяне на функционалните зони и предвижданията за функционално използване на терените. Когато определени мероприятия от обществен интерес имат търговска привлекателност, то за реализацията на тези мероприятия е търсена възможност за включване на всички заинтересовани собственици и инвеститори, включително и частни; обратно – за реализация на непопулярни мерки, свързани със забрани за видове дейности или отчуждаване на имоти, внимателно е преценявана степента на накърняване на частния интерес;
6) Точно определяне на функционалните зони и режими спрямо прилежащите строителни регулационни граници на селищата и селищните образувания, както и спрямо други административни и териториални ограничители, респ. при съобразяване с Плана за Земеразделянето на Територията, като са определени границите и местоположението на устройствените зони и са конкретизирани допустимите и забранени дейности в тях;
7) Определяне на изискванията при използването, опазването и застрояването на терените в различните устройствени зони;
8) Определяне насоките за териториалното развитие на урбанизираните територии и екологичното им съвместяване със земеделските, горските и защитените територии, с оглед постигане на оптимална териториална структура, чрез свеждане до минимум отнемането на ценни земеделски земи и земи от горския фонд за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване;
9) Предвид несъвместимостта на оценките за потребността от урбанизация, произтичаща от естествените демографски процеси и реалното инвестиционно търсене на терени за обитаване и за стопански дейности, е разработен и приложен адекватен подход при планиране на земеползването, респективно оразмеряване на системите на техническата и социалната инфраструктура, като се съблюдават и изискванията за устойчивост;
10) Предвиждане на мерки и осигуряване на възможности за възстановяване на нарушените територии и определяне на последващото им предназначение;
11) Осигуряване на възможност за подходящо развитие на комуникационно – транспортната инфраструктура и обвързването й с националната инфраструктура;
12) Отразяване на съществуващите и предвиждане на необходимите нови трасета и прилежащите им терени и осигуряване спазване на сервитутните зони за провеждане на съоръженията на техническата инфраструктура;
13) Определяне начина на ползване и устройството на поземлените имоти, съобразно конкретното им предназначение;
14) Отразяване на всички защитени зони и защитени територии и посочване на всички наложени спрямо тях ограничителни условия за ползване, като същевременно се гарантира опазването на биологичното разнообразие;
15) Отразяване на всички съществуващи кариери, като за същите са указани необходимите хигиенно-защитни зони и изисквания за начин на ползване и стопанисване, гарантиращ максимална защита и ползване на прилежащите им терени, съгласно предвижданията на ОУП;
16) Изготвяне на инфраструктурни проучвания за потенциала на територията и оценка на възможностите за организиране на наличните обекти на културно – историческо наследство, като културни центрове за посещение;
17) Представяне на цялостна стратегия за опазване на културното и историческо

наследство, която да бъде неразделна част от политиката за развитие на селищните и извънселищните територии на общината;

18) Представяне на концепция за развитие на туризма, при балансирано и устойчиво използване на селищните и извънселищните територии, при умело използване на природните и антропогенни фактори;
19) Предвиждания за създаване на зони за осъществяване на ежедневен, седмичен и годишен отдих и осигуряване на възможност за развитие на нови видове туризъм – екологичен, селски, религиозен и др.;
20) Обвързване на съществуващите и предвидени терени за озеленяване за широко обществено ползване в селищната среда с нови и съществуващи паркове и горски паркове в единен зелен организъм;
21) Предвиждане на терени за спорт и развлечения и специфични терени за озеленяване, с цел осъществяване защита на зоните за обитаване от промишлени зони и други замърсители;
22) Прецизиране границите на съществуващите зони за отдих;
23) Обследване на съществуващото състояние на териториите с устройствен режим за обществено обслужване и преструктуриране според създалите се необходимости;
24) Изготвяне на комуникационно-транспортен план за елементите на транспортната инфраструктура, като неразделна част от ОУП. Пълноценно отчитане на външните връзки на общината като стимулатор за развитие, като решаването на инфраструктурни и теренни проблеми е осъществено в съответствие с целесъобразността им не само на общинско, но и на междуобщинско ниво;
25) Осигуряване на възможности за оперативно действие на Общинската администрация. ОУП трябва да бъде практически инструмент в ръцете на Общинската администрация за ефективно управление на Територията. За тази цел той е едновременно достатъчно ясен и точен и с възможности за бързо привеждане в съответствие с новите условия и изискванията на конюнктурата. Тази задача е изключително важна, тъй като в настоящия момент процесите в икономиката и пространственото изграждане на средата са с висока степен на непредвидимост, даже и в близко бъдеще. Много бързо изменящите се условия могат да направят и най-добрият план неприложим, ако той не съдържа в себе си възможности за развитие. В този смисъл, Планът трябва да балансира например между силно рестриктивни и фиксирани режими за някои от териториите, спрямо общо допустими режими, с възможност за бързата им конкретизация или промяна с ПУП;
26) Създаване на необходимите устройствени условия за реализиране на стратегическите документи по Закона за регионално развитие, както и секторни програми, планове и проекти на общинско и по-високо териториално ниво. Създаване на устройствена основа за междуобщинско сътрудничество за развитие на функционалните системи и активности.
27) Създаване на възможност конкретни намерения и мероприятия, заложени в него, да се обвържат с международни програми за финансиране;
28) Изграждане на прогноза за урбанистично развитие, съответстваща на Националния, Регионалния, Областния и Общински планове и стратегии за развитие;
29) Създаване на възможност за интегриране на устройственото и пространствено развитие на територията в по-високи устройствени нива.
30) Доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложени в предходни устройствени проекти и планове и други проучвания за територията на общината.

Методически цели/задачи на ОУП:

1) определяне на нормативна основа за пространствено развитие на територията в средносрочен прогнозен период – до 2035 г.;
2) определяне на предназначението на извънселищните терени и дефиниране на устройствените им и функционални параметри на развитие;
3) определяне на вътрешната структура на елементите на функционалните системи;
4) организацията, йерархична съподчиненост и локализиране на елементите на основните функционални системи (подсистеми);
5) определяне на йерархията, структурата, трасетата на елементите на главната комуникационна мрежа; създаване на условия за оптимизиране на обществен междуселищен транспорт и неговото функциониране;
6) развитие, оразмеряване и провеждане на елементите на инженерните мрежи;
7) организиране, диференциране и оразмеряване на елементите на зелената система и природната среда;
8) създаване на оптимални условия за максимална изява ценностите на културно-историческо наследство от всякакъв вид и типология, интегрирано с развитието на останалите функционални системи в територията;
9) създаване на условия за поддържане на екологичното равновесие и опазване на природната среда от неблагоприятни антропогенни въздействия.

4. Устройствени изисквания и предвиждания на ОУП

4.1. Устройствени изисквания

А. Основни принципи

Разработването на проекта на ОУП е съобразено със следните принципи, на които се основава съвременната общинска политика по устройство на територията:

- устойчивост (устойчиво развитие);
- приемственост;
- реализъм;
- солидарност;
- партньорство.

Принципът на устойчивостта (устойчивото развитие) се изразява най-вече в прилагане на принципа на предпазливостта при използването на природните ресурси в устройствената концепция и на конкретните устройствени решения. Зад този принцип стои модел на използване на природните ресурси, който има за цел да посрещне нуждите на човека, но при запазване на устойчивостта на околната среда, така че не само настоящото, но и бъдещите поколения да могат да използват природните ресурси в сравнима степен. Понятието „устойчиво развитие“ обединява ресурсите и процесите на природните системи с човешките потребности и стопанската дейност на социалните системи. В този контекст моделът на „устойчиво развитие“ не включва единствено проблемите на околната среда, но взема предвид и социалните и икономическите съображения, включително мерките за: разрешаване на противоречието между различни конкурентни цели и заинтересовани страни, както и хармонизиране на икономическия растеж и социалното развитие с грижата за качеството на околната среда. Концепцията за „устойчиво развитие“ – и на природата, и на обществото – включва разбирането, че оцеляването на човечеството зависи основно от оцеляването на природата (или на природната среда), защото икономическото и социално-културното благосъстояние е пряко обвързано с хуманното отношение към природата – природните ресурси, растителните и животинските видове и др., а експлоатацията и разрушаването на

природата може да доведе до невъзможност да се поддържа човешкия живот и дори до изчезване на човечеството.

Принципът на приемствеността означава насърчаване на онези устройствени решения, които надграждат нови положителни качества към вече създаденото, а не го отричат и разрушават. Взети са предвид предходните устройствени планове, както и направените инвеститорски „стъпки" в т.ч. променените предназначения и настоящото фактическо ползване на земята, като индикатори за инвестиционен интерес и ориентир за настоящите устройствени предвиждания.

Принципът на реализма изисква да се формулират постижими цели, съизмерими с мащаба на ресурсите, които могат реално да бъдат осигурявани общо от публичния и частния сектори както в инвестиционен, така и в организационен план.

Принципът на солидарност означава баланс между индивидуалните и групови интереси от една страна и интересите на териториалната общност в цялост от друга страна. Той означава още баланс между интересите на различните социални категории, в т.ч. специална грижа за уязвимите групи.

Партньорството е от изключително значение както за постигане на целесъобразни устройствени решения, така и за увеличаване на ресурсовия потенциал за реализирането им. То означава партниране с представителните структури на бизнеса и с гражданските организации. То означава още взаимодействие и координиране на усилията с централните ведомства, реализиране на междуобщински инициативи.

Б. Ограничители на устройственото и строително усвояване на територията

Факторите, предполагащи ограничаване, а в определени случаи и забрана на урбанизационна намеса и строителство, са:

- *Действие на режими на особена териториално -устройствена защита:*
  - Режими на природозащита по Закона за защитените територии и по Закона за биологичното разнообразие - съгласно регламентите на законите, на заповедите за обявяването, на действащите планове за управление, респ. стандартните формуляри;
  - Режимите за културно-историческа защита по Закона за културно наследство;
  - Санитарно-охранителни зони на находища и водовземни съоръжения на питейни и на минерални води.

- *Естествени ограничители:*
  - Територии, предназначени за земеделие с висококатегорийна земя, трайни насаждения и/или значителни капиталовложения (иригационни съоръжения, противоерозионни дейности); пасища и ливади;
  - Залесени територии-специални и защитни горски територии, полезащитни горски пояси и друго мелиоративно озеленяване, ефективни дървопроизводителни масиви;
  - Водни течения и площи с прилежащите им територии;
  - Локални инженерно-геоложки и хидрогеоложки условия.

Изключения по отношение прилагането на горните ограничители са приети за допустими само в следните случаи:

- за изграждане на озеленени площи за широко обществено ползване и със специфично предназначение (изолационно озеленяване, гробищни паркове), за доразвитие на перспективни територии с производствено-складови и/или обслужващи функции, при липса на други възможности;

- при реконструкция и доизграждане на инфраструктурни трасета и съоръжения.

Факторите, стимулиращи устройственото и строително усвояване на територията, са:

- *За развитие на различните разновидности на производствени и други територии и съпътстващите ги складови и други обслужващи дейности:*
    - Наличие на инфраструктура със сходно предназначение, напр. бивш стопански двор; складова база; преработващо предприятие.
    - Удобна връзка с транспортна инфраструктура.

- *За развитие на инфраструктурата на отдиха и спорта и на туристическите атракции:*
    - Благоприятно съчетание на природогеографски и антропогенни дадености – река Дунав, атрактивни естествени ландшафти, съществуващи водни тела, в т.ч. минерални води, обекти на природното и културното наследство, подходящо разположение и връзки с общинския център, опорните центрове и другите населени места, както и с пътни артерии с транзитни потоци;
    - Установени традиции в развитието на сходни дейности по места, разработени туристически маршрути, изградена инфраструктура.

- *За развитие на транспортната инфраструктура:*
    - Възможности за ползване предимно на съществуващи полски и горски пътища при проектните предвиждания за рационализиране на междуселищната мрежа и осигуряване на трасета за «меки» форми на транспорт - пешеходни и велоалеи - между населени места, селищни образувания, места за отдих, туристическите атракции и пр.;
    - Теренни възможности за извеждане на транзитното движение по нови трасета на републиканските пътища извън селищните територии, с оглед подобряване на условията за транзит и на екологичната обстановка и безопасността.

Във всички случаи наличието на поземлени имоти - общинска собственост, има значението на стимулатор и условие за реализиране на общински политики за социално-икономическото и устройственото развитие.

4.2. Предвиждания на ОУП за развитие на урбанизираните територии

4.2.1. Икономика и система „Труд“

Анализите налагат извода, че сега съществуващите производствени терени не са достатъчни да задоволяват изискванията за бъдещото развитие на града и общината. Липсват терени за обслужване на нов инвеститорски интерес. За тази цел е необходимо да се определят и резервират нови производствени терени. В сегашното си състояние производствените зони и стопански дворове са неефективно използвани и което е по-важно - трудно могат да бъдат използвани за нови мащабни инвестиционни инициативи, тъй като собствеността на терените в тях е раздробена, със съществен дял частна собственост. Това изключва възможността за бързо преустройство и преструктуриране, доколкото е свързана с намеренията и желанията на собствениците на терени. Получените предварителни прогнозни разчети за необходимите стопански терени са показани в ***Таблица № I.4.2.1-1***:

Таблица № I.4.2.1-1 Предварителни прогнозни разчети за площта на територии за производствени и складови дейности, градско стопанство и стопански дворове

	Съществуващо положение*	Прогноза	
		Реалистичен	Оптимистичен
Територии за производствени и складови дейности, градско стопанство и стопански дворове (бруто)**	720,38 ха	881,63 ха	898,40 ха
Територии за производствени и складови дейности извън населените места, в т.ч.	571,26 ха	630,27 ха	650,60 ха
стопански дворове**	269,43 ха	300,99 ha	320,80 ха

** Включва и неизползвани терени в бившите стопански дворове*
***Включва и територии, определени като Смесени многофункционални зони (Смф)*

Устройствени решения:

- Стимулиране развитието на „опорни центрове";
- Осигуряване на планова основа за развитие на междуселищни съсредоточия на обекти за стопански дейности (селскостопанската инфраструктура и/или за малки и средни производствени предприятия, предимно за хранително-вкусова промишленост, и складови съоръжения), както и на обекти на отдиха и туризма;
- Новите устройствени решения, заложени в проекта, е целесъобразно да създадат възможности за реализиране на следните конкретни потребности за пространственото развитие на вторичния и третичния сектор:
    - Разширяване на производствените зони на гр. Свищов;
    - Използване на бившите стопански дворове, някои и в съседство с производствени зони, за устройването на стопански дейности в селата на общината. Включване и на допълнителни територии за такива дейности в съседство с опорните центрове и селата с добра достъпност с автомобилен и ж.п. транспорт. Освен складиране и изграждане на силози, могат да се появят и други малки и средни предприятия;
    - Локализация на складово-обслужващи дейности, „привързани" към главните входно-изходни артерии на град Свищов, както и при опорните центрове;
    - Създаване на условия за изграждане на извънселищни центрове на обслужващи дейности край транспортни трасета и възли и в близост до места за отдих;
    - Развитие на специализирана инфраструктура, свързана с отдиха на населението, масовия спорт и туризма: обекти на природното и културно наследство с потенциал за туристическо посещение, природни туристически ресурси, минерални извори, разнообразен ландшафт, водни площи, традиции в риболова, различните спортове и др. Развитието на дейности в територии с природна среда с туристически и рекреационен ресурс ще доведат до създаване на нови работни места, стабилизиращи населението на близките населени места, а също и от запазване на селскостопанската дейност, като хранителен „тил" на курортните територии и като елемент на селския туризъм.

Успоредно с изграждането на нови предприемачески и обслужващи терени, ще се извърши преструктуриране и обновяване на сега съществуващи промишлени терени и обвързване на предприемаческата среда с всички видове елементи на техническата инфраструктура (удобен и бърз транспортен достъп, качество на съобщителните

комуникации), лесно и удобно взаимодействие с елементи на пазарната инфраструктура, удобен достъп до различните елементи на социалната инфраструктура.

В град и община Свищов съществено развитие ще има търговската инфраструктура. Тук ще се изгражда модерна търговска инфраструктура - търговски комплекси, логистични зони по направленията на основните транспортни артерии, бизнес парк; център за иновации с база и инфраструктура за стартиращи предприятия на завършващи своето образование младежи; модерен търговски, логистичен и интермодален транспортен център с трансгранично значение.

4.2.2. Социални дейности и социална инфраструктура

Аналитичните проучвания на **образователната инфраструктура** показват, че образователните функции на община Свищов са концентрирани основно в гр. Свищов и в няколко от относително по-големите села, в които има самостоятелни и „средищни" училища. Такива са селата Българско Сливово, Морава, Овча могила и Ореш. Прогнозните разчети показват, че броят на учащите ще намалява през следващите 15-20 години. Съответно не се очертава потребност от нови детски заведения, училища (в т.ч. за основно, средно и средно професионално образование), напротив – за основните училища в селата ще се наложи закриване.

Подобно е положението и по отношение на **здравната инфраструктура** – очертава се необходимост от преструктуриране на болничните легла, т.е. намаляване на брой им. За повишаване на ефективността от следболничното лечение (рехабилитация и долекуване) се очертава необходимост от разкриване на 2 хосписа до 2025 г. и още един до 2035 г. с капацитет 10 места всеки. За два от тях е необходимо отреждане на терени в гр. Свищов, а за третия – в с. Овча могила.

По отношение на потребностите от инфраструктура за **социално подпомагане** е обоснована необходимостта от два обекта – социално предприятие и център за настаняване от семеен тип за възрастни (ЦНСТВ). За теренно осигуряване на посочените два обекта може да се използва терен – общинска собственост в района на бившето военно поделение в гр. Свищов, както и учебните работилници на социалния учебно-професионален център (СУПЦ) - с. Овча могила (за социално предприятие) и на 2-ри и 3-ти етаж от общежитието на СУПЦ – в с. Овча могила (за ЦНСТВ).

Прогнозните разчети за потребностите от **инфраструктура на културата** показват, че към момента с наличната база на културните институции се надхвърлят действащите нормативи, поради което не се предвиждат нови обекти, с изключение на изграждането на киносалон в гр. Свищов (в имот 702.4062, частна общинска собственост, намиращ се северно от Дома на народната армия и западно от сградата на общината.

По отношение на **спортната инфраструктура** не се предвижда изграждане на нова покрита спортна база, в общината се предвижда изграждането на следните обекти:

- нова многофункционална спортна зала в района на стадион „Септември”, която да се превърне в закрита спортна база и реконструкция на стадион „Академик”;
- ледена пързалка при подходящи температури през зимата - предлага се съоръжението да се изгражда временно през зимата на площадка в имот 703.22;
- плувен басейн (мястото за изграждане – имоти 703.27 и 301.1 се определя от наличието на свободни общински терени, както и от близостта до каптаж за минерална вода);

4.2.3. Жилищен фонд

Средният стандарт на обитаване в населените места на общината е висок, като е налице достатъчна площ за обитаване, на места и доста по-висока от възприетата средна европейска

норма от 20 кв.м/обитател. През последните години се увеличават необитаемите жилища, в резултат на отрицателния естествен и механичен прираст. По тази причина няма необходимост от увеличаване на жилищния фонд. Основно инвестициите в жилищния фонд ще бъдат насочени към саниране, използване на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) , реновиране на съществуващите жилища, подмяна на съществуващи жилищни сгради с ново строителство.

4.3. Устройствени предвиждания

4.3.1. Система „Обитаване“

Тъй като в жилищните територии в настоящите граници на населените места са налице значителни териториални резерви, ОУП не предвижда екстензивно развитие на жилищните територии в населените места. С ОУП се определят различни разновидности на устройствени зони за жилищно застрояване, които създават условия за повишаване на съществуващата интензивност на застрояване.

4.3.2. Система „Труд“

ОУП запазва съществуващите територии и обекти на системата, отнасящи се и към трите стопански сектора. Предвижда се и устройство на нови територии за незамърсяващи производства и складови дейности, в т.ч. разширение на промишлените зони на гр. Свищов, както и в селата – основно в границите на бившите стопански дворове. Край опорните центрове и други села с подходящо разположение в земеделски територии с добра обслуженост с автомобилен и железопътен транспорт, освен стопанските дворове, в зони за развитие на производствено-складови дейности, логистика, инфраструктура, обслужваща селското стопанство и др., са включени и допълнителни територии (общинска, държавна и частна собственост).

Предвижда се изграждане на бизнес-парк и център за иновации с база и инфраструктура за стартиращи предприятия на завършващи своето образование младежи (в района на бившето военно поделение) и модерен търговски, логистичен и интермодален транспортен център с трансгранично значение (в зона Смф, източно от пристанището) в землището на гр. Свищов. Смесени общественообслужващи и производствено-складови зони са разположени и по главните входящо-изходящи артерии на общинския център. В много случаи са предложени дублиращи локализации, което увеличава свободата на избор на инвеститорите, без отклонение от устройствените принципи. Запазват се и съществуващите животновъдни ферми, както и обектите, свързани с горскостопанските дейности. Предвижданията на плана относно местата за полагане на труд в отраслите на „третичния сектор" произтичат от необходимостта за осигуряване на качествено и рентабилно съвременно обслужване на населението, на временно пребиваващите и на транзитно преминаващите през общинската територия.

4.3.2. Система „Отдих“

Чрез устройственото зониране е планирано развитието на озеленени територии, на територии за рекреационни дейности и територии за спорт и развлечения. Съобразени са местата и териториалният обхват на вече реализираните инвестиции. В преобладаващата си част тези територии са предназначени както за осигуряване на разнообразни условия за отдих, рекреация, спорт и създаване на допълнителни атракции за местното население, така и с оглед стимулиране на различни форми на туризма. ОУП предвижда:

- запазване на всички съществуващи и отредени с регулационните планове озеленени площи за широко и ограничено обществено ползване и със специфично предназначение;
- определяне на територии за изграждане като общинска или смесена инициатива на нови извънселищни паркове, включващи най-атрактивни елементи на

природното и културното наследство, водни обекти и съществуващи съоръжения и инфраструктура - такъв парк се предвижда край „Рибарниците“ - с. Хаджи Димитрово, като при изграждането му се спазват всички режими, ограничения и забрани за защитените зони BG0000233 „Студена река“ и BG0002070 „Рибарници Хаджи Димитрово“ от екологичната мрежа „Натура 2000“.

- запазване на спортните обекти в и край населените места - отразени и включени в устройствения режим са спортните терени в селата, като в определени случаи се предвижда и бъдещо разширение – напр. в с.Овча могила (2 ха) и с.Козловец (2 ха), предвид значението им на „опорни центрове“; за съществуващите селски игрища се включват изисквания за рехабилитация и поддръжка;
- запазване на териториите за рекреационни дейности, като се разширява техният обхват и се определят следните устройствени зони:
    - устройствена зона „Курорт" (Ок) - в местност „Манастирски трап“ в близост до манастира „Покров Богородичен“ („Св.Богородица“) и минералния му извор и „Рибарниците“ – с.Хаджи Димитрово (извън границите на защитената зона).
    - устройствена зона „Ваканционно селище" (Ос) - южно от яз. Морава, на мястото на терени за стопански дворове и кариера за суровини - държавна и общинска частна собственост.
- няколко отделни малки вилни зони (Ов) в южната част на гр. Свищов, между манастира „Покров Богородичен“ („Св.Богородица“) и границите на защитената зона „Свищовска гора“, на северния скат на планински масив, извисяващ се над град Свищов и околната равнина, засята с лозя, където старите свищовски търговци са построили извънградските си къщи;
- изграждане на пешеходни и велоалеи в извънселищните територии за ползване на „меки" форми на придвижване до места за отдих и спорт, за осигуряване на познавателни и еко-маршрути, за практикуване на колоездене, любителски конен спорт и др.

4.3.3. Система „Обществено обслужване“

Запазват се териториите, предназначени за социална инфраструктура, както и такива, заети от други обекти на общественото обслужване в населените места. Като значим ресурс на общината за доразвитие на системата обекти на социалната инфраструктура, както и за изграждане на обслужващи обекти с частни инвестиции се определя свободният общински сграден фонд в селата (нефункциониращи училищни и други обществени сгради). Определени са територии за развитие на извънселищни съсредоточия на обекти за периодично и епизодично обслужване, както и за туристическа инфраструктура в близост до републикански път III-405, местност „Погребите“, в посока с.Царевец.

4.3.4. „Зелена система“

Освен описаните по-горе извън-селищни паркове, в плана е предвидено развитието на други елементи на зелената система за широко и специфично ползване, в т.ч.:

- посочени са горските територии, заети от защитни и специални гори (по смисъла на чл. 5, ал.2 и 3 от Закона за горите) за определяне като „зони за защита от урбанизация" в съответствие и по реда на чл. 12, ал. 1, т. 3 и ал. 10 от същия закон;
- определени са територии и изисквания за изпълнение на защитно и изолационно озеленяване, в т.ч. по протежението на пътища, както и за опазване залесяванията в земеделските земи, поради полезащитните им функции и като елементи на ландшафта;

- предвиден е режим за опазване на естествените обраствания на крайбрежията на водните обекти, като елемент на ландшафта и с оглед екологичното им значение;
- определени са изисквания за устройство на гробищните паркове.

4.3.5. Система „Културно наследство“

С плана се създават условия за опазване на недвижимото културно наследство на общината и реализация на потенциала му. Идентифицирани са обектите на наследството, респ. техните характеристики и статут. Описани са устройствените изисквания, осигуряващи тяхното опазване и социализация, в зависимост от разположението им в и извън населените места. Включени са предложения за последващи действия за актуализация на статута и режимите за опазването им, в съответствие с изискванията на *Закона за културното наследство (ЗКН)*. По отношение археологическите паметници, разположени в и извън населените места, са включени предложения за последващи действия за актуализация на статута и режимите за опазването им, в съответствие с изискванията на Закона за културното наследство. По отношение археологическите ценности извън населените места, за тези които нямат определен режим за опазване, са предложени временни режими , за прилагане до окончателно определяне на такива от компетентния орган по ЗКН. Посочени са онези недвижими културни ценности, които имат необходимите качества за експониране и включване в туристическите маршрути.

4.3.5. Система „Техническа инфраструктура“

Планът създава устройствени условия за:

- преминаване на транспортни направления с национално и международно значение;
- усъвършенстване и доизграждане на пътната мрежа и връзките между населените места, селищни образувания и към тези за отдих и спорт;
- предвидени са обходи на общинския център, с оглед подобряване на екологичната обстановка, подобряване на транспортната обстановка и повишаване на сигурността;
- запазване на ж.п. линията с оглед нейната функция на стимулатор за развитие на стопанските дейности, както и като опция за функционирането й като локален транспорт за ежедневни трудови и културно-битови пътувания в границата на общината и в съседните общини;
- запазване на инфраструктурата на водния транспорт с оглед възможностите за ползването му и за нуждите на търговския и гражданския обмен;
- развитие на „меки" форми за придвижване и като атракция;
- реконструкция на съществуващата и изграждане на нова, модерна ВиК, ЕЛ, газоснабдителна и телекомуникационна инфраструктура, осигуряваща потребностите на населението и временно пребиваващите, пестеливо ползване на ресурсите, незамърсяване на околната среда и прилагане на предписанията за пестеливо използване на ресурсите, незамърсяване на околната среда и прилагане на предписанията за геозащита.

4.4. Баланс на територията

В следващата таблица е представено разпределението на териториите по основно предназначение:

Таблица № I.4.4-1 Баланс на територията

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектните елементи	
	в ха	%	в ха	%
1	*2*	*3*	*4*	*5*
ТЕРИТОРИИ С ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1. Жилищни функции	2 585,88	4,14%	2 575,81	4,12%
2. Общественообслужващи функции	83,19	0,13%	49,32	0,08%
3. Производствени и складови дейности, в т.ч.:				
3.1. производствени дейности	364,41	0,58%	395,09	0,63%
3.2. складови дейности	34,66	0,06%	18,96	0,03%
3.3. други територии за производствени и складови дейности	321,32	0,51%	366,15	0,59%
4.Територии с многофункционално предназначение	0	0	89,33	0,14%
5. Рекреационни дейности, курорти и вилни зони	7,79	0,01%	26,21	0,04%
6. Озеленяване, паркове и градини	37,79	0,06%	46,94	0,08%
7. Спорт и атракции	56,05	0,09%	64,33	0,10%
8. ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ, в т.ч.:				
8.1. обработваеми земи – ниви, ливади	41 642,79	66,59%	41 625,30	66,57%
8.2. обработваеми земи - трайни насаждения	1 583,03	2,53%	1 580,94	2,53%
8.3. необработваеми земи	169,82	0,27%	171,19	0,27%
8.4.пасища	4 830,37	7,72%	4 769,28	7,63%
8.5.гори и храсти в земеделски земи	619,18	0,99%	618,28	0,99%
8.6.друг вид неземеделска земя	896,04	1,43%	862,73	1,38%
9. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, в т.ч.:				
9.1. гори	4 455,15	7,12%	4 454,66	7,12%
9.2. защитни гори	0,51	0,00%	0,51	0,00%
9.3. рекреационни гори	0	0	0	0
9.4. горски земи	200,59	0,32%	200,59	0,32%
10. ВОДНИ ПЛОЩИ, в т.ч.:	2 529,99	4,05%	2 526,58	4,04%
10.1.отводнителни канали	133,85	0,21%	133,85	0,21%
10.2.блата, мочурища	308,95	0,49%	308,95	0,49%
11. ТРАНСПОРТ И КОМУНИКАЦИИ	1 813,72	2,90%	1 807,39	2,89%
12. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА	3,14	0,01%	3,14	0,01%
ДРУГИ ТЕРИТОРИИ				
13.Животновъдни ферми и комплекси	47,57	0,08%	42,98	0,07%
14.Скали, пясъци	82,64	0,13%	70,46	0,11%
15.Мини, кариери	15,33	0,02%	14,74	0,02%
16.Територии за сметища и депа/площадки за отпадъци	62,10	0,10%	60,22	0,10%
17.Исторически места, археологически обекти и други обекти на КИН	36,67	0,06%	36,67	0,06%
18.Гробищни паркове	17,12	0,03%	17,12	0,03%
19.Имоти със специално предназначение	0,12	0,00%	0,12	0,00%
20.ОБЩА ПЛОЩ, в т.ч.:	**62 531,53**	**100%**	**62 531,53**	**100%**
ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ				
А) За природозащита - защитени територии и защитени зони	14 254,04	22,79%	14 254,04	22,79%
Б) За опазване на културното наследство	21,71	0,03%	21,71	0,03%
В) С особена териториалноустройствена защита	15 634,02	25,0%	15 634,02	25,0%
Г) За възстановяване и рекултивация	34,56	0,06%	39,63	0,06%
Д) С активни и потенциални свлачища и срутища	1 160,15	1,86%	1 160,15	1,86%
Е) Други нарушени територии	97,97	0,16%	85,20	0,14%

Ж) ОБЩА ПЛОЩ (с отчитане на припокриването)	14 602,10	23,35%	14 602,10	23,35%

Пояснения:

- Увеличението на териториите за производствени и складови дейности и градско стопанство в границите на населените места включва основно включването на свободни територии, прилежащи на Западната и Източна промишлена зона и пространственото им обединяване;
- Предвидено е депо за строителни отпадъци в общински терен, местност „Павлолията“ на гр. Свищов, в ляво от пътя „Свищов-Царевец“;
- В баланса не са включени площите на магистралните газопроводи, които ще се изяснят на етап – парцеларни планове;
- Извън терените с вече променено предназначение, териториите за урбанизация се разполагат основно върху земеделски земи, като са използвани всички възможности за включване на изоставени или деградирали земеделски земи и такива без определено стопанско предназначение и минимално засягане на земи с трайни насаждения, поливни земи, земи, заети от ливади, пасища и мери и други ценни земеделски територии;
- По отношение на ливадите, пасищата и мерите 36,98 ха се включват като елементи на парковата среда в извънселищни озеленени територии за широко обществено ползване, без допускане на крупни паркоустройствени мероприятия, нарушаващи естественото им състояние – към момента тези територии попадат в утвърдени места за отдих и рекреация. Останалата част попадат в обхвата на проектни устройствени зони в населените места за производствени, складови и обслужващи дейности, както и за доизграждане на техническа инфраструктура;
- По отношение на горските територии общата им площ е 5 074,33 ха, като към тях се причисляват и горите и храстите в земеделски земи. Площта е изчислена съгласно информацията за начин на трайно ползване на земите. Тези територии се максимално, като се засягат единствено 0,49 ха гори – за обществено обслужващи дейности, което е под 1% от всички горски територии на общината

С оглед недопускане стихийно устройствено и строително усвояване на териториите за урбанизация и осигуряване на устойчивост в развитието, с Правилата за прилагане на плана са включени и изисквания за допълване и обновяване на плановата основа на ниво Подробен устройствен план (ПУП).

4.5. Проектни предвиждания за развитие на урбанизираните територии в населените места

4.5.1. Устройство на жилищните територии

За **жилищната територия на град Свищов** се определят четири разновидности на жилищни устройствени зони (УЗ) :

- Жилищни устройствени зони за застрояване с малка височина - **Жм;**
- Жилищни устройствени зони за застрояване с малка височина - разновидност - **Жм1** - определя се за група квартали в историческата градска част , с оглед съхраняване характера на обемно - пространствената структура, представляващи среда на обектите на архитектурното наследство - културни ценности със статут по Закона за културното наследство и на специфичния градски пейзаж като цяло;
- Жилищни устройствени зони за застрояване със средна височина – **Жс;**
- Жилищни устройствени зони с комплексно застрояване - **Жк.**

Наименование на устройствената зона	Код	Макс. плътност на застр.(%)	Макс. КИНТ	Мин. озел. площ (%)	Нмакс. (етажи)	Други правила и бележки
Жилищна устройствена зона за застрояване с малка височина	**Жм**	60	1,2	60	10 (3)	
Жилищни устройствени зони за застрояване с малка височина - разновидност	**Жм1**	60	1,00	40	7(2 ет.)	Допуска се само свободно и свързано застрояване в до два съседни УПИ. ПУП-ПЗ- със задължител-ни линии на застрояване. Минимум 1/3 от озелененатa площ- дървесна растителност
		60	1,20	40	9(3 ет.)	
Жилищни устройствени зони за застрояване със средна височина	**Жс**	70	2,0	50	15 (5)	
Жилищни устройствени зони за застрояване с голяма височина	**Жг**	80	3,0	50		Минимум 1/3 от озелененатa площ- дървесна растителност
Жилищни устройствени зони с комплексно застрояване	**Жк**	50	2,0	60		Минимум 1/3 от озелененатa площ- дървесна растителност

Разновидността Жилищни устройствени зони за застрояване с малка височина **(Жм1)** е с ограничение на височината на сградите до 7м (2ет.) в зоната ограничена от ул.“Алеко Константинов“(от юг), ул.“Хр.Смирненски“ (от изток), ул.“Д.Шишманов“ (от запад) и ул.“Княз Черкаски“ (от север). Във всички случаи при изработването на устройствени планове или инвестиционни проекти се съблюдават режимите за опазване на НКЦ, определени по реда на ЗКН.

Жилищните територии в селата се устройват като Жилищни устройствени зони за застрояване с малка височина - **Жм**.

4.5.2. Устройство на територии за производствени и складови дейности

Планът предвижда устройване на територии с производствено-складово и смесено производствено-складово и обслужващо предназначение, като се съобразява със завареното разположение на тези функции в границите на града и наличните териториални ресурси със сходен начин на трайно ползване. Определят се следните видове устройствени зони:

- Предимно производствени зони - ***(Пп)*** и Чисто производствени зони - ***(Пч)***. В гр. Свищов като предимно производствени зони и чисто производствени зони се определят съществуващите промишлени зони. Такива зони се определят и за териториите с производствено и/или складово предназначение и за бившите стопански дворове в границите на селата.
- Смесена многофункционална зона - **(Смф)** се определя за територията на бившето военно поделение (за което се водят преговори за придобиване на собствеността от общината); на изхода на града в източна посока на пътя за Русе;

територия южно от стадион „Академик“, неголяма територия, югозападно от болницата (в строителните граници на Свищов) и територията, свързваща източната и западна промишлени зони; в местността „Погребите“ и територия, разположена на пътя за Бяла, южно от с.Овча могила (извън границите на населените места). В зоната се допуска изграждане на малки и средни предприятия за незамърсяващи производства; офис-сгради; обекти на деловото обслужване и на епизодичното, периодичното, ежедневно търговско обслужване; пасажерски хотели; тържища; обекти на логистиката и транспорта, в т.ч. обществени паркинг-гаражи. Допуска се и изграждане на жилище на собственика и на охраната.

„Смесените многофункционални зони с обслужващи и производствено-складови дейности" се устройват при спазване на следните показатели:

Наименование на устройствената зона	**Код**	**Макс. плътност на застр.(%)**	**Макс. КИНТ**	**Мин. озел. площ (%)**	**Нмакс. (етажи)**	**Други правила и бележки**
Смесена многофункционална зона	**Смф**	60	1,8	30	15 м (3 ет.)	Н макс. не се отнася за съоръжения

Поставя се следното общо изискване към последващите ПУП на зоните, в които са допустими производствени дейности, както и към инвестиционни проекти за производствени обекти: източниците на производствен шум се локализират по начин, който да осигурява необходимия защитен сервитут в обхвата на производствената зона, а в Смф - на съответния УПИ.

4.5.3. Смесени централни територии и територии за обществено обслужване

Устройствена зона от вида „Смесена централна зона" **(Ц)** се определя за група квартали в ЦГЧ с преобладаващи публични функции. Устройва се в съответствие с разпоредбите на чл. 36,37 и 38 от Наредба № 7/2003 на МРРБ и се застроява при спазване на следните показатели:

Наименование на устройствената зона	**Код**	**Макс. плътност на застр.(%)**	**Макс. КИНТ**	**Мин. озел. площ (%)**	**Нмакс. (етажи)**	**Други правила и бележки**
Смесена централна зона	**Ц**	от 40 до 80	от 1,5 до 3,0	от 20 до 40		С цялостен ПУП се определят Н/Ет.- задължителна

Устройствени зони „Смесени обществено-обслужващи зони" **(Соо)** се определят за изграждане на обекти на търговско, делово, туристическо, информационно обслужване. Допуска се изграждане на обекти с представителни, културни, спортни, атракционни, на социалните грижи и други обществени функции. Такива зони са определени, съобразно предвижданията на ОУП и като изцяло частна инициатива, в УПИ - частна собственост, както и в територии с различен вид собственост - за ПЧП. Смесените обществено-обслужващи зони се устройват и застрояват при спазване на следните нормативи:

Наименование на устройствената зона	**Код**	**Макс. плътност на застр.(%)**	**Макс. КИНТ**	**Мин. озел. площ (%)**	**Нмакс. (етажи)**	**Други правила и бележки**
Смесена обществено-обслужваща зона	**Соо**	60	1,8	20	12 м (3 ет.)	

4.5.4. Развитие и устройство на териториите за отдих и спорт в населените места

На територията на община Свищов **зелените площи за общо ползване** са общо към 938 дка, които са 0,16% от общата площ. По – голяма част от тях се намират на територията на гр. Свищов. Общо зелени площи в гр. Свищов са 268,8 дка. Регулационните отреждания на подробните планове на населените места осигуряват достатъчни площи за обществено озеленяване. ОУП запазва техния обхват и предназначение. За нуждите на устройството те се определят като устройствени от разновидност **Оз1.** За поддържане на благоприятна екологична обстановка допринася и запазването на водните течения и суходолията в населените места, както и озеленяването около тях, чието опазване се изисква при условията, определени в Правилата за прилагане на ОУП.
При бъдещо устройство на озеленени площи в града и селата на общината се препоръчва използването на растителност от местни или интродуцирани видове, устойчиви и съобразени с почвено-климатичните условия на района, а именно: а именно: чинар (*Platanus orientalis*), липа (*Tilia grandifolia, Tilia tomentosa, Tilia cordata*), ясен (*Fraxinus oxyphylla, Fraxinus americana, Fraxinus ornus*), бяла бреза (*Betula alba*), върба (*Salix alba, Salix fragilis*), черница (*Morus alba, Morus nigra*), декоративна ябълка, обикновен смърч (*Picea abies*), зелена дугласка ела (*Pseudotsuga menziesii*), източна туя (*Biota orientalis*), европейска лиственица (*Larix europaea*), клен (*Acer pseudoplatanus, Acer campestre, Acer platanoides, Acer dasycarpum*), пирамидална топола (*Populus pyramidalis* Rozier), бяла топола (*Populus alba*), фалшива акация (*Robinia pseudoacacia*), див (конски) кестен (*Aesculus hyppocastanum*), орех (*Juglans regia*), джанка (*Prunus cerasifera*), гледичия (*Gleditschia triacanthos*), южна каталпа (*Catalpa bignonioides*) и др.

В градските паркове на Свищов по-голямата част от дърветата са достигнали кулминация в своето развитие, което предполага проектиране на реконструкции на растителните обеми, както и планиране на подходящи дейности за оздравяване, частично или цялостно премахване на засегнатите растителни индивиди.

Резултатите, анализът и обобщенията относно състоянието на дълготрайната дървесна растителност водят до следните допълнителни препоръки:

- Задължително провеждане на санитарни сечи и резитби, които да доведат до отстраняване на изцяло повредените индивиди - представители на родовете *Populus, Robinia и Gleditschia*; саниране короните на дърветата при частично изсъхнали клони и суховършия (представители на родовете *Tilia, Fraxinus, Robinia* и *Gleditschia*, както и на *Acer dasycarpum, Acer pseudoplatanus*); подобряване растежния простор на короните при представители на родовете *Acer, Platanus, Tilia, Aesculus, Juglans* и *Fraxinus*;
- Провеждане на ландшафтно-формировъчни сечи за оптимизиране гъстотата на растителните индивиди в отделни части на общоградските паркове;
- Отстраняване на индивиди с неудачно разположение по отношение потенциалните опасности, които крият при неблагоприятни атмосферни условия, около някои от съществуващите паметници и други архитектурни елементи;
- Отстраняване на силно увредени и деформирани индивиди от уличното озеленяване (особено от вида *Fraxinus americana*);
- Подмяна на част от новозасадените фиданки с най-значително отклонение от стандартните изисквания и правилно укрепване на тези от тях, които имат перспектива за развитие в бъдеще;
- Задължително отстраняване на опасни клони и отделни индивиди в дворните пространства на детски заведения и училища.

Развитието на териториите за отдих в община Свищов, предвидено в ОУП, включва и изграждане на озеленени площи за широко обществено ползване извън населените места.

Наложителна е реконструкция на части от ***уличното озеленяване*** на града поради влошено състояние на дървесните индивиди, несъответствие с биологичните им изисквания и опасност от неблагоприятни последици.

По отношение на **териториите за спорт и атракции** предвижданията на ОУП включват съществуващите съоръжения от този вид, в т.ч. изоставените селски игрища. Териториите им, определени като устройствени зони „Територии за спорт и атракции" **(Спа).** При подробното планиране е необходимо да се предвидят озеленени площи в размер не по-малко от 20% от площта на зоната. Необходима е рехабилитация на селските игрища и (до)изграждане на необходимата инфраструктура и съоръжения (съблекални, трибуни, огради и др.) и/или изграждане на нови спортни съоръжения - игрища за групови спортове и открити площадки със съоръжения за фитнес. С последващите подробни устройствени планове такива игрища и площадки за масов спорт да се предвидят и в града - в паркови площи (в близост до съществуващите спортни обекти) и в междублокови пространства. С подробните планове да се предвидят спортни игрища (площадки) на общински терени и в землищата на с. Овча могила и с.Козловец. ОУП определя като устройствена зона **Спа** терени с площ 7,76 ха за изграждане на нови спортни обекти.

По отношение на **благоустрояването на населените места** - за всички населени места, вкл. в гр. Свищов извън центъра, е необходимо изпълнение на благоустройствени работи за обновяване на съществуващо благоустрояване на публичните пространства - улици, площади. Като ново строителство е необходимо изграждане на трайни настилки на обслужваща улична мрежа във всички села.

Необходимо е изпълнение на корекции на речните корита в границите на населените места, като се приоритизират териториите с висок риск от наводнения.

Препоръчва се изработване на програма за рехабилитация, частична подмяна и доизграждане на трайното обзавеждане на публичните пространства, особено в селата. В програмата да се отдели специално внимание на обществените чешми и герани и тяхната среда, като обекти, свързани с традиционния бит и специфични носители на местната идентичност. Друга важна потребност е изграждането и благоустрояването на автобусните спирки.

Изискванията за рехабилитация и доизграждане на елементите на техническата инфраструктура са представени в самостоятелни подточки по-долу.

4.6. Устройство на урбанизираните територии извън населените места

Определени са територии извън населените места за устройване на **зони за производствени и складови дейности**, включително за изграждане на инфраструктура, обслужваща селското и горското стопанство, както следва:

- „Чисто производствена зона" - **Пч:** Планът определя устройствена зони с производствено предназначение от разновидност „Чисто производствена зона" - Пч в землището на гр. Свищов. Тя обхваща терените, на които са разположени предприятията „Свилоза“ АД,“Сортови семена-Инвест“ АД и др.. До територията достига инфраструктура на автомобилния и ж.п. транспорта, както и другата необходима техническа инфраструктура, в т.ч. за газоснабдяване;
- „Предимно производствена зона" - **Пп:** Планът определя устройствени зони с производствено предназначение от разновидност „Предимно производствена" - Пп в землищата на почти всички населени места, включвайки терените на бившите стопански дворове и други терени, използвани за сходни функции. Край опорните центрове и други села с подходящо разположение в тези устройствени зони са обхванати и допълнителни терени общинска и частна

собственост. Тези зони поемат и основната част от инфраструктурата, обслужваща селскостопанските и горскостопанските дейности - складиране, претоварване, първична обработка на селскостопанската продукция, складове и съоръжения на растителната защита.

Устройват се при следните нормативи:

Наименование на устройствената зона	Код	Макс. плътност на застр.(%)	Макс. КИНТ	Мин. озел. площ (%)	Нмакс. (етажи)	Други правила и бележки
Чисто производствена зона	**Пч**	80	2,5	20	25 м (5 ет.)	Нмакс. Не се отнася за съоръжения
Предимно производствена зона	**Пп**	80	2,4	20	15 м (3 ет.)	Нмакс. Не се отнася за съоръжения

Териториите за обслужващи производствено-складови дейности се устройват в Смесена многофункционална зона **Смф** – (предвидени и за населените места) тези зони са със смесено обслужващо и производствено-складово предназначение, като се допуска изграждане на малки и средни предприятия за незамърсяващи производства; офис-сгради; обекти на деловото и търговското обслужване; пасажерски хотели; тържища; обекти на логистиката и транспорта, в т.ч. обществени паркинг-гаражи. Допуска се и изграждане на жилище на собственика и на охраната. Извън посочените устройствени зони за производствени и складови дейности и селскостопанска инфраструктура, планът запазва съществуващите единични обекти с такова предназначение, разположени в самостоятелни поземлени имоти, като ги определя като **„терени със собствен режим на устройство"**.

Планът предвижда устройване на „Смесени обществено-обслужващи зони" **(Соо)** извън населените места. Те са предназначени за изграждане на обекти на ежедневното и периодично обслужване (търговско, информационно, делово и пр.) на постоянно и временно обитаващите, а също и да осигурят обслужването на посетители (туристи) и на транзитно преминаващи. Допуска се също изграждане на жилище на собственика. Разполагат се край съществуващи и проектни главни пътища и в близост до места за спорт, отдих и туризъм. Смесени обществено-обслужващи зони са предвидени в землищата на гр.Свищов и с.Овча могила. Извън посочените устройствени зони за общественообслужващи дейности, планът запазва съществуващите единични обекти с такова предназначение, разположени в самостоятелни поземлени имоти, като ги определя като „терени със собствен режим на устройство".

Планът предвижда три разновидности устройствени зони за регламентиране устройството на територии за рекреационни дейности, както следва:

- Устройствена зона „Курорт" - **Ок**. Зоната обхваща територии в местност „Манастирски трап“ в близост до манастира „Покров Богородичен“ („Св.Богородица“) и минералния му извор (извън границите защитената територия) с изградените обекти на туристическото обслужване, балнеологията, спорта, озеленяването и съпътстващата инфраструктура, както и територия около 20 дка в близост до Рибарниците“ – с.Хаджи Димитрово (извън границите на защитената зона). Бъдещото устройство на зоната става на база ПУП и в съответствие с разпоредбите на чл. 28 ал. 1 и ал. 4 от Наредба №7/2003 г. на МРРБ.
- Устройствена зона „Ваканционно селище" - **Ос** се определя за поземлени имоти

- държавна и общинска частна собственост , южно от яз. Морава. Във ваканционните селища е допустимо отреждане на терени и урегулиране на имоти за изграждане на обектите по чл. 28 ал. 1 от Наредба №7/2003 г. на МРРБ.

- Устройствена зона вилни зони - **Ов** . Обхваща няколко малки зони в южната част на гр.Свищов, между манастира „Покров Богородичен“ („Св.Богородица“) и границите на Защитена зона „Свищовска гора“, на северния скат на планински масив, извисяващ се над град Свищов и околната равнина, засята с лозя.

Устройствените зони за рекреационни дейности „Курорт", „Ваканционно селище" и „Вилна зона“ се застрояват при спазване на следните нормативи:

Наименование на устройствената зона	**Код**	**Макс. плътност на застр.(%)**	**Макс. КИНТ**	**Мин. озел. площ (%)**	**Нмакс. (етажи)**	**Други правила и бележки**
Курорт	**Ок**	до 30	до 1,5	50	15 м (5 ет.)	Минимум ½ от озелен. площ- дървесна растителност
Ваканционно селище	**Ос**	до 30	до 1,2	50	до 10 м	Минимум ½ от озелен. площ- дървесна растителност
Вилна зона	**Ов**	до 40	до 0,8	50	височина на вилната сграда - 7,0 м, а до билото на покрива- 10 м	Минимум ½ от озелен. площ- дървесна растителност

За всички урбанизирани територии извън населените места с последващите ПУП да се предвиди изграждане на разделна канализация за атмосферните и отпадъчните води и отвеждане на последните в градската ПСОВ, където е възможно, или в ЛПСОВ. До изграждане на канализационната мрежа, отпадъчните води да се заустват в индивидуални съоръжения за отвеждане и пречистване на водите (водоплътни изгребни ями), които отговарят на техническите и санитарно -хигиенните изисквания.

4.7. Земеползване и устройство на териториите със земеделски земи

С ОУП се определят земеделски земи, чието предназначение може да бъде променяно само в точно определени случаи.

За тях на основание чл. 10, ал. 3 от ЗУТ се установява режим на превантивна защита, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества. Режимът се определя за земеделските земи от I до V бонитетна категория, всички земеделски земи с трайни насаждения, всички земеделски земи с изградени системи за изкуствено напояване, земите за зеленчукопроизводство, ливадите, пасищата и мерите, както и прилежащите полезащитни горски пояси. Режимът на превантивна защита се отнася и за всички земеделски територии, попадащи в обхвата на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие. Режимът не се отнася за земите по § 4 от ЗСПЗЗ.

Промяна на предназначението на земеделските земи от описаните видове се допуска, когато ПИ граничи с път от републиканската пътна мрежа или от общинската мрежа - най-малко бивш IV клас. В тези случаи промененото предназначение може да бъде за крайпътни обслужващи обекти, както и за териториално разширение на съществуващи населени места и селищни образувания. Допуска се още изграждане на жилище за собственика и за охраната. Когато имотът е с по-голяма площ, промяната се извършва само за част от него с размер до 3 дка. При изработването на подробните устройствени планове да се съблюдават следните

нормативи: макс. **Пзастр. 60%; Кинт 1.2; мин. Позел. 30%; Н макс. (етажи) - 10 (3ет.).** Н макс. не се отнася за съоръжения.

Изключение от горните ограничения се допуска още за:

- изграждане на обекти на техническата инфраструктура и на комуналното стопанство за задоволяване на обществена потребност, вкл. хидромелиоративни мрежи и съоръжения, свързани с тяхната експлоатация;
- разширение на гробищни паркове или за нови гробищни паркове;
- изграждане на нови полезащитни пояси;
- изпълнение на мероприятия и строителство, свързани с опазването и експонирането на обекти на недвижимото културно наследство. Необходимият за целта териториален обхват се доказва със специализирани проучвания към ПУП.

За земеделските територии, попадащи в защитени зони по ЗБР, горните допускания са приложими, **доколкото не противоречат на режимите, определени със заповедите за обявяване на защитените зони и стандартните формуляри и съответно плановете за управление на защитените зони след тяхното приемане**.

Земеделските земи, които не попадат в така определения режим на превантивна защита, се устройват по реда на Закона за опазване на земеделските земи и свързаните с него подзаконови нормативни актове.

В базата данни към кадастралната карта с регистър, която представлява картна основа за разработване на ОУПО в обхвата на землището на гр. Свищов не се съдържат данни относно бонитетната категория на земеделските земи. Такива данни се съдържат в картата на възстановената собственост с регистрите към нея в ZEM-формат. Приложимостта на критерия, отнасящ се за бонитетната категория, подлежи на проверка за отделните поземлени имоти при възникване на инвестиционно намерение.

4.8. Развитие на зелената система извън населените места и селищните образувания

Предлага се устройство на територията, което предполага балансирано съотношение между рекреационни, средообразуващи, и защитни функции на природните ресурси в района, поддържане на разнообразието на екосистемите, опазване и съхраняване на биологичното разнообразие, опазване на културно-историческото наследство на региона, създаване и стимулиране на регионален и национален интерес към ценностите в района като част от развитието на туризма и спорта в общината.

Горските територии заемат само 4,6% от площта на община Свищов. Общата площ на ТП“ДГС Свищов“ е 5328,4 ха, от която 5004,1 ха дървопроизводителна и 324,3 ха недървопроизводителна. За защита на естествената растителност, животинските видове, защитени растения и други са обособени защитените местности ”Мешовата гора” и „Стария дъб”. Част от територията на стопанството попада в Природен парк „Персина”. Разработен е Горскостопански план за периода 2016-2025 г., с който проектът на ОУП се съобразява.

За **озеленените територии за широко и специфично ползване извън населените места и селищните образувания** се определят следните разновидности:

- озеленени територии за широко обществено ползване извън населените места **(Оз2)** - извънселищни паркове;
- озеленени територии за широко обществено ползване - горски парк – Паметниците **(Оз3);**
- територии за спорт и атракции **(Спа),** предназначени за обекти на спорта, както и други атракции.

Озеленените територии за широко обществено ползване извън населените места от разновидността Оз2 се устройват при съблюдаване на описаните по-долу конкретни изисквания, насочени към опазването на конкретни компоненти на околната среда (водни площи, пасища и ливади, гори, характерен ландшафт и др.).

Конкретните предвиждания за **озеленени територии за широко общественоползване — горски парк (Оз3)** се отнасят за ***горски парк „Паметниците".*** Обхваща горски територии източно от гр. Свищов, в местността около р. Текир дере. Включва подхода към културната ценност и основен обект на културния туризъм „Нове". Горският парк е развит в близост до Римския военен лагер „Нове" и е част от охранителната зона. Според обхвата му, границата на парка тангира от юг границата на недвижимата културна ценност, археологическия обект Нове, което е условие за цялостно съхраняване на естествената му природна среда. В посочения обхват вече са изградени алеи и велотрасета, както и елементи. Площта на горския парк 1,20 ха.

Зона **Спа** се определя за терен южно от с. Овча Могила, който може да се използва като база за конни спортове (това предложение е обвързано с развитието на здравни и рехабилитационни дейности в този опорен център). В тази зона се включват и съществуващите селски стадиони при с. Александрово, Деляновци и Морава.

Гробищни паркове – за гр. Свищов е определен нов терен в съседство от изток на съществуващите паркове – бивши земеделски земи с променено предназначение. В по-голямата част от селските гробищни паркове са налице теренни резерви. Недостатъчно е озеленяването.

Защитно, изолационно и крайпътно озеленяване – за възпиране, ограничаване или смекчаване неблагоприятни влияния, изпълнение на санитарно-хигиенните стандарти и осигуряване комфорт на обитаването, между жилищните територии и такива за животновъдни или производствени дейности, се предвижда устройство на озеленени площи със специфично предназначение, с режим на устройствена зона „Изолационно озеленяване" - **Ози**. Зони от този вид се предвиждат също между жилищни територии и прилежащи участъци от трасетата на републикански пътища. В устройствените зони Ози се изпълнява озеленяване с подходяща едроразмерна растителност на база дендрологичен проект. Те се стопанисват и поддържат, като част от зелената система на съответното населено място. ОУП предвижда доразвиване на крайпътното озеленяване по пътищата от републиканската и общинската мрежа. При прокарване на нови пътни трасета и реконструкция на съществуващи, в участъците с възможни снегонавявания се предвижда крайпътно озеленяване - двустранно, или едностранно на платното, откъм неблагоприятната страна, като от тази страна във всички случаи се предвижда етажно озеленяване с храстова и дървесна растителност за защита от снегонавяване. При двустранно озеленяване на срещуположната страна се предвижда разредено редово озеленяване с дървесна растителност, с оглед бързо разледяване и снеготопене по пътното платно.

4.9. Водни обекти и непосредствените им крайбрежия

ОУП запазва всички естествени обраствания - зелени структури в обхвата на принадлежащите земи на водните обекти по смисъла на *Закона за водите (ЗВ)* и предвижда тяхното опазване, доколкото не възпрепятстват естествения отток, както и поддържането на обектите. Предназначението им е осигуряване срещу ерозионни процеси; превръщане на част от надземния отток в подземен (осигурява подхранване на оводнената част в по - продължителен период и с по-ниска скорост на протичане на водите); предпазване (филтриране) на вредности от селскостопанските дейности - разтворени торове и препарати за растителна защита. Едновременно с това, те осигуряват „зелени коридори" - непрекъснатост на зелените и природните ареали, увеличаващи възможностите за активна аерация, както и естествени връзки за локални миграции на животински видове. Не на последно място, крайречните зелени структури представляват характерен ландшафтен акцент.

Във връзка с горното, не се допуска промяна на предназначението и/или разполагане на строежи в поземлените имоти на описаните обекти, включени в ККР и КВС, освен изграждане на водностопански и хидротехнически системи и съоръжения. В границите на урбанизирани територии, в т.ч. извънселищни паркове се допуска още и изграждане на съоръжения, свързани с водни спортове и атракции, на основание цялостен ПУП.

При поддържането и доизграждането на структурите да се съблюдават и следните изисквания:

- при подмяната на съществуващото или при ново озеленяване да се ползват растителни видове, идентични с естествените за мястото;
- да не се засаждат дървета в най-ниската разливан крайречна тераса (в зависимост от хидроложки проучвания за високи води с обезпеченост веднъж на 50 години).

Всички устройствени и строителни инициативи, респ. свързаните с тях планове и проекти, засягащи водните обекти се процедират при стриктно спазване на законоустановените процедури и се съобразяват с Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) в Дунавски район.

4.10. Ландшафтно-устройствени мероприятия и естетическо оформяне

Целта на тези предвиждания е опазване в максимална степен на горските територии, осигуряване на свързаност на природните ареали (планиране на прекъсната урбанизация), запазване характера на селищните ландшафти, изграждането на техническа инфраструктура да нарушава минимално ценните и характерни елементи на ландшафта – скални масиви, земни форми, съществуващо едроразмерно озеленяване.

4.11. Рекултивация и земеползване на нарушени терени

На техническа и биологическа рекултивация подлежат:

- закритите депа за твърди битови отпадъци.
- строителни площадки на точкови и линейни обекти (след приключване на строителството);
- земи с нарушен почвен профил;
- изоставени бивши кариери или освободени площи от кариери, както и площите на всички кариери след приключване на експлоатацията им – напр. в Овча могила.

Видът на рекултивационните мероприятия за отделните обекти се определя с проекта за рекултивация, в съответствие с начина на последващото ползване на съответните територии. В случаите, в които с ОУП не са определени конкретни устройствени зони, последващото ползване се съобразява с това на прилежащите територии - земеделски или горски.

4.12. Територии по Закона за защитените територии (ЗЗТ) и Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)

Защитените територии запазват предназначението си по ЗЗТ. Достъпът до защитените местности и природните забележителности се осъществява изцяло по съществуващи горски и полски пътища. Предвиждат се мероприятия по поддръжката и туристическо маркиране, без капитални благоустройствени работи.

Съгласно данните, предоставени от Възложителя, ОУП не предвижда урбанизация на земеделски и горски територии, попадащи в защитени зони по ЗБР или защитени територии по ЗЗТ. За земеделските територии, попадащи в защитени зони по ЗБР, се установява режим на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от Закона за устройството на територията, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават качествата им. Режимът на превантивна защита се прилага до влизането в сила на планове за управление на защитените зони, след което устройството им се съобразява с общите правила за устройство, определени с настоящия ОУПО и изискванията на съответния план за управление.

4.13. Културно наследство

Културното наследство в община Свищов представлява един от ценните ресурси на общината, със значение както за социално-икономическото й развитие, така и като елемент на

физическата среда. Основният интерес е насочен към културните обекти и архитектурно-строителните ценности от края на 18-ти и началото на 19-ти век в гр. Свищов. Друг основен ресурс са обектите на археологическото наследство, разположени почти изцяло в извънселищни територии.

Най-ценните обекти на архитектурното наследство в гр. Свищов, както и такива, свързани с исторически събития и личности със статут на НКЦ са в удовлетворително състояние и социализирани. Някои НКЦ са в лошо, в т.ч. има такива в аварийно състояние (т.XI на обяснителната записка на проекта на ОУП), като мерките за опазването им не са предмет на ОУП.

4.14. Транспорт и комуникации

Един от основните приоритети при решаване на проблемите на строителството и благоустройството са комуникациите в рамките на населените места, както и между-селищните връзки. В община Свищов най-голяма е дължината на пътищата от трети клас (75,873 км), което представлява 59,9% от дължината на цялата пътна мрежа в общината.

Подобряването на пътните връзки на гр.Свищов и общината в трите основни направления - В. Търново, Плевен, Русе е приоритет с висока степен.

От анализа на състоянието на общинската пътна мрежа, което е важно условие за свързаността между селата и общинския център, е видно че само 12,32 % от общинската пътна мрежа е в добро или отлично състояние, 47,48 % е в задоволително състояние и 40,20 % е в незадоволително и лошо състояние (като малко над 1/3 от тях са без трайна настилка). Необходима е **основна рехабилитация** на общинските пътища. От много важно значение е "Реконструкция на път VTR2263 (II-52, ОРЕШ – ДЕКОВ) – ДРАГОМИРОВО (III-302)". Строителството на пътя е започнало в началото на $90^{-те}$ години. Изградени са изцяло едва 3.739 км. от общата дължина 8.8478 км., от км. 4^{+739} до км. 8^{+478}. На останалата част е изпълнена само трошенокаменната настилка. Към настоящия момент пътят е почти неизползваем. С изпълнение на проекта ще бъде осигурена пряка връзка между с. Ореш и с. Драгомирово. Проектът е включен в *Средносрочната оперативна програма за изпълнение на Стратегията за развитие на пътната инфраструктура 2016-2022 г.* като приоритетен общински пътен участък за рехабилитация.

Липсата на снегонавявания ще гарантира сигурен достъп на населението от селата Червена, Овча Могила, Морава, Деляновци и Драгомирово до общинския център през зимния период. Имайки предвид разположението на Природен парк „Персина", защитена зона за опазване на дивите птици „Свищовско-Беленска низина" и защитена зона за опазване на местообитанията „Свищовска гора" изпълнението на проекта ще доведе до повишаване на туристическия поток, както към двете села, така и към гр. Свищов.

Агенция „Пътна инфраструктура", към момента няма инвестиционни проекти за изграждане на нови и ремонтни дейности по съществуващи републикански пътища на територията на община Свищов.Основното предвиждане, което в проекта на ОУП е заложено, е бъдещото изграждане на пътна връзка в чертите на гр. Свищов с цел подобряване на транспортно - експлоатационните характеристики на направлението и повишаване на безопасността на движение с изнасяне на тежкото движение извън жилищните райони на града. Трасето на пътя преминава през : участъка от кръстовище с ул. „33-ти Свищовски полк" ОТ9722 – ОТ 9721 – ОТ902 – ОТ901, което е развито по одобрения регулационен план, в участъка между ОТ901 – ОТ900 – ОТ898 - ОТ896 – ОТ 895 - съвпада със съществуващата улица „Полк. Никола Иванов", и в участъка ОТ895 – ОТ7591 – ОТ759 при ул." Дунав" е по одобрения регулационен план. Проектната скорост е Vпр= 50 km/h, съгласно изискванията на Наредба № 2 от 29 юни 2004 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи на урбанизираните територии. Общата дължина на трасето е 1259,34 м (начало – 90,81 м източно от ОК9722 и край 125,26 м западно от ОТ759). В ситуационно отношение пътният участък е решен с една проектна ос в средата на платното за движение. Трасето започва с прав участък от ул."33-ти Свищовски полк", последван от хоризонтална крива с радиус 45 м и

оформяне на ново триклонно кръстовище. Продължава по залесен терен, отреден по регулация за улица и с крива с радиус 140 м влиза в съществуващата улица „Полк. Никола Иванов“. При ОТ895 продължава в северозападна посока с крива с радиус 120 м. Преминава по затревен терен, отреден по регулация за улица и с крива с радиус 500 м влиза в съществуващата улица „Дунав“. След кръстовището при ОТ626 е края на участъка. Трасето на новата пътна връзка изцяло е съобразено със съществуващата регулация на гр. Свищов.

Развитието на транспортно-комуникационната система включва и изграждане на **мрежа от пешеходни и велосипедни алеи**, осъществяващи връзки с извънселищни места за отдих, спорт и атракции, и туристически обекти, в т.ч. обекти на природното и на културното наследство. По правило алеите се провеждат по полски и горски пътища. Предвижда се изграждане на подобни алеи и успоредно на автомобилните пътища при тяхната реконструкция и при ново строителство.

Категорията на **жп линията**, преминаваща през територията на община Свищов е II-ра категория, а класификацията по товаронапрежение е VI-ти клас. Общата дължина на железопътната мрежа на територията на община Свищов е 31.723 км. Габаритът на натоварване на линията е “GB”.Техническото състояние на релсо-траверсовата скара е добро и гарантира скоростите, заложени в графика за движение на влаковете.

Свищов заема важно място като **пристанище** по река Дунав. Той е разположен на 43° 37' северна ширина и е най-южната точка, през която преминава река Дунав. Още от древността той се е разглеждал като едно от ключовите пристанища по реката и превозите на юг и север от реката. Значението на пристанището се разширява във връзка с изграждащите се транспортни коридори. Международно пристанище Свищов е разположено на 7 Паневропейски транспортен коридор (Рейн-Майн-Дунав). Намира се в близост до транспортни коридори № 8 и 9, на около 45 км. и автомагистрала "Хемус" (на 56 км. от предполагаемото й трасе) и на 45 км. от гр. Александрия (Румъния), която има излаз на основната пътна артерия на страната Букурещ - Тимишоара - Арад - част от международни инфраструктурни коридори. Пристанището и град Свищов притежава значителен потенциал, който може да се развие с построяване на мост над река Дунав между Свищов и Зимнич, който не е предмет на ОУП.

4.15. Водоснабдяване и канализация

Анализите на съществуващото състояние на ВиК мрежата и прогнозите за развитие са направени при съобразяване на Регионалния генерален план за ВиК ЕООД Свищов, с период на действие до 2038 г.

Съществуващият капацитет на изградените **водопроводни мрежи**, като цяло задоволяват нуждата на обслужваното население. В същото време, се отчитат изключително големи загуби на вода, достигащи до 72% през 2011 г. Недостатъци са високите концентрации на манган в кладенците на Раней и наличието на нитрати във водоизточниците на 8 села.

Гр. Свищов е единственото населено място на територията на „ВиК – Свищов” – ЕАД с изградена **канализационна система**, част от която е в лошо състояние или не функционира правилно. Част от градската канализация е с недостатъчен капацитет за поемане на дъждовните води Относно относителен дял на обхванатото с канализация население, около 90% от населението на гр. Свищов е включено в централизираната канализационна мрежа. Останалите петнадесет села нямат изградена инфраструктура, включително и съоръжения за пречистване. Проблем е липсата на пречиствателни съоръжения в предприятията, заустващи в канализацията и животновъдните ферми, заустващи в дерета, отводнителни канали и р. Дунав.

Има изградена пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ), оразмерена за 35000 еж, но в проекта е предвидено, че може да поеме до 40000 еж и хидравлично да поеме до 1 000 $м^3$/дн. С оглед сезонността на работата на две от промишлените предприятия (консервен и винарски комбинати) и ваканцията на студентите считаме, че проблем с пречистването на отпадните води може да се получи само за 1-2 месеца годишно – месеците септември и

октомври. Възможността проблемът да се реши най-ефективно е двете проблемни предприятия да си изградят локални пречиствателни съоръжения. За селата няма техническа възможност за включването им към ПСОВ на гр. Свищов, поради което в проекта на ОУП са показани ориентировъчно местата на локални ПСОВ и точките на заустване. До изграждане на канализационната мрежа и пречиствателните съоръжения, отпадъчните води да се заустват в индивидуални съоръжения за отвеждане и пречистване на водите (водоплътни изгребни ями), които отговарят на техническите и санитарно - хигиенните изисквания. В Правилата за прилагане на ОУП е включено изискване към последващите подробни устройствени планове на населените места и селищните образувания да се предвиди реконструкция, рехабилитация и доизграждане на канализационната мрежа като разделна, с оглед осигуряване на възможност за събиране и отвеждане на отпадъчните води до локални пречиствателни съоръжения в по-далечна перспектива.

4.16. Електроснабдяване

Електропреносната мрежа е изградена предимно с електропроводи средно напрежение. Основните магистрални електропроводи са собственост на ЕСО ЕАД и състоянието им е много добро. Захранващите електропроводи са: ВЕЛ „Щастливеца" 110 kV за п/ст „Свищов“, ВЕЛ „Вардим" 110 kV, ВЕЛ „Свилоза" 110 kV и ВЕЛ „Драгомиров“ 110 kV. Мрежата 110kV е добре развита и е в добро състояние. Има предвидени трасета със сервитути за обслужване на електропроводите, които следва да се запазят.

За електрозахранване на територията на община Свищов има изградена подстанция „Свищов“ 110/20 kV - собственост на ЕСО ЕАД. Подстанцията е едновременно и разпределителна на 20 kV. Трансформаторната разпределителна подстанция 110/20 kV е териториално обособена в района на общинския център и е с достатъчен капацитет. В много добро техническо състояние е и задоволява потребностите на територията. Съществуващата подстанция има възможност за разширение с подмяна на трансформаторите с по-голяма мощност и развитие на мрежа средно напрежение с използване на кабелни линии. За предвижданото дългосрочно развитие на Община Свищов не се налага изграждане на нова ел. подстанция 110/20 kV.

Като цяло състоянието на електроразпределителната мрежа 20 kV е в добро състояние в градската част, с изключение на остарелите маслени кабели. Състоянието на електропроводите в крайградските зони и селищата също е добро.

За електрозахранване на предложените с ОУПО нови селищни образувания планът предлага включване на нови мощности на страна 20 kV. С последващ ПУП на селищните образувания е необходимо да се предвиди изграждането на нови разпределителни мрежи НН и СрНН, както и изграждане на нови трансформаторни постове. Трасетата и съоръженията са показани на специализираната схема към плана.

4.17. Газоснабдяване

„ТЕЦЕКО” ЕООД е носител на лицензии за разпределение на природен газ в община Свищов и доставчик от краен снабдител. Компанията е разработила принципна схема за развитието на газопреносната мрежа по етапи. Проектната документация в идеен и работен вариант ще бъде разработена след окончателното решение на „Булгартрансгаз“ за избор на трасе на преносния газопровод до община Свищов и определяне мястото на АГРС (автоматична газорегулираща станция). Газификацията на Свищов ще осигури алтернативен енергиен източник, което ще подобри условията на живот, ще се спести енергия и ще се намалят емисиите, което ще има благотворно въздействие. Следва да се предвидят необходимите сервитути на етапа на проектиране.

4.18. Телекомуникации

В последните години телефонните съобщения в община Свищов са преструктурирани от аналогови системи, централи тип А 29 и КРС, аналогови преносни системи и нискочестотни

селищни и междуселищни кабели в цифрови. Преобладаващата част от територията на общината има покритие от мрежите на мобилните оператори, но в някои части сигналът не е достатъчно добър.

Наличието на голям брой оператори дава отражение върху изграждането и развитието на телекомуникационните мрежи. Променят се условията и възможностите в развитието на магистралните проводи, разпределителните мрежи, като най-голяма промяна се получава в развитието на мрежата за достъп до крайните потребители.

В последните години всеки потребител може да стане абонат по свой избор към различен доставчик в районите с добре развита инфраструктура. Мрежите са различно развити и зависят от финансовите възможности на операторите. Това налага изграждането на мрежите през различни периоди по едни и същи трасета, което води до многократно нарушаване целостта на уличните и тротоарни платна.За ликвидиране на негативните последици от многократните изкопни работи е необходимо:

- при строителството на нови сгради - от предвидените по проект точки за телефонни инсталации в сградите до шахта пред входа на сградата да се извеждат минимум по 4бр. HDPEф40 за достъп на операторите до сградата;
- при рехабилитация на тротоари и улици, едновременно с това да се изграждат или разширяват елементите на телекомуникационната инфраструктура.
- всички трасета на техническата инфраструктура, подлежащи на реконструкция и изграждане, ще се осъществят след процедури по ЗУТ.

4.19. Защита от природни бедствия

Наводнения

Характеристиките на хидрографската мрежа на община Свищов (немного реки и наличие на голям брой язовири и микроязовири) са предпоставка определени общински територии да са с риск от наводнения. Типично за територията е проявление на наводненията в едни и същи населени места от едни и същи реки. Идентифицирани са и следните райони, където има нужда от коригиране в населените места, изграждане на защитни съоръжения по теченията им и регулярна поддръжка.

- Дерето в участъка на населеното място – с.Морава;
- Коритото на река Барата в участъка на населеното място – с.Овча могила;
- Коритото на река Студена в участъка на населеното място-с.Драгомирово (и в трите села няма корекция на реките);
- с.Ореш - дерето е в льосова почва и е много дълбоко.

В резултат на интензивни валежи и поройни прииждания на реките Барата, Червенска и Студена съществува риск от речни наводнения съответно в землищата на с.Морава, с.Овча могила и с.Драгомирово.

Със заповед № 88/21.08.2013 год. на директора на БДДР, за територията на община Свищов е определен един район със значителен потенциален риск от наводнения - BG2_APSFR_DU_01– река Дунав - населените места по крайбрежието от с.Ново село до гр.Силистра (в община Свищов това са гр.Свищов и с.Вардим).

С Правилата за прилагане на ОУП се въвеждат изисквания към последващите подробни устройствени планове и правилата за прилагането им:

- да включват съответни регулации на речните корита и отреждания за изпълнение на необходимите защитни съоръжения за защита на урбанизираните територии;
- да осигуряват безпрепятствен достъп до речните корита за контрол и почистване;
- да не допускат дейности, нарушаващи естественото състояние и проводимостта на речните легла, освен такива, осигуряващи защита от вредното въздействие на водите;
- да не предвиждат застрояване на жилищни и вилни сгради и стопански

постройки в заливаемите тераси на реките и в сервитута на хидротехническите съоръжения, както в урбанизираните територии, така и при промяна на предназначението на поземлени имоти извън тях;

- при издаване на разрешения (концесии) за добив на инертни материали от речните корита, при определяне мястото и обхвата да се държи сметка за рисковете от разширяване на заливните зони, респ. наводнения, както и за възможно компрометиране на съществуващи съоръжения (мостове, диги и пр.).

Свлачища

„Геозащита Плевен" ЕООД регистрира на територията на община Свищов към 31.12.2015 г. **43 броя свлачища**, със засегната площ 11601466 м^2, от които:

- 1.в регулационните граници на селищата:
  - периодично-активни – 10 броя, със засегната площ 33795 м^2;
  - потенциални – 15 броя, със засегната площ 7567789 м^2;
  - стабилизирани – 13 броя, със засегната площ 15182 м^2;
- 2.в землищата на селищата и в пътища:
  - периодично-активни – 3 броя, със засегната площ 3509700 м^2;
  - потенциални – 2 броя, със засегната площ 475000 м^2;
  - стабилизирани – 0 броя.

Свлачищата представляват сериозен геоекологичен проблем за общината. Изградените системи за дрениране на подземните води най-често на се поддържат или са недостатъчно ефективни. По отношение на ерозията може да се потвърди ролята на р. Дунав като сериозен ерозиен фактор, който отнема част от най-плодородните земи на общината. Оценката на ерозийните проблеми на община Свищов изисква разглеждане в два аспекта. Първият аспект е свързан с линейната ерозия на р.Дунав, а вторият - с дънната и челна ерозия. За намаляване и предотвратяване на свлачищния риск с цел безопасно устройство и ползване на засегнати от свлачища територии са необходими следните мерки и свързаните с тях действия:

- поддръжка, контрол и изграждане на нови отводнителни съоръжения, понижаващи нивото на подпочвените води;
- изграждане на канализационни мрежи в по-големите населени места и на водоплътни изгребни ями за малките;
- надеждно отвеждане на повърхностните дъждовни води;
- осигуряване на нормален отток на реките и деретата в общината чрез регулярно почистване и корекции на коритата им;
- изграждане на подпорни стени от камък или бетон по трасетата на засегнатите общински пътища.

Задължително се изискват: актуално становище за състоянието на свлачищния район, в който попада имотът; доклад за инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания и изследвания за изясняване необходимостта от геозащитни мерки и дейности, приет с протокол от експертен съвет на компетентния орган, одобряващ подробния устройствен план (ПУП); ПУП, изработен при спазване на чл. 103, ал. 6 от ЗУТ в по-широк обхват (квартал, масиви, местност, зона), а не за единични имоти, придружен с обща укрепителна схема на района с предвиждане за етапно изпълнение.

Строителството на сгради и съоръжения в имоти, попадащи в свлачищни райони, за които е необходимо извършване на геозащитни мерки и дейности се осъществява при спазване на следните условия: изпълнение на геозащитните мерки; въвеждане в експлоатация на съоръженията, осигуряващи устойчивостта на имота и нормалната експлоатация на предвиденото застрояване; отчитане на положителен ефект от изградените противосвлачищни съоръжения от компетентния орган и др.

В регулационните граници на селищата не се предвиждат съществени промени в устройственото планиране на земите в близост до свлачищата.

По отношение на ОУП и промяната в устройствените зони в общината, по-голям интерес представляват свлачищата извън регулационните граници на селищата. Както е описано по-горе, извън регулационните граници на селищата има 3 бр. активни и 2 бр. потенциални свлачища.

Активните свлачища са:

➢ *VTR28.65766.01.15 - активно свлачище в землището на гр. Свищов*. Разположено е на 1 км западно от м. „Паметниците“, с географски координати: N 43.61548, E 25.38787.

Чрез ОУП не се предвиждат промени в устройственото планиране на територията в близост до свлачището. На следващата фигура е представено местоположението на VTR28.65766.01.15 върху съществуващото планиране на територията (*лявата част на фигурата*) и върху проекта на ОУПО Свищов (*дясната част на фигурата*):

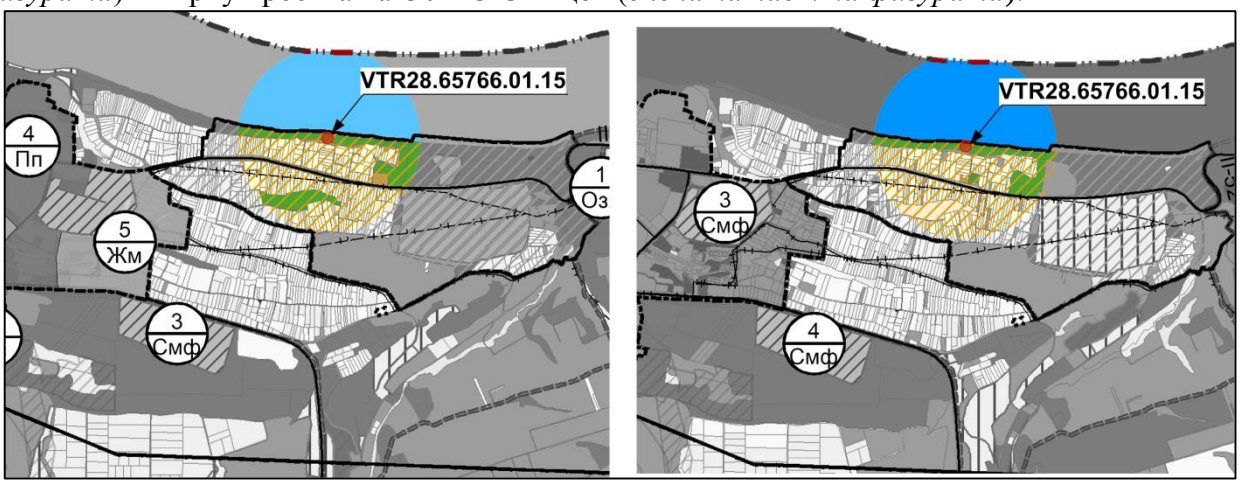

Фигура I.4.19-1 Местоположение на активно свлачище VTR28.65766.01.15 върху ОУП– опорен план (лява фигура) и предварителен проект (дясна фигура)

➢ *VTR28.10118.01 - активно свлачище в землището на с. Вардим.* Разположено е източно от източните покрайнини на селото, с географски координати: N 43.603359, E 25.519762.

Чрез ОУП се предвижда промяна в устройственото планиране на територията в близост до свлачището. Северно, в обсега на свлачището се урегулира нова зона Исторически места, обекти и други обекти на КИН (*долната част на фигура I.4.19-2*). Сегашното предназначение на територията е Необработваеми земи (*горната част на фигура I.4.19-2*). На следващата фигура е представено местоположението на VTR28.10118.01 върху съществуващото планиране на територията (*горната част на фигурата*) и върху проекта на ОУП Свищов (*долната част на фигурата*):

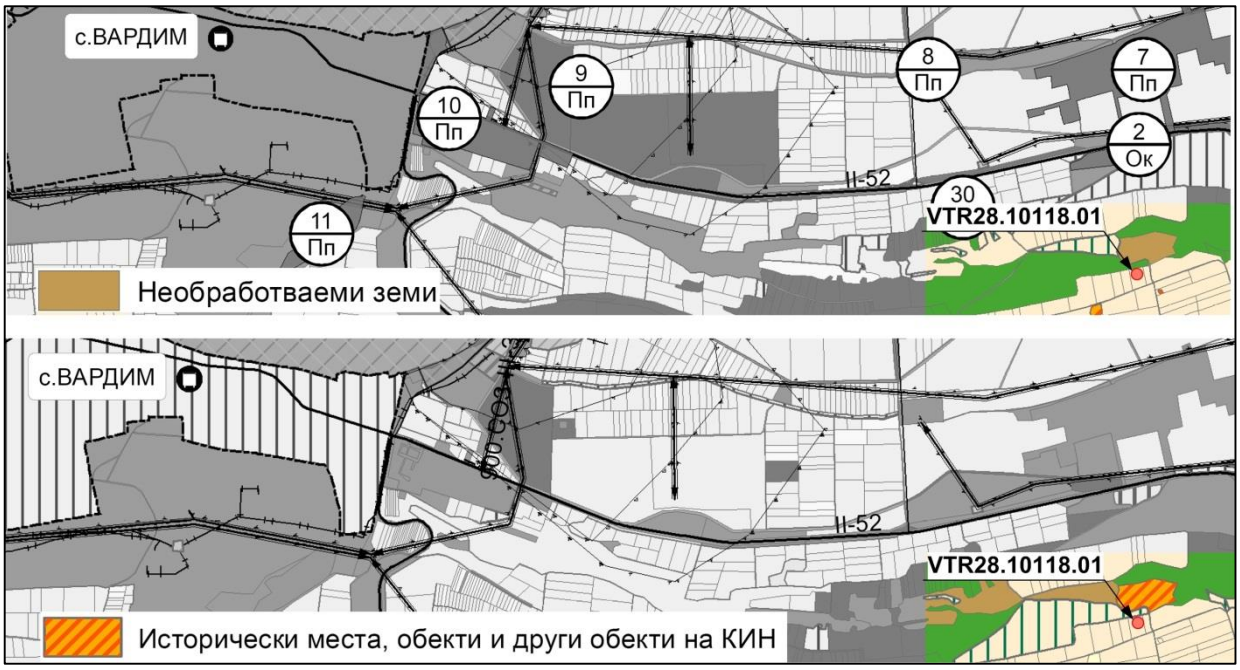

Фигура I.4.19-2 Местоположение на активно свлачище VTR28.10118.01 върху ОУП – опорен план (горна фигура) и предварителен проект (долна фигура)

➢ *VTR28.67787.01 – активно свлачище в землището на с. Совата.* Разположено е над селото, с географски координати: N 43.561088547, E 25.4439571262.

Чрез ОУП не се предвиждат промени в устройственото планиране на територията в близост до свлачището. На следващата фигура е представено местоположението на VTR28.67787.01 върху съществуващото планиране на територията (*лявата част на фигурата*) и върху проекта на ОУПО Свищов (*дясната част на фигурата*):

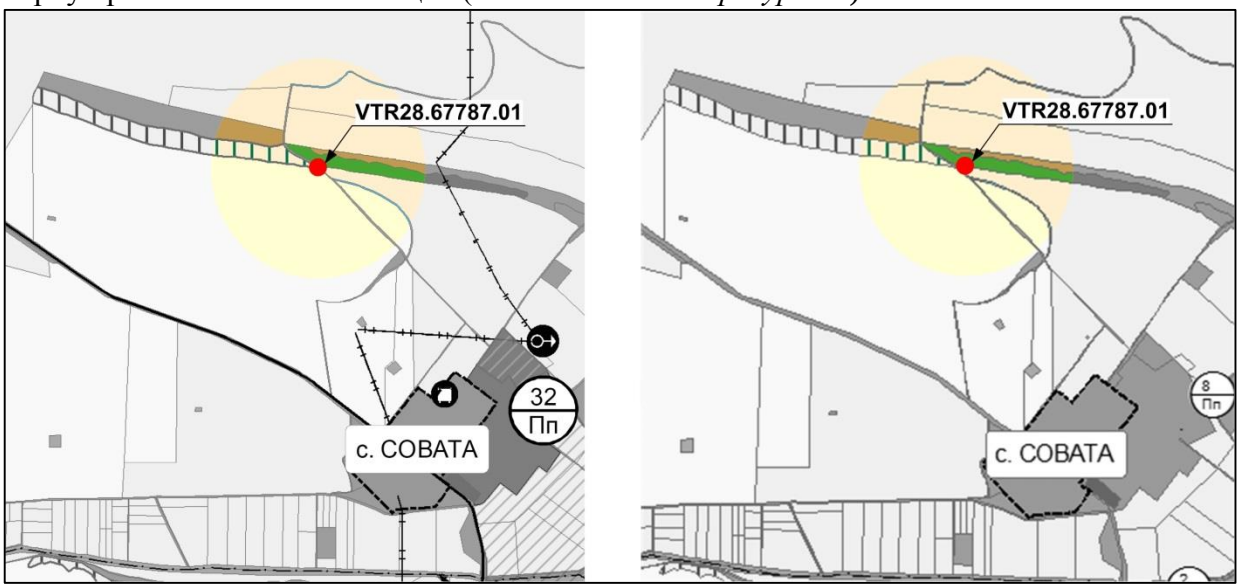

Фигура I.4.19-3 Местоположение на активно свлачище VTR28.67787.01 върху ОУП – опорен план (лява фигура) и предварителен проект (дясна фигура)

Свлачището засяга земеделски път и стопански гори, северно от регулационната граница на с. Совата.

Потенциалните свлачища са:

➢ *VTR28.10118.02 – потенциално свлачище в землището на с. Вардим*. Разположено е южно от централната част на селото, с географски координати: N 43.608785, E 25.467672

Чрез ОУП не се предвиждат промени в устройственото планиране на територията в близост до свлачището. На фигура I.4.19-4 е представено местоположението на

VTR28.10118.02 върху съществуващото планиране на територията (*лявата част на фигурата*) и върху проекта на ОУПО Свищов (*дясната част на фигурата*). Свлачището засяга необработваеми земи, южно от регулационната граница на с. Вардим.

➢ *VTR28.10118.03 – потенциално свлачище в землището на с. Вардим*. Разположено е южно от западна част на селото, с географски координати: N 43.603473, E 25.454114.

Чрез ОУП не се предвиждат промени в устройственото планиране на територията в близост до свлачището. На ***фигура I.4.19-4*** е представено местоположението на VTR28.10118.03 върху съществуващото планиране на територията (*лявата част на фигурата*) и върху проекта на ОУП Свищов (*дясната част на фигурата*). Свлачището засяга обработваеми земи - ниви.

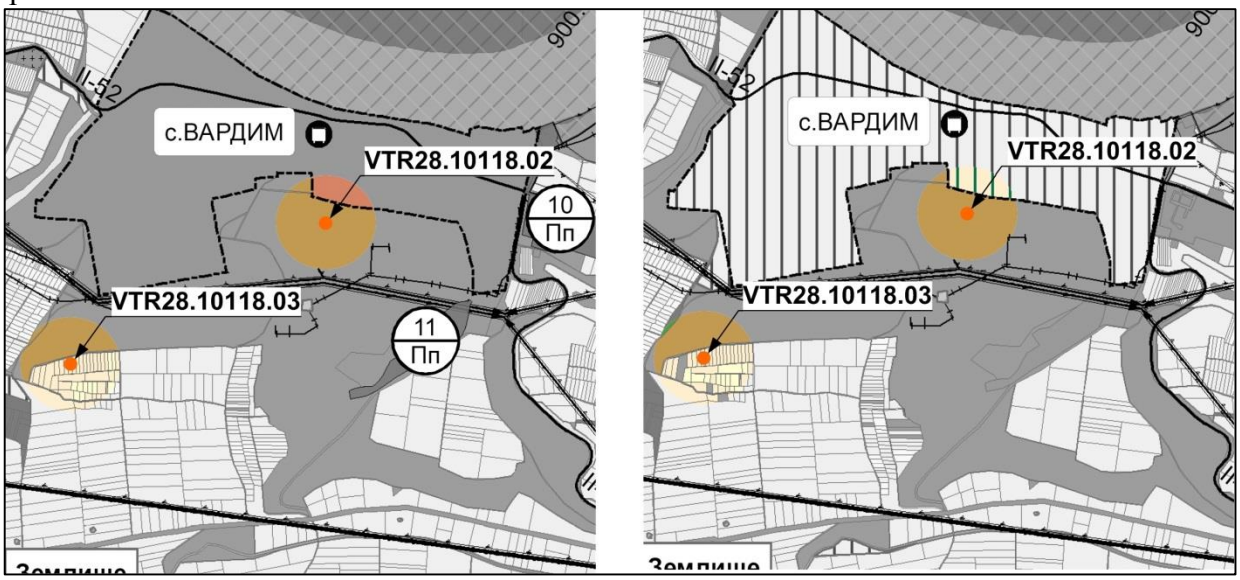

Фигура I.4.19-4 Местоположение на потенциално свлачище VTR28.10118.02 и VTR28.10118.03 върху ОУПО – опорен план (лява фигура) и предварителен проект (дясна фигура)

Необходими са мерки, с които ще се постигне максимално опазване на новоурегулирания обект на КИН в землището на с. Вардим от евентуални активни свлачищни процеси на VTR28.10118.01.

По отношение на останалите свлачища, не е необходимо да се залагат превантивни мерки за предотвратяване и намаляване на негативни последствия върху новоурегулираните територии чрез ОУП.

4.20. Устройствени мерки за ограничаване и компенсиране на отрицателното въздействие върху околната среда

По отношение на **качеството на атмосферния въздух** (КАВ) – общината попада в район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) с наднормени концентрации на прах и сероводород. Изпълнява се Комплексна програма за управление на КАВ в община Свищов.

С ОУП се въвежда изискване за последващи ПУП гъстотата и разположението на новото застрояване да осигуряват достатъчни свободни пространства за проветряване, разсейване на вредните вещества в **атмосферния въздух**. Предвижда се и газификация в града, извеждане на транзитния автомобилен трафик извън населените места чрез обходно трасе на републикански път, рехабилитация и реконструкция на трасета от общинската пътна мрежа.

По отношение на **водите**, в резултат на ОУП се очаква подобряване на качеството и намаляване на загубите на питейна вода в населените места от общината, достигаща в някои от тях до 80% от подаваната в мрежите; преодоляване на недостига на вода през летните месеци; подобряване на качеството на живот на местните общности; подобряване на

управлението на отпадъците и намаляване на тяхното количество чрез разделно събиране на опаковките и компостиране на растителните; минимизиране на количеството на отпадните води, заустване в река Дунав, както и в малките реки в населените места от общината; подобряване на сметопочистването и сметоизвозването в общината; премахване на нерегламентираните сметища.

По отношение на **шума,** с ОУП се предвижда запазване на съществуващите крайпътни озеленени площи с изолационни и защитни (в т.ч. ветро- и снегозащитни) функции. Предвиждат се „зони за изолационно озеленяване" (Ози) между урбанизирани територии и производствени зони (например с.Овча могила). При необходимост (липса на теренни възможности за площно шумозащитно озеленяване в населените места и селищните образувания), в правилата за прилагането на ПУП да се включи изискване за задължително реализиране на защитно озеленяване в границите на самите прилежащи на пътя/улицата УПИ и/или изграждане на изкуствени шумозищитни екрани. Изолационно озеленяване се изгражда и в обхвата на зоните и терените за производствено-складови дейности, генериращи шум, в частите им, прилежащи на жилищните територии в населените места. С подробните устройствени планове и генералните планове на производствените обекти, източниците на производствен шум се локализират по начин, който да осигурява необходимия защитен сервитут в обхвата на промишленото съсредоточие, респ. производствената зона. Най-голям дял в акустичния режим заема транспортният шум предимно в гр. Свищов. Завишено е и нивото на шума в населените места, разположени в близост до пътни артерии.

По отношение на **земите и почвите** ОУП въвежда режим на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от Закона за устройство на територията, с който се запазва фактическото им ползване на:

- земеделски земи от I-ва до V-та бонитетна категория, земи с трайни насаждения, земи с изградени системи за изкуствено напояване, земите за зеленчукопроизводство, ливадите, пасищата и мерите, както и на земеделските земи, попадащи в защитени зони по ЗБР;
- на защитните и специалните гори по чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за горите.

Предвижда се рекултивация на нарушени земи и възстановяването им като земеделски или горски територии, освен в случаите, когато е определена друга бъдеща функция. Планът включва и мерки за превенция от предвидими бедствия, застрашаващи земите и почвите.

По отношение на **отпадъците**, Община Свищов е член на Регионално сдружение за управление на отпадъците – „Чисти Дунавски Общини“, което е партньор по проекта "Изграждане на регионално депо за обезвреждане на твърди битови отпадъци в регион Левски (Никопол)" за изграждане на регионална система за управление на отпадъците.

На 22.08.2012 г е подписан Договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 2 "Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци" на Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г." Референтен номер: BG161PO005/10/2.10/07/22. На 05.12.2012 г. е възложено изработване на Технически проект за закриване и рекултивация на депо за отпадъци - Свищов.

На 26.04.2012 г. е подписан Договор за сътрудничество в областта на разделното събиране на отпадъци от опаковки на територията на Община Свищов между „Екобулпак" АД и Община Свищов.

Планът се съобразява и създава устройствени условия за прилагане на Програмата за управление на отпадъците на територията на община Свищов 2014-2020 год.

Битови отпадъци. Изградено е Районно депо за неопасни отпадъци в землището на с. Санадиново, Община Никопол, в което се депонират неопасните отпадъци от Общините: Свищов, Белене, Левски и Павликени.

Производствени и опасни отпадъци -.Изградена е една клетка от депото за опасни, производствени и строителни отпадъци на “Свилоза” АД, гр.Свищов (въведено е в експлоатация).

Отпадъци от моторни превозни средства - Лицензирана площадка за разкомплектоване на излезли от употреба МПС на територията на Община Свищов е в гр. Свищов площадка "Свищов авто" ЕООД,

Болнични отпадъци - Всички болници имат сключени договори с лицензирани фирми, които събират и транспортират генерираните болнични отпадъци до инсинераторите за изгаряне на болнични отпадъци в Александровска болница, гр.София и ВМА - София. Няма съвременни съоръжения, отговарящи на изискванията за безопасно третиране на болнични отпадъци. Това налага изграждане на адекватна инфраструктура за третиране на болнични отпадъци (в т.ч. и инфекциозни) от всички здравни заведения в отделните области.

По отношение на *строителните отпадъци*: общинската администрация може да реализира, при заявен инвестиционен интерес чрез публично-частно партньорство, изграждане на специализирана площадка за събирането и подготовката за оползотворяването им на терен (общинска собственост) в местността „Павлолията", землище гр.Свищов. Дейностите на площадката могат да обхващат и рециклиране, подготовка за повторна употреба и/или подготовка за обезвреждане на строителни отпадъци, с цел намаляване количеството на депонираните строителни отпадъци и за постигане на целите по чл. 32 от *Закона за управление на отпадъците*.

По отношение *биоразградимите* отпадъци в община Свищов са идентифицирани два от трите типа райони, определени в Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране (2010-2020): район тип „А" - централна градска част и квартали с жилищни блокове с население над 20 000 жители за гр. Свищов и район тип „В" - еднофамилни къщи в селата с население до 3 000 жители за останалите населени места в общината.

За район тип „А" трябва да се предвидят площадки за малки инсталации за компостиране по открит способ на зелени отпадъци от парковете и градините на гр. Свищов. За разделно събрани биоотпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, на отпадъци от аграрната и хранителната промишленост и на оборски тор, при спазване разпоредбите на цитираната Наредба № 7/2004 г. на МОСВ, МРРБ, МЗГ и МЗ, може да се предвиди обща площадка/и за изграждане на инсталация за компостиране, на която да се приемат безплатно генерираните разделно отпадъци.

Така се постигат целите на Националния стратегически план, според които количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране до 2020 год., трябва да бъдат намалени до 35% от общото тегловно количество на същите, образувани през 1995 год., както и с изискването за приемане на депа единствено на предварително третирани отпадъци, въведено с Наредба № 6 / 2013 г. на МОСВ за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Определянето на площадките да стане на база специализирани проучвания във връзка с изработването на ПУП на съответните зони. Район тип „В" се характеризира със съществуващи традиционни практики за домашно компостиране и други дейности за оползотворяване на биоразградимите отпадъци. Планът осигурява теренни възможности в почти всички населени места (в границите на „предимно производствените зони" (Пп), за отделяне на площадки за контролирано съхранение на оборски тор и сгурия до транспортирането им до площадката за компостиране в гр. Свищов или Регионалното депо. Определянето на площадките да стане на база специализирани проучвания във връзка с изработването на ПУП на съответната производствена зона. Възможно е изграждане на една площадка за група населени места.

Собствениците на земеделски стопанства и животновъдни ферми осъществяват управлението на *отпадъците от селскостопанската си дейност* при съблюдаване нормативната уредба на Министерството на земеделието и храните.

Горските територии, попадащи в **защитени територии по ЗЗТ** и **защитени зони по ЗБР** са специални горски територии, съгласно чл. 5, ал. 3, т. 1 от Закона за горите. За специалните горски територии с плана се установява режим за превантивна устройствена

защита по чл. 10, ал.3 от ЗУТ, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават качествата им. ОУП включва препоръка, с Областния план за развитие на горските територии, специалните горски територии в община Свищов да се определят като „зони за защита от урбанизация" на основание чл. 12, ал. 1, т. 3 от Закона за горите. В тези зони не се допуска извършването на строителство, с изключение на елементи от техническата инфраструктура и хидротехнически съоръжения, на съоръжения, свързани с управлението на горските територии, както и на съоръжения за опазване на културни ценности, на архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма и др., които не се смятат за строежи и се изпълняват без смяна предназначението на горите.

Планът предвижда редица мерки за опазване и възстановяване на естествените и антропогенни **ландшафти,** в т.ч. специфични изисквания по отношение опазването на характерни техни елементи, като окрайнините на горите, полезащитните пояси, пасищата и ливадите, естественото озеленяване по протеженията на водните течения, крайпътното озеленяване и др.

Освен изложеното до тук, устройственото зониране е направено при съблюдаване на принципа за „прекъсната урбанизация" и осигуряване на непрекъснатост на природната среда. В Правилата за прилагане на ОУП са включени идентични изисквания и към последващото подробно устройствено планиране, както и към инвестиционното проектиране. Изисква се, при провеждане на пътища и проводи на техническата инфраструктура, да се търсят технически решения с минимално нарушаване на средата и задължително осигуряване на възможности (прокари) за свободно преминаване на всички животински видове, представени на съответната територия.

5. Връзка на ОУП на община Свищов с други планове и програми

В точката са анализирани имащите отношение към ОУП на община Свищов стратегии, планове и програми на национално, регионално и общинско ниво. Част от документите поставят цели по опазване на околната среда, спрямо които е направен подробен анализ в т. V на доклада за ЕО.

Проектът на ОУП на община Свищов е в съответствие и е съобразен със следните стратегически и планови документи:

- **Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г.**

Стратегията представлява средносрочен стратегически документ, който дава насоките за устройство, управление и опазване на националната територия и акватория и създава предпоставки за пространствено ориентиране и координиране на секторните политики. Заедно с *Националната стратегия за регионално развитие 2012 – 2022 г.* тя е основен документ в най-новото ни законодателство и дългоочакван инструмент за интегрирано планиране и устойчиво пространствено, икономическо и социално развитие. Съобразена е в регионалните планове за развитие, областните стратегии, общинските планове за развитие. Отчетена е при изработването на проекта на ОУП на община Свищов.

- **Националната стратегия за регионално развитие за периода 2012 – 2022 г.**

Стратегията е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Стратегията определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране. Съобразена е в регионалните планове за развитие, областните стратегии, общинските планове за развитие. Отчетена е при изработването на проекта на ОУП на община Свищов.

- **Национална програма за развитие: България 2020**

Програмата е водещият стратегически и програмен документ, който конкретизира целите на политиките за развитие на страната до 2020 г. Програмата съответства на ангажиментите на България на европейско и международно ниво. В Програмата се идентифицират визия за развитие, цели и приоритети за развитие, политики по приоритетните направления. Формулирани са 8 приоритета:

1) Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила;
2) Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване;
3) Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал;
4) Развитие на аграрния отрасъл за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси;
5) Подкрепа на иновациите и инвестиционни дейности за повишаване на конкурентоспособността на икономиката;
6) Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса;
7) Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност;
8) Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари.

ОУП и неговите предвиждания съобразяват приоритетите за развитие и ще допринесат за постигането им. Анализ на съответствието на ОУП с целите по опазване на околната среда, поставени чрез приоритети 3 и 7 на Програмата, е направен в т. V на доклада за екологична оценка.

- **Оперативни програми за програмен период 2014-2020 г., имащи отношение към ОУП**

ОУП няма пряко отношение към оперативните програми, но доколкото общината може да е бенефициент за проекти по някои от оперативните програми, ОУП и неговите предвиждания са съобразени с приоритетните оси и инвестиционни приоритети на оперативните програми за периода 2014-2020 г.

- **Средносрочната оперативна програма за изпълнение на Стратегията за развитие на пътната инфраструктура 2016-2022 г.**

В Средносрочната програма са посочени пътните отсечки на републиканската и общинска пътна мрежа, за които са необходими дейности по рехабилитация, реконструкция, ново строителство.

Като приоритетен за превантивна поддръжка е включен републикански път III-405 Добромирка – Павликени - Свищов

От общинските пътища като приоритетни за рехабилитациа или реконструкция са включени::

- VTR1261/III-407,Павел-Совата/-Хаджидимитрово-/III-407/ - пътят е в лошо състояние, за рехабилитация;
- VTR1262/II-52,Свищов-Деков/-Жп гара Ореш-Ореш-Свищов-/III-405/- пътят е в лошо състояние, за рехабилитация;
- VTR2263/II-52,Ореш-Деков/-Драгомирово-/III-302/ - пътят е в много лошо състояние, за реконструкция.

Проектът на ОУП съобразява Средносрочната оперативна програма.

- **Национална стратегия за развитие на горския сектор н Република България 2013-2020 г.**

Трите стратегически цели на стратегията са:

1. Осигуряване на устойчиво развитие на горския сектор чрез постигане на оптимален баланс между екологичната функция на горите и тяхната способност дългосрочно да предоставят материални ползи и услуги.

2. Засилване на ролята на горите за осигуряване на икономически растеж на страната и по-равномерно (балансирано) териториално социално-икономическо развитие.

3. Увеличаване на приноса на горския сектор в зелената икономика.

ОУП и предвижданията за развитието на горските територии на Община Свищов са в съответствие със стратегията. В т. V на доклада за ЕО е направен анализ на съответствието на задачите на ОУП и устройствените предвиждания с целите на стратегията.

- **Трети национален план за действие по изменение на климата 2013 – 2020 г.**

Планът идентифицира мерки по сектори: Енергетика, Бит и услуги, Промишленост, Транспорт, Селско стопанство, Земеползване, промяна в земеползването и горско стопанство, Отпадъци, мерки в областта на образованието и науката. В т. V на доклада за ЕО е направен анализ на съответствието на мерките с предвижданията на проекта на ОУП.

- **Стратегията за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република България, приета от Министерски съвет през месец април 2014 г.**

ОУП съобразява и не влиза в противоречие с политиката за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията на национално ниво, като съобразява необходимостта от рехабилитация на водопроводната система с цел намаляване на загубите на вода. Поставена е необходимостта от доизграждане на канализационната система и изграждане на пречиствателни съоръжения за отпадъчни води. В т. V на доклада за ЕО е направен анализ на съответствието на мерките за ВиК с предвижданията на проекта на ОУП.

- **Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България (обн. ДВ, бр. 96 от 6.12.2012 г.)**

Стратегията формулира 4 цели:

Цел 1: Гарантирано осигуряване на вода за населението и бизнеса в условията на промени на климата, водещи до засушаване.

Цел 2: Запазване и подобряване на състоянието на повърхностните и подземните води.

Цел 3: Подобряване на ефективността при интегрираното управление на водата като стопански ресурс.

Цел 4. Намаляване на риска от щети при наводнения.

ОУП съобразява необходимостта от осигуряване на населението и бизнеса с вода, ограничаване на загубите на вода (чрез съобразяване на мерките от Регионалния генерален план за водоснабдяване и канализация на обособената територия на ВиК ЕООД, Свищов), както и от запазване и подобряване състоянието на повърхностните и подземните води. Поставена е необходимостта от подмяна и доизграждане на канализационна система и пречиствателни съоръжения за отпадъчни води. Съобразен е Плана за управление на риска от наводнения за Дунавски район за басейново управление за периода 2016-2021 г., като за предвидени и устройствени мерки срещу наводнения. В т. V на доклада за ЕО е направен анализ на съответствието на целите с предвижданията на проекта на ОУП.

- **Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г.**

Планът поставя следните 4 цели:

Цел 1 Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.

Цел 2 Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.

Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.

Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

Разработена е Общинска програма за дейностите по управление на отпадъците на територията на община Свищов с период на действие 2014-2020 г. на основание изискванията на чл.52 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО). Тя е изготвена в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците. ОУП съобразява националният план и общинската програма, като анализ на степента на съобразяване на целите по отношение на отпадъците е направен в т.V на доклада за екологична оценка.

- **Регионален план за развитие на Северен централен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г.**

Планът отчита значението на общината като част от трансдунавски район Никопол-Белене-Свищов-Зимнич и значението на пристанище Свищов в тази връзка. Град Свищов е от трето ниво средни градове, центрове с регионално значение.

Анализите в плана показват недостатъчното развитие на пътищата на републиканската пътна мрежа в района паралелно на р. Дунав, в направление Русе-Свищов-Никопол. Като проблеми са установени обезлюдяването на населени места, ниска благоустроеност на физическата среда в селищата, спад на заетостта, недостатъчна и неефективно управлявана екологична инфраструктура, висок процент на загуби на питейна вода, малък дял на населението, обхванато от системата за пречистване на отпадъчните води, наднормени нива на шум в градовете и замърсяване на въздуха, неефективна система за разделно събиране на отпадъци, липса на площадки за компостиране, изоставане в технологичното развитие.

Планът поставя 4 стратегически цели за икономическо, социално и териториално сближаване и за опазване на околната среда. ОУП съобразява и четирите, както и приоритетите и специфичните цели към тях. С реализирането на плана ще се допринесе за постигането им.

- **План за управление на речните басейни в Дунавски район за периода 2016-2021 г. (ПУРБ) и План за управление на риска от наводнения в Дунавски район 2016-2021 г. (ПУРН)**

Управлението на водите се извършва, съгласно действащата в страната законодателна и нормативна уредба, като конкретните дейности в близък и дългосрочен аспект се основават на разработен План за управление на водите в речния басейн. Той обобщава националните изисквания и гарантира възможно най-точно придържане към заложените в Рамковата Директива за водите 2000/60/ЕС изисквания и концепция за поетапно постигане на определено ниво на състояние на водите.

За разглеждания район са действащи План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2016 – 2021 г. и План за управление на риска от наводнения (2016 – 20121 г.).

При характеризирането на водните обекти – повърхностни и подземни, намиращи се в териториалния обхват на ОУП, са взети предвид изложените в ПУРБ 2016 – 2021 г. и ПУРН 2016 – 2021 г. информация и изисквания за управление на водите.

В разделите за компонент „води“ и в т. V на доклада за ЕО е направен анализ на съответствието на устройствените предвиждания в проекта на ОУП с целите на плановете.

- **Регионален генерален план за водоснабдяване и канализация на обособената територия на „ВиК-Йовковци“ ООД**

Планът съдържа мерки за подобряване на ВиК инфраструктурата по инвестиционни програми – краткосрочна за периода 2014-2020 г., средносрочна за периода 2021-2028 г. и дългосрочна за периода 2021-2028 г. Мерките включват изграждане на пречиствателна станция за питейни води, пречиствателни съоръжения за пречистване на питейната вода по показател нитрати, подмяна на водопроводи, изграждане и реконструкция на канализационна мрежа. Мерките са съобразени при изготвяне на проекта на ОУП, като регионалният план е използван и като информационна база за разработването му.

- **Областна стратегия за развитие на област Велико Търново 2014-2020г.**

Като проблеми са посочени същите като в Регионалния план за развитие.

По отношение на опазването на околната среда, стратегията установява като проблеми замърсяването на въздуха, замърсяването на водите от заустване на непречистени отпадъчни води, превишение на нормите за шум в градовете, свлачищата. Като мерки се препоръчват поощряване на използването на велосипеден транспорт, газификацията, изграждане на необходимите пречиствателни съоръжения за отпадъчни води, намаляване на шума, борба с ерозията и свлачищата.

Стратегията формулира четири стратегически цели за икономически растеж, социална сигурност, съвременни инфраструктури, висококачествени комунални услуги, културно наследство и съхранена околна среда, добро планиране и управление, сътрудничество и междуобщинско кооперираме. Посочва 6 приоритетни области – инвестиции за растеж и заетост, устойчив туризъм, наука, образование и иновации, инфраструктура, управление и услуги в помощ на населението и бизнеса и околна среда. Проектът на ОУП съобразява и интегрира и шестте области, както и относимите мерки, формулирани в стратегията.

- **Горскостопански план на Териториално поделение Държавно горско стопанство Свищов, 2016-2025 г.**

Проектът на ОУП съобразява и включва информация от Горскостопанския план. Горските територии в община Свищов са 53284 дка, от тях залесени са 49166 дка.

С най-голямо значение за икономиката са горските култури от евроамерикански тополи. Край река Дунав и островите се срещат естествени тополово върбови гори заедно с белия бряст и вардимския дъб.

Предвид стопанското, рекреационното, екологичното и естетическото значение на горите в община Свищов, ОУП предвижда запазване в максимална степен предназначението на тези територии и ограничаване възможностите за промяна на предназначението на съществени части от тях за други нужди.

- **Общински план за развитие на Община Свищов (2014 – 2020г.)**

В плана е формулирана следната визия за развитие на общината: „Община Свищов - Привлекателно място за живот и инвестиции, просперираш модерен образователен, културен, промишлен, преработвателен и транспортен център, мост между Севера и Беломорието ".

Главната цел на плана е съобразена с приоритетите на Стратегия „ Европа 2020" за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и със спецификата на местните проблеми и процеси и е формулирана така: „Постигане на интелигентен и устойчив икономически растеж“

С оглед на дефинираната главна стратегическа цел ОПР на община Свищов за периода 2014-2020 г. са определени 3 стратегически цели за постигане:

Стратегическа цел 1: Икономически растеж, основан на знанието, иновациите, териториалната локация и наличните ресурси.

Стратегическа цел 2: Балансирано и устойчиво развитие на територията и населените места.

Стратегическа цел 3: Развитие на човешките ресурси чрез осигуряване на равни възможности за образование, заетост, здравеопазване, социални услуги, култура и спорт.

За целите са определени следните приоритети:

Приоритет 1: Повишаване на конкурентоспособността на общинската икономика;

Приоритет 2: Развитие на инфраструктурата и селищната мрежа;

Приоритет 3: Създаване на условия за пълноценно развитие и реализация на човешките ресурси;

Приоритет 4: Укрепване на институционалната среда в услуга на гражданите и бизнеса.

Общинският план е ползван като един от основните документи, на база на които е изготвен проекта на ОУП.

- **Програма за опазване на околната среда на община Свищов за периода 2015-2020 г.**

Анализът на силните и слаби страни, възможностите и заплахите за околната среда на общината показва следните проблеми:

- Въздух: Влошено качество на атмосферния въздух в гр. Свищов по показатели фини прахови частици (ФПЧ$_{10}$), сероводород и серовъглерод;
- Води: Висок процент на загубите на вода във водопреносната мрежа; Недостиг на вода през лятото; Неизградена канализационна мрежа и пречиствателни съоръжения за отпадъчни води в селата; Повишено съдържание на биогенни вещества, манган, желязо и нитрати в някои подземни водни тела – водосборът на р. Осъм; В лошо състояние и амортизирана канализационна мрежа/не функционира правилно; Недостатъчен капацитет на канализацията за поемане на дъждовните води, което създава риск от наводнения; Липсата на канализация в селата води до замърсяване на почви и подземни води и възникване на здравен риск за населението;
- Отпадъци: Липсва устойчиво решение за управление на строителните отпадъци; Липсва решение за управление на утайките от ГПСОВ; Не съществува изградена политика за ограничаване образуването на отпадъци при източника им; Административни проблеми;
- Почви и нарушени терени: Висока антропогенизация; Ерозия; Заблатяване на почви при ниски подпочвени води; 9-та и 10-та категория почви по равните терени, подходящи за обработка; Ограничаване на видовото разнообразие на отглежданите култури; Липса на напояване;
- Биоразнообразие: Липса на програма и стратегия за развитие на туризма, туроператори и специалисти; Интензивен ловен туризъм; Бракониерство; Ерозия;
- Шум: Неблагоприятна тенденция за високи нива на шум край обекти, подлежащи на шумозащита и в райони с интензивен транспортен трафик; Липса на обходен път за трафика до пристанището в гр. Свищов.

Програмата определя визията и целите за опазване на околната среда до 2020 г. Те са съобразени и интегрирани при изготвянето на проекта на ОУП. Анализ на съответствието на ОУП спрямо целите по опазване на околната среда, които програмата съдържа, е направен в т. V на доклада за ЕО.

- **Актуализирана програма за намаляване на нивата на замърсяване и достигане на установените норми за вредни вещества в атмосферния въздух в гр. Свищов за периода 2015-2018 г.**

Територията на гр. Свищов е включена в списъка на районите за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) на територията на Република България, в която се констатира периодично замърсяване на атмосферния въздух с фини прахови частици (ФПЧ$_{10}$). Актуализираната програма прави анализ на действащата програма и установява до колко съдържащата се в нея информация отразява актуалното състояние на проблема. Въз основа на този анализ актуализираната програма идентифицира адекватни и изпълними мерки, чрез които в краткосрочен план да се постигне намаляване на нивата на ФПЧ$_{10}$ в съответствие с нормите. Проектът на ОУП съобразява идентифицираните мерки, имащи отношение към устройството на територията.

Анализ на съответствието на ОУП спрямо мерките в програмата е направен в т. V на доклада за ЕО.

- **Програма по опазване, устойчиво използване и възстановяване на почвите в община Свищов за периода 2015-2020 г.**

ОУП е съобразен с програмата и свързаните с нея цели и мерки, предмет на устройственото планиране:

- Усвояване на ерозираните и пустеещи земи за отглеждане на алтернативни култури;

- Рехабилитация на изградени напоителни системи на територията на Общината;
- Насърчаване получаването на компости (фамилно/домашно компостиране и компостиране на биологичните отпадъци в Общината);
- Изискване и контрол на животновъдните ферми за изграждане на торохранилища, отговарящи на изискванията за опазване на околната среда и запазване качествата на отпадъчните субстрати като органичен тор;
- Насърчаване на инвестициите в устойчиви практики, вкл. култивирането на лечебни растения и алтернативни култури, на слабопродуктивни общински земи;
- Изграждане на локални съоръжения за компостиране на отпадъците от растителен и животински произход и ползване на компоста за подобряване плодородието на почвите;
- Реализиране на дейности за предотвратяване на вредното въздействие на водите върху териториите (укрепване на стени на микроязовири - общинска собственост, корекция и почистване на речни корита и дерета).

Анализ на съответствието на ОУП спрямо целите и мерките за почвите е направен в т. V на доклада за ЕО.

- **Стратегия за устойчиво развитие на община Свищов, 2014 г.**

Стратегията прави подробен анализ на проблемите, възможностите и заплахите за устойчиво развитие на общината, в т.ч. по отношение на селищната мрежа и урбанистичното развитие, опазването на околната среда и др. На база на анализа са формулирани стратегически цели за подобряване на качеството на живот, опазване на природните и антропогенни ресурси, осигуряване на здравословна и безопасна жизнена среда със запазено за бъдещите поколения природно и културно наследство, съхраняване на достиженията и традициите, култивиране потенциала от стратегическата най-южна алокация на р. Дунав. Стратегията е използвана е съобразена при разработването на проекта на ОУП. Анализ на съответствието на ОУП спрямо целите по опазване на околната среда, които стратегията съдържа, е направен в т. V на доклада за ЕО.

- **Общинска програма за дейностите по управление на отпадъците за периода 2014-2020 г. на община Свищов**

Общинската програма е разработена въз основа на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г.

Община Свищов е член на Регионалното сдружение за управление на отпадъците „Чисти Дунавски общини“, заедно с общини Левски, Никопол, Белене и Павликени. В програмата е направен анализ на генерираните отпадъци на територията на общината, както и прогнози за очакваните количества отпадъци към 2020 г. Анализирано е управлението на различните потоци отпадъци и съответно са изведени мерки за постигане на управлението им в съответствие с изискванията на ЗУО и на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г.

Проектът на ОУП съобразява програмата, като в т. V на доклада за ЕО е направен анализ на степента на съответствие на ОУП спрямо целите и плана за действие с мерки на програмата, имащи отношение към устройството на територията.

- **Стратегия за развитие на социалните услуги в община Свищов 2016-2020 г.**

Стратегията, на база анализ, извежда ключови приоритетни направления за подкепа на деца в риск и техните семейства, преодоляване на социалното изключване на уязвими групи и лица, грижа за старите хора. Проектът на ОУП съобразява стратегията, като включва устройствени предвиждания за развитие на социалните услуги.

- **Интегриран план за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) на гр. Свищов**

ИПГВР е разработен в рамките на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., с цел изпълнение на идентифицираните в него проекти през програмен период 2014-2020 г. Проектите са разделени в няколко групи. Тези групи включват проектите, които третират съответно благоустрояване на градската жизнена среда, която включва и рехабилитация и изграждане на техническа и транспортна инфраструктура, обновяване на обекти на публична инфраструктура, културната и образователна и социална инфраструктура, както и политики за опазване, популяризиране и социализиране на недвижими културни ценности и политики за развитие на икономика на знанието. Ще се постигне стандарт и по отношение на хоризонталния въпрос за достъпа на хора с увреждания както до административните сгради, така и в общественото пространство около сградите. В рамките на ИПГВР са разработени следните подробни устройствени планове

- Подробен устройствен план (ПРЗ) с териториален обхват на частта от зоната със социален характер, включваща кв.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 19, 19А, 20, 21, 22, 24, 25 и 20А по плана на гр.Свищов, одобрен със Заповед № 10-70 / 29.09.2000 г. на Кмета на община Свищов), при граници на територията: на север – от кръстовището на ул.“Отец Паисий“ с ул.“Климент Охридски“ по продължението на ул.“Кл.Охридски“, ул.“П.Р.Славейков“, ул.“К.А.Цанков“ до кръстовището с ул.“Щабскапитан Фок“; на изток- по ул.“Щабскапитан Фок“ до регулационната граница; на юг – по регулационната граница до ул.“Отец Паисий“ и на запад – по ул.“Отец Паисий“. (одобрен с Решение № 817, протокол № 47 от 27.02.2014 г. на Общински съвет-Свищов);
- Подробен устройствен план (ПРЗ) с териториален обхват на частта от зоната на публични функции с висока обществена значимост, включващ кв.44 по плана на гр.Свищов, одобрен с Решение № 348 / 30.10.2008 г. на Общински съвет – Свищов и УПИ II –„за администрация и търговия“, представляващ ПИ 65766.702.4082 по КК и КР на землището на гр.Свищов от кв.36 по плана на гр.Свищов, одобрен със Заповед № 10-70 / 29.09.2000 г. на Кмета на община Свищов (одобрен с Решение № 816, протокол № 47 от 27.02.2014 г. на Общински съвет-Свищов) - Решението е обявено за нищожно с решение № 65/29.02.2016 на Административен съд - гр. В.Търново.

Към момента в гр. Свищов се изпълняват проекти по ИПГВР. Проектът на ОУП отчита и съобразява ИПГВР.

В съответствие с изложеното, проектът на ОУП на Община Свищов съобразява, не влиза в противоречие и допринася за постигане на идентифицираните цели, приоритети, мерки и конкретни дейности в описаните стратегии, планове и програми на национално, регионално и местно ниво.

II. Характеристика на текущото състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на ОУП

1. Текущо състояние на околната среда

В точката е направен анализ на текущото състояние на околната среда по компоненти и фактори на околната среда на ниво, съответстващо на териториалния обхват и подробността на предвижданията на проекта на ОУП.

Анализът и оценката на текущото състояние са направени по следните подточки:

1.1. Климатични фактори и изменение на климата

1.1.1. Кратка климатична характеристика на района

Районът на община Свищов попада в умерено-континенталната климатична подобласт на европейско-континенталната климатична област. Поради голямата откритост на Дунавската равнина, през студената част от годината безпрепятствено нахлуват континентални въздушни маси от север и североизток, вследствие на което зимата е сравнително студена, а лятото горещо.

Средногодишната сума на валежите е 543 мм. Вътрешното им разпределение се характеризира с един добре изразен максимум през май - юни, който може да достигне до 104 мм в денонощие и минимум през септември, когато средномесечната стойност на валежите достигат минимална стойност от 37 мм . Средната сума на валежи през зимата е 115 мм. Броят на дните със снежна покривка достига около 40. Относителната влажност на въздуха е около 73 %. Близостта на р. Дунав благоприятства задържането на влага във въздуха, която в съчетание с хода на минималните температурни инверсии благоприятства образуването на мъгли.

Средно годишният брой на дни с мъгли е 39 дни. Преобладават ветровете с направление югозапад - 28 %, североизток - 23 % и запад - 21 % със средна скорост 2.0 m/s. Като цяло районът се намира в област с 43 % повторяемост на тихо време и вятър със скорост 0.1- 0.7 m/s. Облачността в района има максимум през зимните месеци, с намаляваща слънчева радиация до 70 %. Районът е характерен с добра продължителност на слънчево греене (по-

голяма от 2000 часа/год.).

На територията на Община Свищов наблюдението на основните климатични елементи и процеси в атмосферата се осъществява от Национален институт по метеорология и хидрология (НИМХ) при БАН гр. София. Представените тук данни за климата са по обобщени данни на НИМХ-БАН и Климатичен справочник за Н. Р. България (Приложение 12 - 2, 3, 4).

Хидрометеорологичната станция в гр. Свищов е позиционирана на обособена площадка в чертите на града и в нея се извършва наблюдение на основните климатични елементи (температура в момента на наблюдението, екстремни температури за денонощието, точка на оросяване, далечина на видимост, атмосферно налягане, облачност, количество на валежите, мъгли, вятър, сняг) и т.н., измерени в стандартизирани климатични срокове, спрямо стандартизирано положение на слънцето (уеднаквени за всички станции на НИМХ-БАН).

Валежи

Общата годишна сума на валежите достига 543 mm с максимум през м. май - юни, който може да достигне до 104 mm в денонощие и минимум през м. септември, когато валежите достигат минимална стойност от 41 mm. Средната сума на валежи през зимата е около 20% от годишните и е най-малка. Първата снежна покривка се образува в началото на декември. Броят на дните със снежна покривка достига около 40 дни. При нормални зими през м. януари средната височина не надхвърля 20 cm.

Източник: Програма за намаляване нивата на замърсяване на атмосферния въздух в Свищов-2015-2018 г.

Фигура № II.1.1.1-1 Средно месечни валежи, l /m2

Температура на въздуха

Поради голямата откритост на Дунавската равнина, през студената част от годината безпрепятствено нахлуват континентални въздушни маси от север и североизток, вследствие на което зимата е сравнително студена.

Таблица № II.1.1.1-1 Характеристика на температурата на въздуха

Температура	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Средна	-1,8	0.7	5.6	13.0	18.3	21.3	23.9	23.2	19.0	12.8	7.0	1.2	12.0
Минимална	-5.5	-3.1	1.5	7.7	12.9	16.4	18.2	17.4	13.4	8.2	3.8	-1.8	7.4
Средна абсол. минимална	-14.1	-11.4	-6.3	1.1	7.3	11.2	13.9	17.9	7.5	1.6	-3.7	-10.3	
Абсолютна минимална	-28.0	-25.3	-14.2	-1.8	3.1	7.0	11.0	6.8	2.3	-2.7	-16.5	-22.5	-28.0
Максимална	0.5	4.0	10.1	18.1	23.4	26.7	29.1	28.7	24.5	18.1	10.5	3.7	16.4
Средна абсол. максимална	0.5	13.7	22.3	26.7	31.4	33.6	35.7	35.9	32.4	27.7	20.6	14.7	
Абсолютна максимална	19.4	22.0	32.2	33.1	37.5	38.6	39.4	43.0	40.0	35.6	27.4	23.0	34.0

Източник: Програма за намаляване нивата на замърсяване на атмосферния въздух в Свищов-2015-2018 г.

През студеното полугодие, най-ниската измерена температура е -28,0^{0}C. Първите отрицателни температури се появяват през м. ноември и се поддържат до м. март. Най-студеният месец в годината е м. януари, като измерената средна температура през месеца е -1,8^{0}C. При нормално студени зими, средно месечните температури максимално спадат до -14,1^{0}C.

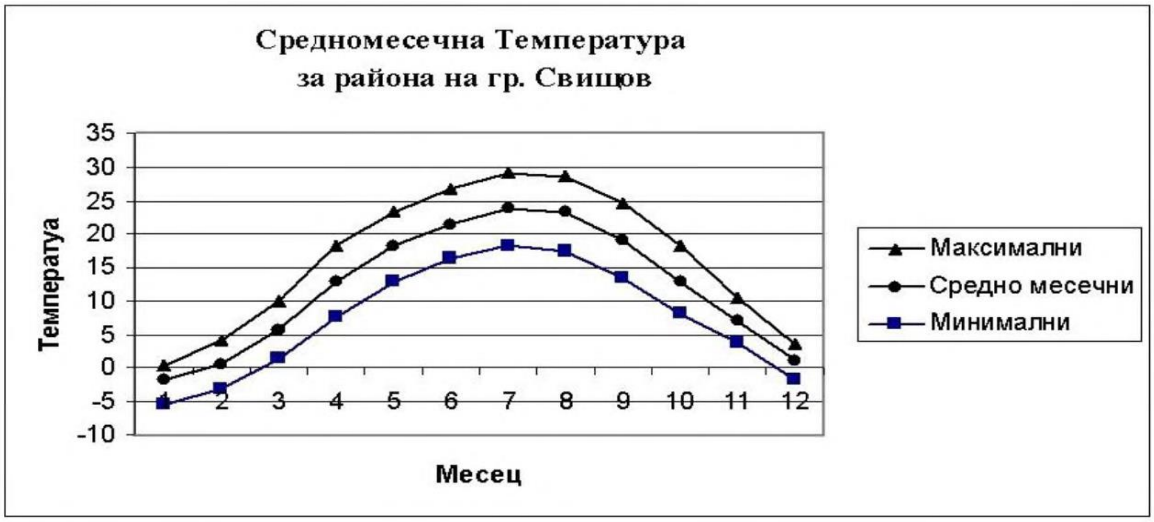

Източник: Програма за намаляване нивата на замърсяване на атмосферния въздух в Свищов-2015-2018 г.

Фигура № II.1.1.1-2 Средно месечни температури

Средната денонощна температура на въздуха преминава 0^0C през първите дни на м. декември и последните дни на м. февруари. В средата на м. март се покачва над 5^0C и следва плавен синусоидален ход, който има максимум през летните месеци. През м. юли - август средно-денонощната температура е над 23^0C и може да достигне 35^0C. Измерената абсолютната максимална температура на въздуха през това полугодие е 43^0C, като средната максимална температура през лятото достига до $29,1^0$C.

Влажност на въздуха, облачност

Относителната влажност на въздуха е около 73%, като най-висока е през м. декември – 87%, а най-ниска – през м. юли-м. август- 62%. Върху локалната въздушна система и влажностния режим основно влияние оказва обемът и площта на водната повърхност на река Дунав.

Облачността в района има максимум през зимните месеци (среден бал 6,7), с намаляваща слънчева радиация до 70%.

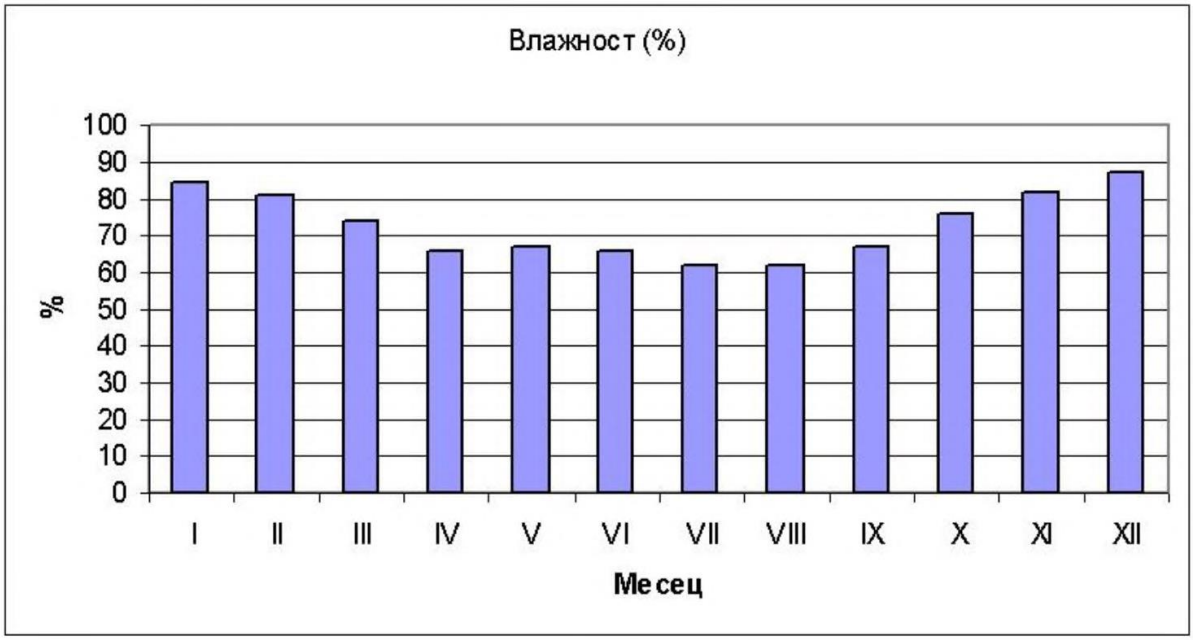

Източник: Програма за намаляване нивата на замърсяване на атмосферния въздух в Свищов-2015-2018 г.

Фигура № II.1.1.1-3 Влажност

Мъгли

Близостта на р. Дунав е причина за задържането на влага във въздуха, която в съчетание с хода на минималните температурни инверсии благоприятства образуването на мъгли. Мъглите са характерно явление за студеното полугодие, когато е и най-високият процент тихо време. Максималният брой на дни с мъгла за периода април – септември е 12, а за периода октомври – март – 47 дни. Мъглите имат най-голяма повтаряемост в сутрешните часове. Близостта на р. Дунав е причина за задържането на влага във въздуха, която в съчетание с хода на минималните температурни инверсии благоприятства образуването на мъгли. Максимумът на мъглите съвпада с максимума на относителната влажност (декември) и е 9,3 дни. Средно годишният брой на дните с мъгли е 39 дни.

Слънчева радиация

Количеството и режимът на слънчевата радиация се обуславят от географската ширина и режима на облачността в България. От географската ширина зависят височината на Слънцето по пладне и продължителността на деня и нощта. Географското положение обуславя сравнително равномерното разпределение на тъмните и светли часове през денонощието и относително голямата височина на Слънцето над хоризонта. От друга страна сравнително малката облачност в извънпланинските земи е благоприятна предпоставка за по-продължително и по-интензивно слънчево греене. За географската ширина на която се намира България е възможно слънчево греене 4400 - 4500 часа годишно. Поради облачността действителното слънчево греене е 2100-2400 часа годишно.

Средногодишната стойност на сумарната слънчева радиация е 350 - 400 *cal/cm*^{2}, с максимум през юли. Средните годишни стойности на радиационния баланс са положителни /46 - 56 *cal/cm*^{2}/. През декември и януари в Северна България те са отрицателни или близки до нулата. Районът на Свищов е характерен с добра продължителност на слънчево греене, по-голяма от 2000 часа/год.

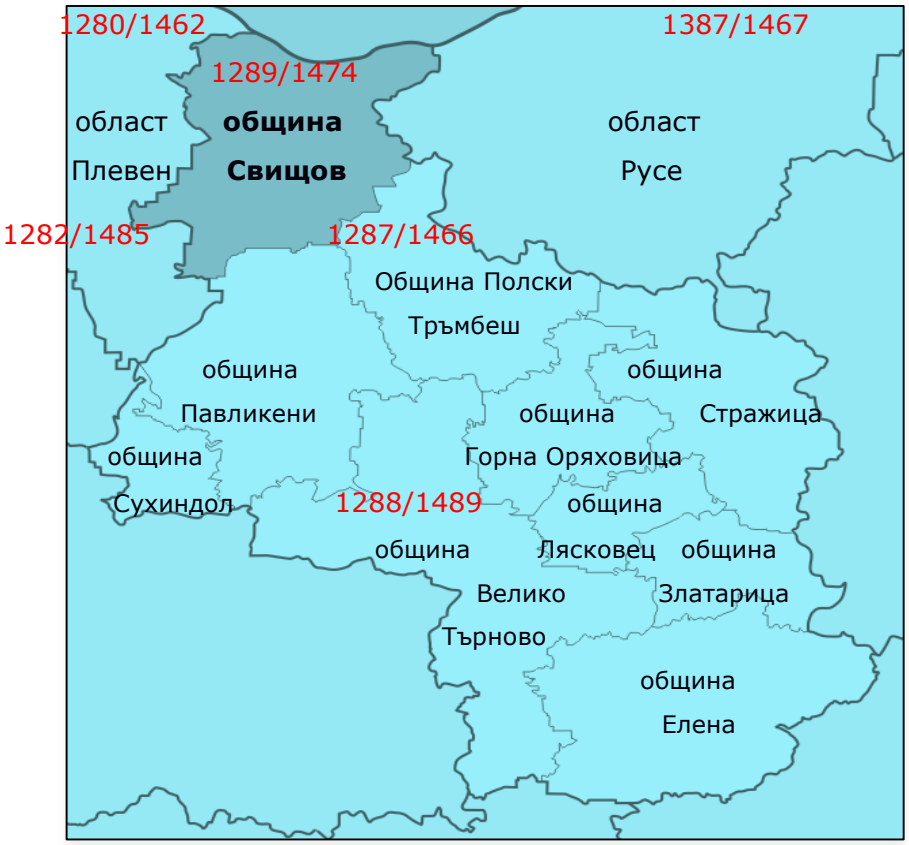

Източник: Топлинна карта на България

Фигура № II.1.1.1-4 Средногодишна радиация (kWh/m^2) (при хоризонтална повърхност / при оптимален наклон)

Вятър

Видно от розата на ветровете, в района на гр. Свищов преобладаващите ветрове са с посока запад-югозапад и изток-североизток. Скоростта на ветровете се движи от 0.1 - 0,7 до 2.0 *m/s*, с 43% тихо време, т.е. преобладаващи са слабите ветрове.

Характерно за климата на гр. Свищов е относително високия дял на безветрие, т.е. тихото време. Повторяемостта на тихо време за района на гр. Свищов има синусоидален ход на изменение с амплитуда през есенно-зимния период (до 54%). Данни за скоростта на вятъра и частта на тихо време са представени в табл. 2.

На ***фигура II.1.1.1-5*** е представена розата на ветровете.

Таблица № II.1.1.1-2 Честота на вятъра по посока (%), тихо време (%) по месеци и годишно

Посока	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ср. год.
N	1.4	1,4	2,1	2,1	2,2	2,2	2,5	2,4	2,4	1,5	1,7	1,6	2,0
NE	17,0	30,5	30,5	25,2	21,4	18,2	20,1	20,3	26,8	28,6	28,2	19,5	23,1
E	16,2	17,6	17,6	23,6	21,8	19,0	17,5	19,7	22,1	23,4	19,6	16,0	19,2
SE	1.9	2,4	2,4	2,7	3,3	2,8	2,5	2,2	2,2	1,7	1,5	2,6	2,3
S	1,9	1,3	1,3	1,1	1,3	1,9	0,8	0,5	0,9	2,4	1,5	1,5	1,5
SW	41,7	27,6	27,6	24,7	23,0	28,6	27,0	23,5	20,3	22,9	30,2	38,1	28,8
W	16,9	14,2	14,2	14,3	19,0	20,6	21,3	24,8	19,0	16,4	15,9	18,9	18,3
NW	3,1	4,3	4,3	6,4	8,0	6,6	8,4	0,5	6,3	3,1	1,3	1,9	4,9
Тихо	48,3	39,4	39,2	33,0	29,5	33,2	39,8	42,4	47,1	54,4	49,6	54,0	43,1

Източник: Програма за намаляване нивата на замърсяване на атмосферния въздух в Свищов-2015-2018

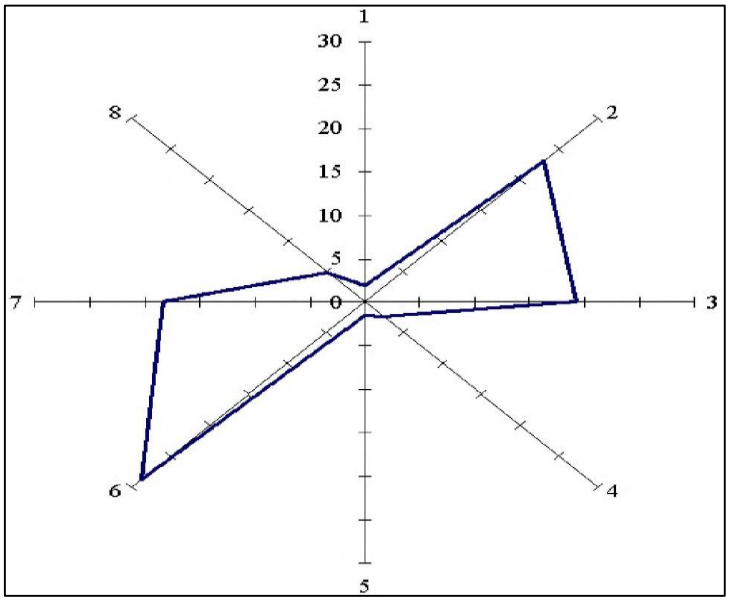

Фигура № II.1.1.1-5 Роза на ветровете за град Свищов

Изводи от климатичната характеристика на Община Свищов:

- Климата на Община Свищов е умерено континентален с характерни студени зими и горещи лета;
- Средната денонощна температура на въздуха в района преминава 0°C през първите дни на м.Декември и последните дни на м.Февруари;
- Средно годишните валежите са около 543мм с изразен пролетно-летен максимум през м.Май-Юни;
- Близостта на р. Дунав създава условия за появата на мъгли в района, като техния брой средногодишно достига до 39 дни;
- Преобладаващи посоки на ветровете в района са, югозапад – североизток;
- Повторяемостта на тихо време е средно 43%, като в периода октомври-декември достига 54%. В съчетание с мъгливо и влажно време това е предпоставка за неблагоприятно задържане на по-големи количества атмосферни замърсители и влошаване на качеството на атмосферния въздух.

1.1.2. Изменение на климата

Състоянието и динамиката на атмосферата, т.е. условията на температурата и валежите, влияят върху броя на природни и антропогенни процеси, които от своя страна влияят върху състоянието на околната среда. Ключовите индикатори, показващи проявата на глобално изменение на климата на планетата са: - по-високите температури в ниските слоеве на атмосферата над сушата; - по-високите температури над океаните; - по-високото съдържание на топлина в океаните; - по-високите температури в приземния слой от тропосферата, контактуващ със земната повърхност; - по-високата влажност и повишеното количество вода, циркулираща в тропосферата; - по-високите температури на океанската/морската повърхност; - покачването на морското равнище; - намаляването на дебелината и продължителността на задържане на снежната покривка; - свиването на ледниците.

За наблюдение на климата и отчитане на изменението му, ограничени в рамките на сухоземната част на страната, се използват следните конкретни индикатори, които са разделени в две групи, в зависимост от надморската височина, а именно за райони до 800 м и за райони от 800 до 1800 м. Община Свищов, която е със средна надморска височина от 150 м. попада в първата група. За нея се отнасят следните индикатори за отчитане изменението на климата:

- Средногодишна температура на въздуха;
- Количество на валежите;
- Среден брой дни с денонощни суми на валежите над 100 мм и максимален денонощен валеж.

Средногодишна температура на въздуха и тенденции в изменението и спрямо климатичната норма за периода 1961 - 1990 г.

Продължава тенденцията към затопляне, започнала от края на седемдесетте години на XX век. По данни на НИМХ към БАН за страната са установени следните тенденции за промяна на климата: - през втората половина на XX-ти век зимите са по-меки; - 20 от последните 23 години (след 1989 г.) са с положителни аномалии на средната годишна температура на въздуха, спрямо климатичната норма (1961 - 1990 г.). Повечето януарски температури са по-високи от нормалните и се наблюдава изпреварване в настъпването на пролетта с около една две седмици, както и промени в продължителността на лятото, които са различни за различните климатични райони.

От *фигура II.1.1.2-1* е видно, че има устойчива и трайна тенденция към повишаване на температурата на въздуха, започнала от края на 1970-те години, която се запазва и през периода 2010 - 2012 г.

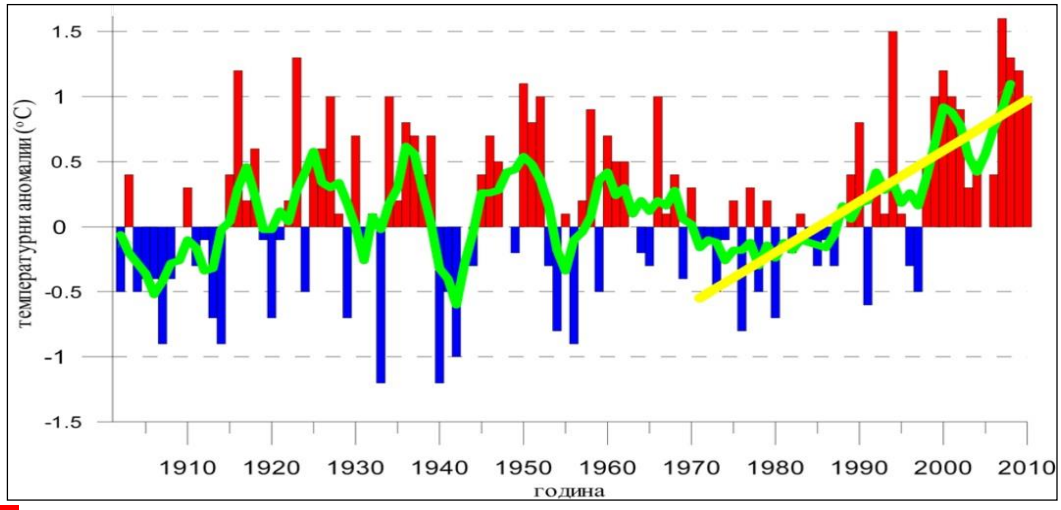

положителна аномалия на средната годишна температура спрямо климатичната норма на периода 1961-1990 г.;

отрицателна аномалия на средната годишна температура спрямо климатичната норма на периода 1961-1990 г.

филтър (пълзящо средно) за определяне на вариациите в аномалиите на средната годишна температура;

линеен тренд в аномалиите на средната годишна температура за периода 1971-2010 г.

***Фигура II.1.1.2-1 Аномалии на температурата на въздуха в България спрямо периода 1961-1990* (източник: НИМХ)**

2010 г. е между 10-те най-топли години, а десетилетието 2001-2010 г. е по-топло от предходното (1991 – 2000 г). Средната годишна температура през 2010 г. е с 1°C над климатичната норма. Лятото на 2010 е с 1.7°C по-топло от климатичните стойности, със средномесечни температури през август, по-високи от тези през обикновено най-топлия месец на годината – юли. За второто полугодие на 2010 г., също е установен по-топъл месец от предходния.

В периода 1988-2016 г. средната годишна температура на въздуха (за районите с н.в. до 800 m) е нараснала средно с 0.8°C спрямо нормата за референтния климатичен период 1961-1990 г., като се изменя в границите от 10.6°C до 13.0°C. Запазва се нарастващата тенденция на колебанията на средната годишна температура на въздуха, при това температурните аномалии за всички години след 2007 г. (с изключение на 2011 г.) са над +1°C.

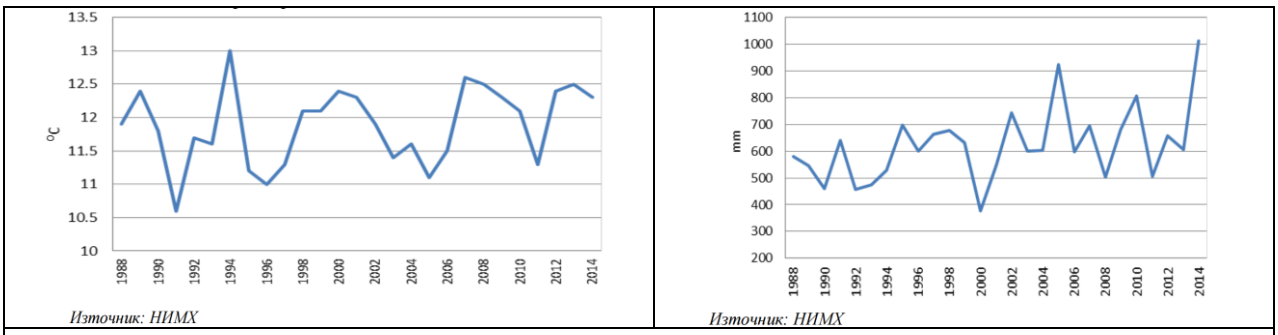

Фигура II.1.1.2-2 Колебания на средната годишна температура на въздуха (°C) и на средната сума а валежа (mm) през периода 1988-2014 г. (източник: НИМХ)

Температурите през 2011 г. не са толкова високи, колкото са рекордните стойности, наблюдавани през 2010 г. Глобалната температура на въздуха за 2011 г. се оценява на 0.41°C±0.11°C над средните годишни стойности през 1961-1990 г. от 14.0°C. 2011 година е в редицата на десетте най-топли години от началото на регулярните метеорологични наблюдения и е поредната 14-та година с температури по-високи от типичната.

За периода 1971 - 2012 г. средната приземна температура на въздуха в страната се е увеличила с 1.5°C. Средногодишните температури в България през 2010 и 2011 г. са с над 1°C над климатичната норма за страната от 10.5°C. 2011 г. е поредната 14-та година, а 2012 –

поредната 15-та година, с температури по-високи от обичайните за страната. През 2012 г. в България средногодишната температура е с 1.3±0,3^{O}C над климатичната норма от 10.5°C, с което се запазва тенденцията тя да е с над 1°C през последните 5-6 години. През 2014 г. годишната температура на въздуха за районите с н.в. до 800 m е средно с 1.2°C над нормата, единствено в Северозападна България увеличението е по-малко – с 0.9°C над нормата.

Промени се наблюдават и при годишната амплитуда между максималната и минималната температура на въздуха, която намалява – минималната температура се повишава по-бързо от максималната.

Засушаване и пространствено разпределение на районите, уязвими към засушаване

Най-дълги периоди на засушаване са наблюдавани през 40-те години и последните две десетилетия на 20-ти век, като повечето и по-дълги периоди на засушаване са следвани от силни бури с обилни валежи и мащабни наводнения, придружени с опустошителни разрушения на жилищни зони и жертви. До този момент все още не е разработена единна методика за изучаване на засушаванията поради сложността на явлението и многостранността на неговото проявление и въздействие.

Валежите в България се изменят от 550-600 mm в най-ниските части на Дунавската равнина и Тракийската низина до 1000-1100 mm в най-високите части на планините в страната. Особеностите в разпределението на валежите са резултат на циркулационните условия над територията на България, които са чувствително повлияни от орографията. Характерни за климата на България са недостатъчните количества валеж, което е предпоставка за съществуване на тенденция към чести засушавания. Разпределението на валежите е един от основните показатели на засушаването за даден район. За да се определи сухостта на климата, е необходимо да се отчита разпределението и на други метеорологични елементи, особено на температурата на въздуха (следващите две фигури).

На следващите три фигури са представени: средната годишна температура на въздуха, средна температура на въздуха през лятото и средна температура на въздуха през зимата за страната ни (източник: НИМХ).

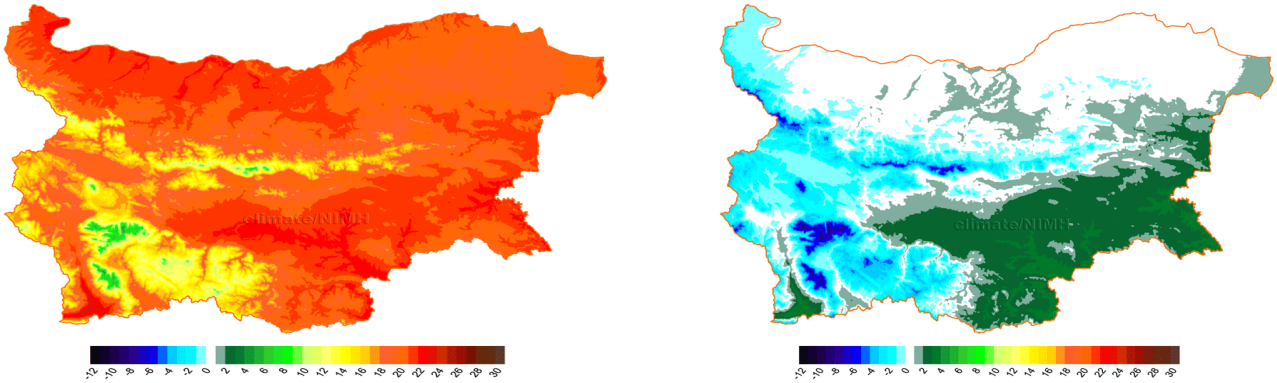

***Фигура II.1.1.2-3 Средна температура на въздуха през лятото (карта в ляво) и през зимата (карта в дясно), °C* (източник: НИМХ)**

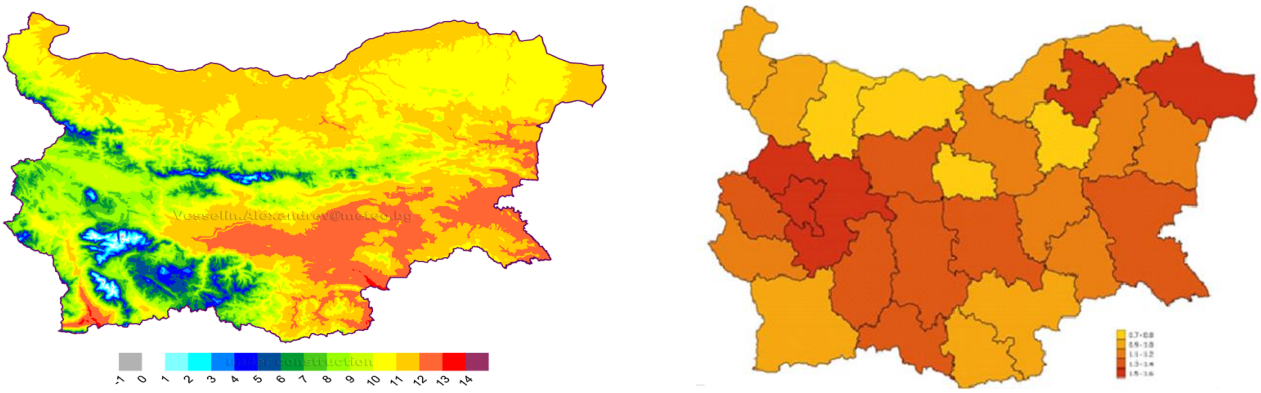

Фигура II.1.1.2-4 Средна годишна температура на въздуха (°C) (източник: НИМХ) и отклонения на средната годишна температура на въздуха (в °C) през 2014 г. спрямо климатичните норми 1961-1990 г. (източник: НИМХ)

През последните години се увеличава честотата на екстремните метеорологични и климатични явления. Фигурата по горе в дясно илюстрира отклонението от годишната климатична норма на температурата на въздуха в България на територията на цялата страна.

Всяка година има месеци или няколко последователни месеци с поднормални валежи. Средно в годината има три последователни месеца с поднормални валежи, а общия брой месеци с поднормални валежи е средно пет месеца. Средно през два-три месеца в годината валежа е с 50 % и повече под нормалната стойност (източник: В. Александров).

Необходимо е да се отбележи, че в над 100-годишния период, през който има инструментални наблюдения на валежите у нас няма година, в която всички месеци да имат само поднормални или само наднормални валежи. И през най-засушливите години има отделни месеци или два-три последователни месеца със значителни валежи (120 % и повече от средната стойност). Увеличава се честотата на екстремните метеорологични и климатични явления със значително увеличаване на средния брой дни с денонощни суми на валежите над 100 мм – с около 30% за периода 1991 – 2007 г., спрямо базисния период 1961-1990 г. Увеличена е честотата на броя дни с проливни валежи, гръмотевични бури и градушки през цялата година, спрямо базисния период.

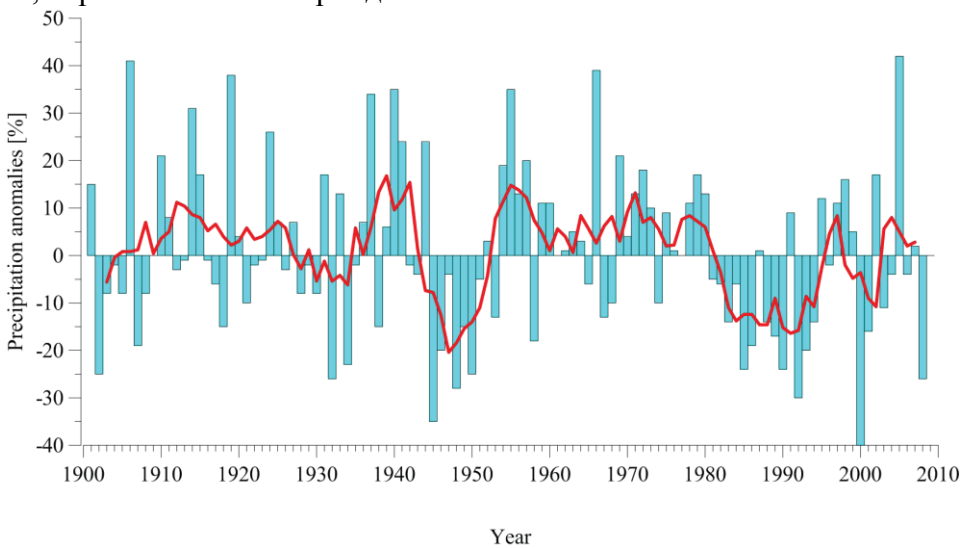

Фигура II.1.1.2-5 Аномалии на годишния валеж, спрямо 1961-1990 г. **(източник: НИМХ)**

Средният годишен валеж се изменя в широки граници. Най-малък (под 500 mm) е валежът в крайните североизточни и източни райони на Дунавската равнина, на изток от линията Силистра - Генерал Тошево - Варна. В една неголяма част от Дунавската равнина годишната сума на валежите е 500-550 mm, а в останалата част на равнината е 600-700 mm.

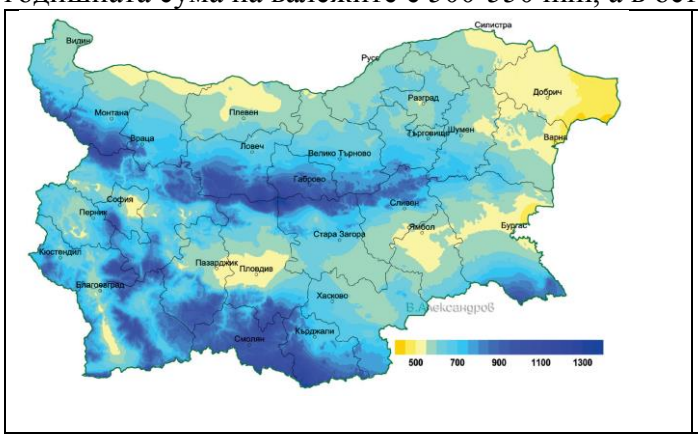

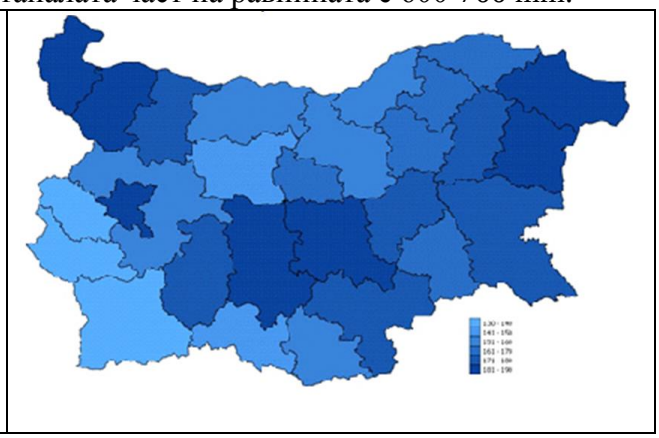

Фигура II.1.1.2-6 Пространствено разпределение на годишните валежи в България (в mm) и отклонения на годишния валеж в % през 2014 г. спрямо климатичните норми 1961-1990 г. (източник: НИМХ)

Пространственото разпределение на годишните валежни суми определя като засушливи (поради недостатъчни в климатичен аспект годишни валежни количества) съответни територии в страната – община Свищов не е сред изброените.

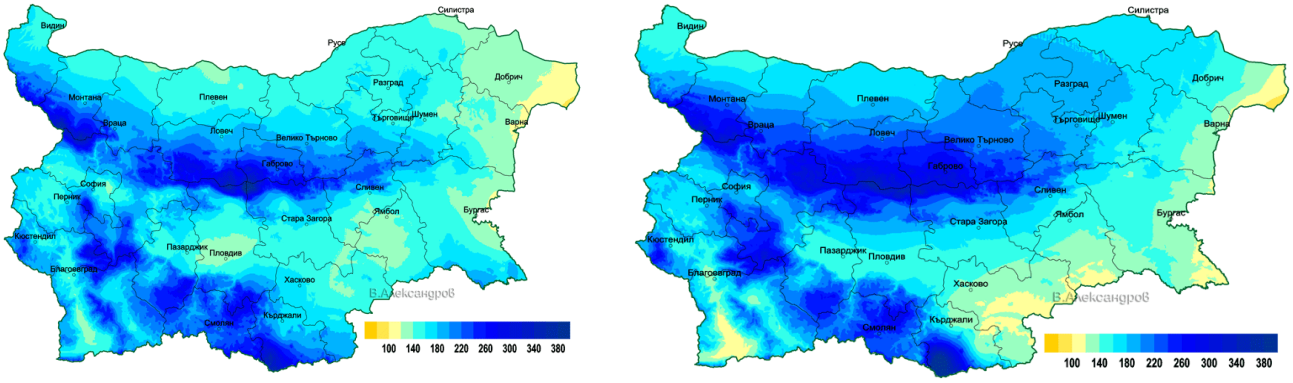

***Фигура II.1.1.2-7 Пространствено разпределение на годишните валежи през пролетта (карта в ляво) и през лятото (карта в дясно), в mm* (източник: НИМХ)**

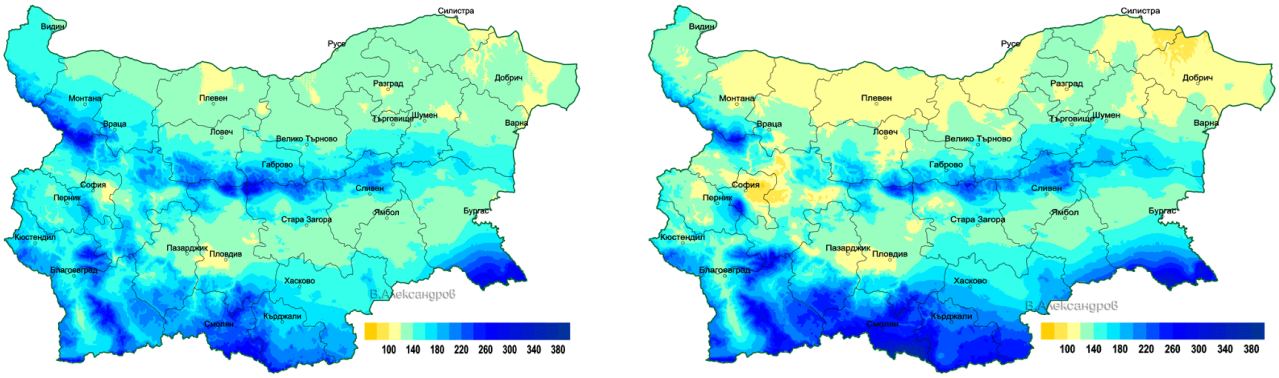

***Фигура II.1.1.2-8 Пространствено разпределение на годишните валежи през есента (карта в ляво) и през зимата (карта в дясно), mm* (източник: НИМХ)**

Освен за цялата година валежите в България са неравномерно разпределени и през различните сезони от годината. Рискът от зимно засушаване е по-висок в Северна България, спрямо риска в Южна България, където валежите, особено в планинските райони са значими. През 2014 г., главно през месеците от април до октомври, в различни части на страната са измерени изключително големи 24-часови валежни суми, надвишаващи поне 2 пъти месечната норма на валежите за съответното населено място. Най-големият измерен денонощен валеж е 245 mm през месец юли, който нарежда 2014 г. сред 7-те години с екстремни 24-часови валежи над 220 mm в периода 1988-2014 г.

Представените климатични сценарии за България са разработени в НИМХ-БАН в рамките на проекта CECILIA. Проведени са симулации на регионалния климат за бъдещето, за два интервала – "близко бъдеще" (2021-2050 г.), като резултатите за тенденциите (т.е. изменението спрямо сегашния референтен климатичен период 1961 - 1990 г.) за средната годишна температурата на въздуха и средната годишна валежна сума.

Откроява следните особености: По отношение на температурата практически над цялата страна се наблюдават положителни тенденции, т.е. очаква се увеличение на средногодишната температура, като това увеличение е сравнително еднородно и с около 1.5-2°C "близко бъдеще" (2021-2050 г.) и между 2.5 и 3.5^{o}C за "далечно бъдеще" (2071-2100 г.).

Пространственото разпределение на тенденцията на годишната валежна сума е по-неравномерно спрямо това на температурата. В Източна България се очаква отрицателна тенденция, като и в двата периода изменението е средно между 5 и 10 mm (в отделни райони до 15-20 mm). Най-видимата разлика между двата периода е, че районите с отрицателна тенденция през втория период са с по-голяма площ спрямо първия и обхващат и части на Западна България.

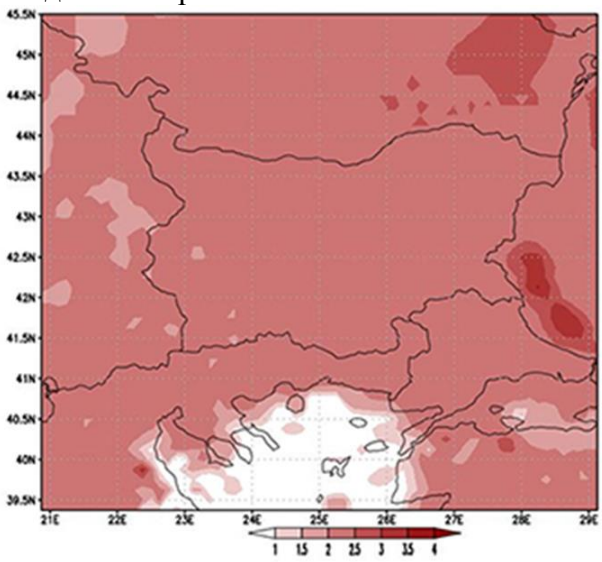

Тенденция на средногодишната температура за периода 2021 - 2050 г. (отклонения в °C от нормата 1961 - 1990)

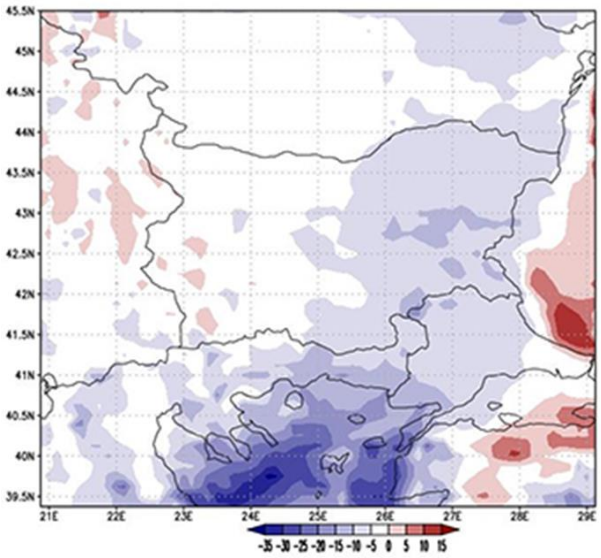

Тенденция на средногодишната валежна сума за периода 2021 - 2050 г. (отклонения в mm от нормата 1961 - 1990 г.)

***Фигура II.1.1.2-9 Тенденции при годишните промени в температурите и валежите за периода 2021 – 2050 г.(отклонения от нормата 1961-1990).*(източник: НИМХ)**

НИМХ разработва климатични сценарии на национално ниво чрез прилагане на симулационен модел ALADIN. На следващата фигура са представени очакваните годишни промени за температурата и валежите в края на 21 век, в сравнение с периода 1961-1990 г.

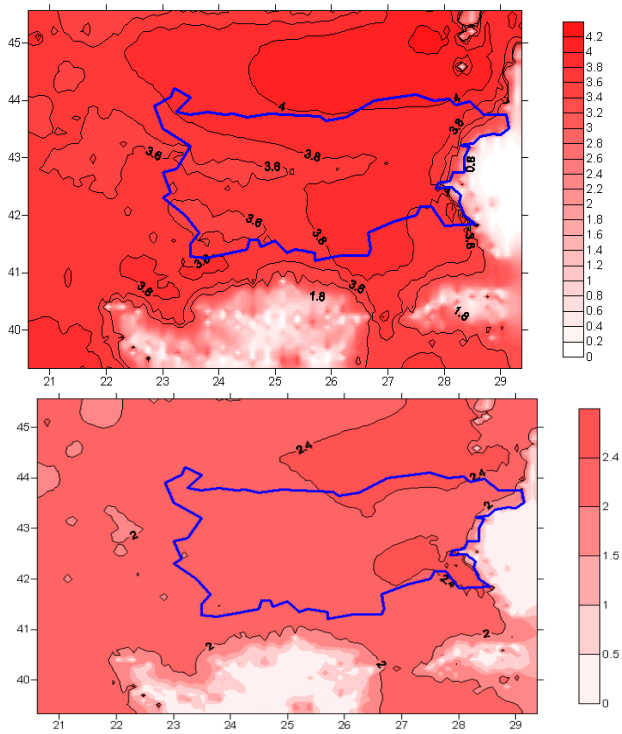

Годишни температурни промени (в ° C) в края на 21-ви век, в сравнение с 1961-1990

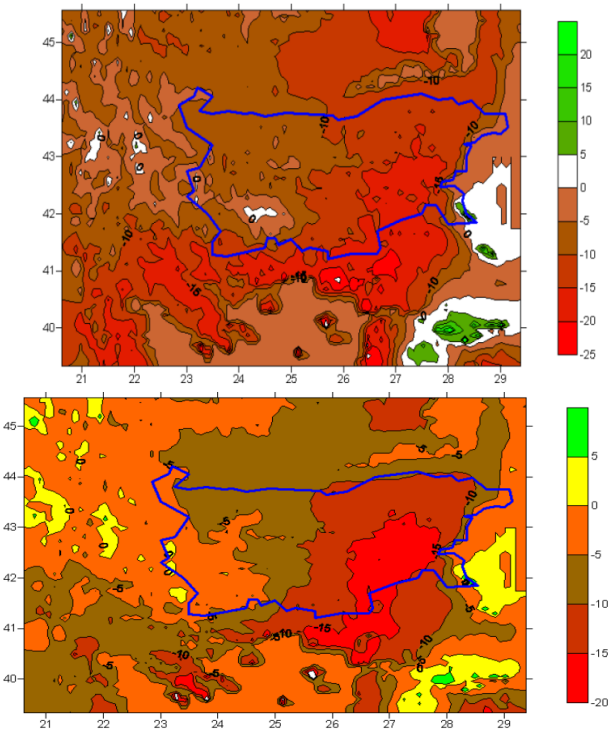

Годишни промени за валежи (в %) в края на 21-ви век, в сравнение с 1961-1990

***Фигура II.1.1.2-10 Годишни промени в температурите и валежите в края на 21-ви век, в равнение с 1961-1990.*(източник: НИМХ)**

Въз основа на резултатите, получени от симулационния модел, могат да бъдат направени следните изводи:

- Зимите ще бъдат по-меки и през следващите десетилетия;
- Ледените дни ще намалеят, а високата температура, ще се отрази на развитието на редица земеделски култури през зимата;
- Сегашните летни условия постепенно ще изчезнат, тъй като ще бъде по-горещо със средни максимални температури на въздуха над 30°C най-често в равнинните райони на страната;
- Броят на летните дни ще се увеличи до 90 дни в периода 2021-2050. Процентът на летните дни се очаква да нарасне с 18-20% над 40% в повечето равнинни места в южна България;
- Горещите дни ще се увеличат до 30% до края на 21-ви век;
- Очаква се повишен риск от почвено засушаване - повишение в честотата на случване, интензивността и степента на въздействие на почвеното засушаване.

Според симулациите за промените на климата, направени на базата на основните емисионни сценарии, се очаква повишение на температурата в България между 2 и 5 градуса до края на XXI-ви век.

1.2. Атмосферен въздух

Атмосферният въздух е най-мобилният компонент на околната среда. В това си качество той има важно значение за нейното опазване. Замърсяването на атмосферния въздух във всички случаи се отразява на останалите компоненти на околната среда, тъй като въздухът е в състояние да пренесе замърсители на огромни разстояния и да обуслови киселинни дъждове, замърсяване на почви с тежки метали и др. Като следствие могат да бъдат замърсени храни, подземни и повърхностни води.

Качеството на въздуха се оценява в съответствие с Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21.05.2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (обн. ОВ, L 152, 11.06.2008 г., стр. 1 - 44), която е транспонирана в българското законодателство чрез Закона за чистотата на атмосферния въздух (Обн. ДВ, бр. 45/1996 г., изм. и доп.) и Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (издадена от МОСВ и МЗ, обн. ДВ, бр. 58/2010 г., в сила от 30.07.2010 г.). За някои замърсители се прилага Наредба № 14 от 23 септември 1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места.

Нивата на замърсителите на въздуха за град Свищов се измерват посредством система ДОАС (OPSIS). Тя е разположена в точка с координати 43°37'7.13"N и 25°20'38.59"E. Освен това извън, но твърде близо до град Свищов е изградена и функционира автоматична метеорологична станция с географски координати 43°37'7.13"N и 25°20'38.59"E. Тя осигурява информация за метеорологичните характеристики на вятъра – посока и скорост, които заедно с други метеорологични параметри имат изключително важно значение, както за преноса, така и за разсейването на замърсителите.

Измерват се нивата на серен диоксид, азотен диоксид, азотен оксид, сероводород, серовъглерод, фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$) и озон.

Наличните данни за концентрациите на отделните замърсители се отнасят за периода 2012 – 2017 година. Освен, че 2017 година не е завършила, трябва да се отбележи, че данните за нивата на замърсителите не са пълни. Липсват измервания за периоди със значителна продължителност. За 2013 и 2014 година данните са недостатъчни. За 2013 липсват измервания след месец март, а за 2014 година – за първите 6 месеца. Сравнително пълни са данните за 2015 и 2016 година. За 2017 година може да се отбележи прекъсване на

измерванията през месец юли, но съществува вероятност данните да се окажат статистически достатъчни, ако станцията работи стабилно до края на годината.

Замърсяване на въздуха с азотен диоксид

На **фигура II.1.2–1-6** са представени стойностите на СЧК на азотен диоксид NO_2, измерени през шестте години 2012 – 2017. замърсяване на въздуха с азотен диоксид. Представени са измерените средночасови стойности за всяка от годините през периода 2012 – 2017 г. Заедно с измерените стойности, на фигурите е обозначена (с червена линия) средночасовата норма за NO_2 – 200 $\mu g/m^3$.

Не е отбелязано нито едно превишение на тази норма. Най-високата измерена стойност възлиза на 194.9 $\mu g/m^3$. Доколкото не са измерени други стойности от същия порядък, може да се приеме, че става дума за груба грешка или за особени условия (залпово замърсяване на въздуха, специфични метеорологични условия или и двете). В общи линии средночасовите стойности на концентрацията на азотния диоксид са в граници до 50 $\mu g/m^3$, което представлява 25 % от нормата.

На фиг. **II.1.2-7** са дадени максималните стойности на средночасовата концентрация на NO_2 по години. Ако максималната стойност на концентрацията е под установената норма, това означава, че качеството на атмосферния въздух (КАВ) по съответния показател е добро. При обратния случай обаче – максималната стойност превишава нормата, не следва веднага изводът, че съществува проблем с КАВ.

Не за всички, но за определени замърсители на въздуха, с изключение на средногодишната норма, ако такава е определена, се допускат лимитиран брой превишения например на средночасовата или на средноденонощната норма. Резултатите на фиг. **II.1.2-7** показват, че всички измерени стойности на СЧК са под нормата, т.е. няма нито едно превишение, докато за азотния диоксид се допуска СЧН да бъде превишена не повече от 18 пъти в рамките на една календарна година.

Другият нормиран показател за КАВ по отношение на NO_2 е средногодишната концентрация. Нормата за този показател (СГН) е 40 $\mu g/m^3$. Както бе отбелязано по-горе, поради липса на достатъчно измерени стойности средно годишната концентрация за 2013, 2014 и 2017 година не може да бъде изчислена. За останалите три години 2012, 2015,и 2016 изчислените стойности са съответно 13.27, 8.98 и 10.18 $\mu g/m^3$ – далеч по нормата.

От казаното дотук може да се заключи, че азотният диоксид NO_2 не проблемен замърсител за град Свищов. Доколкото азотен диоксид се получава при горивни процеси, които се характеризират с високи стойности на температурата, може с голяма степен на достоверност да се предположи, че азотният диоксид във въздуха на Свищов се емитира от промишлеността и автомобилния транспорт, но не е за пренебрегване и корабоплаването по река Дунав.

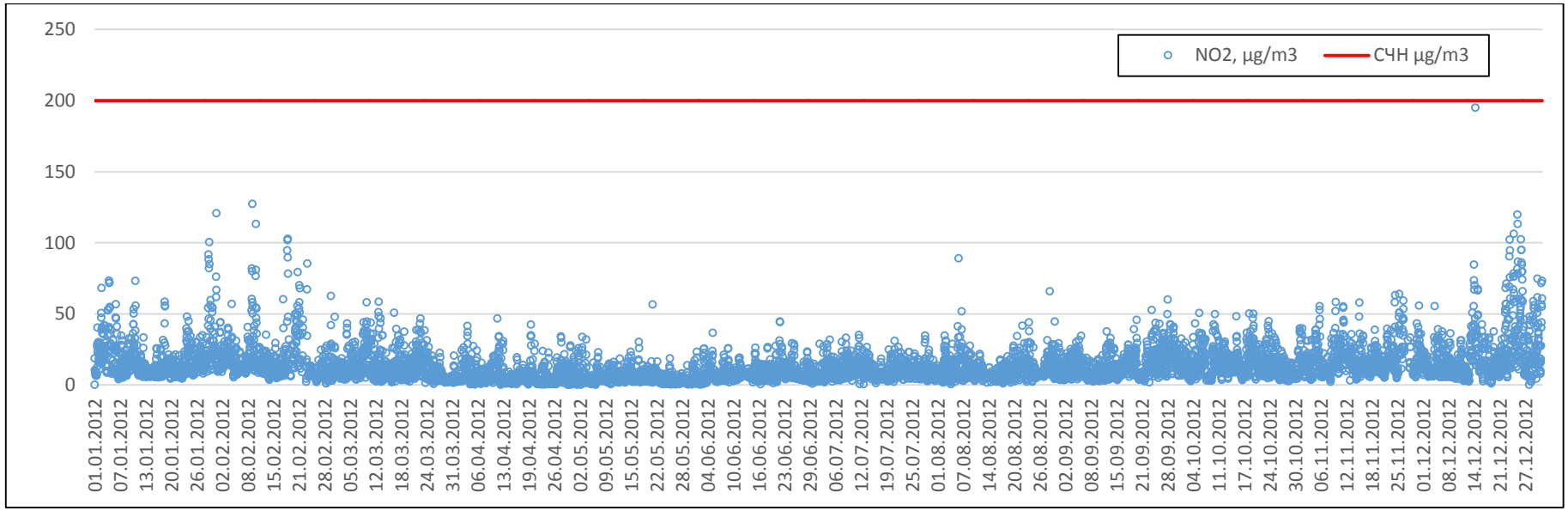

Фигура № II.1.2-1 Стойности на СЧК на NO_2, µg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2012 г

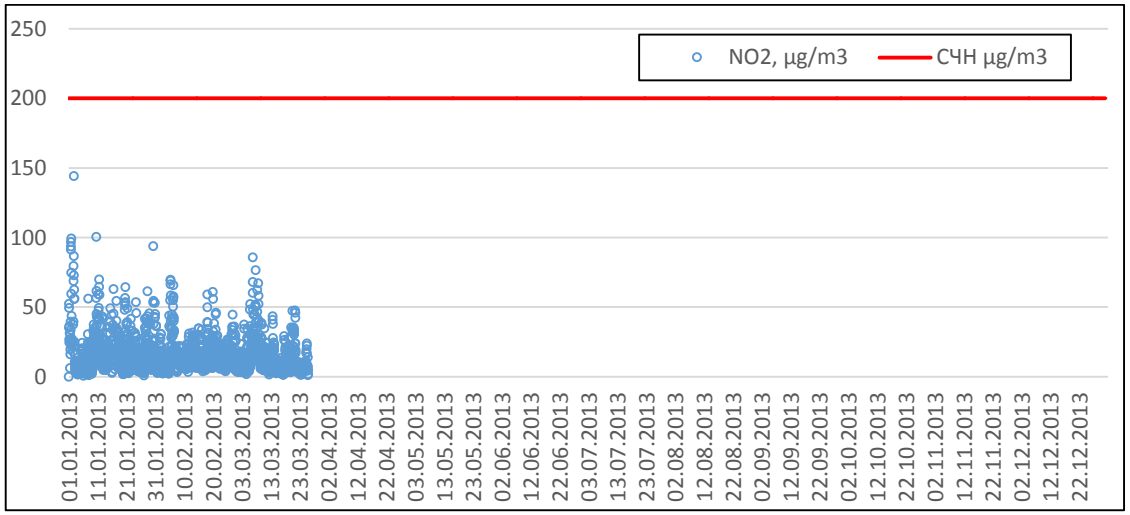

Фигура № II.1.2-2 Стойности на СЧК на NO_2, µg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2013 г

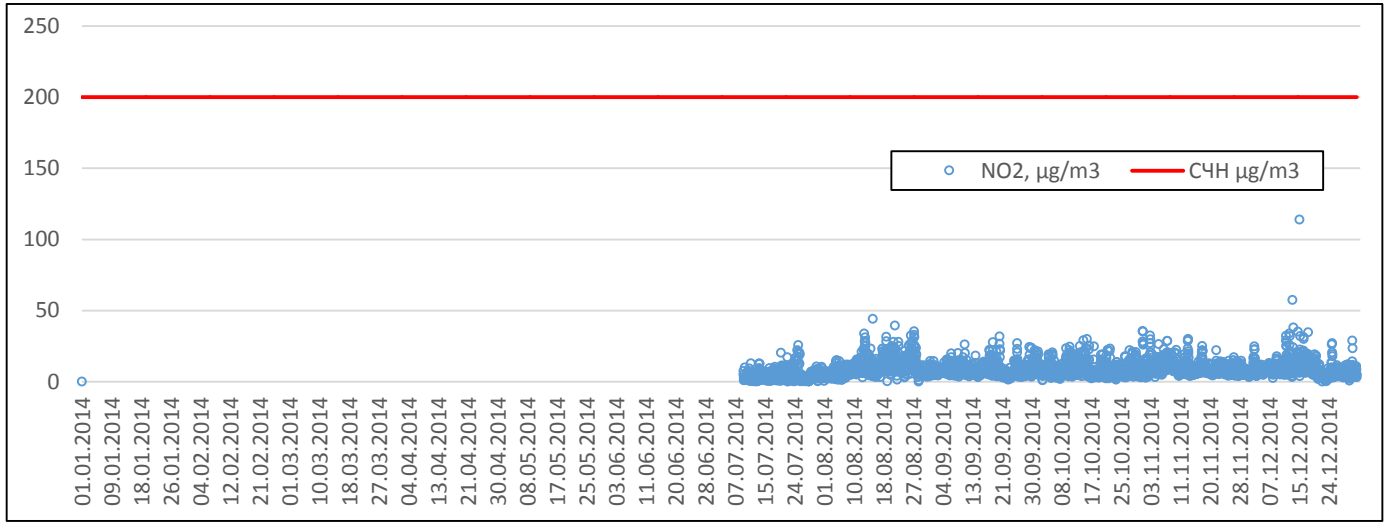

Фигура № II.1.2-3 Стойности на СЧК на NO_2, µg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2014 г

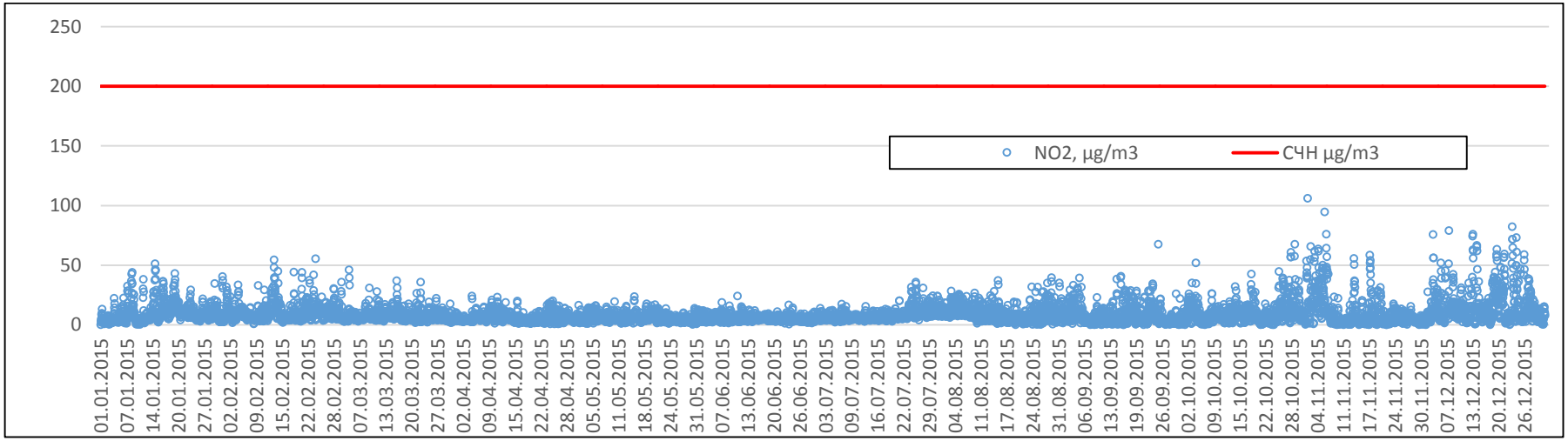

Фигура № II.1.2-4 Стойности на СЧК на NO_2, µg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2015 г

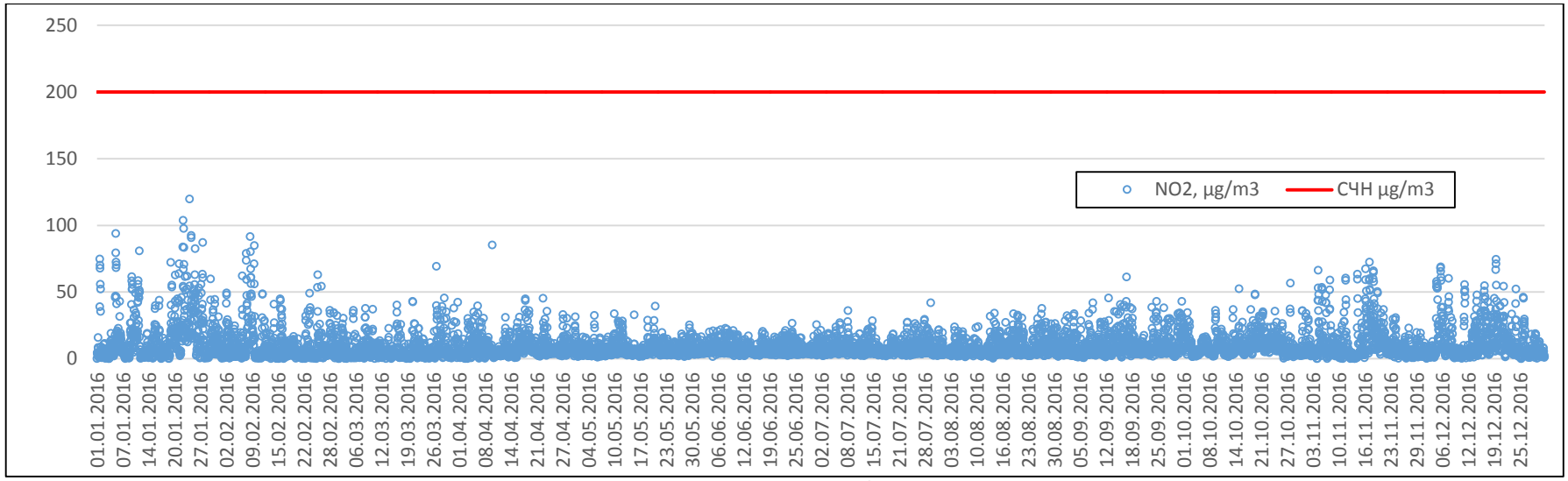

Фигура № II.1.2-5 Стойности на СЧК на NO_2, µg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2016 г

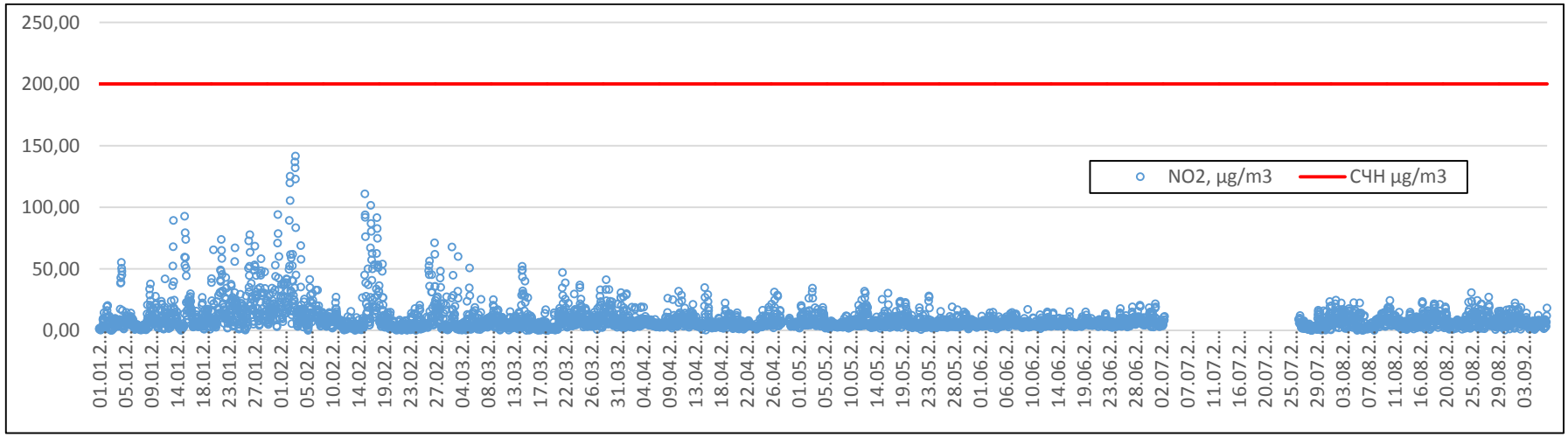

Фигура № II.1.2-6 Стойности на СЧК на NO_2, µg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2017 г

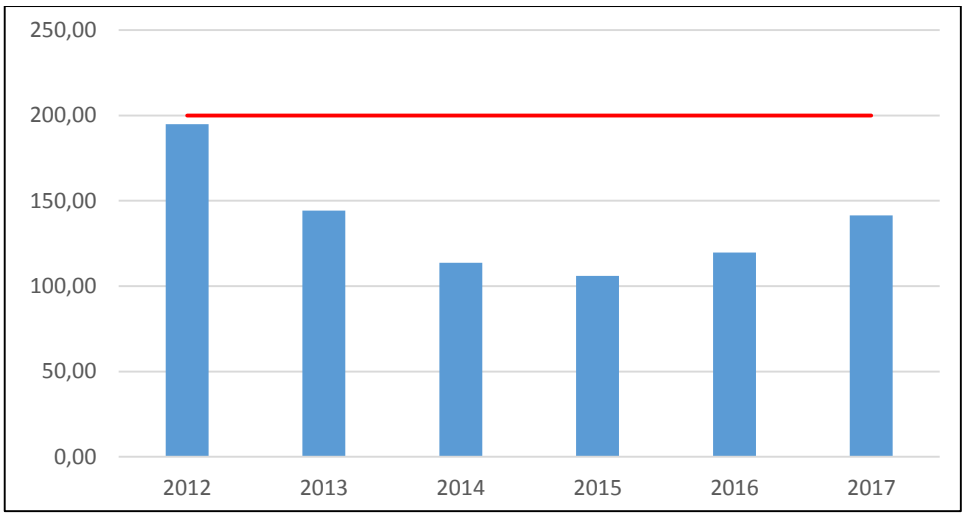

Фигура № II.1.2-7 Максимални стойности на СЧК на NO_2 и СЧН, μg/m³

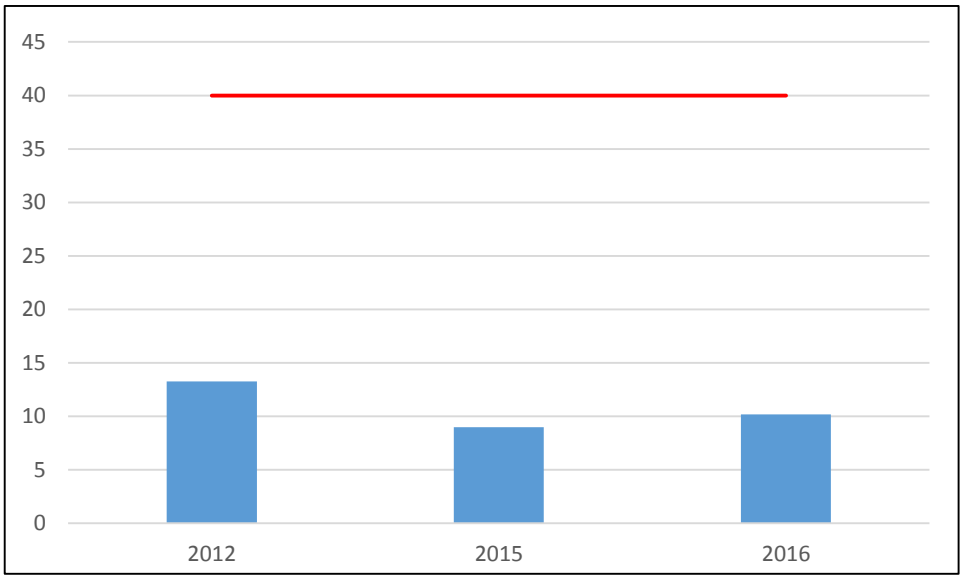

Фигура № II.1.2-8 Средногодишна концентрация на NO_2 и СГН, μg/m³

Замърсяване на въздуха със серен диоксид

По отношение на серния диоксид SO_2 са определени две норми – средночасова (СЧН) 350 $\mu g/m^3$ и средноденонощна (СДН) 125 $\mu g/m^3$. Средночасовата може да бъде превишавана до 24 пъти а средноденонощната – до 3 пъти в една календарна година. Максималните измерени стойности на средночасовата концентрация на SO_2 за отделните години могат да се видят на фигура **II.1.2-9**. Абсолютният максимум на измерените стойности на СЧК 220.07 $\mu g/m^3$, е през 2012 година. От същия порядък е максимумът за 2013 година. Тук трябва да се вземе предвид, че за 2013 и 2014 година измерените стойности на СЧК са недостатъчни за обосновани статистически оценки.

Целият обем измерени стойности на СЧК на SO_2 са представени на фигури 10 – 15. На тях, с червена линия е показана средночасовата норма - 350 $\mu g/m^3$. Сравнително по-високи, но значително под нормата (до около 57 %) стойности са измерени за 2012 и 2013 година. За останалите четири години от разглеждания период измерените стойности рядко надхвърлят 100 $\mu g/m^3$, което представлява 28.6 % от нормата.

Анализът на данните за трите пълни години 2012, 2015 и 2016 не води до извод, че е налице определена тенденция на изменение във времето. Едновременно с това обаче, може да се види, че по-високи стойности на СЧК са характерни за зимните месеци, което вероятно се обуславя от използването на въглища за отопление. Своя принос вероятно дава и корабоплаването по река Дунав поради ниското качество на корабните горива и малката височина на емисия на изгорелите в корабните двигатели газове.

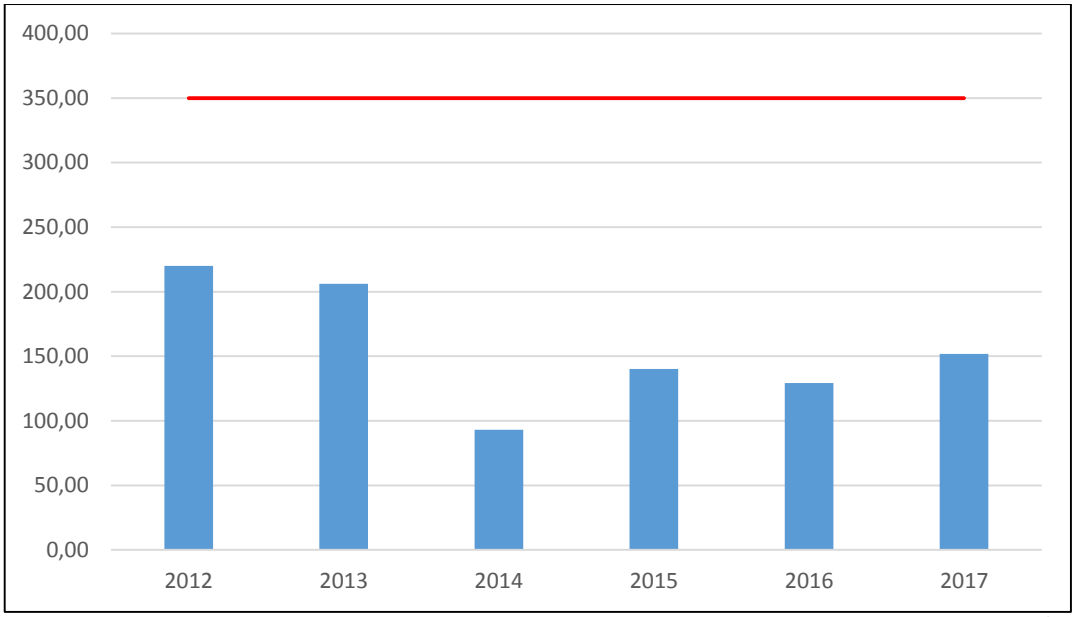

Фигура № II.1.2-9 Максимални стойности на СЧК на SO_2 и СЧН, $\mu g/m^3$

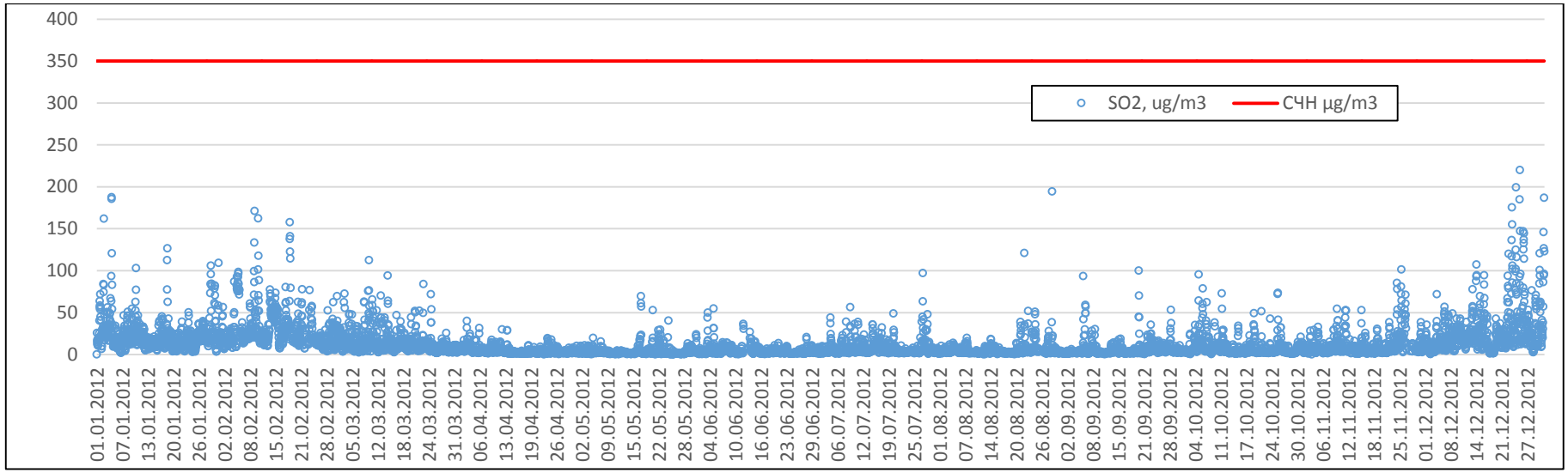

Фигура № II.1.2-10 Стойности на СЧК на SO2, µg/m3, измерени в ДОАС Свищов през 2012 г

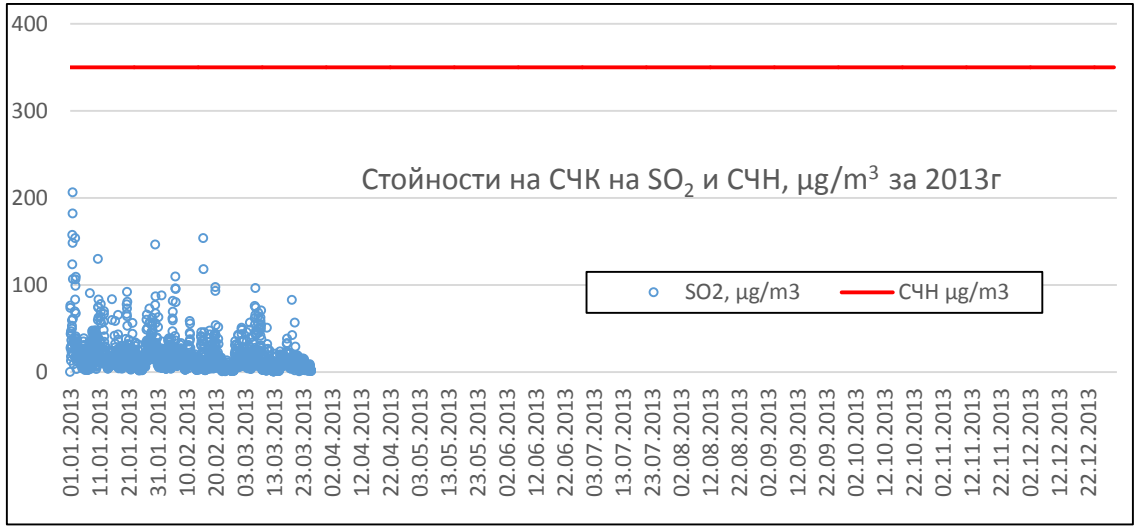

Фигура № II.1.2-11 Стойности на СЧК на SO2, µg/m3, измерени в ДОАС Свищов през 2013 г

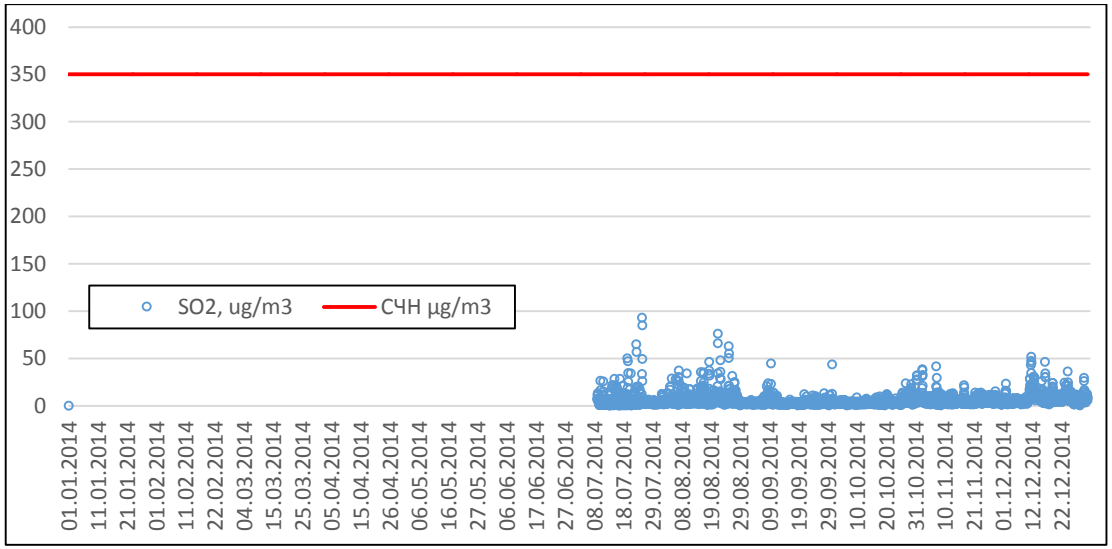

Фигура № II.1.2-12 Стойности на СЧК на SO_2, µg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2014 г

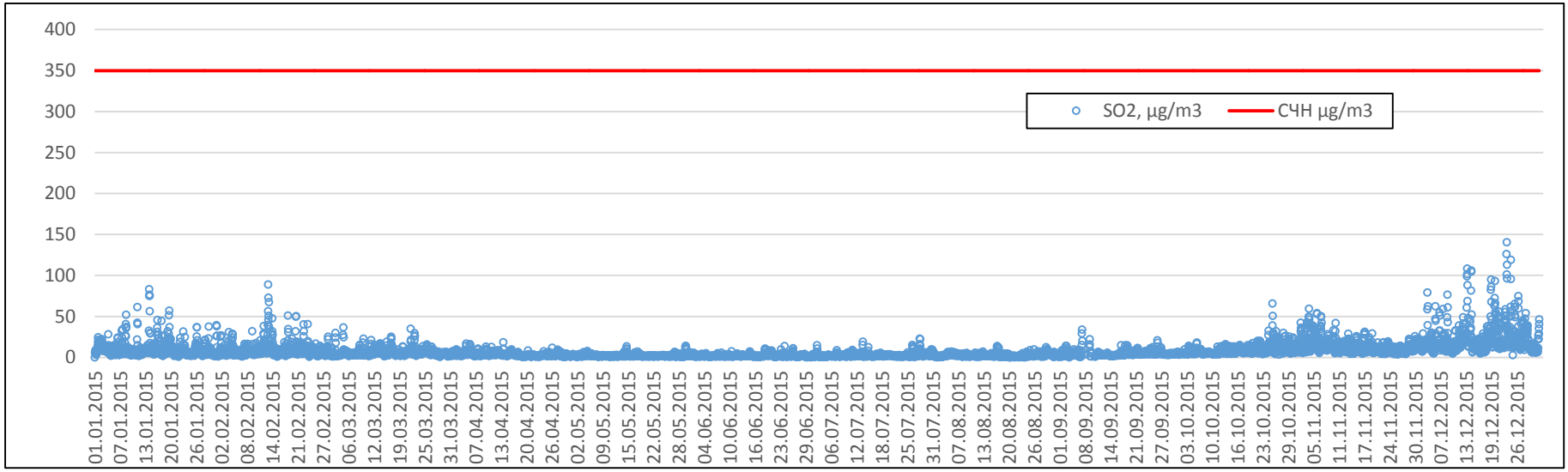

Фигура № II.1.2-13 Стойности на СЧК на SO_2, µg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2015 г

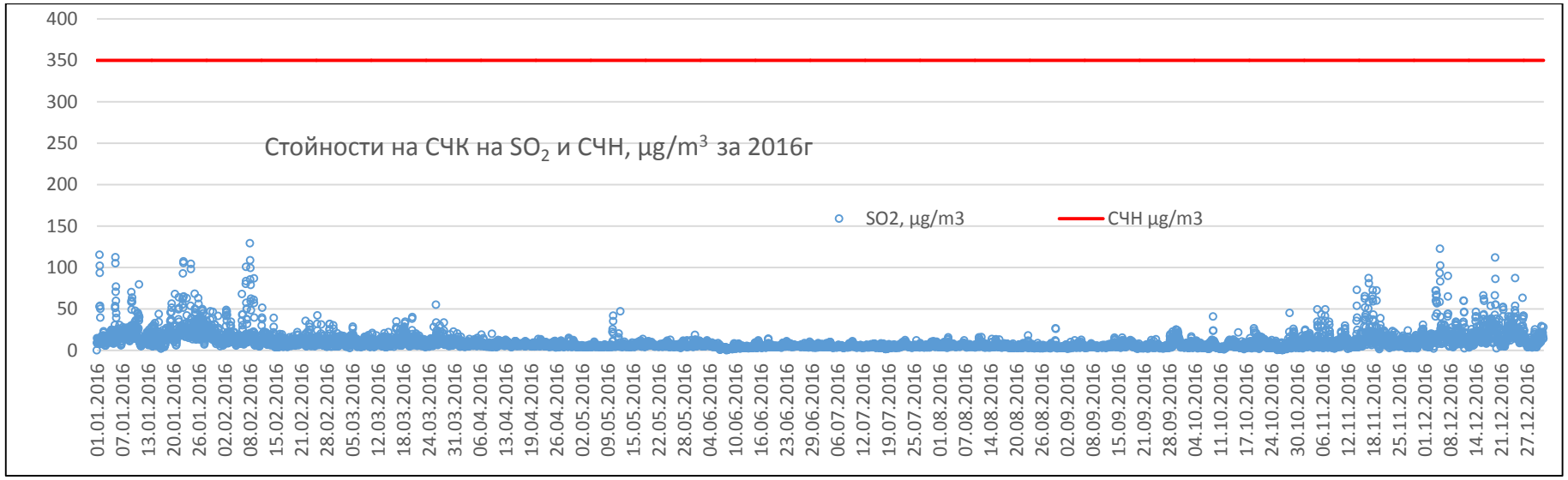

Фигура № II.1.2-14 Стойности на СЧК на SO_2, µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2016 г

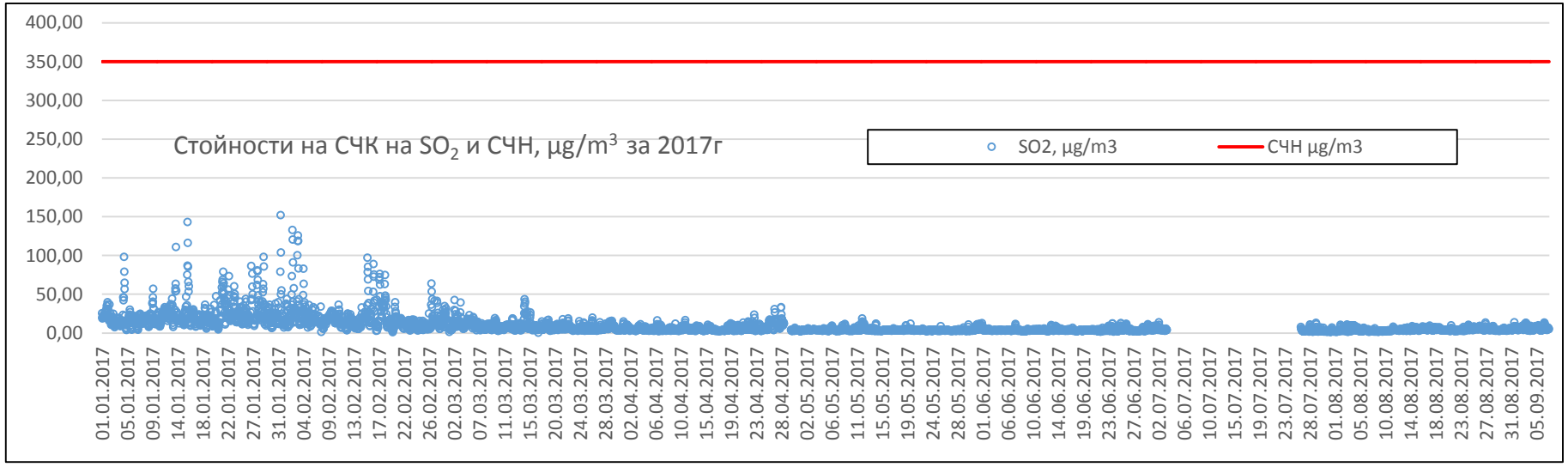

Фигура № II.1.2-15 Стойности на СЧК на SO_2, µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2017 г

Максималните средноденонощни стойности на SO_2, измерени в Свищов за отделните години са представени на фиг. **II.1.2-16**. Най-висока средноденонощна концентрация е измерена за 2013 година - 70.72 $\mu g/m^3$. Малкият обем данни за 2013 и 2014 година не позволява да се правят изводи за тези две години. Възможно е, в останалата част на съответната година да бъдат измерени, както много по-високи така и твърде ниски средноденонощни стойности.

По тази причина, за оценка на качеството на атмосферния въздух следва да се анализират преди всичко данните за 2012, 2015 и 2016 година.

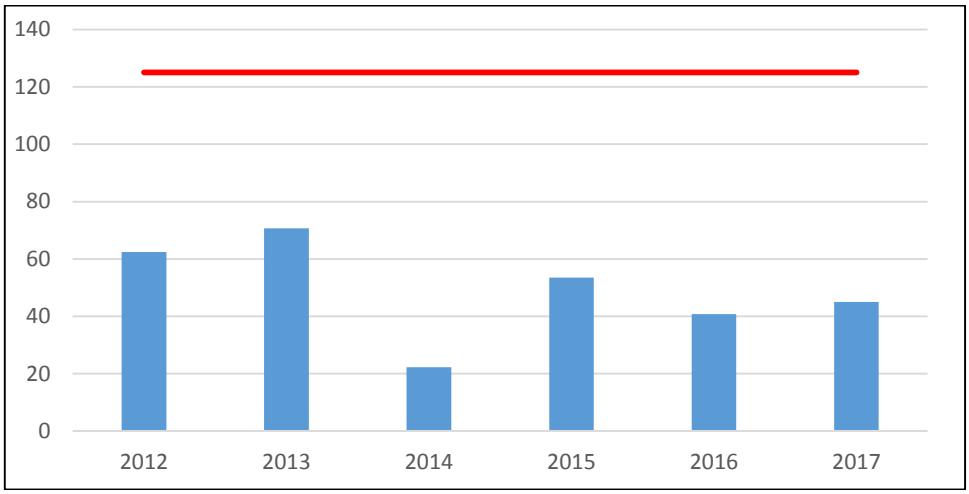

Фигура № II.1.2-16 Максимални стойности на СДК на SO_2 и СДН, $\mu g/m^3$

За тези три години максималните стойности на СДК, измерени в Свищов са в диапазона 40.75 - 62.43 $\mu g/m^3$ (32.6 – 49.9 % от СДН). След като това са максималните измерени стойности, следва да се заключи, че няма превишение на СДН и КАВ по отношение на този показател е добро.

Макар 2017 година да не е завършила, ходът на изменение на измерените стойности на СДК дава основание за надежда, че степента на замърсяване на въздуха по отношение на СДК на SO_2 да бъде по-ниска в сравнение с коментираните вече 3 години.

Средноденонощните се определят по измерените средночасови стойности на SO_2. За отделните години от 2012 до 2017 те са представени на фигури **II.1.2-17 – 22**. На същите фигури е обозначена (с червената линия) и средноденонощната норма (СДН) 125 $\mu g/m^3$. Както се вижда, измерените стойности са значително по-ниски от средноденонощната норма. Този извод, разбира се е валиден за годините 2012, 2014 и 2015 година. Не е изключено това да е така и за 2017 година, но това може да се каже след края на годината и то, ако натрупаните измерени стойности се окажат достатъчни от статистическа гледна точка.

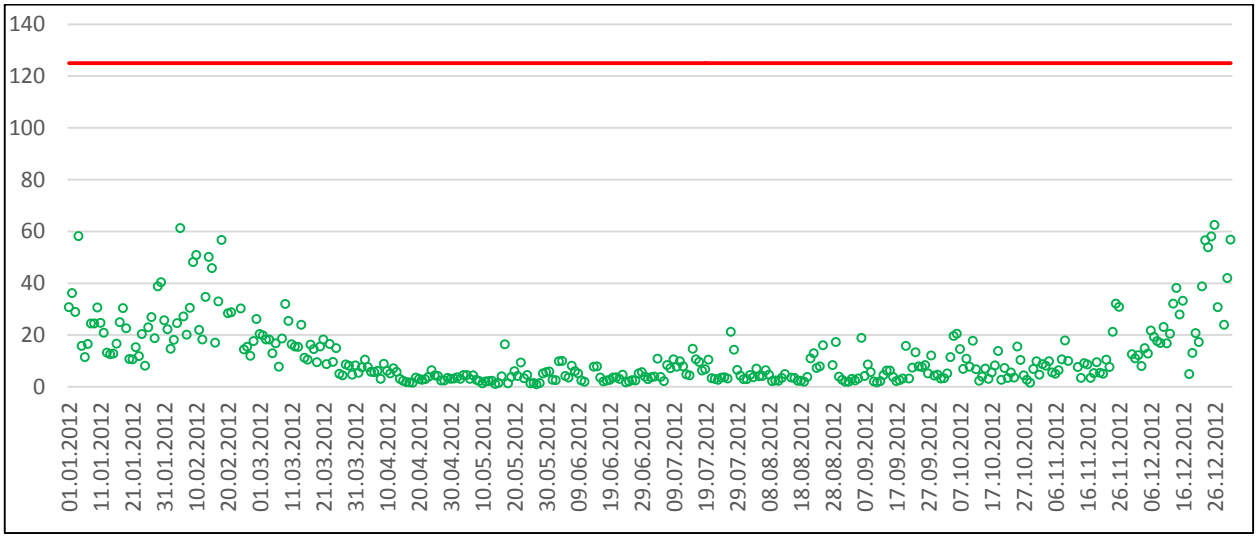

Фигура № II.1.2-17 Стойности на СДК на SO2, µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2012 г

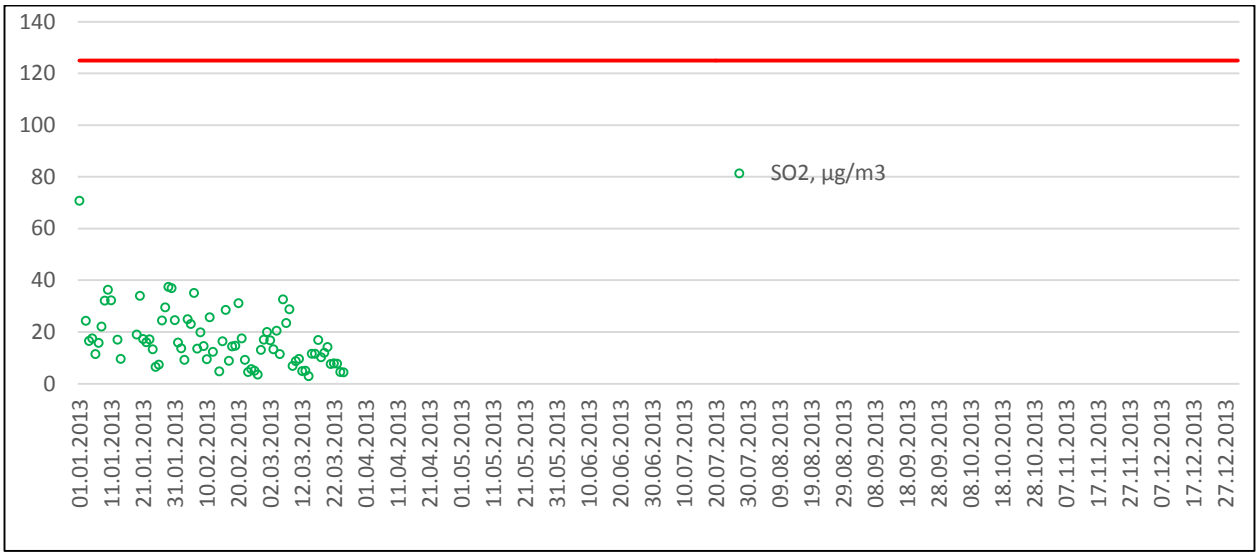

Фигура № II.1.2-18 Стойности на СДК на SO2, µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2013 г

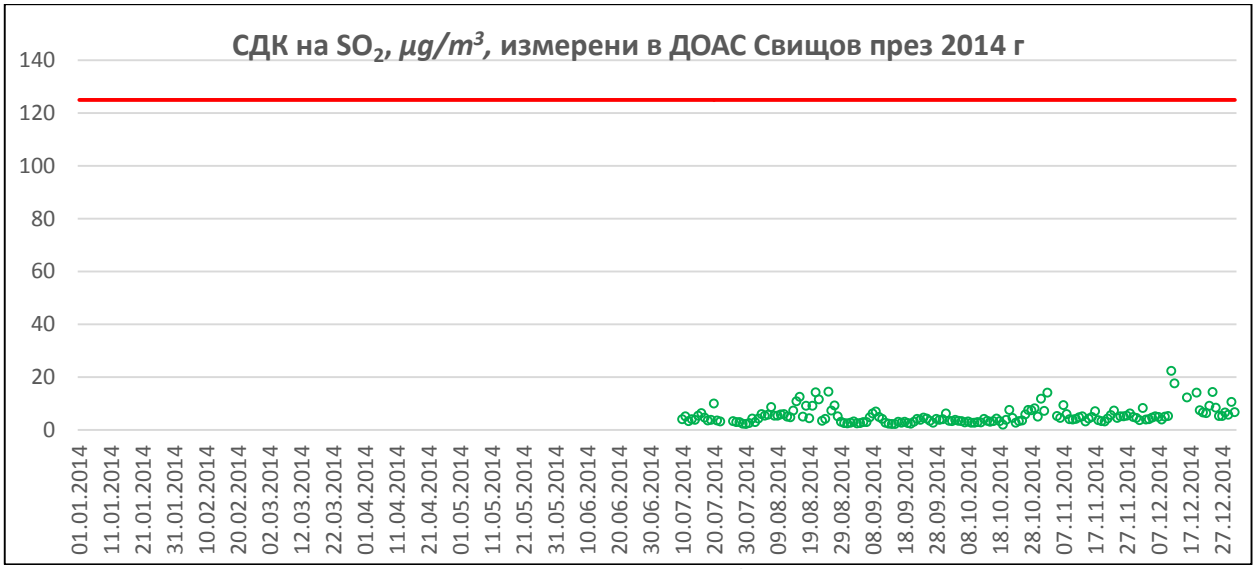

Фигура № II.1.2-19 Стойности на СДК на SO2, µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2014 г

Фигура № II.1.2-20 Стойности на СДК на SO2, μg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2015 г

Фигура № II.1.2-21 Стойности на СДК на SO2, μg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2016 г

Фигура № II.1.2-22 Стойности на СДК на SO2, μg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2017 г

В заключение може да се приеме, че ***серният диоксид не представлява проблемен замърсител за въздуха на град Свищов***.

Замърсяване на въздуха с фини прахови части ФПЧ$_{10}$

За фини прахови части ФПЧ$_{10}$ нормативната уредба предвижда две норми за качество на атмосферния въздух – средноденонощна и средногодишна. Пределно допустимите стойности на концентрацията на ФПЧ$_{10}$ са съответно 50 и 40 $\mu g/m^3$. Средногодишната концентрация (СГК) е една единствена стойност за всяка конкретна точка от изследваната област. Логично, СГК не трябва да превишава средногодишната норма (СГН) в нито една точка от областта.

За разлика от СГК, на всяка точка от областта са присъщи по 365 стойности на СДК. Що се отнася до средноденонощната норма, за която и да е точка от областта тя може да бъде превишавана, но не повече от 35 пъти през една календарна година . С други думи, 90.4 % от стойностите на СДК асоциирани с определена локация трябва да се вместват в интервала от 0.0 до 50 $\mu g/m^3$.

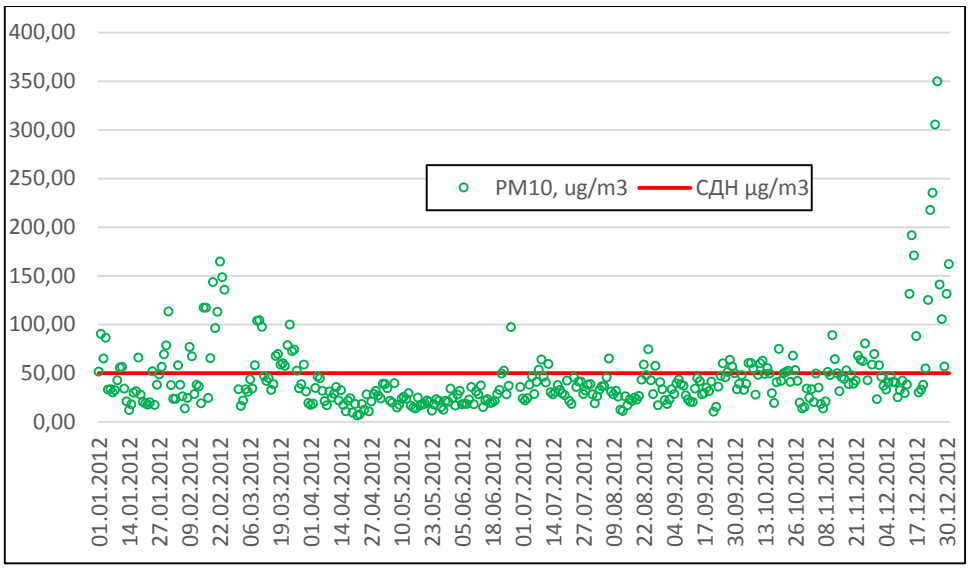

Фигура № II.1.2-23 Стойности на СДК и СДН на ФПЧ$_{10}$, µg/m^3 за 2012 г.

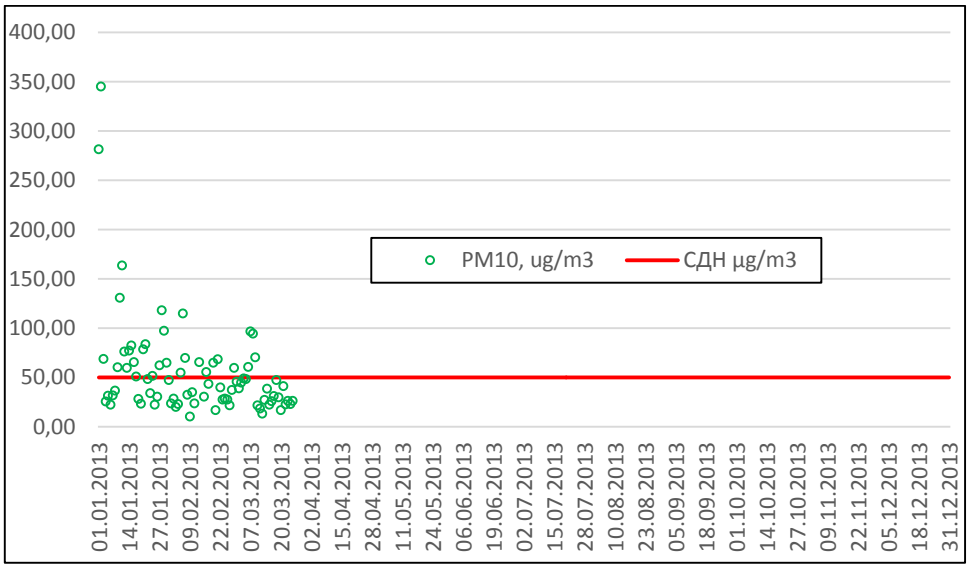

Фигура № II.1.2-24 Стойности на СДК и СДН на ФПЧ$_{10}$, µg/m^3 за 2013 г.

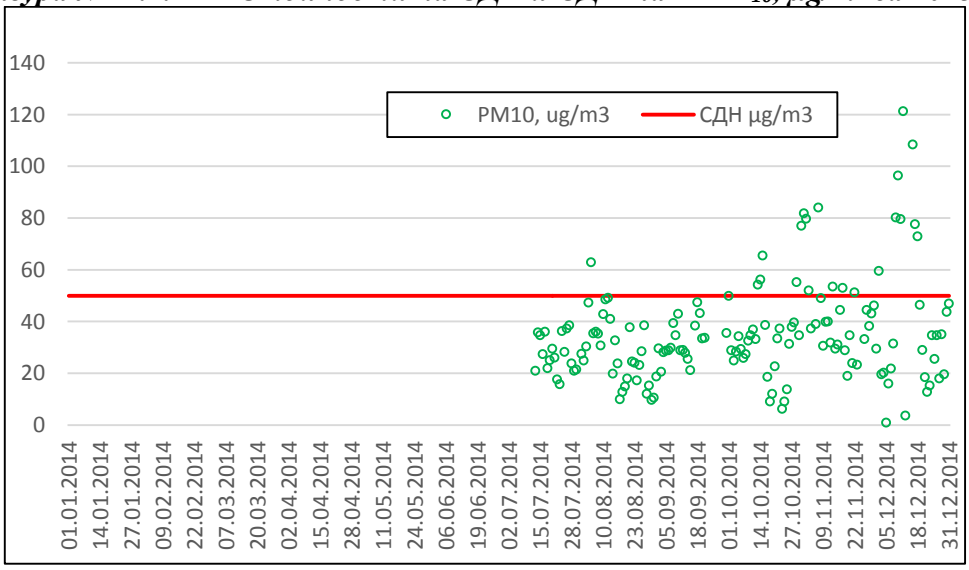

Фигура № II.1.2-25 Стойности на СДК и СДН на ФПЧ$_{10}$, µg/m^3 за 2014 г.

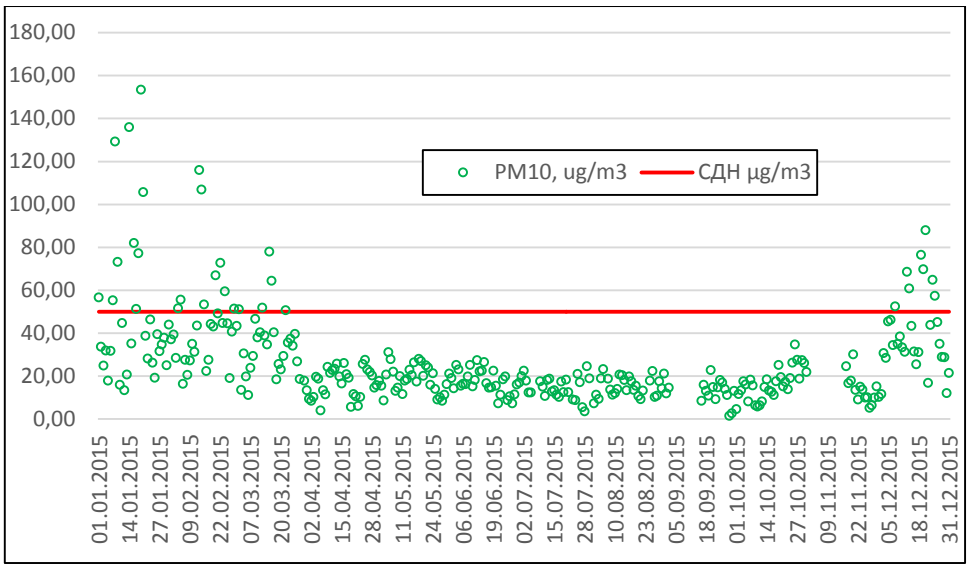

Фигура № II.1.2-26 Стойности на СДК и СДН на ФПЧ$_{10}$, µg/m^3 за 2015 г.

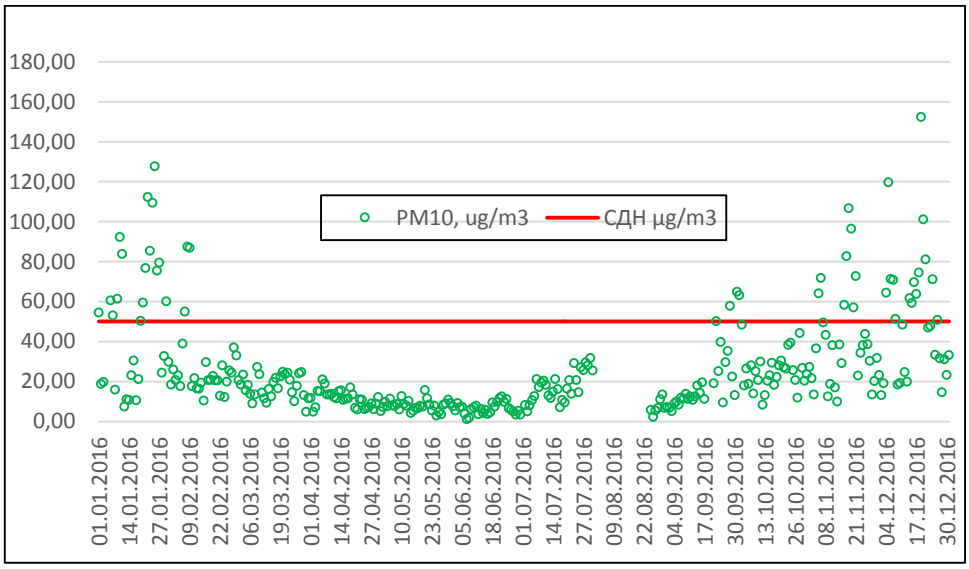

Фигура № II.1.2-27 Стойности на СДК и СДН на ФПЧ$_{10}$, µg/m^3 за 2016 г.

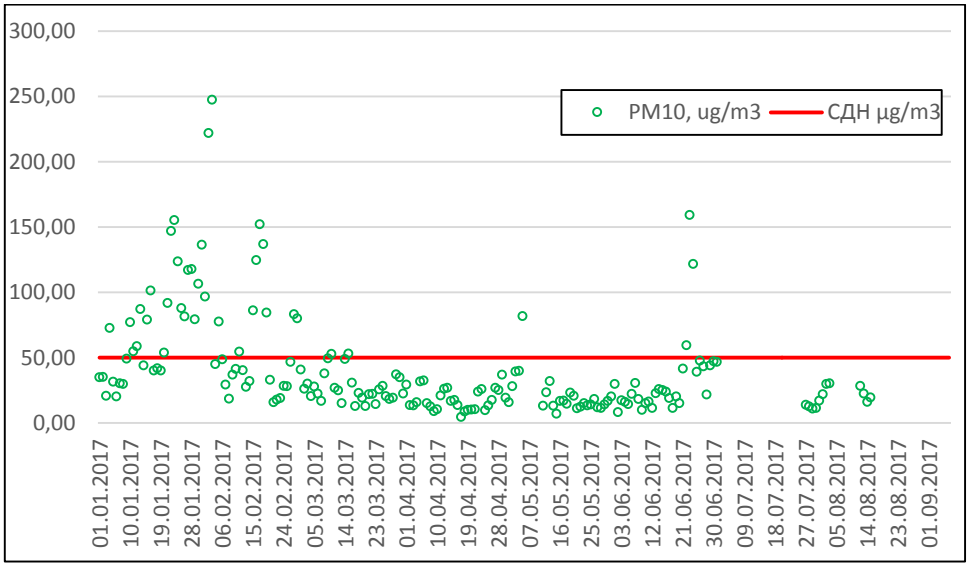

Фигура № II.1.2-28 Стойности на СДК и СДН на ФПЧ$_{10}$, µg/m^3 за 2017 г.

Въпреки твърде малкия брой измервания, за 2013 и 2014 година са регистрирани не

малко превишения на средноденонощната норма. Бърз поглед върху фигури **II.1.2- 23,26, 27 и 28** веднага показва, че СДН за ФПЧ$_{10}$ в много случаи се надхвърля от 3 до около 5 пъти. Това налага изследването по този показател за качество на въздуха да продължи.

Фигура **II.1.2-29** представя броя на регистрираните превишения на СДН по години от 2012 до 2017. От нея веднага се вижда, че за 2012, 2016 и 2017 година броят на превишенията е по-висок от 35. Това е напълно достатъчно, за да се заключи, че през тези години качеството на въздуха не отговаря на изискванията на нормативната уредба, независимо от това какъв е обемът на измерените данни.

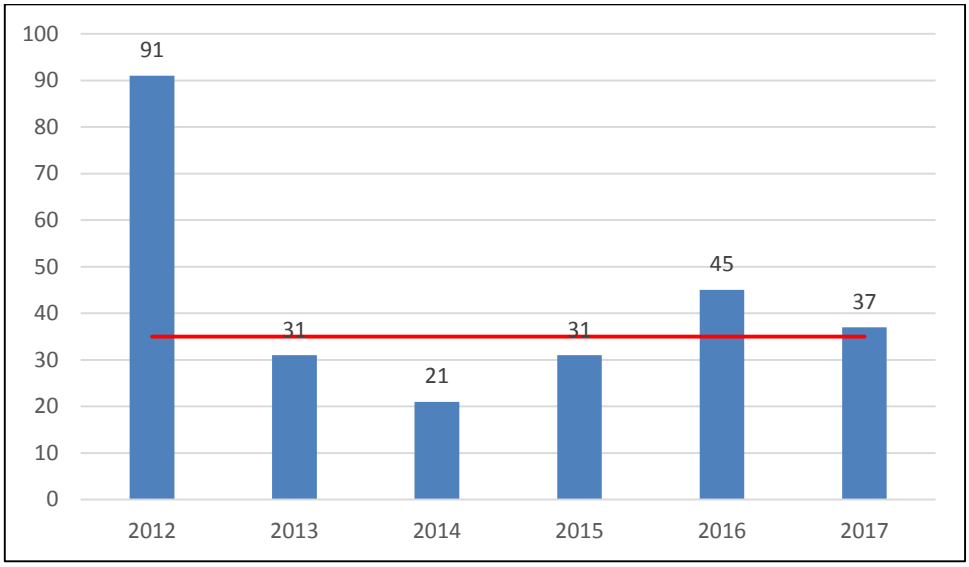

Фигура № II.1.2-29 Брой превишения на СДН за ФПЧ$_{10}$

За 2013, 2014 и 2015 година, от наличните измервания не са натрупани нито достатъчно превишения на СДН, нито достатъчен брой измерени стойности в норма. По тази причина обоснован извод по отношение на КАВ за тези години не може да бъде направен.

Вторият показател за КАВ по отношение на фините прахови частици - СГК, представлява устойчива и надеждна оценка. Тя характеризира цялостното влияние на източниците на емисии, като филтрира флуктуациите, определени от особени ситуации, специфични метеорологични условия и сезонния характер на емисиите.

Стойностите на СГН на ФПЧ$_{10}$ за годините, за които тя може да бъде изчислена, са представени на фиг. **II.1.2-30**. Липсват стойности за 2013 и 2014 година поради недостатъчен обем на измерените данни. Средногодишната норма 40 $\mu g/m^3$ е превишена за 2012 година. За 2015 и 2016 тя е спазена със запас от около 35 %, но дали тези по-ниски стойности представляват траен резултат от обективни промени в емисиите към момента не може да се каже.

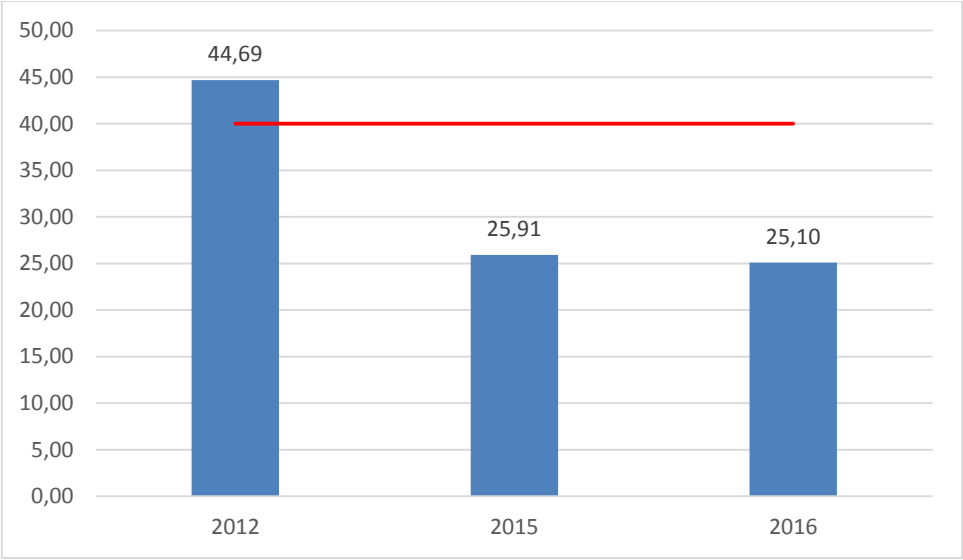

Фигура № II.1.2-30 Средногодишна концентрация на ФПЧ$_{10}$ и СГН, μg/m^3

Замърсяване на въздуха със сероводород

По отношение на сероводорода H_2S са определени две норми за качество на атмосферния въздух – средночасова (СЧН) 5 *μg/m*^{3} и средноденонощна (СДН) 3 *μg/m*^{3}. Нормативната уредба не предвижда допустим брой превишения, както на средночасовата, така и на средноденонощната норма. Измерените стойности на средночасовата концентрация на H_2S за отделните години от 2012 до 2017 са представени на фигури **II.1.2-32 – 37** (в *mg/m*^{3}) , на които с червена линия е обозначена и СЧН (0.005 *mg/m*^{3}).

На всяка от тези фигури могат да се отбележат измерени стойности, които превишават нормата. През 2012 г. е измерено превишение 8 пъти нормата. Броят на измерванията в различните години варира в твърде широки граници от 1526 през 2013 до 8598 през 2012 г. В този случай абсолютният брой на измерените превишения не представлява особено ценна информация. По тази причина на фиг. **II.1.2-31** е представен относителният дял на превишенията от общия брой измервания по години.

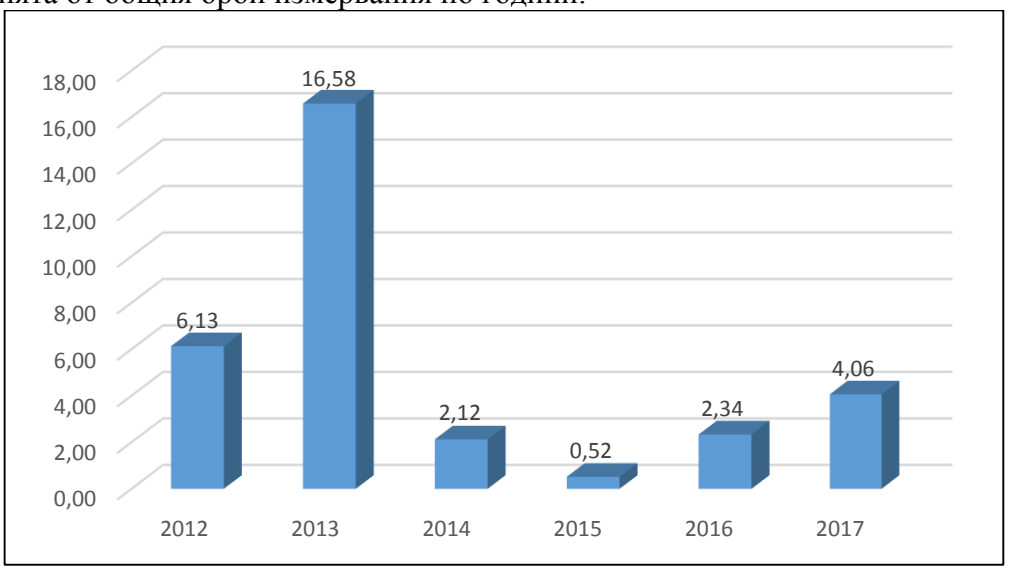

Фигура № II.1.2-31 Относителен дял на превишенията на СЧН за H_2S, %

Абсолютният максимум на измерените стойности на СЧК на H_2S 0.0397 *mg/m*^{3}, е през 2012 година. От същия порядък е максимумът за 2013 година. Тук обаче трябва да се вземе предвид, че за 2013, а и за 2014 година измерените стойности на СЧК са твърде малко, т.е. недостатъчни за обосновани статистически оценки.

Анализът на данните води до извод, че в голямата си част измерените стойности са под

нормата, като не се отбелязва тенденция за нарастване или намаляване. От друга страна обаче може да се каже че данните се характеризират с кратковременни протуберанси с големи амплитуди.

Тези флуктуации биха могли да се дължат на особени производствени ситуации или на специфични метеорологични условия, посока и скорост на вятъра, температурни инверсии и др. С голяма вероятност може да се приеме, че източниците на замърсяване със сероводород не са многобройни и че основният източник е „Свилоза АД“. Тогава наистина може да се очаква, че вятър от запад-северозапад ще причини по-висока степенна замърсяване на въздуха, причинена от „Свилоза“ АД. За това своя принос ще осигури и фактът, че Свищов се намира на около 60-70 метра по-голяма надморска височина, отколкото „Свилоза“ АД. С други думи градът е разположен приблизително на височината на димния факел на един нормален промишлен комин.

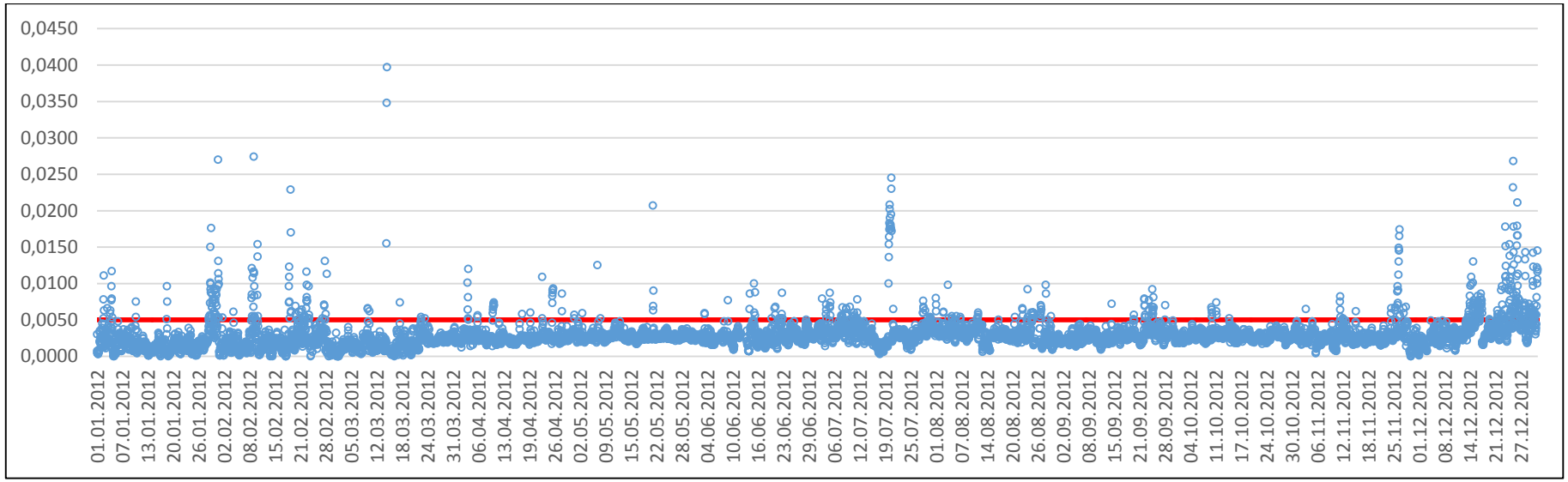

Фигура № II.1.2-32 СЧК на H_2S, mg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2012 г.

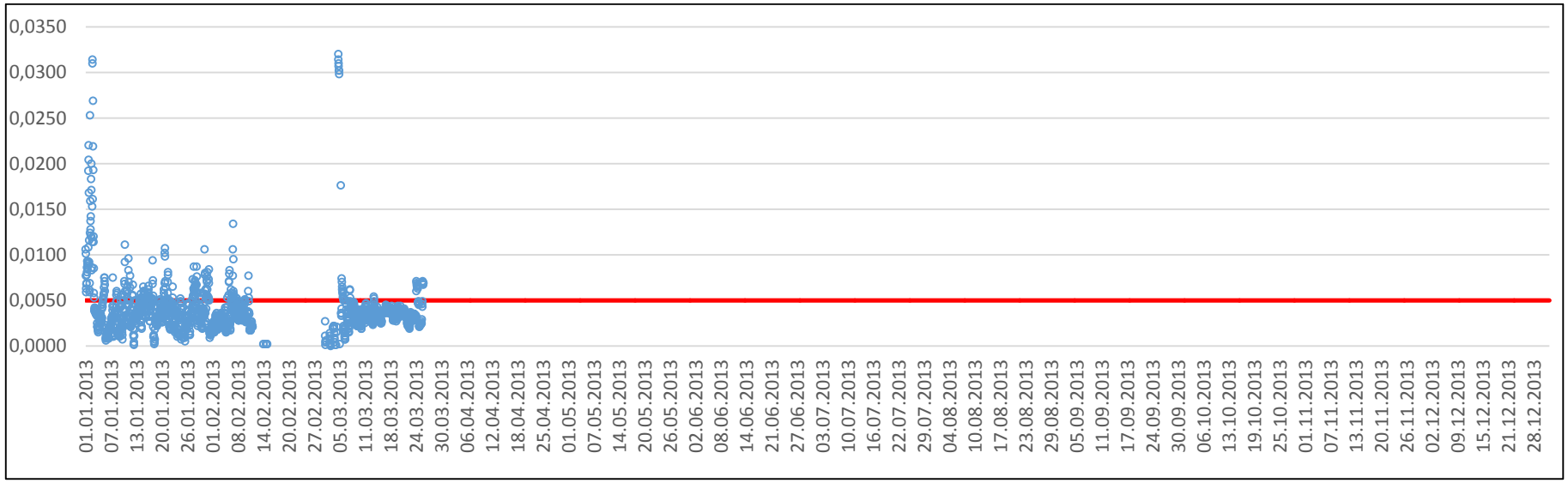

Фигура № II.1.2-33 СЧК на H_2S, mg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2013 г.

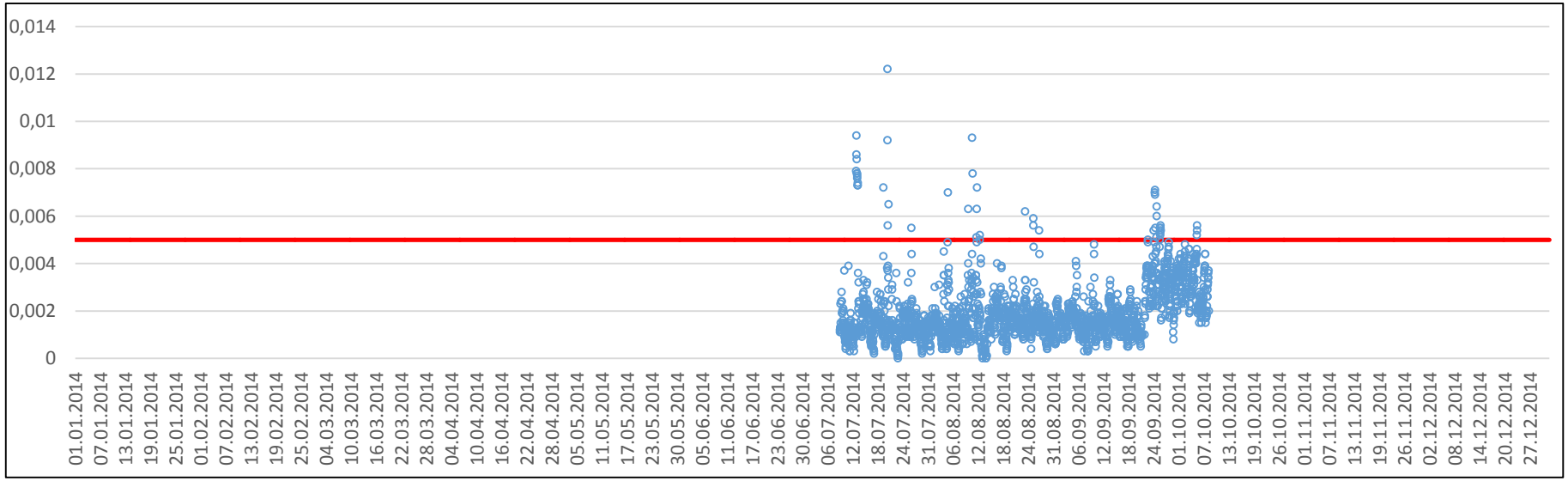

Фигура № II.1.2-34 СЧК на H_2S, mg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2014 г.

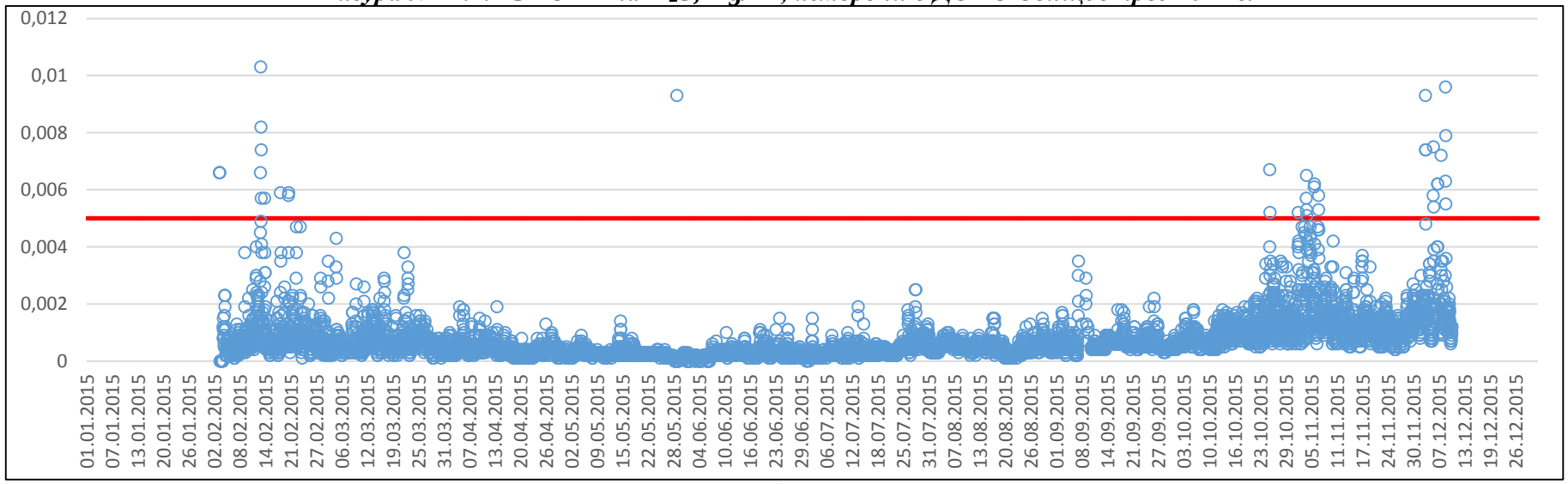

Фигура № II.1.2-35 СЧК на H_2S, mg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2015 г.

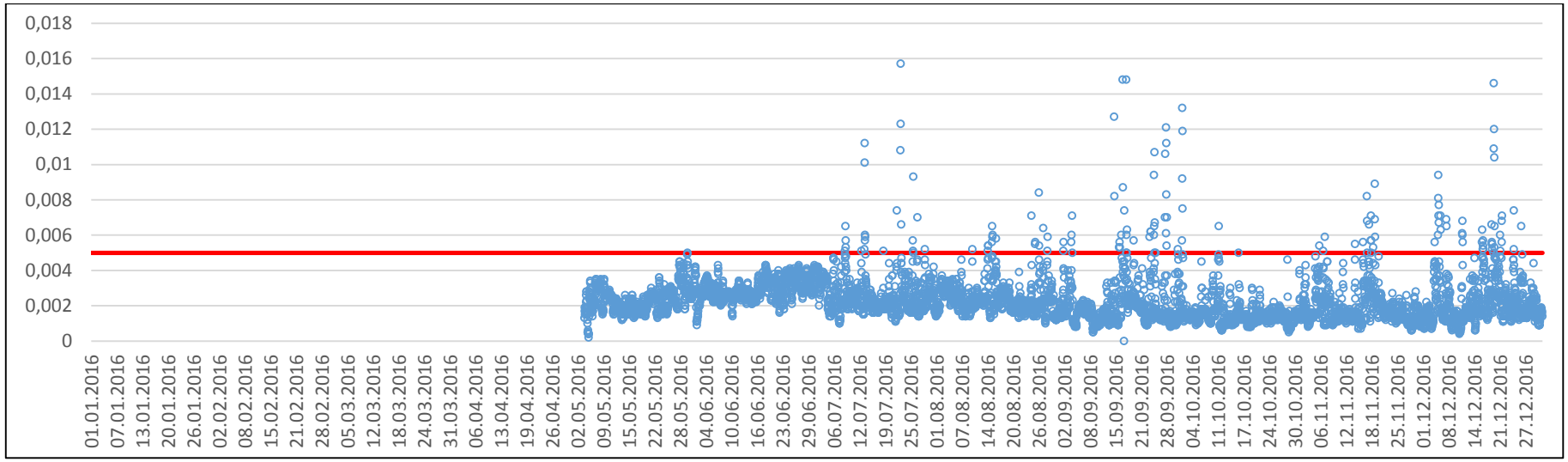

Фигура № II.1.2-36 СЧК на H_2S, mg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2016 г.

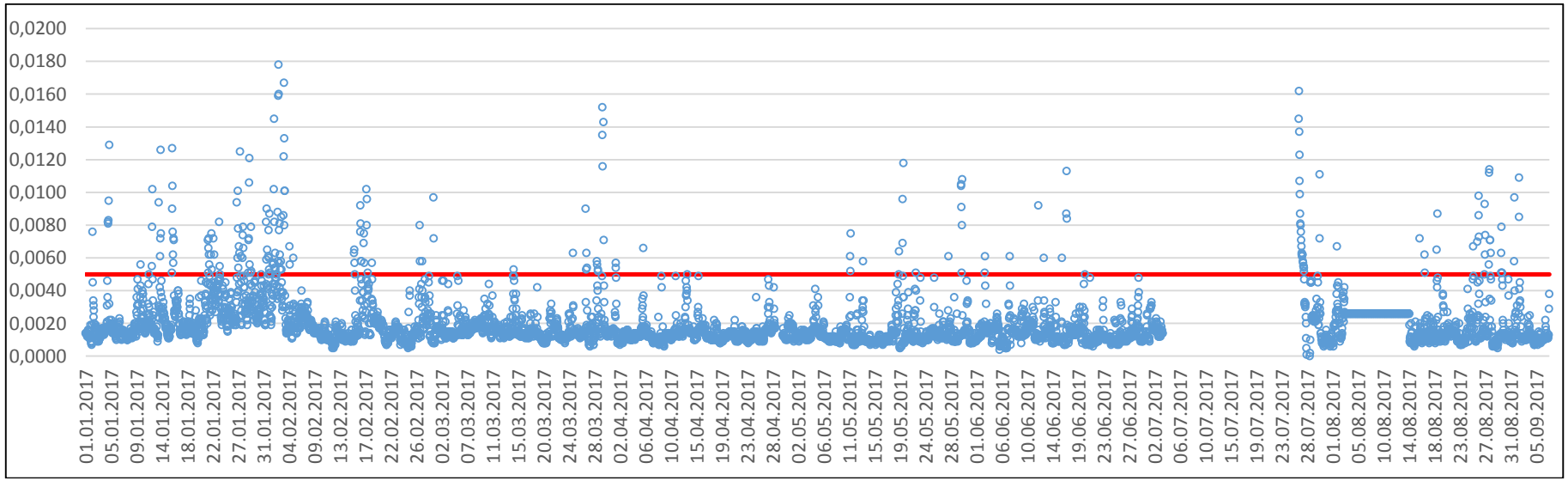

Фигура № II.1.2-37 СЧК на H_2S, mg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2017 г.

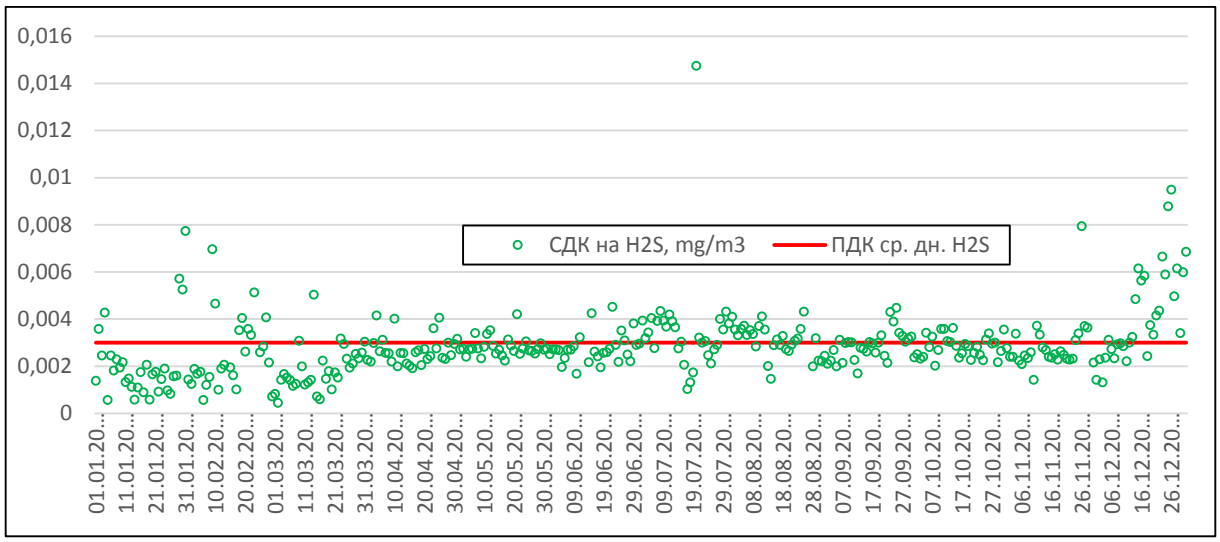

Фигура № II.1.2-38 СДК на H_2S, mg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2012 г

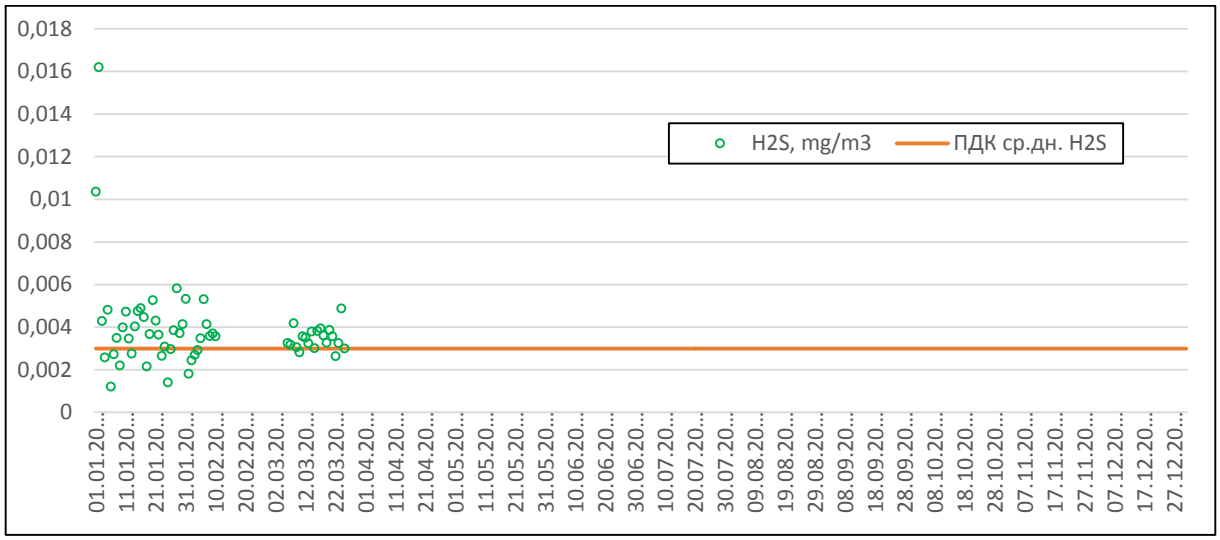

Фигура № II.1.2-39 СДК на H_2S, mg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2013 г

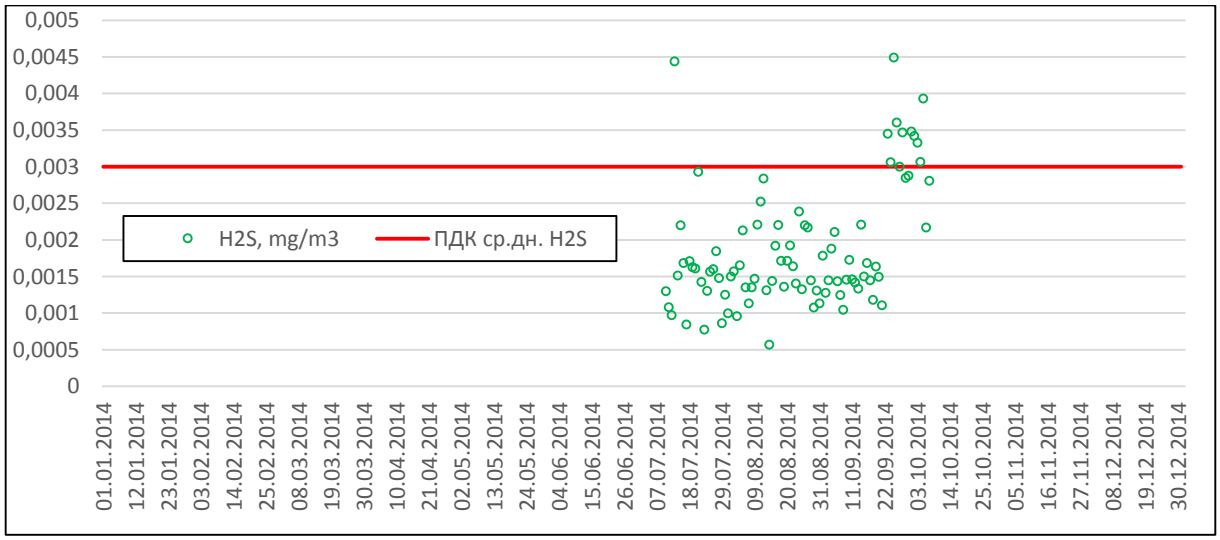

Фигура № II.1.2-40 СДК на H_2S, mg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2014 г

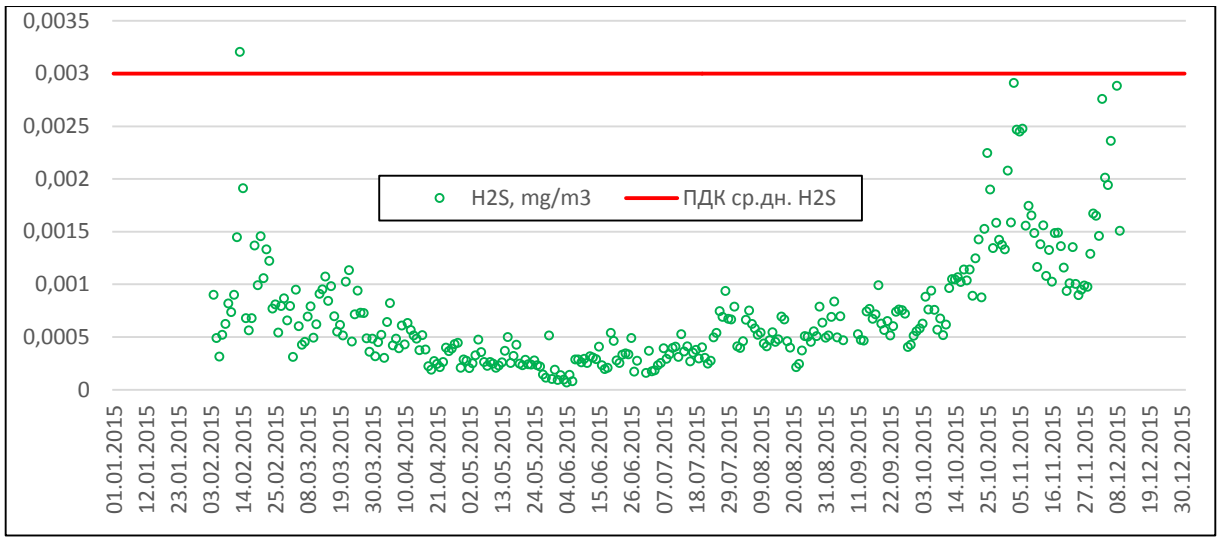

Фигура № II.1.2-41 СДК на H_2S, mg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2015 г

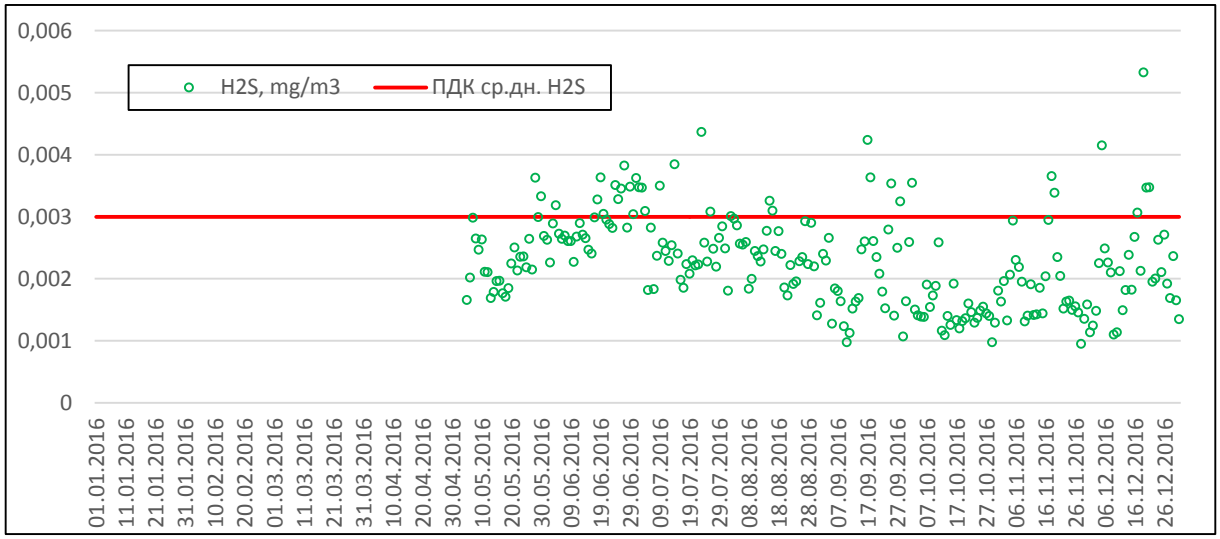

Фигура № II.1.2-42 СДК на H_2S, mg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2016 г

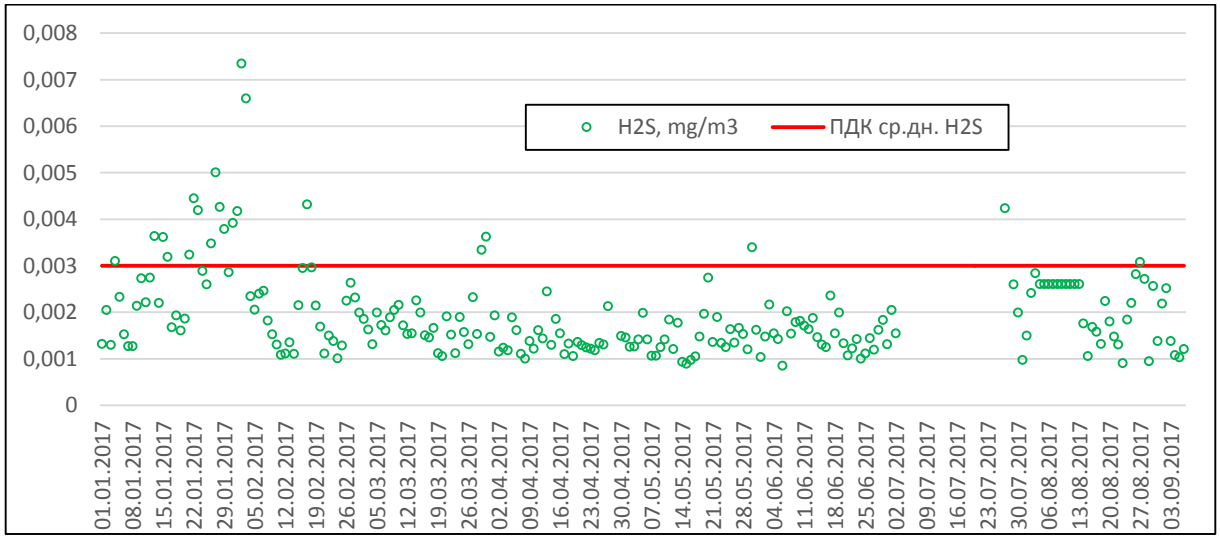

Фигура № II.1.2-43 СДК на H_2S, mg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2017 г

На фигури **II.1.2-38-43** са представени средноденонощните стойности на концентрацията на H_2S. С изключение на 2015 година, когато е отчетено само едно превишение на СДН, през всички останали години са налице не малък брой превишения дори

за годините 2013 и 2014 и 2016, които се характеризират с много липсващи данни.

Максималните средноденонощни стойности на концентрацията на H_2S са представени на фиг. **II.1.2-44**, а относителния дял на превишенията на СДН – на фиг. **II.1.2-45**.

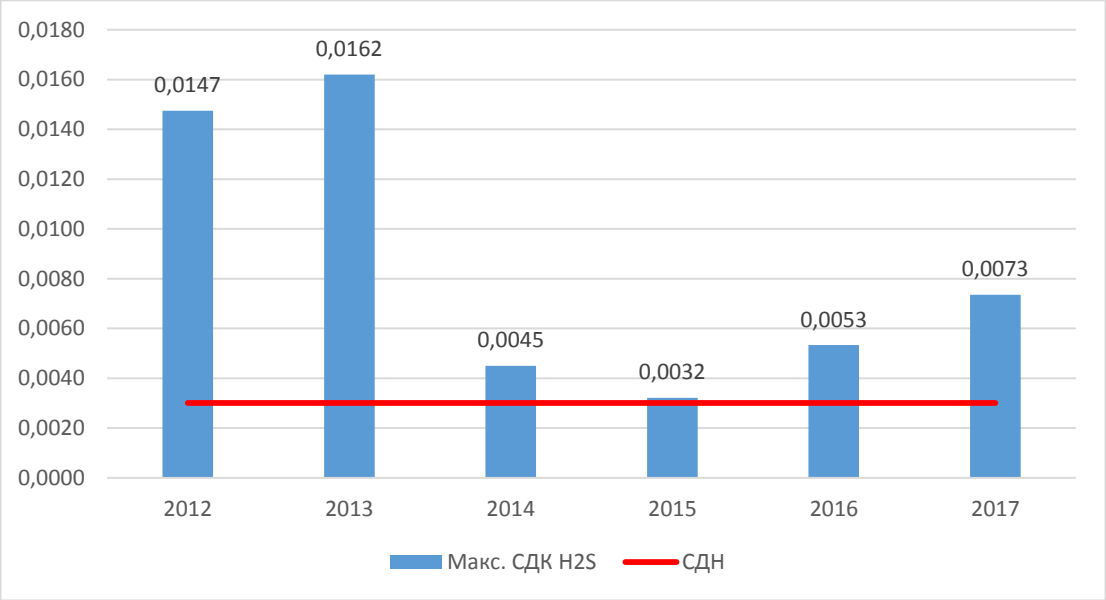

Фигура № II.1.2-44 Максимални стойности на СДК на H_2S, mg/m^3

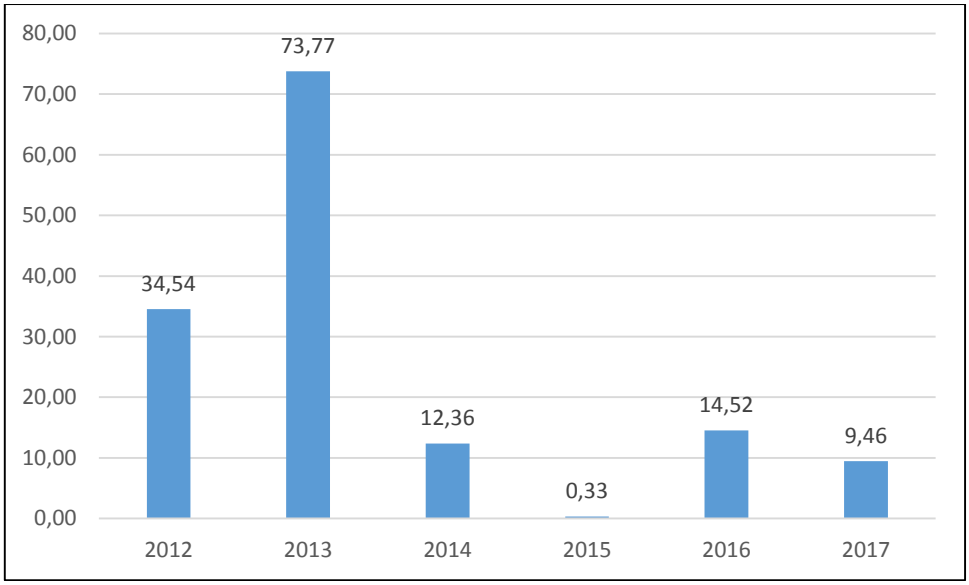

Фигура № II.1.2-45 Относителен дял на превишенията на СДН на H_2S, %

Макар и недостатъчни като количество, данните за замърсяване на въздуха с H_2S показват, че сероводородът представлява проблемен замърсител за град Свищов с превишения, както на средночасовата, така и на средноденонощната норма.

Замърсяване на въздуха със серовъглерод

На фигури **II.1.2-47-52** са представени стойностите на измерените в ДОАС Свищов, средночасови стойности на концентрацията на серовъглерод CS_2. Средночасовата норма за този замърсител на въздуха е 15 $\mu g/m^3$. Нормативната уредба не предвижда позволени превишения на тази норма.

Отново трябва да се посочи, че липсват измервания за големи периоди от време. Въпреки това, могат да се отбележат значителен брой превишения. Все пак, както и при сероводорода, в голямата си част измерените стойности са под нормата, не може да се приеме,

че съществува тенденция за нарастване или намаляване и данните се характеризират с кратковременни протуберанси с големи амплитуди.

Средноденонощната норма за CS_2 е 8 $\mu g/m^3$. За разлика от средночасовата концентрация, която е по-динамична оценка, СДК се отнася за по-дълъг период от време. По тази причина тя се характеризира с по-стабилен ход на изменение, а оттук и с по-малък брой превишения на нормата. Това може да се види от фиг. **II.1.2-46**, където е показан относителният дял на превишенията на СДН от общия брой измервания по години.

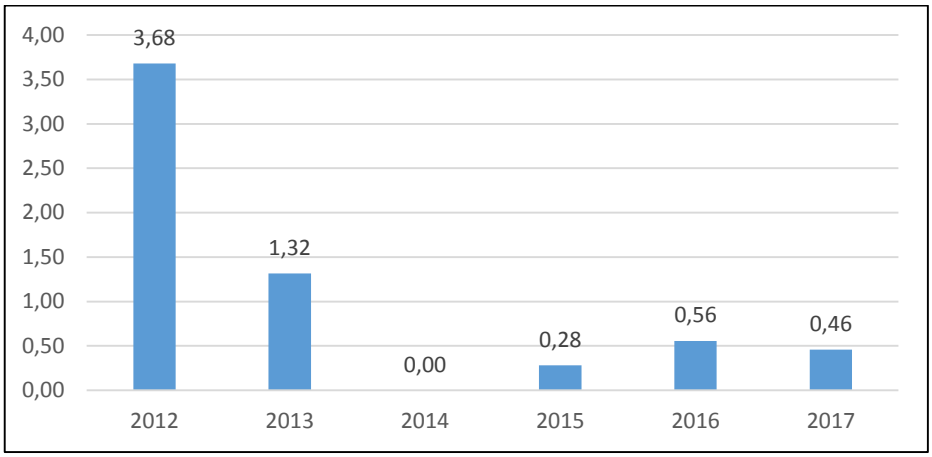

Фигура № II.1.2-46 Относителен дял на превишенията на СДН на CS_2, %

Средноденонощните стойности на концентрацията на CS_2 по години са показани на фигури **II.1.2-53 – 58**.

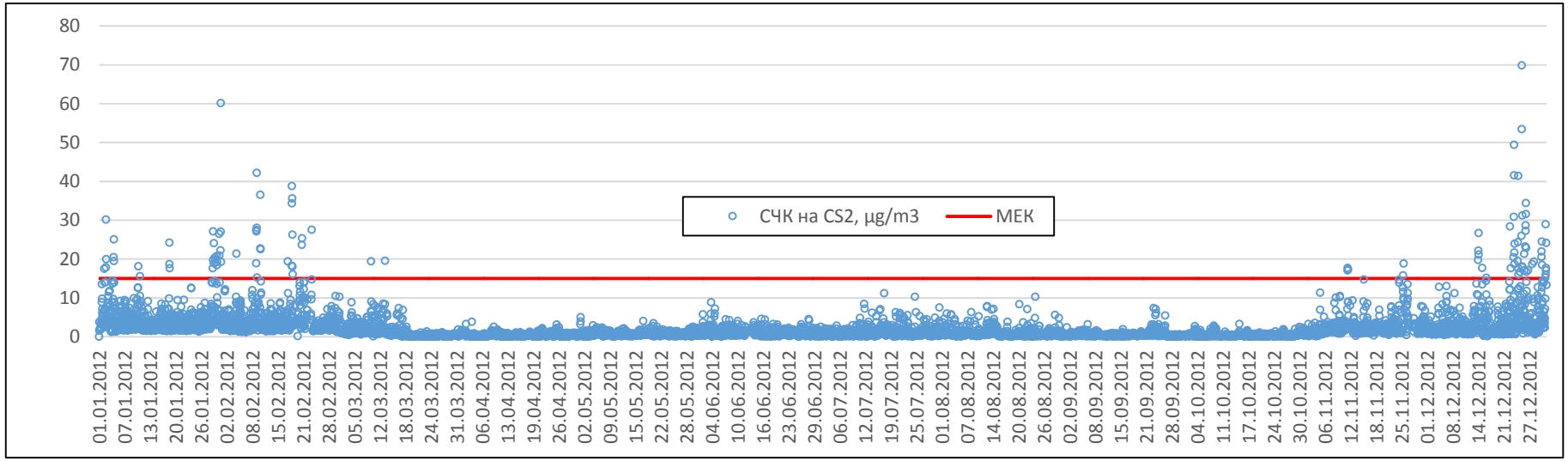

Фигура № II.1.2-47 СЧК на CS_2 µg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2012 г.

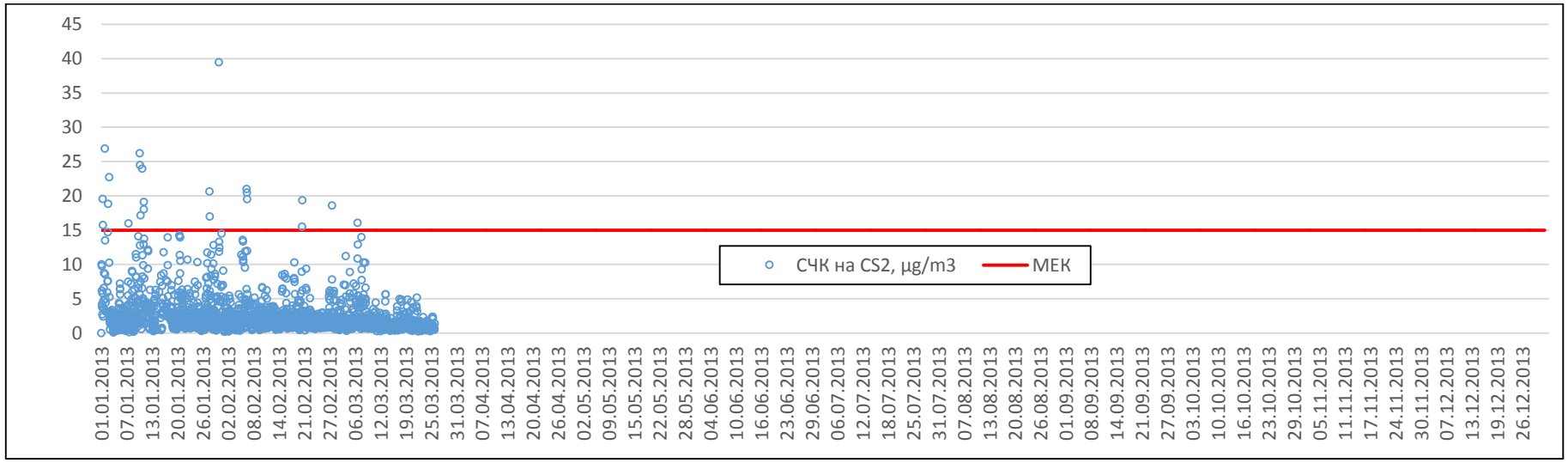

Фигура № II.1.2-48 СЧК на CS_2 µg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2013 г.

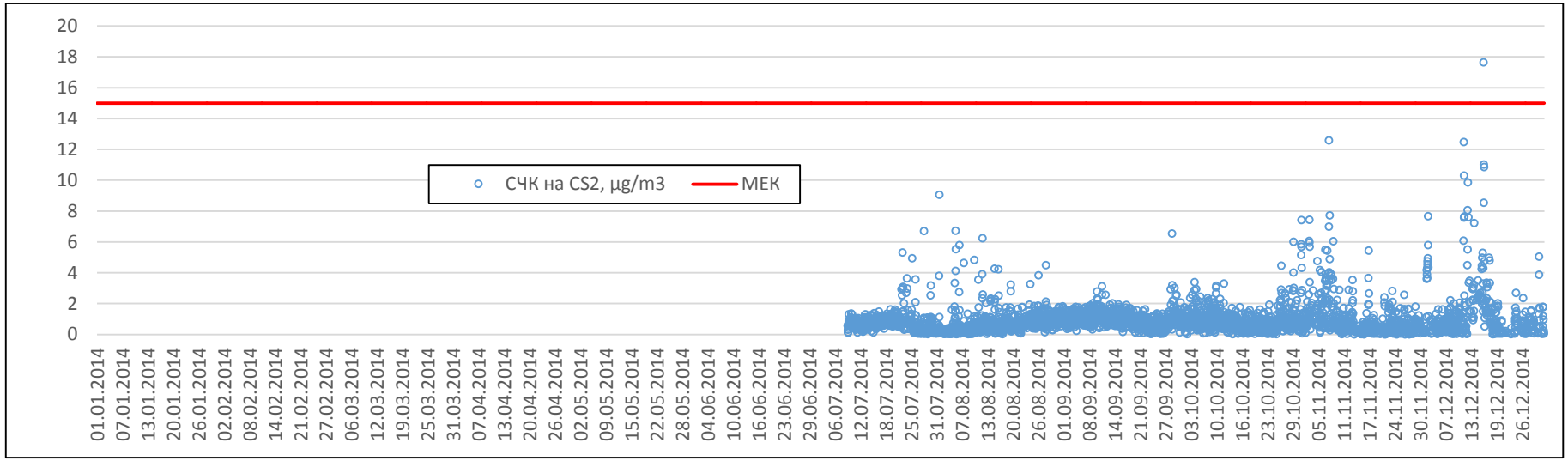

Фигура № II.1.2-49 СЧК на CS_2 µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2014г.

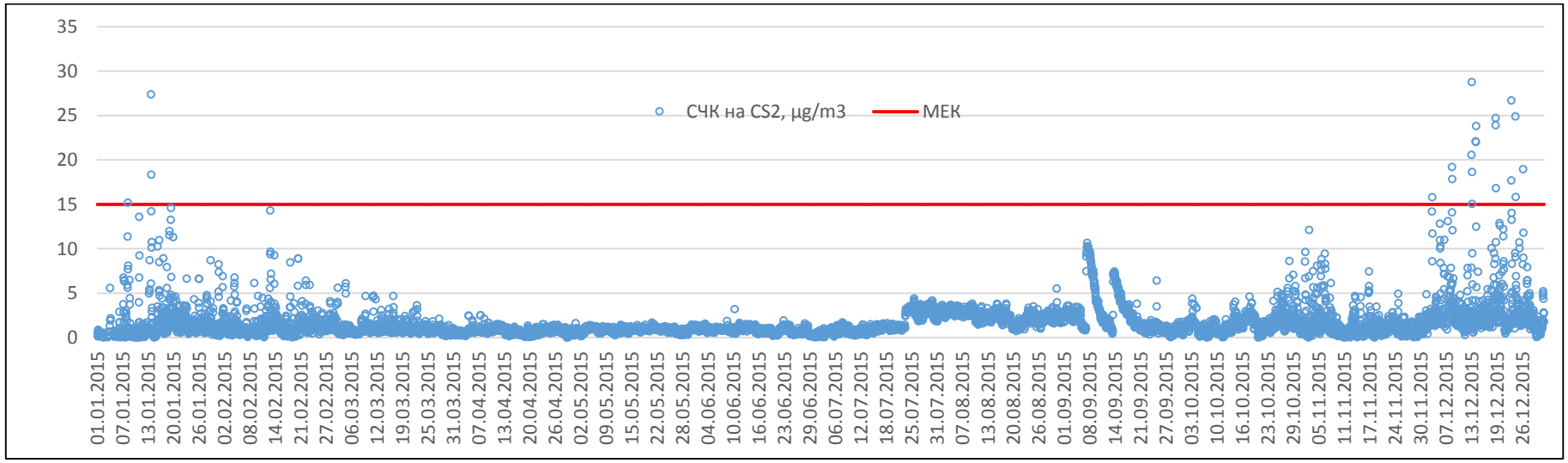

Фигура № II.1.2-50 СЧК на CS_2 µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2015г.

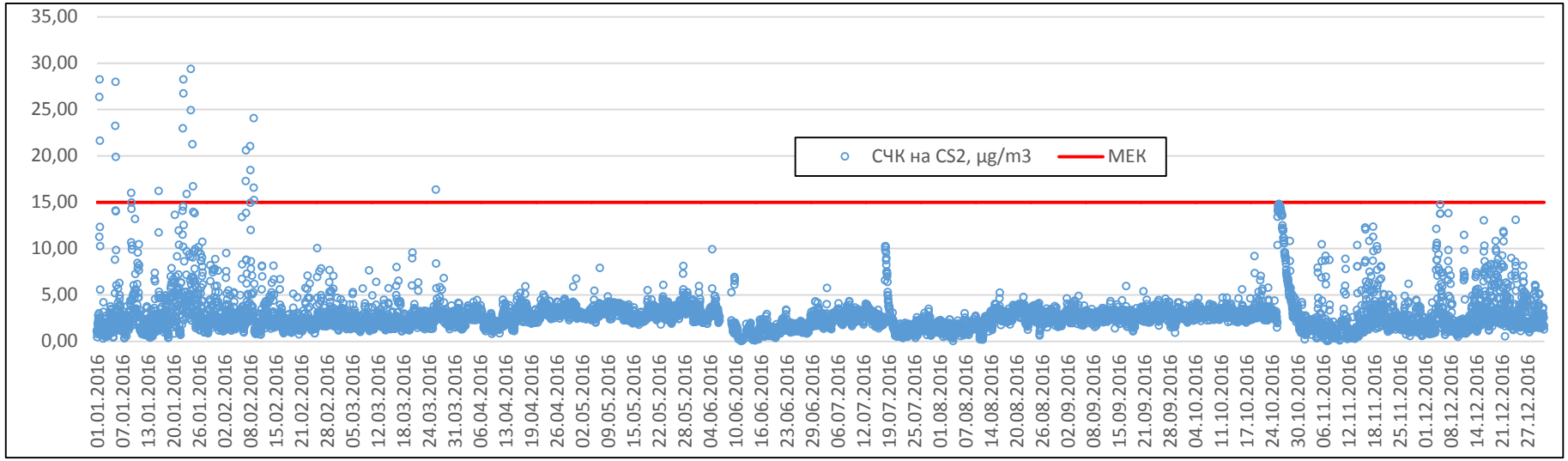

Фигура № II.1.2-51 СЧК на CS_2 µg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2016г.

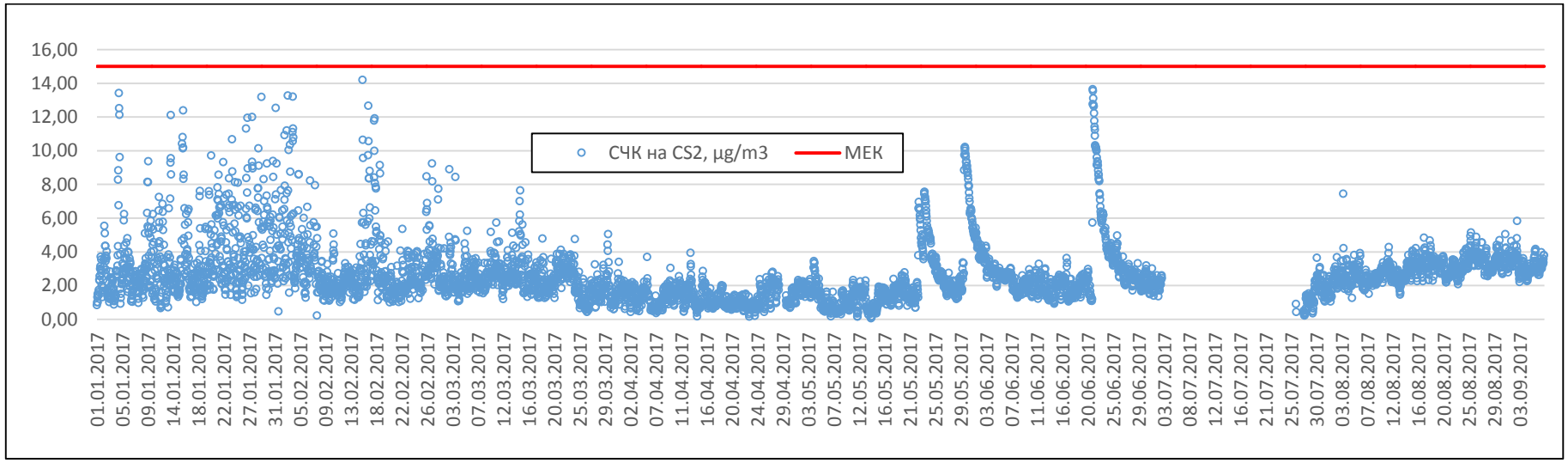

Фигура № II.1.2-52 СЧК на CS_2 µg/m^3, измерени в ДОАС Свищов през 2017г.

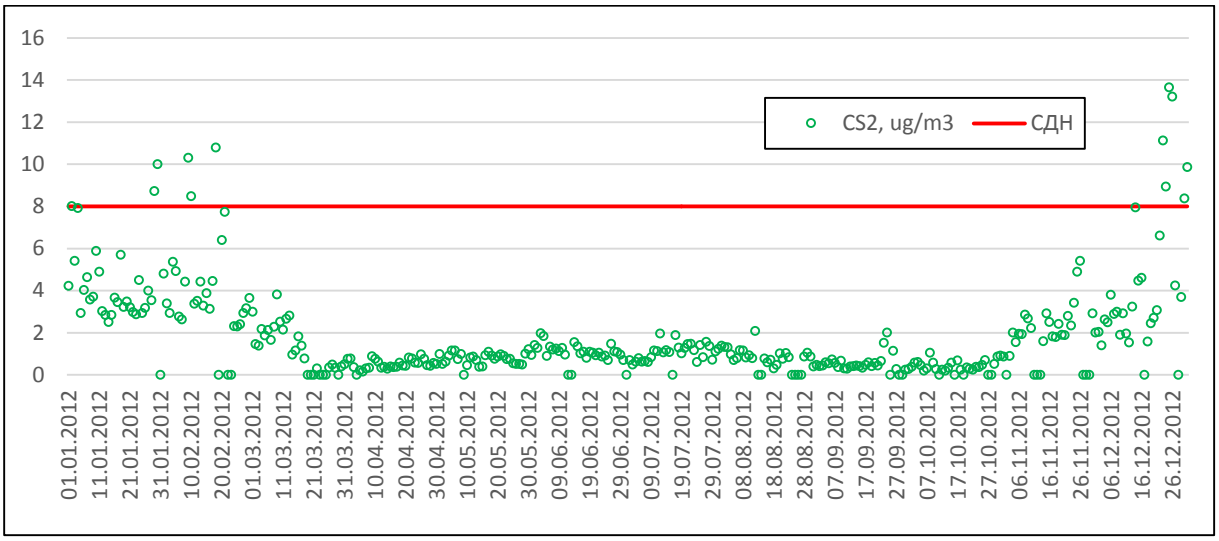

Фигура № II.1.2-53 СДК на CS_2 µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2012г.

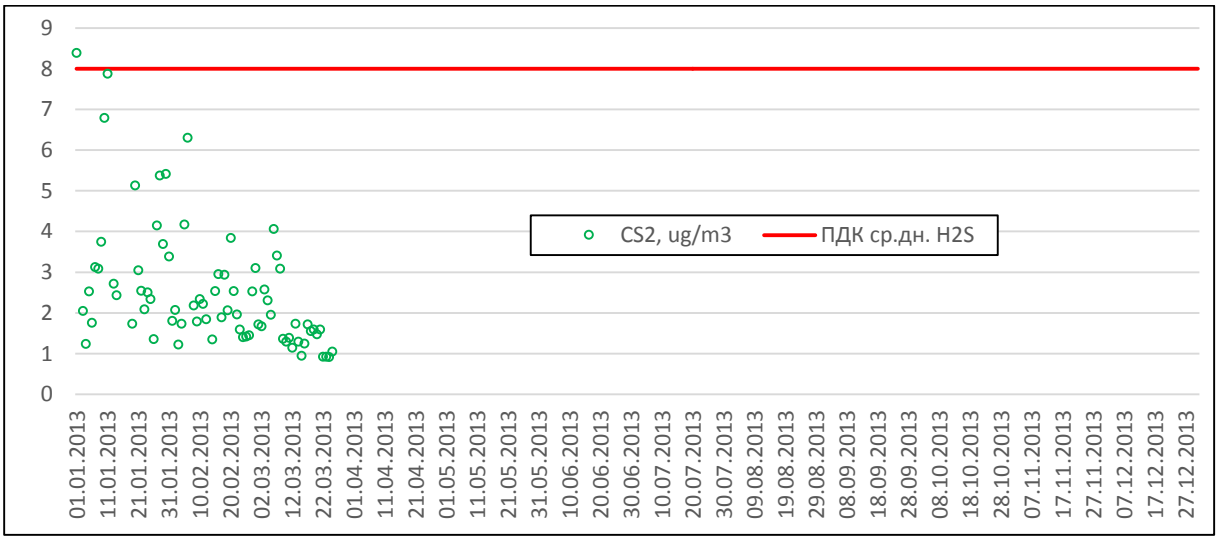

Фигура № II.1.2-54 СДК на CS_2 µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2013г.

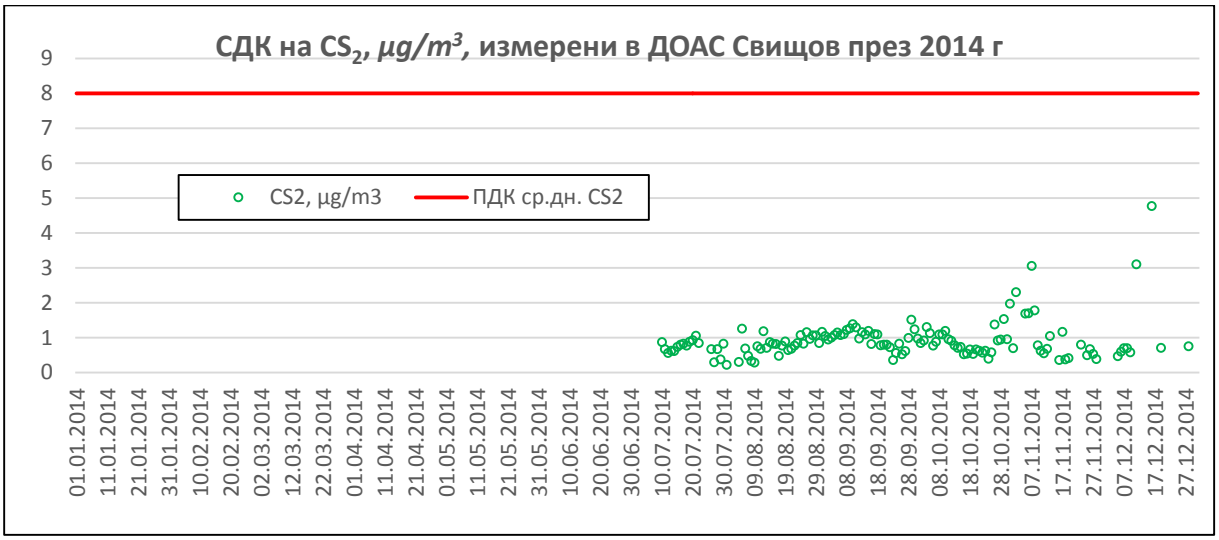

Фигура № II.1.2-55 СДК на CS_2 µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2014г.

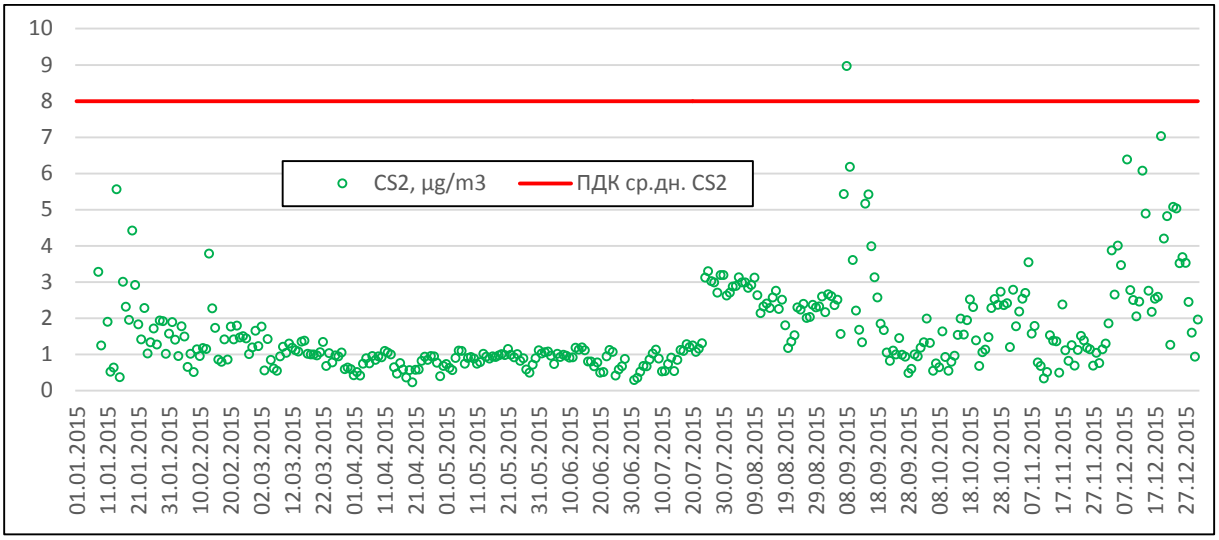

Фигура № II.1.2-56 СДК на CS_2 µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2015г.

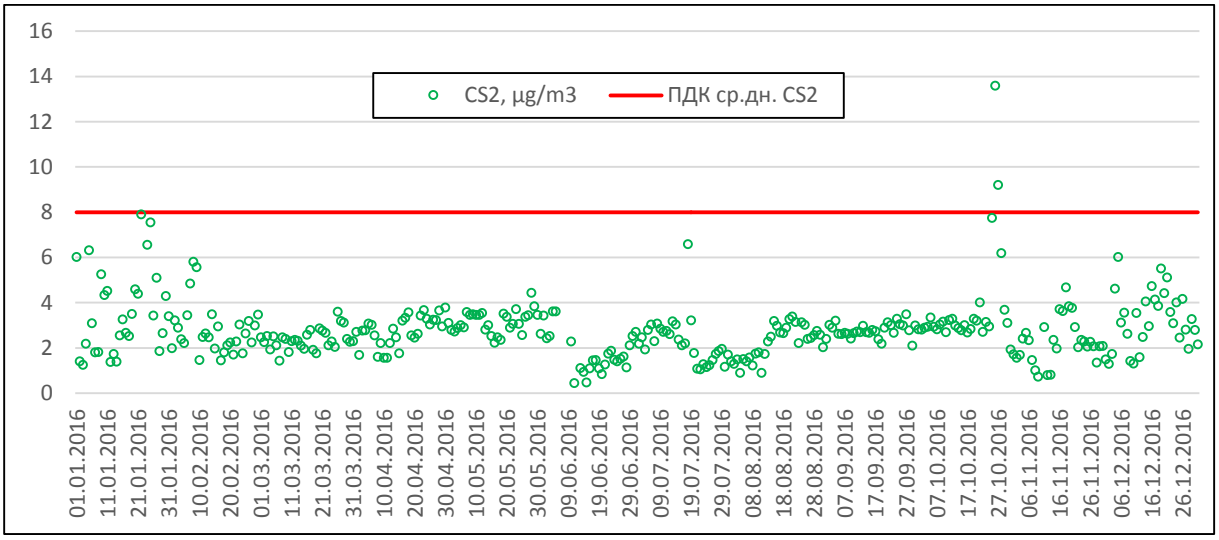

Фигура № II.1.2-57 СДК на CS_2 µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2016 г.

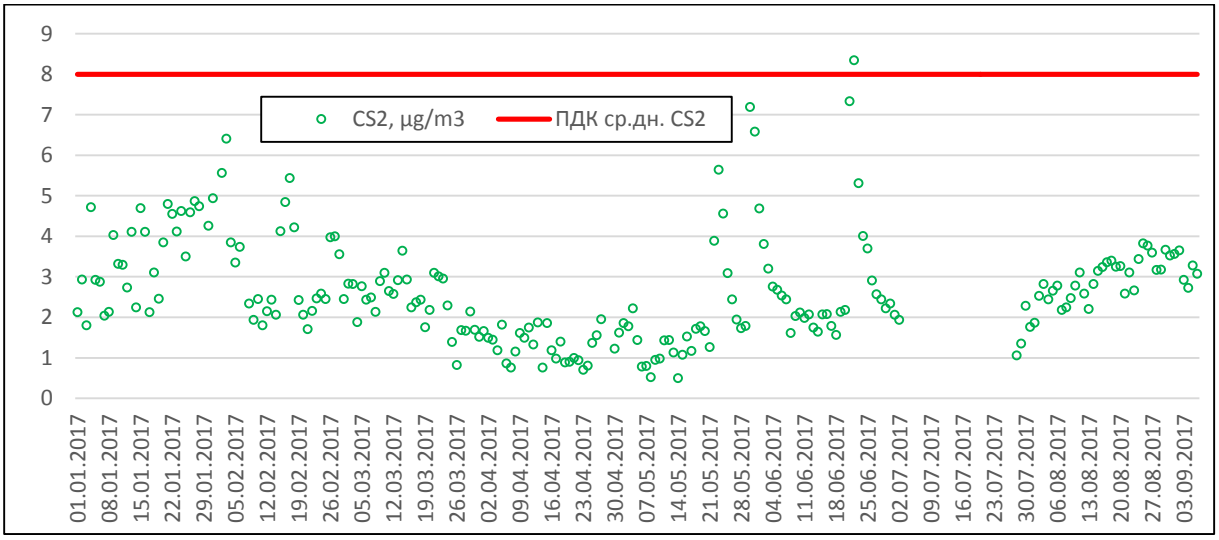

Фигура № II.1.2-58 СДК на CS_2 µg/m³, измерени в ДОАС Свищов през 2017 г.

В резултат от анализа на данните от мониторинга на качеството на въздуха могат да се направят следните изводи:

- Измерените стойности на концентрациите на азотен диоксид и серен диоксид не будят тревоги;
- Проблемни замърсители на въздуха за града представляват сероводородът и серовъглеродът с множество превишения, както на средночасовите, така и на средноденонощните норми;
- За изследвания период би могло да се приеме, че средногодишната норма за фини прахови частици ФПЧ$_{10}$ е спазена, но изискванията на нормативната уредба относно средноденонощната концентрация са нарушени повече от допустимия брой пъти за една календарна година;
- За оценяване на качеството на въздуха по отношение на озон не са налични необходимите по обем и плътност на измерванията данни;
- Измервания за въглероден оксид в ДОАС – Свищов не се правят.

1.3. Води

Община Свищов с нейните водни ресурси като територия попада в обхвата на Дунавския басейнов район. Община Свищов е разположена на брега на река Дунав (дължината на граничната линия е около 26 km). В хидрографско отношение землището на общината спада към басейна на р. Дунав (*фигура № II.1.3-1, Източник: ПУРБ 2016-2021 г.*).

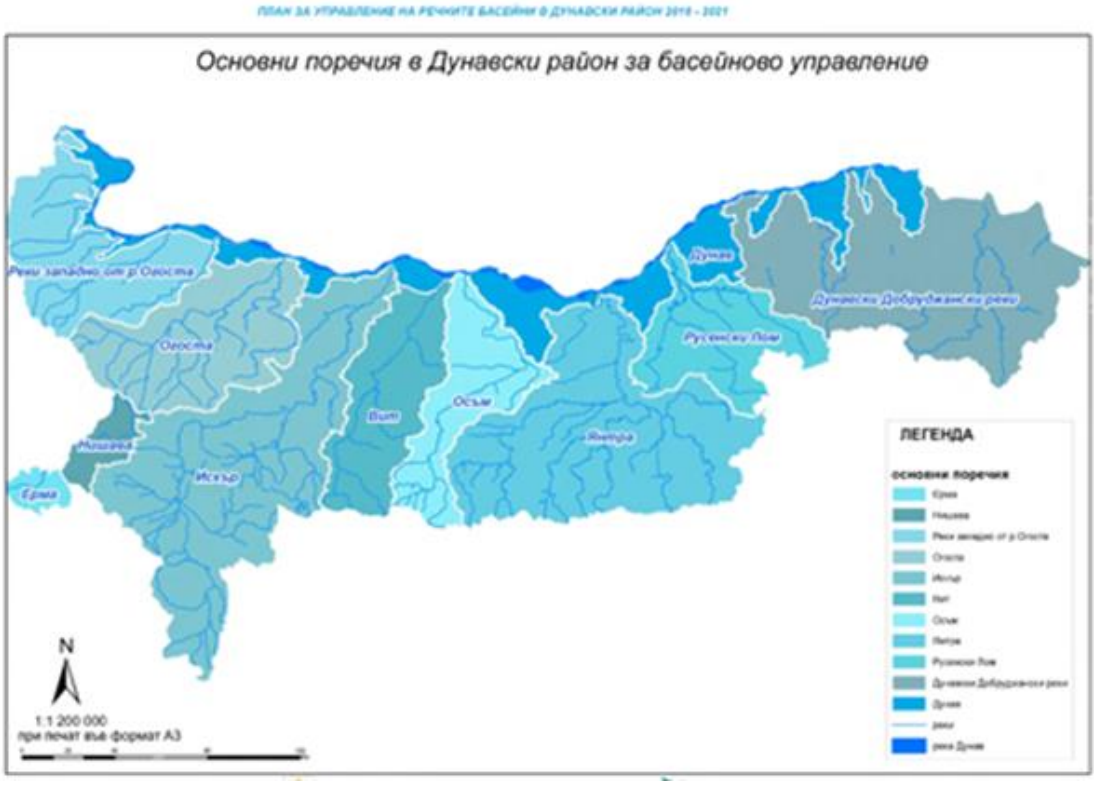

Фигура № II.1.3-1 Основни поречия в Дунавски район за басейново управление

Участъкът в обхвата на община Свищов е в долното й течение. Хидрографската мрежа в Община Свищов се определя от близостта на р. Дунав, водопропускливостта на почвите и равнинния релеф на района. Режимът на оттока на р. Дунав е в пряка зависимост от климатичните условия в горното и средното й течение. Водните количества са свързани

с две ясно изразени фази - минимални водни количества през м. септември - м. октомври и максимални водни количества през м. април - м. май.

1.3.1. Състояние на повърхностните води

Повърхностните води на територията на Общината са под контрола на Басейнова дирекция „Дунавски район“. По цялата територия на Общината съществуват къси и малки рекички и дерета наричани суходолия. В непосредствена близост до тях, в овразите и долищата има множество извори, които населението отдавна познава и използва. В община Свищов няма изградени речни водохващания за питейно-битови води. Водите на реките се използват предимно за напояване. Няма водни обекти на енергетиката. Водните тела с водосбор в обособената територия са приемници на отпадъчните води. Речната мрежа в района на Община Свищов е свързана най-вече с р. Дунав. На територията на община Свищов са разположени части от три повърхностни водни тела:

1. **Водно тяло с код BG1DU000R001** (река Дунав – от границата при Ново село до границата пи Силистра) е определено с умерено екологично състояние.
2. **Водно тяло с код BG1YN200R028** (река Студена от извор до вливане в р. Янтра при Новград) е определено с умерено екологично състояние.
3. **Водно тяло с код BG1OS130R1115** (река Осъм от вливане на р. Ломя при Левски до вливане на р. Мечка при Дебово, вкл. Приток – р. Мечка) е определено с умерено екологично състояние.

Екологичното състояние на повърхностните водни басейни е представено на фигура № II.1.3.1-1:

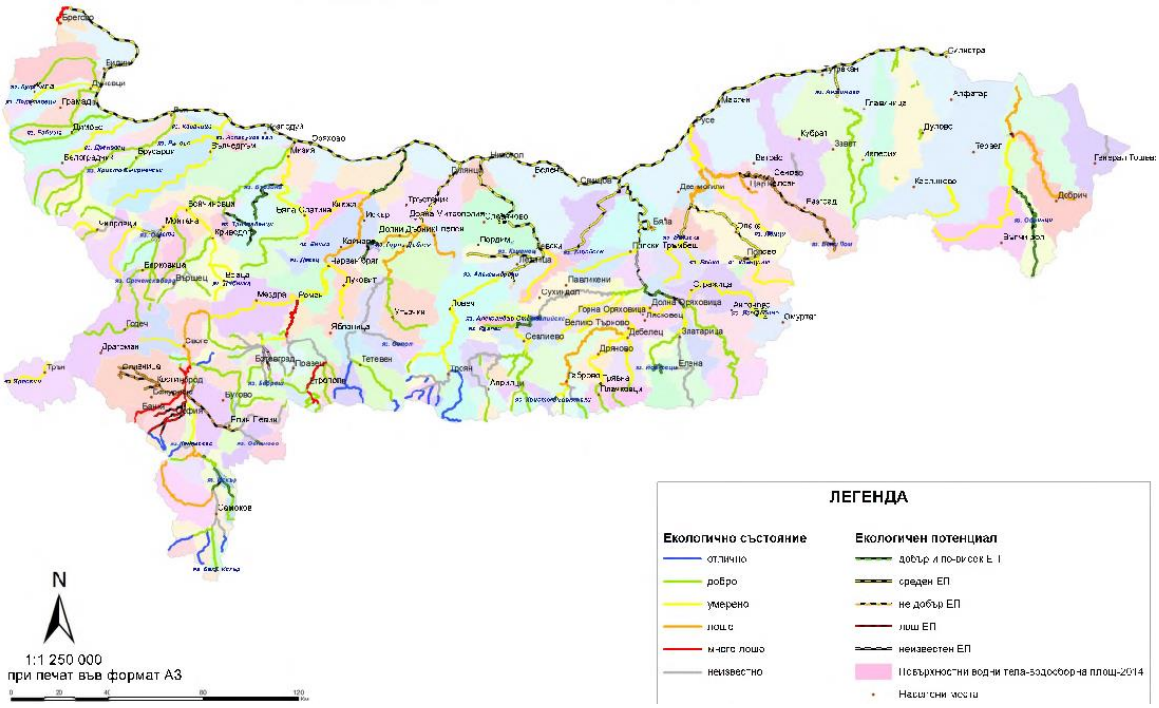

Източник: Басейнова дирекция „Дунавски район“

Фигура № II.1.3.1-1 Оценка на екологичното състояние на повърхностните води в дунавски район.

Качество на повърхностните води

За контрол на качествата на водата на р. Дунав в общия Българо-Румънски участък, ИАОС провежда мониторинг (фигура № II.1.3.1-2, Източник: БДДР).

Река Дунав е II категория приемник „чувствителна зона”. Водосборната й площ е 650 340 km^2, а дължината й е 554 km. Водите във водното тяло са замърсени от заустване на непречистени отпадъчни води от крайбрежните населени места;

Река Осъм води началото си от северните склонове на Стара планина. Десен приток на р. Дунав. Дължината й е 314 km. От изворните части до гр. Ловеч леглото й се формира в планински и полупланински участъци. След навлизане в Дунавската равнина водосбора на реката е с равнинен и хълмист облик, който се запазва до устието. Системни измервания на отточния режим в реката се провеждат в станция ”с. Черковица - устие” , която е подходяща за характеризиране на речния отток в района. Съгласно Заповед № РД – 272/03.05.2001 год. на МОСВ, река Осъм след гр. Левски, включително и към створа на разглеждания обект, по отношение на качествата си е **III категория воден обект.**

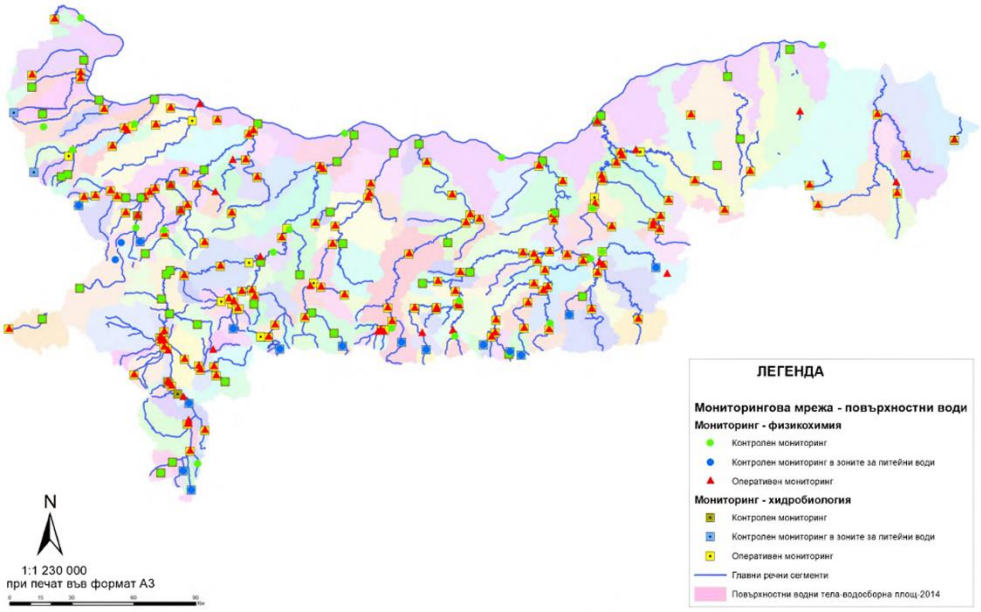

Фигура № II.1.3.1-2 Мониторингова мрежа за повърхностни води на територията на ДРБУ.

Друг воден обект, който е свързан с хидроложките условия на обособената територия **е река Студена** – ляв приток на река Янтра. Водосборна й площ е 262.3 km^2. Общата й дължина е около 46 km (около 45% от общата й дължина 26 km преминава през обособената територия). Реката е **II категория приемник „ чувствителна зона”**. От реката се взима вода за Рибарник при с. Алеково с лимит от 373625 m^3/y.

Река Бара (Мечка) е с дължина 18.1 km и има водосборна площ 109.6 km^2. Реката извира от землището на с. Копиловци и се влива в р. Осъм след с. Асеново.

Река Дълбок дол - малка река II категория приемник „ чувствителна зона”, ляв приток на р. Студена.

Основни източници на замърсяване на повърхностните води

Основен източник на замърсяване на повърхностните води на територията на община Свищов са малките населени места (под 2000 е.ж.), които нямат или имат изградена частична канализация без ПСОВ от които отпадъчните води се заустват в повърхностен воден източник. Проблем представляват и промишлените предприятия (Таблица №

II.1.3.1-1), заустващи отпадъчните си води в общоградската канализационна система или такива, които заустват самостоятелно в приемниците (напр. Свилоза).

Таблица № II.1.3.1-1 Общ списък на основните замърсявания.

No	Промишленост Свищов	ЛПСОВ	$Q_{ср.д.}$	БПК	Неразтворени вещества	N	P
			m^3/d	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l
1.	Винпром „Свищов“	не	92	240	270	10	1
2.	Месокомбинат Свищов	да	307	270	290	27	8
3.	„Слънчо“ – детски храни	не	35	140	210	14	4
4.	Хлебозавод	не	6	70	80	7	3
5.	Република консерв	да	850	190	210	32	4
6.	Малки предприятия	не	175	70	90	8	3
Общо:			1465				

Основни причини за замърсяване водите на р. Дунав с отпадъчни води са:

- Амортизирани участъци в канализационната мрежа на града;
- Липсата на ГПСОВ - Свищов до нейното въвеждане през месец септември 2015 г.;
- Недостатъчна пречиствателна способност на съществуващите локални пречиствателни съоръжения към фирмите в града до включването им в ГПСОВ Свищов - месец септември 2015 година;
- Липсата на пречиствателни станции за отпадъчните води в съставните села към общината и неизградена канализационна мрежа в селата.

Значими емитери на замърсяване от комунално-битова дейност на територията на общината са подробно описани в стратегическите документи на «ВиК» ЕООД - точка „Степен на изграденост, степен на ползваемост и състояние на канализационната система в населените места“.

По поречията на реките Осъм и Дунав гъстотата на отглежданите животни е представена в таблица № II.1.3.1-2 и на фигура № II.1.3.1-3 (Източник: БДДР). Отпадъчните води на почти всички съществуващи животновъдни ферми в района се заустват непречистени в дерета, отводнителни канали, в р. Дунав.

Таблица № II.1.3.1-2 Разпределение на гъстотата на отглежданите животни по поречията на реките Осъм и Дунав

Поречие	Площ на поречието, $м^2$	Бр. водни тела в поречието	Отглеждани животни, бр/$км^2$						
			Еднокопитни	Говеда	Свине	Кози	Овце	Зайци	Птици
Осъм	2838.009	18	12.5261	3.0100	40.3808	117.03	304.5961	70.8528	2538.2439
Дунав	4330.856	4	3.9072	0.7805	40.0837	24.78	111.2037	17.6851	936.5800

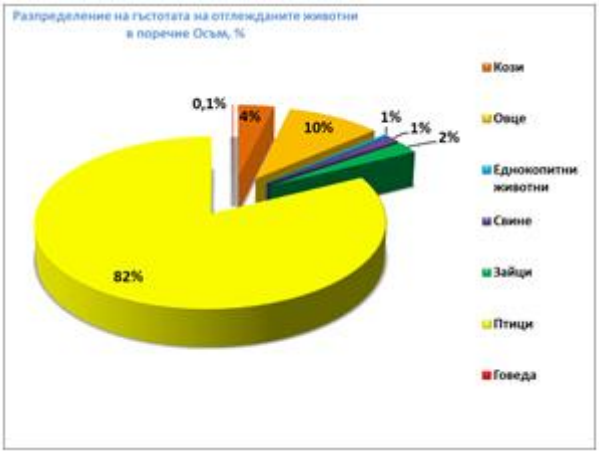

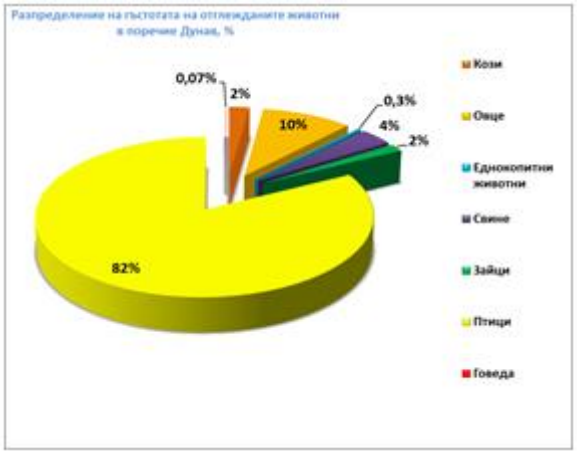

Фигура № II.1.3.1-3 Процентно съотношение на гъстотата на отглежданите животни по поречията на реките Осъм и Дунав

Обработваемите земеделски площи по поречията на реките Осъм и Дунав представляват голям процент от общата територия на земята в района (таблица № II.1.3.1-3, фигура № II.1.3.1-4). Причините за замърсяване на водите с нитрати от земеделски източници са неправилно съхранение на торовете и неравномерно или прекомерно внасяне на торове в почвата (фигура № II.1.3.1-5). Използваните за растителна защита препарати също оказват влияние върху степента на замърсяване а водните обекти (таблица № II.1.3.1-4, фигура № II.1.3.1-6, Източник:БДДР).

Таблица II.1.3.1-3 Ползване на земята в поречията на реките Осъм и Дунав.

Поречие	Площ на поречието, м^2	Бр. водни тела в поречието	Ползване на земята в поречията				
			Урбанизирана територия	Промишлена територия	Земеделска територия	Горска територия	Други видове земеползване
Осъм	2838.009	18	131.324	32.411	1822.367	841,838	10.068
Дунав	4330.856	4	225.763	75.910	3212.697	504.405	305.062

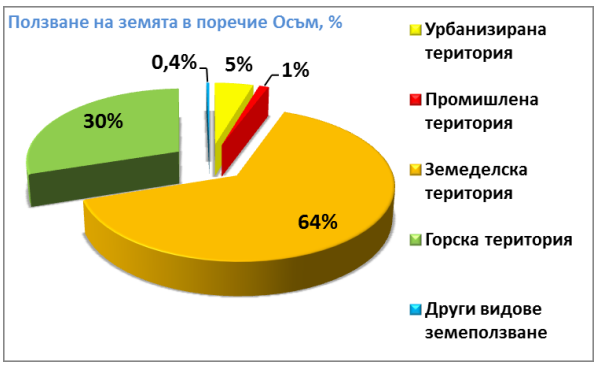

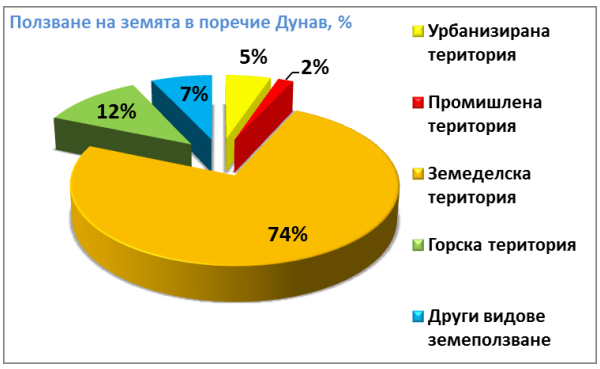

Фигура II.1.3.1-4 Процентно съотношение на земите в зависимост от тяхната използваемост по поречията на реките Осъм и Дунав

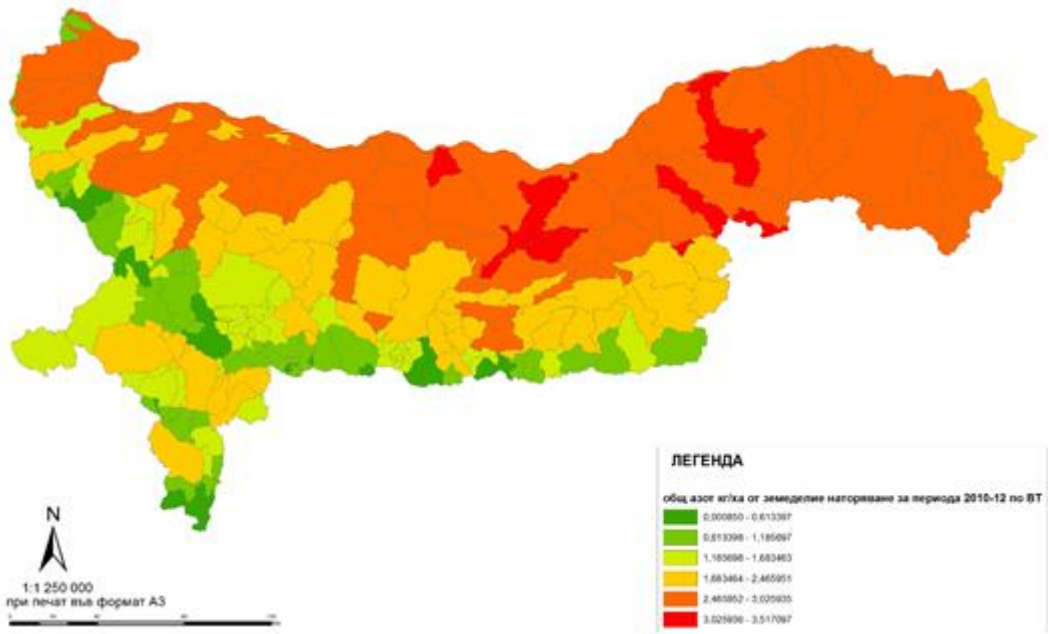

Фигура II.1.3.1-5 Средногодишни стойности на емисии общ азот (kg/ha) от земеделие – наторяване за периода 2010 – 2012 по водни тела

Таблица II.1.3.1-4 Използвана земеделска площ (ИЗП), върху която са внасяни продукти за растителна защита по поречията на реките Осъм и Дунав

Поречие	Площ на поречието, м^2	Бр. водни тела в поречието	Използвана земеделска площ (ИЗП) км^2	Продукти за растителна защита		
				ИЗП, в които са внасяни хербициди (без оранжерии)	ИЗП, в които са внасяни фунгициди (без оранжерии)	ИЗП, в които са внасяни инсектициди (без оранжерии)
Осъм	2838.009	18	1209.84	7.86	4.89	3.87
Дунав	4330.856	4	2103.86	18.97	8.48	7.76

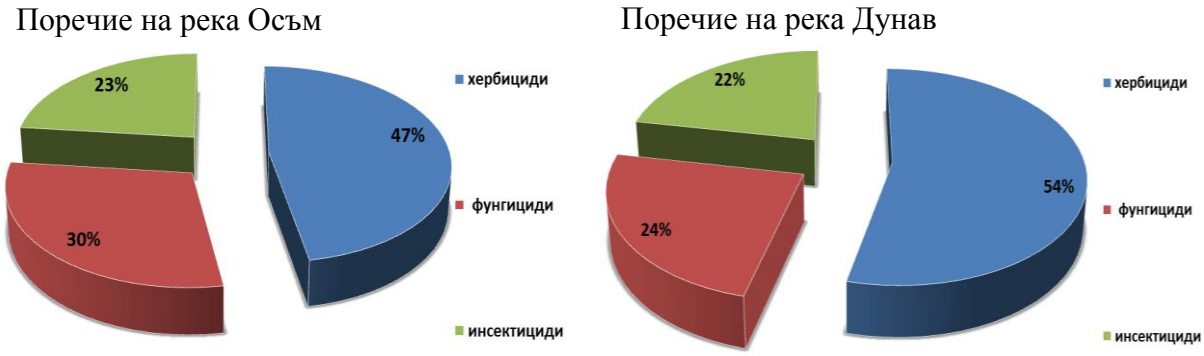

Фигура II.1.3.1-6 Процентно съотношение на внасяните продукти за растителна защита по поречията на реките Осъм и Дунав.

Екологични цели, заложени в ПУРБ 2016-2021, за опазване качеството на повърхностните води

Екологичните цели по отношение на гореизброените водни тела, заложени в Плана за управление на речните басейни 2016-2021 година, приет с Решение № 1110/29.12.2016 г. на Министерски съвет, са:

- За водно тяло BG1DU000R001 - Постигане на СКОС за Al за добър екологичен потенциал до 20121 г. (СКОС, коригиран с фонова концентрация). Предотвратяване на влошаването на екологичния потенциал по останалите елементи за качество. Предотвратяване на замърсяването и опазване на добро химично състояние;
- За водно тяло BG1YN200R028 – Постигане на СКОС за електропроводимост, азотни съединения, фосфорни съединения, МЗ за добър екологичен потенциал до 2021 г. Предотвратяване на влошаването на екологичния потенциал по останалите елементи за качество. Предотвратяване на замърсяването и запазване на добро химично състояние;
- За водно тяло BG1OS130R1115 - Постигане на СКОС за биохимична потребност от кислород, амониев азот, общ азот за добър екологичен потенциал до 2021 г. Предотвратяване на влошаването на екологичния потенциал по останалите елементи за качество. Предотвратяване на замърсяването и запазване на добро химично състояние.

1.3.2. Състояние на подземните води

Значителни количества подземни води са акумулирани в Свищовско-Беленската и Вардимската низини. Те са на дълбочина от 0,5 до 1,5 m под повърхността на земята. Представляват основен източник на водоснабдяване на града и селищата на общината. На територията на гр. Свищов има хидрогеоложка наблюдателна мрежа, която включва 46 точки, от които 34 пиезометри и 12 хоризонтални сондажни дренажи (ХСД). През последните три години се наблюдава тенденция към постепенно покачване на нивата на подземните води. Единственото изключение е районът в северозападната част на града, над периодично-активно свлачище № VTR28.65766.01.03, за който от средата на 2013 г. се отбелязва понижение на водните нива. За това понижение съществено влияние оказва съществуващата водопонизителна система от ХСД, изградена в обхвата на свлачището.

На територията на община Свищов са разположени части от четири подземни водни тела:

1. **Водно тяло с код BG1G0000QAL008** - Порови води в Кватернера - Беленско-Свищовска низина, се характеризира с добро химично и количествено състояние;

2. **Водно тяло с код BG1G0000QAL009** – Порови води в Кватернера – Вардим – Новградска низина, се характеризира с добро химично и количествено състояние;

3. **Водно тяло с код BG1G0000QPL026** – Порови води в Кватернера – между реките Осъм и Янтра, се характеризира с лошо химично и добро количествено състояние;

4. **Водно тяло с код BG1G0000QAL019** - малка част от него - Порови води в Кватернера – р. Осъм, се характеризира с лошо химично и добро количествено състояние.

Качество на подземните води

За контрол на качествата на подземните води на територията на община Свищов се осъществява мониторинг на следните места:

- Подземно водно тяло с код BG1G0000QAL009 „Порови води в Кватернера - Вардим-Новградска низина” – представено с един мониторингов пункт /MP 049/

- МР 049 при Вардим ШК-Р3 ОПС "Вардим", община Свищов, област Велико Търново – през 2016 г. в пробите от водата в пункта са отчетени концентрации на манган, превишаващи стандарта за качество, но се наблюдава подобрение на състоянието по този показател в сравнение с предходните години. По отношение на показателя желязо, през 2016 г. не са отчетени стойности превишаващи стандарта за качество. В пункта се извършва оперативен мониторинг по показателите желязо и манган.

- Подземно водно тяло с код BG1G0000QPL026 „Порови води в Кватернера - между реките Осъм и Янтра" – наблюдава се с четири мониторингови пункта /МР 132; МР 133; МР338; МР 399/
  - МР 133 при Козловец дренаж "Гравитачен" ПС "Козловец", община Свищов, област Велико Търново – Анализа на резултатите от мониторинга за 2016 г. показват концентрация на нитрати по-висока от стандарта за качество.

В настоящия момент използването на торове и пестициди е силно ограничено поради икономически проблеми в селското стопанство. Въпреки това водни тела с кодове BG1G0000QPL026 и BG1G0000QAL019 са в лошо химично състояние (фигура № II.1.3.2-1, Източник: БДДР).

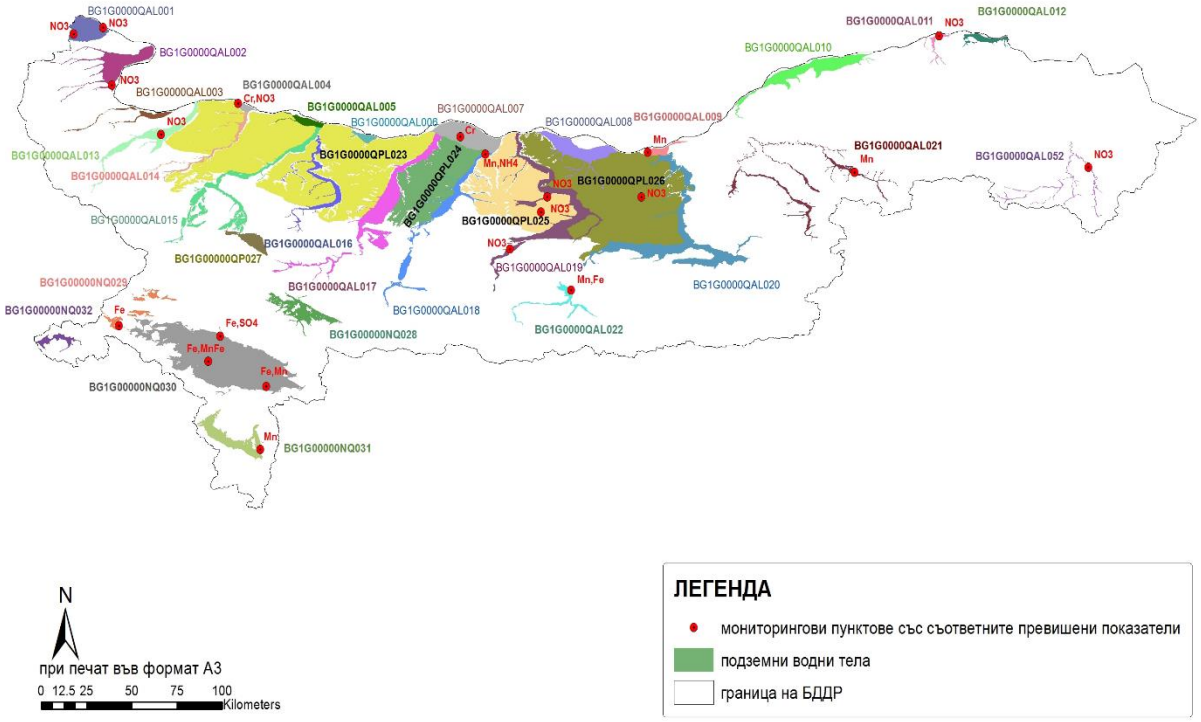

Фигура № II.1.3.2-1 Мониторингови пунктове с превишени стойности на измерваните показатели на подземни водни тела от Дунавски район в слой 1

Основни източници на замърсяване на подземните води

Основен източници на замърсяване на подземните води са интензивното използване на торове и пестициди в селското стопанство и битовите отпадъчни води от малките

населени места, където няма изградена канализационна система и практически използваните съоръжения са попивни ями, които замърсяват подземните води (фигура № II.1.3.2-2 Източник: БДДР). Няма точни данни за количествата ексфилтрирани водни количества, но от направените проучвания за Свищов и за другите населени места в България е сигурно, че съществуващата канализационна мрежа дава възможност за ексфилтрация.

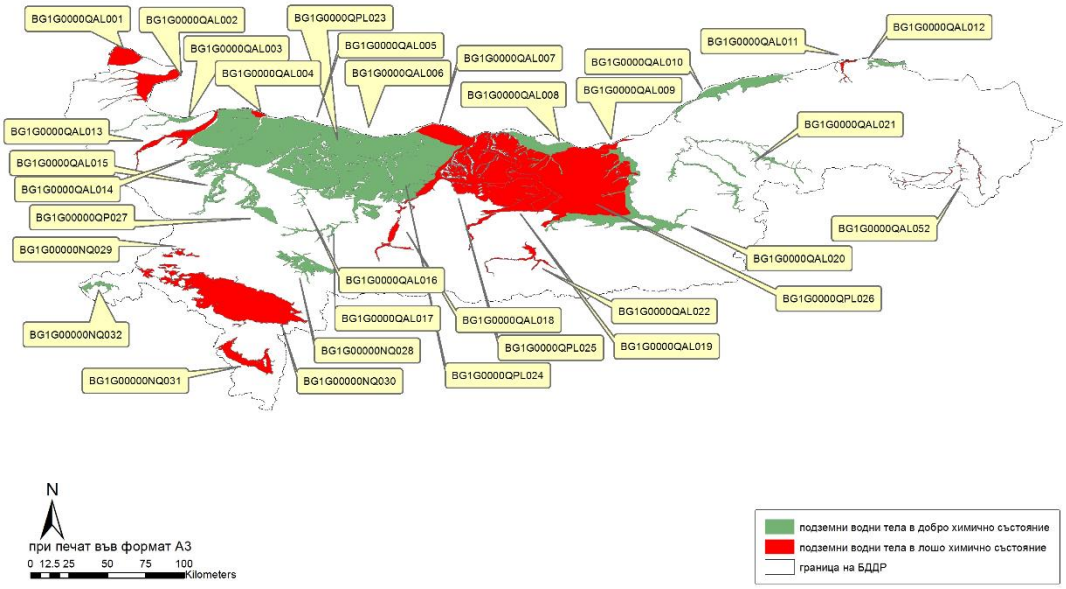

Фигура № II.1.3.2-2 Химично състояние на подземните водни тела от Дунавски район в слой 1

Таблица№ II.1.3.2-1 Контрол върху качеството на водата (Източник: Регионален генерален план за ВиК Свищов)

Отговор-ност за мо-ниторинг	**Местоположение**	**Честота на извър-шаване на мони-торинг**	**Наличност на данни (от год. – до год.)**	**Наблюдавани параметри**	**Коментари**
		Водоизточници			
В и К Свищов ЕАД	Всички налични водоизточници (каптажи, дренажи,шахтови кладенци, тръбни кладенци, кладенци „Раней”	1 път годишно	2011 - 2012	Съгласно наредба № 9 от 16.03.2001 г.	Не са установени отклонения от показателите с изключение на съдържанието на манган в кладенците „Раней” при с.

					Вардим и желязо при с. Българско Сливово
Разпределителна водопроводна мрежа – гр. Свищов					
В и К Свищов ЕАД	Пет пункта от разпределителната мрежа на определени места	Ежемесечно	2011 - 2012	Съгласно наредба № 9 от 16.03.2001 г.	Не са установени отклонения от показателите
Разпределителна водопроводна мрежа в селата					
В и К Свищов ЕАД	Един или два пункта от разпределителната мрежа на определени места	Ежемесечно	2011 - 2012	Съгласно наредба № 9 от 16.03.2001 г.	Не са установени отклонения от показателите

Екологични цели, заложени в ПУРБ 2016-2021, за опазване качеството на подземните води

Екологичните цели по отношение на гореизброените водни тела, заложени в Плана за управление на речните басейни 2016-2021 година, приет с Решение № 1110/29.12.2016 г. на Министерски съвет, са:

- За водно тяло с код BG1G0000QAL008 – Запазване на добро химично и количествено състояние;
- За водно тяло с код BG1G0000QAL009 - Запазване на добро химично и количествено състояние;
- За водно тяло с код BG1G0000QPL026 – Запазване на добро количествено състояние; Предотвратяване на влошаването на химичното състояние на показател нитрати; Запазване на добро химично състояние по останалите показатели.
- За водно тяло с код BG1G0000QAL019 – Запазване на добро количествено състояние; Предотвратяване на влошаването на химичното състояние на показател нитрати; Запазване на добро химично състояние по останалите показатели.

Директивата на ЕО за питейната вода (98/83/ЕС) определя стандартите за качество на питейната вода при консуматорите (микробиологични, химични и органолептични параметри) и общото задължение, че питейната вода трябва да бъде здравословна и чиста.

Директивата на ЕС за питейната вода е транспонирана в България чрез редица нормативни документи, като главният, отнасящ се до показателите за качество на водата е Наредба № 9 от 16.03.2001 г.

Минерални води

Според “Регистър на ресурсите на минералните води - изключителна държавна собственост по находища и водовземни съоръжения” в Община Свищов има две находища на минерална вода, стопанисвани от Басейнова дирекция «Дунавски район» и те са: Находище „Овча могила“ и находище „Свищов“.

<u>Находище „Овча могила”</u>

Сондаж № 2хг, с издадено разрешително от 28.11.2001 г. за водоползване/ползване, за лечебни цели с изтекъл срок 2007 г. Титулярят е "Специализирани болници за рехабилитация-национален комплекс" ЕАД-филиал Овча могила. Сондаж № 2хг, с издадено разрешително от 11.05.2009 г. за водоползване/ползване, за лечение. Крайния срок на разрешителното е 10 години от началния срок. Титулярят е „СБР-НК" ЕАД. Сондажът се стопанисва от БДДР с регистрационен № РМН1 - 052001. Заведен е в баланса на БДДР. За сондажа има издаден акт за изключителна държавна собственост на находището на минерални води с №156/14.04.1997 г. С Решение № 48/10.02.2011 г. на министъра на околната среда и водите се предоставя безвъзмездно управлението и ползването на находище на минерална вода „Овча могила" от Община Свищов. Номерът на заповедта за определяне на санитарно-охранителната зона е №1071/05.11.2002 г., издадена от министъра на околната среда и водите за учредяване на санитарно-охранителната зона на находище „Овча могила". Понастоящем, сондажът се ползва единствено за нуждите на СБР-филиал "Овча могила" който ползва около 31 500 m^3 /год. (около 1 l/s средногодишенен дебит). Спада към I категория минерални води. Каптирана е на дълбочина повече от 870 m от земната повърхност. По тези съображения горноюрско - долнокредният водоносен комплекс в участъка на Сондаж Р-2хг, с. Овча могила, може да се отнесе към категорията на защитени подземни водни обекти" - съгласно §1. т. 7 н т. 2 от Допълнителна разпоредба на Наредба № 3 на МОСВ, МЗ и МРРБ за СОЗ (ДВ. бр. 88/2000) г.

Находище „Свищов"

- Сондаж № Р-1хг с дебит 1.0 l/s и температура на водата 45 °C и регистрационен № на съоръжението за минерална вода: РМН1 - 068001. Сондажът е заведен в баланса на БДДР. Сондажът се стопанисва от БДДР Плевен с регистрационен № РМН1 - 068001. За него има издаден акт за изключителна държавна собственост на находището на минерални води с № 157/14.04.1997 г.;
- Сондаж № Р - 4хг. Сондажът се стопанисва от БДДР Плевен с регистрационен № РМН1 - 068002. Съоръжението не е заведено в баланса на БДДР. За сондажа има издаден акт за изключителна държавна собственост на находището на минерални води с № 157/14.04.1997 г.
- Сондаж № Р - 6хг. Сондажът се стопанисва от БДДР Плевен с регистрационен № РМН1 - 068003. Заведен е в баланса на БДДР. За сондажа няма издаден акт за изключителна държавна собственост на находище на минерални води.

С Решение № 24/01.02.2011 г. на министъра на околната среда и водите се предоставя безвъзмездно управлението и ползването на находище на минерална вода „Свищов" от Община Свищов.

И трите сондажа нямат:

- издадена заповед за определяне на санитарно-охранителната зона;
- издадена заповед за утвърждаване на експлоатационните ресурси на находището.

1.3.3. Санитарно-охранителни зони

Санитарно-охранителните зони, определени по реда на Наредба № 3/16.10.2000 г. на територията на община Свищов са (Таблица № II.1.3.3-1):

Таблица № II.1.3.3-1 Санитарно-охранителни зони на територията на община Свищов.

Водно тяло	Водовземно съоръжение	Водоползване	Заповед №
BG1G0000QAL009	ШК „Раней 2“	гр. Свищов, с. Вардим, с. Царевец	СОЗ-264/20.08.10
BG1G0000QAL009	ШК „Раней 3“	гр. Свищов, с. Вардим, с. Царевец	СОЗ-265/20.08.10
BG1G0000QAL009	ШК „Раней 1“, ТК1-8/Ш, ТК13/Ш, ТК11-12/Я, ТК14-15/Я	гр. Свищов, с. Вардим, с. Царевец	СОЗ-267/01.10.10
BG1G0000QAL009	ШК 9, 10, 23, 27, 29, 31, 32/Ш, ТК21/БПС	гр. Свищов, с. Вардим, с. Царевец	СОЗ-268/01.10.10
BG1G0000QAL009	ТК 34/Я, ТК 36/Я	гр. Свищов, с. Вардим, с. Царевец	СОЗ-269/01.10.10
BG1G0000K1B041	ТК 3	„Биляна“ ООД	СОЗ-273/28.12.10

1.3.4. Зони за защита на водите

Съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ, зона на защита на водите са територията на водосбора на повърхностните водни тела и земната повърхност над подземните водни тела по чл. 119, ал. 1, т. 1 и 2.

За зоните за защита на питейните води специфичната екологичната цел е: „Намаляване на необходимостта от пречистване на водите преди тяхното използване и осигуряване на проектното количество във водовземните съоръжения до 2015 г.”.

Таблица№ II.1.3.4-1 Зони за защита на питейните води от подземни водни тела.

№	Код на ПВТ	Код на зоната за защита	Състояние на зоната за защита
1	BG1DGW0000QAL008	BG1G0000QA1008	добро
2	BG1DGW0000QAL009	BG1G0000QA1009	лошо
3	BG1DGW0000QAL019	BG1G0000QA1019	добро
4	BG1DGW0000QPL026	BG1G0000QP1026	лошо

Източник: Регионален генерален план

Зона за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ, в която водите са чувствителни към биогенни елементи: „Чувствителна зона“, съгласно Заповед № РД-970/ 28.07.2003 г. на министъра на околната среда и водите. Необходимо е ПСОВ на агломерации с население над 10 000 е. ж. да предвидят съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. За тези зони специфичната екологична цел е: „Намаляване и/или предотвратяване на по-нататъшното замърсяване с биогенни елементи на повърхностните води в чувствителните зони до 2015 г.“;

Опазването на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, на основание чл. 119, ал. 4, т. 1 и 2 от ЗВ, се осъществява чрез определяне на водни тела и санитарно-охранителна зона (СОЗ) около водовземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване, в съответствие с изискванията на Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около

водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Обн. ДВ. бр.88 от 27 октомври 2000 г.).

Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ – защитените територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване (защитени зони от екологичната мрежа НАТУРА 2000): Защитени зони за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна: зона с код BG0000576 и име Свищовска гора, зона с код BG0000233 и име Студена река, зона с код BG0000516 и име Черната могила, зона с код BG0000239 и име Обнова – Караман дол, зона с код BG0000396 и име Персина, зона с код BG0000204 и име Вардим; Защитени зони за опазване на птиците: зона с код BG0002096 с име Обнова, зона с код BG0002070 и име Рибарници Хаджи Димитрово и зона с код BG0002083 и име Свищовско-Белинска низина.

За тези зони специфичната екологична цел е: „Намаляване на необходимостта от пречистване на водите преди тяхното използване и осигуряване на проектното количество във водовземните съоръжения до 2015 г.

1.3.5. Уязвими зони

Актуализацията на регистъра на уязвимите зони е извършена въз основа на действащата към момента Заповед № РД-146/25.02.2015 г. на Министъра на околната среда и водите за определяне на нитрано уязвимите зони, отразени в ПУРБ 2016-2021.

За повърхностните и подземните водни тела със значими натоварвания с нитрати, като уязвими зони се приемат само тези които имат данни за съдържание над нитратни йони над 50 мг/л. Местата с измерена концентрация над 25-35 мг. също са предмет на оценка тъй като те дефинират “ потенциално уязвимите“ зони с такава концентрация.

На територията на Общината попадат водни тела, които са в уязвими зони и те са водни тела Порови води в Кватернера:

- Беленско-Свищовска низина с код BG1G0000QAL008;
- Вардим-Новградска низина с код BG1G0000QAL009;
- между реките Осъм и Янтра с код BG1G0000QPL026;
- Водно тяло Карстови води в Русенската формация с код BG1G0000K1B041.

Повърхностните и подземните водни тела на територията на община Свищов попадат директно в уязвима и чувствителна зона.

1.3.6. Чувствителни зони

Съгласно Заповед № РД – 970 от 28.07.2003 г. на Министъра на околната среда и водите всички водни обекти в басейна на р. Дунав са категоризирани като ”чувствителна зона”. „Чувствителните зони” изискват специален режим на управление с цел, да се предотврати и или намали, постъпването на биогенни елементи във водните тела, с последващо влошаване на екологичното състояние на повърхностните водни тела. От това произтича и изискването за постигане на индивидуални емисионни ограничения на пречистените отпадъчни води, зауствани във водните обекти от водосбора на р. Дунав да се пречистват до изискванията за съдържание на азот и фосфор.

1.3.7. Риск от наводнения

Наводненията са природно явление, което не може да бъде предотвратено. Вероятността за тяхната поява и степента на пораженията им зависят от редица фактори, познаването и управлението на които позволява да се въздейства върху общите негативни последици от наводненията. Оценката и управлението на риска от наводнения е предмет на Директива 2007/60 на ЕС, позната още като Европейска Директива за наводненията, която е в сила от 26.11.2007 г. и е транспонирана в националното законодателство с

изменението на Закона за водите през м. август 2010 г. В БДУВДР се разработва План за управление на риска от наводнение. Определени са окончателните райони със значителен потенциален риск за Дунавския район. Тези райони са определени със Заповед №88/21.08.2013 г. на Директора на БДУВДР и утвърдени със Заповед № РД-744/01.10.2013 г. на МОСВ. Община Свищов (гр. Свищов и с. Вардим) попада в район с висок потенциален риск от наводнения, определен на основание чл. 146г от Закона за водите с код BG1_APSFR_DU_001 и име "Река Дунав". Картите на заплаха и риска от наводнения показват, че община Свищов попада в граници на заливане при наводнения с вероятност на настъпване 30 г. (за река Дунав), 100 г. и 1000 г.

Основна причина за наводненията са разливанията на реките вследствие на продължителни и интензивни и/или краткротрайни интензивни валежи. В некоригираните речни участъци се наблюдава естествено преливане, а в коригираните са налице два механизма: разрушаване на защитните съоръжения (диги) на местата, където са в лошо техническо състояние в резултат недобра експлоатация и преливане над защитните съоръжения при протичане на максимални водни количества по-високи от оразмерителните за корекцията.

Характеристиките на хидрографската мрежа на община Свищов (немного реки и наличие на голям брой язовири и микроязовири) са предпоставка определени общински територии да са с риск от наводнения. Типично за територията е проявление на наводненията в едни и същи населени места от едни и същи реки. Идентифицирани са и следните райони, където има нужда от коригиране в населените места, изграждане на защитни съоръжения по теченията им и регулярна поддръжка.

- Дерето в участъка на населеното място – с. Морава;
- Коритото на река Барата в участъка на населеното място – с. Овча могила;
- Коритото на река Студена в участъка на населеното място-с. Драгомирово (и в трите села няма корекция на реките);
- с. Ореш - дерето е в льосова почва и е много дълбоко.

В резултат на интензивни валежи и поройни прииждания на реките Барата, Червенска и Студена съществува риск от речни наводнения съответно в землищата на с. Морава, с. Овча могила и с. Драгомирово.

Напоителни системи ЕАД Клон Среден Дунав притежава или стопанисва следните съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите:

Дунавски диги:

- Низина „Белене-Свищов" (землище гр. Свищов) - дига с дължина 10.400 km (от km 556 до km 566);
- Низина „Вардим-Нов град" (землище с. Вардим) дига с дължина 7.100 km (от km 536+750 до km 543+850);
- Язовир Овча могила (ретензионен) - земно-насипна стена; общ обем 828 000 m^3; водосборна площ - 24 520 ha; залята площ – 39.7 ha;

Част от канализацията на гр. Свищов е с недостатъчен капацитет за приемане на дъждовните води, което води до риск от наводнения. Има участъци с трасета извън улично платно. Налице са компрометирани участъци, които често аварират, вследствие дългогодишна експлоатация.

В община Свищов е изпълнен проект „Подобряване на управлението на извънредни ситуации в трансграничния регион" (IMES), MIS-ETC Code: (361) е реализиран по Оперативна програма „Трансгранично сътрудничество Румъния – България 2007 – 2013 г.

Водещ партньор по проекта е Окръжен съвет - Телеорман и партньори:

- Община Свищов;
- Фондация за демокрация, култура и свобода – Кълъраш;
- Инспекторат за извънредни ситуации Телеорман.

Проектът е изпълнен в периода 2014/2015 г.

Изграден е център за наблюдение, координация и вземане на решения при управлението на извънредни ситуации в трансграничния район.

В рамките на този проект е създаден и информационния портал, който има за цел да информира обществеността чрез публикуване на информация, съдържаща обичайните компоненти на публичните портали, а именно: бюлетин, новини, страници със съдържание, което подлежи на редактиране от администраторите, информация за извънредни ситуации, проучвания, динамични карти, представящи информация за интересите на широката публика относно прогнози и развитие на опасни събития.

1.3.8. Водоснабдяване и канализация

Водоснабдителната инфраструктура на общината включва:

- Водовземни съоръжения – 81;
- хлораторна станция – 1 бр.
- Магистрални водопроводи – 155 km;
- Помпени станции – 16;
- Напорни резервоари – 6 с общ обем 9750 m^3;
- Довеждащи водопроводи –обща дължина 544.7 km;

Водоснабдяването в община Свищов се осъществява само от подземни води чрез 81 водовземни съоръжения, в това число 30 дренажа, три кладенеца тип „Раней”, 21 шахтови кладенци, 26 тръбни кладенци и един сондажен кладенец. Локалните ресурси на тези водоизточници съответствуват на сумата на средноминималната стойност на дебита на дренажите и водните количества от тръбните кладенци при допустимо водно ниво в тях за срока на експлоатацията им.

Средно месечно добиваната вода е около 500 000 m^3, с обхват около 50 %. Общата дължина на водопроводните мрежи е около 540 km.

Водоизточниците на територията на община Свищов са предимно от плитки сондажи, с дълбочина до 20 m, изградени за водоснабдяване на отделните населени места. Водоснабдителни системи за водоснабдяване на повече от едно населено място е водоснабдителната система от ПС „Вардим" за водоснабдяване на гр. Свищов, село Вардим и село Царевец и ПС „Кривулука" с възможност за водоснабдяване на село Козловец и село Българско Сливово. На територията на община Свищов за водовземане от по-дълбоки водни хоризонти са изградени 4 бр. дълбоки сондажи в района на землище село Българско Сливово с дълбочина от 100 до 150 m. Основните водоизточници от Водоснабдителна система ПС Вардим, състояща се от тръбни кладенци 23 бр. със среден дебит около 5 l/s и три броя лъчеви кладенци тип Раней, със среден дебит около 40 l/s. Среден годишен дебит от водоснабдителна система при ПС „Вардим" - 3 000 000 m^3/y; Среден годишен дебит от всички водоизточници експлоатирани от „ВиК - Свищов" ЕАД (вече „ВК-Йовковци“ООД) - 5 000 000 m^3/y. От ползваните от ВиК Свищов 81 броя водоизточници има издадени 13 разрешителни за водовземане за 40 броя водовземни съоръжения, а за 41 броя няма такива. Съответните водни количества са: 310.3 l/s с разрешителни и 42.2 l/s – без разрешителни.

На територията на община Свищов всички населени места (гр. Свищов и 15-те села) имат изградена водоснабдителна система. В режим на водоснабдяване със сезонен характер са селата Хаджидимитрово, Алеково, Драгомирово, Горна Студена.

Над 99 % от населението на общината ползва централно водоснабдяване. Качеството на питейната вода отговаря на БДС 2823-75, но се наблюдават моментни отклонения по някои показатели, например цвят и мътност, върху които съществуващата система не може да влияе. Частично е въведена система за диспечерски контрол и управление, която се нуждае от разширение и усъвършенстване. Общата хидрогеоложка оценка е, че районът

разполага с достатъчни водни ресурси и възможности за удовлетворяване нуждите не само на общината.

Общата дължина на външните водопроводи е около 155 041 m. Преобладават външните водопроводи изпълнени от етернитови и стоманени тръби строени през 60 и 70 години на 20 век с изтекъл амортизационен срок и чести аварии. Към основната водоснабдителна система ПС „Вардим" е изграден нов водопровод от ПЕВП ф500 и ф560 въведен в експлоатация през 2011 г. с дължина 9 km.

Обща дължина на вътрешните водопроводи е около 544 700 m. Преобладават водопроводи, изпълнени от етернитови и стоманени (манесманови) тръби строени през основно през 50, 60 и 70 години на 20 век с изтекъл амортизационен срок и чести аварии.

В община Свищов има 15 броя малки водоснабдителни системи.

За всичките села пречиствателни станции или специални пречиствателни съоръжения няма.

Хлорирането на водата се осъществява в съществуващите резервоари. Прехлорираната вода от кладенец Раней 1 се смесва във водопроводите по пътя на водата от вододайната зона до съществуващите преходни водоеми над село Вардим. След това обеззаразената вода достига до напорните водоеми на село Вардим, село Царевец и гр. Свищов. При крайните консуматори наличието на остатъчния хлор е в необходимите граници. Не се налага допълнително хлориране.

Водата се съхранява в 6 броя резервоари, с общ обем 9750 m^3.

Помпените станции на основната водоснабдителна система от с. Вардим са 16 броя, с 27 помпи и общо дебит от 11.1 до 70 l/s.

Над 80 % от водопроводните мрежи са изградени от азбесто-циментови (етернитови) тръби и са в експлоатация повече от 30 години, което обуславя значителни водни загуби. Недостатъчно добро е нивото на управление на водните ресурси и водоснабдителните системи. Уредите за измерване не са достатъчно прецизни, поради несъразмерности и неподходящо оборудване, разходите за електроенергия са относително високи, относителния дял на полезно използваната вода е нисък, а в някои райони - крайно незадоволителен (под 30 %). Няколко населени места, които се водоснабдяват от местни водоизточници изпитват недостиг на вода и са на режим. Това са селата Овча могила, Алеково, Горна Студена, Драгомирово, Хаджи– Димитрово и Червена.

Канализационната инфраструктура на общината включва:

- Смесена канализационна мрежа – 56.624 km;
- Канализационни помпени станции – 2;
- Градска пречиствателна станция за отпадъчни води.

Свищов е единственото населено място на територията на „ВиК – Свищов” – ЕАД с изградена канализационна система. Относно относителен дял на обхванатото с канализация население, около 90 % от населението на гр. Свищов е включено в централизираната канализационна мрежа. Останалите петнадесет села нямат изградена инфраструктура, включително и съоръжения за пречистване (фигура № II.1.3.8-1).

Градът има изградена пречиствателна станция за отпадъчни води, оразмерена за 35 000 еж, но в проекта е предвидено, че може да поеме до 40 000 е. ж. и хидравлично да поеме до 11 000 m3/d. Общата дължина на канализационната мрежа експлоатирана от „ВиК – Свищов” ЕАД е над 43 km. Канализационната мрежа на град Свищов е изградена и функционира като смесена система, при която съвместно се отвеждат битовите, производствените и дъждовните отпадъчни води от населеното място. Канализационната мрежа се състои основно от бетонови и стоманобетонови тръби с диаметри от 200 mm до 2 000 mm. Каналите са положени с наклони от 0.002 до 0.050 и дълбочина между 2.50 m до 4.50 m. Изграден е довеждащ колектор до пречиствателната станция.

Канализацията на град Свищов работи на принципа на гравитацията. В мрежата за отпадъчни води няма помпени станции. Естествената конфигурация на терена налага при събирането на отпадъчните води в довеждащ колектор, за да бъдат доведени последните до пречиствателната станция, да се изградят две помпени станции, които са реализирани.

Всички предприятия имат „Разрешения за заустване в градската канализация”, с изключение на „Месокомбинат - Свищов” , нямат изградени и функциониращи локали на ПСОВ. Друга характерна особеност е тяхната сезонност. Това се отнася главно за два от големите замърсители – Винпром и Република консерв. И за двете предприятия е характерно, че пика на производството – съответно количество и замърсеност на отпадъчните води съвпада.

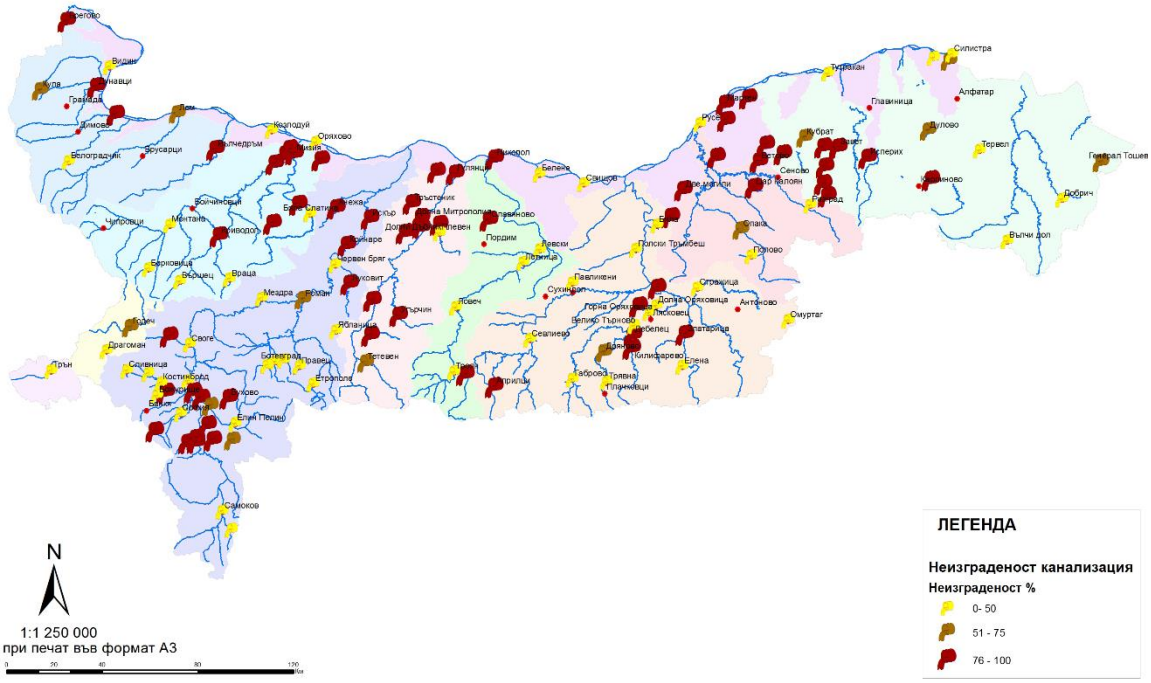

Фигура № II.1.3.8-1 Степен на изграденост на канализацията на територията на Дунавски район.

Отпадъчните води на почти всички съществуващи животновъдни ферми се заустват в дерета, отводнителни канали и р. Дунав.

1.4. Земни недра

На повърхността около и в населените места на Община Свищов се разкриват отложения на:

- Тръмбешка свита (tKiap);
- Свищовска свита (svKiap);
- Вулканите ((3№);
- Еолични образувания - глинест льос (eQP"3);
- Еолични образувания - песъчлив льос (eQp2"3);
- Алувиални образувания от първа и втора надзаливна тераса (aQp3);
- Алувиални образувания от трета надзаливана тераса (aQp2);
- Алувиални образувания -руслови и от заливните тераси (aQh);
- Делувиални образувания (dQh);

- Пролувиални образувания - наносни конуси (prQh).

Община Свищов се намира в Дунавската хълмиста равнина, която е развита върху Мизийската плоча, която се отличава с плоско наслоен релеф. Основата й е изградена от нагънати палеозойски метаморфни скали. Върху тях са отложени седиментни скали с мезозойска и неозойска възраст, а върху тях е развита плейстоценска льосова покривка. Дебелината на льосовата покривка се изменя от 40-60 до 100м. Тя е най-голяма в крайдунавските низини. Льосът се отличава с голяма порьозност и вертикална цепителност, което създава условия за образуване на отвесни стени и свличания. Крайдунавските низини и широките долинни дъна са запълнени с алувиални глинесто-песъчливи и чакълесто-песъчливи наслаги с кватернерна възраст. В Мизийската плоча, в обсега на Дунавската равнина са установени две противоположни по знак локални структури - Ломска депресия на запад и Северобългарската подутина на изток.

През палеозоя земите на Дунавската равнина са залети от дълбок морски басейн, където се отлагат седименти със значителна мощност. Тяхното нагъване е в резултат на проявите на херцинския орогенен цикъл. По-късно е подложена на епейрогенно издигане и оттегляне на морския басейн. Продължителната проява на екзогенните процеси през палеозоя я превръщат в обширен пенеплен. Този пенеплен през мезозоя и терциера не е бил подлаган на нагъвателна дейност, играел е пасивна платформена роля, съпроводена с продължителни бавни земекорни колебателни движения. По-късно някои райони са били подложени на значително разломяване. През неогена поради колебателни движения и разломяване на платформата са се образували плиоценски езерни басейни, където се извършва активна седиментация. Поради по-късното всеобхватно епейрогенно издигане и оттегляне на езерните води се оформя нейният съвременен облик. По това време поради значителната морфогенетична дейност на по-пълноводните реки са били отложени широко разпространените чакъли, а продължителната еолична дейност довежда до образуването на льосовата покривка. На запад седиментните литоложки формации са с по-млада възраст /предимно миоценски и плиоценски/, а на изток /към долината на р.Вит/ те са с еоценска, палеоценска и горнокредна възраст. Източно от р.Янтра се разкриват най-старите седименти на долната креда. Причина за това са различните по интензитет и посока движения на земната кора, които довеждат до по-малкото издигане и разчленяване на западната част на Дунавската равнина и обратно - по-високото издигане и по-дълбокото разчленяване в нейната източна част.

В северната периферия на равнината се проследява льосовата и льосовидна покривка. Тя представлява ивица с ширина 25-60 км. На юг льосът преминава в льосовидна покривка.

Геоложката основа на общината е представена от отложения с кватернерна, неогенска и кредна възраст.

Кватернерните наслаги са привързани към еоплейстоценски, плейстоценски и холоценски образувания. Кватернерът включва еолични льосови образувания, алувиални чакъли, пясъци и глини и др., изграждащи крайдунавските Беленска-Свищовска и Вардим-Новградска низина, островите Белене и Вардим и терасите на реките Осъм, Янтра и техните протоци.

Към неогена се отнасят вулканите (базалти), внедрени по разлом с посока почти север-юг.

Отложенията с долнокредна възраст най-общо са представени от глинести варовици и мергели, пясъчници и пясъци, под които в дълбочина продължават горноюрско- долнокредни карбонатни седименти, юрски и триаски скали.

По-специфични физико-геоложки явления и процеси в Общината са: групата от 14 базалтови могили, свлачища, ерозия и пропадането на льосовите образувания.

По отношение на ерозията най-сериозен фактор е р. Дунав. Водната ерозия на почвата е резултат от разрушителното действие на течащата по повърхността на почвата вода. Нейното негативно влияние е по-силно при леките и безструктурни почви и по-слабо при по-тежките и богати на органично вещество почвени типове. Площната водна ерозия е широко разпространена върху обработваемите земи на Общината, разположени на еднообразни склонове където стичащата се вода образува потоци. Предизвиква бавно и невидимо измиване на най-фините почвени агрегати, което намалява мощността на почвения хоризонт, а също така го обеднява на хранителни вещества. Най-силно се проявява при незаети с растителност площи.

Еоличните образувания, притежаващи свойството "пропадъчност", заемат територията южно от р. Дунав, Беленско-Свищовската и Вардим-Новградската низина. При навлажняване устойчивостта и якостта на льоса рязко намаляват. Льосът преминава от недоуплътнено в нормално за даденото натоварване състояние, което се съпровожда с рязкото намаляване на порестостта. Това явление се нарича пропадъчност и то е най-важното строително свойство на льоса. Основна причина за пропадъчността на льоса е неговата недоуплътненост.

В община Свищов, към 31.12.2015 г., има регистрирани **43 броя <u>свлачища</u>**, със засегната площ 11601466 м^2, от които:

- <u>в регулационните граници на селищата:</u>
  - периодично-активни – 10 броя, със засегната площ 33795 м^2;
  - потенциални – 15 броя, със засегната площ 7567789 м^2;
  - стабилизирани – 13 броя, със засегната площ 15182 м^2;
- <u>в землищата на селищата и в пътища:</u>
  - периодично-активни – 3 броя, със засегната площ 3509700 м2;
  - потенциални – 2 броя, със засегната площ 475000 м2;
  - стабилизирани – 0 броя.

През м. май 2015 г., в резултат на падналите интензивни валежи в периода, е настъпила активизация на съвременно, периодично-активно свлачище № VTR28.65766.01.03, което е формирано в долната част на десния долинен склон на р.Дунав. При тази активизация, свлачището е увеличило размера си в източна посока, като ширината му достига около 270 м, а дължината му по посока на движение се запазва около 40 м. Може да се направят изводи, че свлачищата представляват сериозен геоекологически проблем за общината. Това е така поради сериозното влияние на човешката дейност в урбанизираните територии. Изградените системи за дрениране на подземните води най-често на се поддържат или са недостатъчно ефективни. По отношение на ерозията може да се потвърждава ролята на р. Дунав като сериозен ерозиен фактор, който отнема част от най-плодородните земи на общината. Оценката на ерозийните проблеми на община Свищов изисква разглеждане в два аспекта. Първия аспект е свързан с линейната ерозия на р.Дунав, а втория - с дънната и челна ерозия.

Община Свищов е **бедна на <u>полезни изкопаеми</u>.** Единствено са разкрити такива от неруден произход. Геоложкият строеж предопределя наличието на варовик. Значителни запаси от инертни материали, главно пясък и чакъл, са разположени по р. Дунав и се експлоатират от Драгажен флот "Истър" АД. Получаваният чакъл е основен фактор за разполагането на единственото предприятие за траверси и др. стоманобетонови изделия именно в Свищов.

Съгласно данните от Националния концесионен регистър, **на територията на общината няма възложени концесии за добив на полезни изкопаеми**.

Общината попада в район със степен на интензивност I-VIII и стойност на **сеизмичния коефициент** Кс = 0.15.

1.5. Почви и земеползване

1.5.1. Почвена характеристика

Според почвено-географското райониране на България, землищата на населените места в община Свищов попадат в Средна Дунавска провинция на Долнодунавската почвена подобласт. Балансът на площите на територията на община Свищов, покрити от основните почвени видове е представен в следващата таблица *(Източник: Програма по опазване, устойчиво използване и възстановяване на почвите в община Свищов 2015-2020 г.):*

Таблица № II.1.5.1-1 Почвени видове на територията на Община Свищов

Легенда	Площ (ха)	%
Карбонатни черноземи	28 767,93	48,0
Типични черноземи	3 559,89	5,9
Излужени черноземи	4 916,37	8,2
Черноземи, ерозирани	5 365,14	9,0
Алувиални почви	3 742,56	6,2
Делувиални почви	2 040,04	3,4
Алувиално-делувиални почви	1 726,82	2,9
Алувиално-(делувиално)-ливадни почви	154,93	0,3
Алувиално-(делувиално)-ливадни почви, заблатени	1 241,63	2,1
Алувиално-(делувиално)-ливадни почви, солонцевати	1 948,09	3,3
Ливадни солонци и солонци-солочаци, средно дълбоки	283,46	0,5
Неземеделски земи	263,10	0,4
Гора	2 766,72	4,6
Дере	149,68	0,2
Водни площи	179,32	0,3
Селища	2 807,24	4,7

На фигура № II.1.5.1-1 е представена почвена карта на Община Свищов *(Източник: Програма по опазване, устойчиво използване и възстановяване на почвите в община Свищов 2015-2020 г.)*:

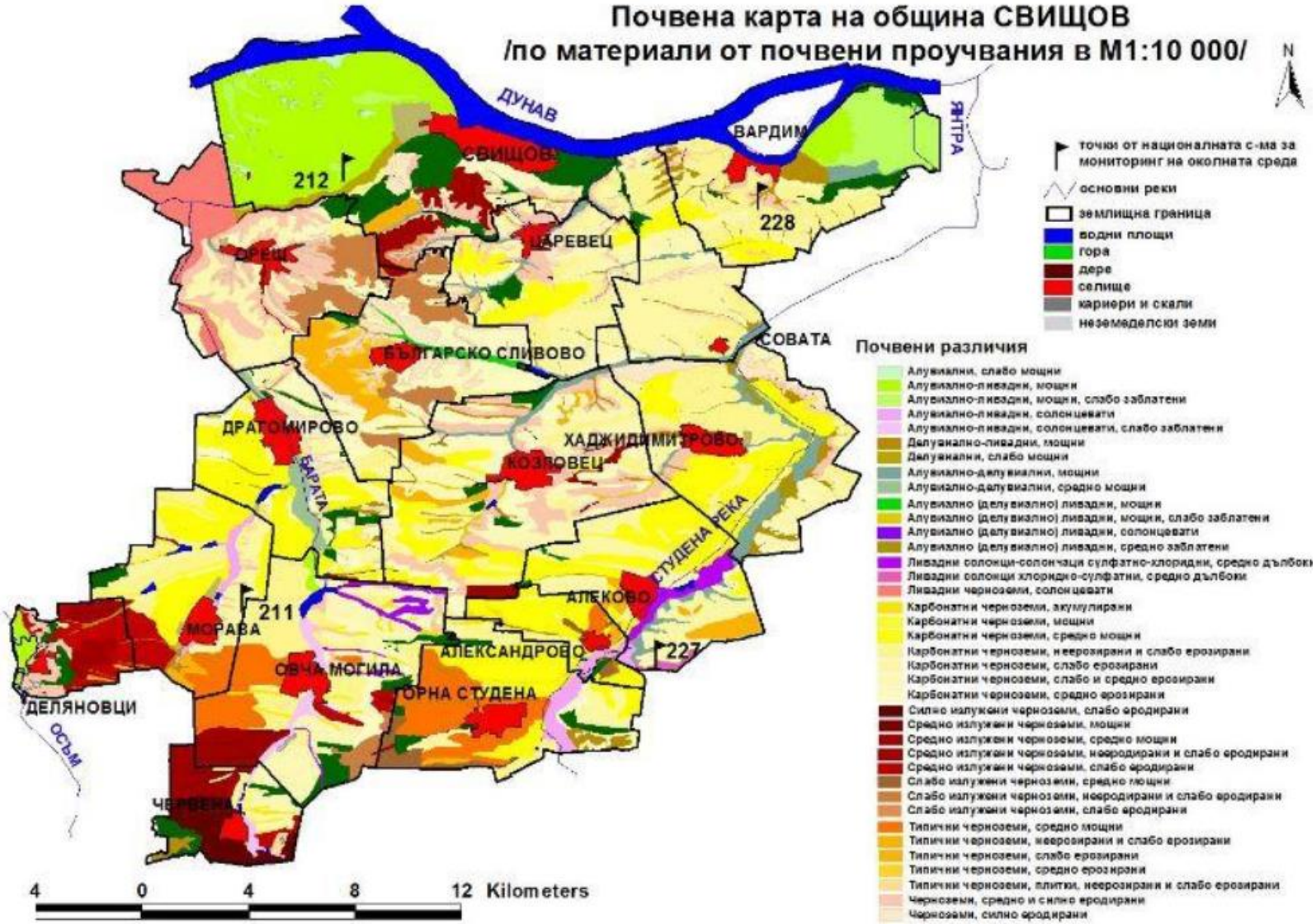

Фигура № II.1.5.1-1 Почвена карта на Община Свищов

На територията на община Свищов преобладават черноземните почви: карбонатни, типични излужени и ерозирани черноземни, по-малко алувиални и делувиални почви, ливадни почви и гора.

За развитието на земеделието от особено голямо значение е почвеното богатство. Преобладават карбонатни черноземни, по-малко ливадни черноземни, алувиално-ливадни и други почви. Почвите са богати на хранителни вещества и при съответните агротехнически мероприятия дават богата реколта. На места обаче черноземите са с деградирала структура.

На територията на община Свищов се срещат земеделски земи от всички бонитетни категории с изключение на 8-ма бонитетна категория, като посочените категории на земеделските земи са определени при неполивни условия. Тъй като най - широко разпространените на територията на Общината почви са с предимно лек механичен състав (черноземи - карбонатни, типични и наносни почви), то е възможно при напояване земите да преминат в по-висока бонитетна категория, с една или даже с две единици - до първокатегорийни земи.

Земеделските земи, представени от неерозираните разновидности на черноземите (карбонатни, типични, средно мощни и средно, и силно излужени) и някои от алувиално-(делувиално)-ливадните почви, характеризиращи се с най-високо потенциално плодородие, принадлежат към първа, втора и трета бонитетни категории *(много добри и средно добри земи),* заемащи 19,04 % от територията на Общината. Много добрите земи са с малка обща площ - 394,06 ha, 0,63% . По-големи, компактни масиви от тях са разположени в по - равната част на Общината, в землищата на селата Вардим и Червена. Множество разпръснати малки площи от тези категирии се откриват и в землището на с. Овча могила .

Земи от трета бонитетна категория, в компактни масиви, са разположени в югозападната и южната част на Общината - землищата на селата Българско Сливово, Драгомирово, Козловец, Овча могила, Червена, Горна Студена, Александрово, Алеково. По- малки са масивите в землищата на гр. Свищов и селата Царевец и Вардим. Общата им площ представлява 18,41% от площта на Общината. С най-голямо разпространение, също много плодородни, са земите от четвърта бонитетна категория *(добри земи),* заемащи 38,63 % (24 151,59 ha) от територията. Най-големи масиви от тях са разположени в землищата на гр. Свищов и селата Вардим, Хаджидимитрово, Ореш, Царевец, Морава, Овча могила и Деляновци - карбонатни черноземи, слабо ерозирани и средно мощни; средно излужени черноземи, средно мощни.

Земите от пета и шеста бонитетни категории *(средно добри земи)* -12 275,33 ha, 19,64%, са представени предимно от ерозирани черноземи, в слаба и средна степен . Земи от пета категория се срещат в землищата на селата Българско Сливово, Козловец, Ореш, Вардим (карбонатни черноземи, средно ерозирани; средно излужени черноземи, средно мощни), а от шеста категория в землищата на гр. Свищов и с. Царевец (средно излужени черноземи, средно мощни), в с. Драгомирово (типични черноземи, средно ерозирани), в с. Козловец и с. Овча могила (карбонатни черноземи, слабо и средно ерозирани).

Малко е присъствието на земи от седма категория *(лоши земи)*-1 677,15 ha, 2,68%: черноземи, силно ерозирани, в землищата на селата Българско Сливово, Хаджи Димитрово, Вардим и гр. Свищов.

Малки площи в землището на с. Хаджидимитрово с обща площ 24,66 ha, 0,04%, са представени от девета бонитетна категория *(земи, непригодни за земеделие*) - алувиално-(делувиално)-ливадни почви, средно заблатени. Компактни масиви в землището на Алеково, по поречието на р. Студена са отнесени към десета бонитетна категория *(непригодни за земеделие)*- солонци и солонци-солончаци. По-малки парцели от 10-та

категория се откриват във всички землища на Общината, покрити със средно и силно ерозирани черноземи. Общата площ на земите от 10-та категория е 626,09 ha, 1% .

Таблица № II.1.5.1-2 Баланс на територията на община Свищов по бонитетни категории на земеделските земи *(Източник: Програма по опазване, устойчиво използване и възстановяване на почвите в община Свищов 2015-2020 г.)*

БОНИТЕТНА ГРУПА	БОНИТЕТНА КАТЕГОРИЯ	ПЛОЩ (ха)	%
ПЪРВА (много добри земи)	1	177,29	0,28
	2	216,77	0,35
ВТОРА (добри земи)	3	11 511,58	18,41
	4	24 151,59	38,63
ТРЕТА (средно добри земи)	5	6 775,27	10,84
	6	5 500,06	8,80
ЧЕТВЪРТА (лоши земи)	7	1 677,15	2,68
	8	-	-
ПЕТА (непригодни за земеделие)	9	24,66	0,04
	10	626,09	1,00
БЕЗ КАТЕГОРИЯ		11 866,36	18,98
ОБЩО		62 526,81	100,00

На следващата фигура е представено местоположението на земеделските земи с висока природна стойност. С писмо на Министерство на земеделието, храните и горите с изх.№ 70-465/30.01.2018 г. е представена и информация за тези земи в цифров вид, която е съобразена в проекта на ОУП. Чрез ограниченията за промяна на земеделските земи, които ще бъдат наложени съгласно проекта на ОУП, се гарантира максимално запазване на високата природна стойност на земите.

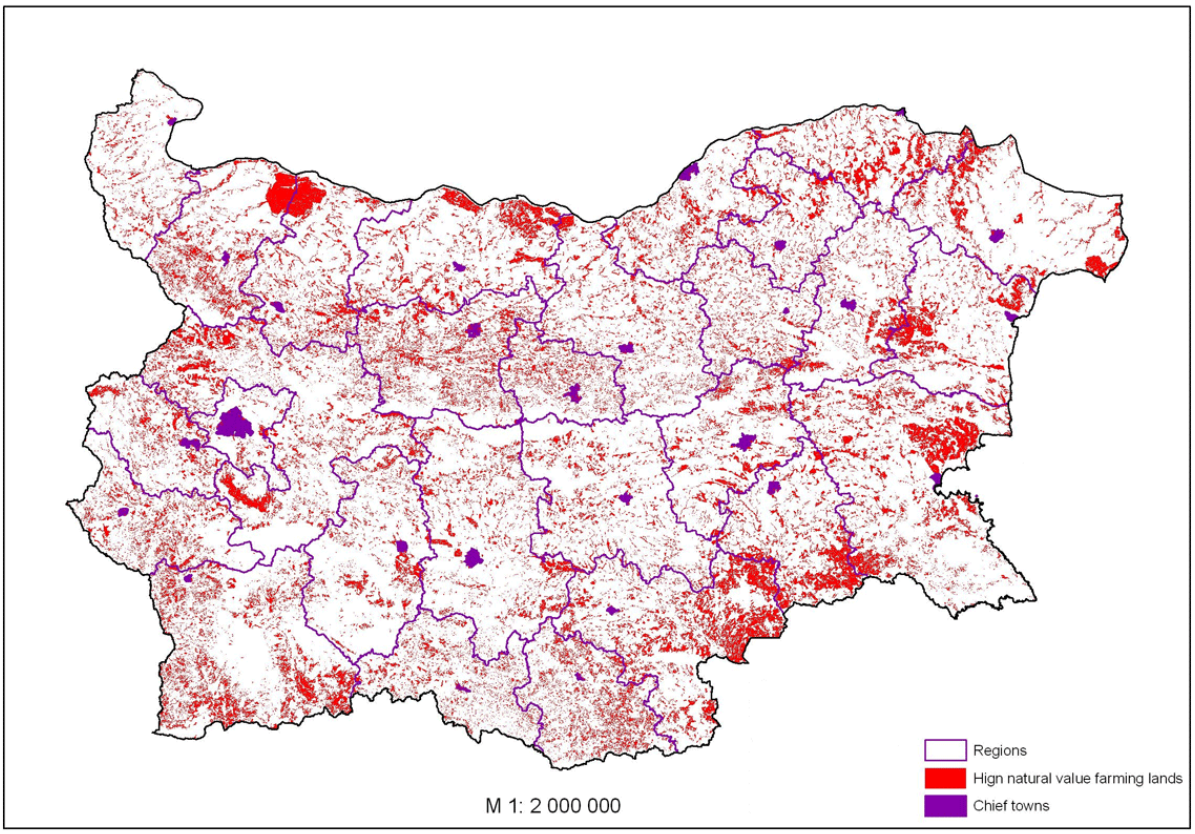

Фигура № II.1.5.1-2 Земеделски земи с висока природна стойност (Източник: ИАОС)

Като отделна схема към проекта на ОУП е изготвена *Схема на земеделската територия по видове категории.*

1.5.2. Състояние на почвите

Ерозия

Ерозията оказва съществено влияние върху екологичните и икономическите функции на почвата. На фигура № II.1.5.2-1 е визуализирано разпределението на територията на община Свищов по податливост към ерозиране.

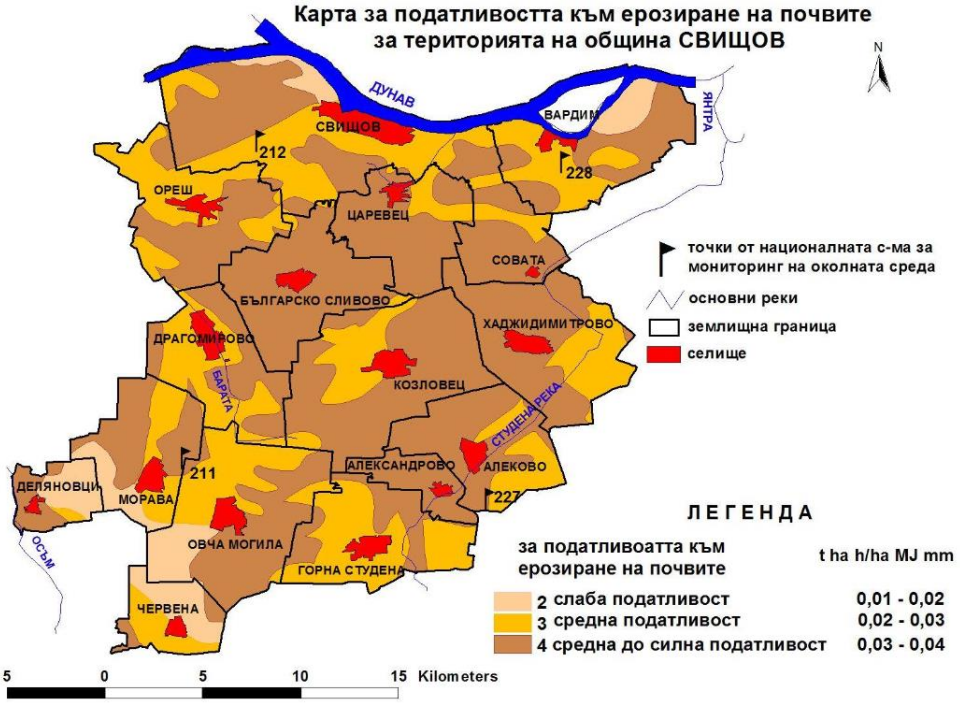

Фигура № II.1.5.2-1 Разпределение на територията на Община Свищов по податливост на ерозиране

От фигурата се вижда, че над 50% от площта на общината се характеризира със средна до силна податливост на ерозиране. Със слаба податливост част от почвите на селата Деляновци, Морава, Овча могила, Вардим и гр. Свищов.

На следващата фигура е илюстрирана податливостта на почвите в общината на ветрова ерозия (дефлация):

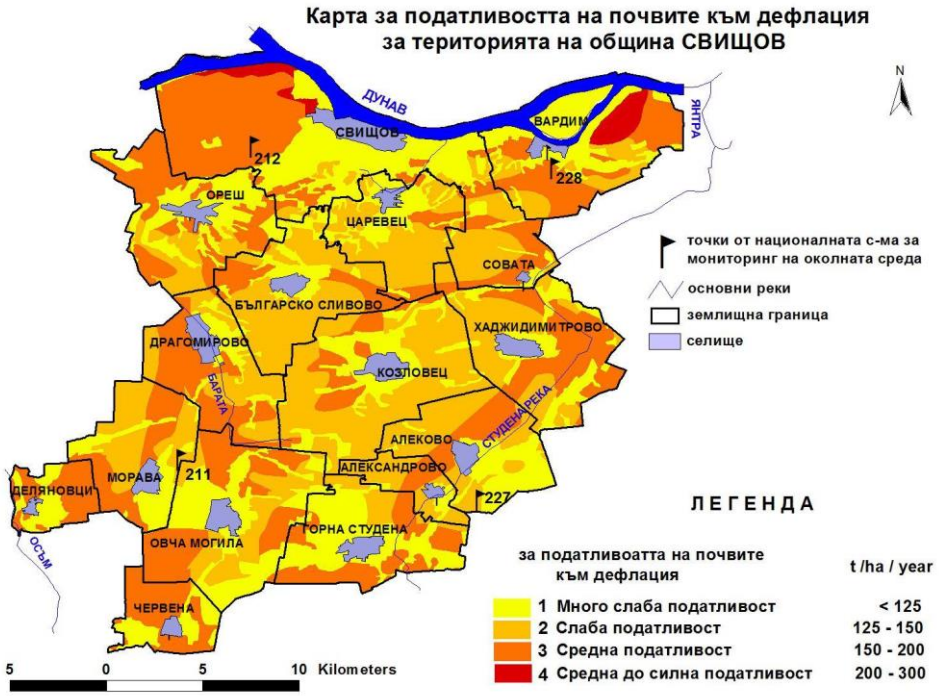

Фигура № II.1.5.2-2 Разпределение на територията на Община Свищов по податливост на дефлация

От фигурата се вижда, че почти цялата територия (97%) е с много слаб потенциален риск.

За територията на общината 40,4% от земеделските земи са ерозирани в различна степен.

Вкисляване на почвите

Поради съдържанието на карбонати в повечето почви в землищата на общината, не се очаква вкисляване.

Засоляване и осолноцяване

Площта на солонците и солонцеватите почви е голяма – около 2231,548 ха.

Дехумификация на почвите (намаляване на почвеното органично вещество)

Почвите в Община Свищов са много добре обезпечени с органично вещество (Източник: ИАОС).

Преовлажняване

Преовлажняването се дължи на продължително задържане на гравитационна вода в коренообитаемия почвен слой – за Община Свищов такова задържане е свързано с повишаване нивото на подпочвените води, хидравлично свързани с р. Дунав, Барата и Студена. Получава се заблатяване, като общата площ на тези почви е 1241,61 ха.

Замърсяване на почвите

Анализите (Източник: ИАОС) показват, че почвите в общината са в добро екологично състояние. Съдържанието на тежки метали и металоиди в двата слоя на мониторинговите пунктове на ИАОС е много по-ниско от нормите за максимално допустими концентрации на тези елементи.

Следва да се има предвид, че цялата територия на община Свищов попада в обхвата на уязвимите зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници, което има отражение и върху почвите.

Нарушени и увредени почви

Такива земи се откриват по периферията на нерегламентирани сметища, като на територията на общината са установени 19 такива с обща площ 84 дка.

1.5.3. Земеползване

Данни за ползването на земите към момента са представени в балансовата таблица на ОУП (***Таблица № I.4.4-1 Баланс на територията***). Основната част от територията на общината е заета от земеделски земи. Техният относителен дял е значително по-висок от средния за област Велико Търново. Много по-нисък е делът на горските (горските територии са 53284 дка, от които залесените територии са 49166 дка) и други територии.

С най-голямо значение за икономиката от **горските територии** са горските култури от евроамерикански тополи. Край река Дунав и островите се срещат естествени тополово върбови гори заедно с белия бряст и вардимския дъб.

От **земеделските земи** най-голям е делът на пасищата – 4694,23 ха (77,17%), използвани за развитие на пасищното животновъдство, следвани от обработваемите ниви – 841,81 ха (13,84%) и ливадите – 149,38 ха (2,46%). С най-голяма площ обработваеми ниви е с. Козловец – 259,48 ха, а с най-малка – с. Алеково – 7,42 ха. Трайните насаждения, вкл. овощните градини и лозята заемат малка площ от земеделските земи – 207,93 ха (3,42%). Значителни са площите на пустеещите необработваеми ниви – 138,29 ха, като най-много са в землището на с. Ореш, с. Българско Сливово и с. Драгомирово и на изоставените (повече от 2 години) трайни насаждения – 49,41 ха (общо 3,09%).

Без напояване условията в землището на гр. Свищов са най-благоприятни за отглеждане на пшеница и ечемик и по-малко благоприятни за слънчоглед и царевица.

Наблюдава се тенденция за цялата община за ограничаване на видовото разнообразие на отглежданите полски култури в сеитбообръщенията. Отглежданите култури в системата на полските сеитбообръщения са най-много пшеница, следвани от царевица и слънчоглед, и най-малко рапица и ечемик.

Във всички землища на общината се установява наличие на постоянни площи овощни и лозови насаждения, но масивите са доста по-големи в северната и част – землищата на гр. Свищов и с. Царевец.

В землището на Свищов са отразени и изоставени трайни насаждения. Засадените неголеми площи овощни насаждения са от разнообразни видове: ябълки-6,5 ха, круши-0,6 ха, кайсии-0,5 ха, праскови и нектарини-2,6 ха, сливи и джанки-9,1 ха, череши-1,4 ха, вишни 0,02 ха, орехи-8,8 ха, лешници-30,2 ха и малини-8,5 ха. Тъй като засадените овощни насаждения включват млади, невстъпили в плододаване насаждения, не винаги площите на засадените и реколтираните насаждения съвпадат. Засадените лозови насаждениявключват повече площи на винени сортове (434,7 ха), които всяка година се реколтират в различна степен и по-малко площи на десертни сортове (19,5 ха), ежегодно изцяло реколтирани.

В землищата на общината се отглеждат на малки площи (общо до 90,3 ха) пресни зеленчуци (картофи-7,5 ха, домати на открито-10 ха, дини-12 ха, лук-кромид-40,5 ха, пъпеши, ягоди, тикви, бамя и моркови).

Стопанисването на земеделските земи се осъществява главно под арендна форма и под наем.

1.5.4. Собственост на земеделските земи

В Община Свищов най-голям е делът на земите частна собственост -32 441,16 ха, стопанисвани в по-голямата си площ като ниви. Следващите по площ (10 036,41 ха) са земите –държавна собственост(публична и частна), заети с гори и водни обекти. Земеделските земи –собственост на Общината (публична, частна и стопанисвани от Общината) -9 710,43 ха са представени главно от по-нискокатегорийни земи (от 5-та до 7-

ма бонитетни категории) и по-рядко от земи от 3-та и 4-та бонитетни категории (в землищата от южната част на територията). Начинът на трайното им ползване предимно е ливади, мери и пасища. Към тези площи са включени също и черните пътища, обслужващи земеделските имоти, площите на язовирите -общинска собственост, а в площта на общинската публична собственост се включват още и площите на някои от населените места – таблица № II.1.5.4-1:

Таблица № II.1.5.4-1 Територии на Община Свищов по видове собственост

Вид собственост на земите	Площ (ха)
Държавна публична	5830,05
Държавна частна	4206,36
Обществени организации	7099,69
Общинска публична	5852,70
Общинска частна	3138,70
Религиозни организации	94,05
Стопанисвани от Общината	719,03
Съсобственост (преобладаващо частна)	3102,02
Частна	32441,16
Чужди физически и юридически лица	43,05
ОБЩО	62526,81

1.5.5. Хидромелиоративни системи и съоръжения

В миналото е създадена напоително-отводнителна система в Свищовско-Беленската низина, която обхваща 150 хил. дка земя. В момента напоителните мероприятия почти са спрени, поради високата цена на водата и влошените й качества. Напоителни системи ЕАД Клон Среден Дунав притежава или стопанисва:

Съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите:

Дунавски диги:

- Низина „Белене-Свищов“ (землище гр. Свищов)-дига с дължина 10,400 км (от км 556+000 до км 566+400);
- Низина „Вардим-Нов град“ (землище с. Вардим) дига с дължина 7,100 км (от км 536+750 до км 543+850);
- Язовир Овча могила (ретензионен) -земно-насипна стена; общ обем 828 хил. м3; водосборна площ –24520 ха; залята площ –39,7 ха.

Напоителни канали и водопроводи:

- Р-16 (землище гр. Свищов) –1778 m облицован и 2580 m необлицован; изградени площи към него –634 ха, годна за напояване площ –0 ха;
- Р-1 (землище с. Вардим) –6250 m облицован; изградени площи към него – 2405,2ha, годна за напояване площ–0 ха.

Напоителни помпени станции:

- „Червена -основна“ + „Червена“Д1 (землище с. Червена) –обслужвана площ 475 ха; годна за напояване площ–0 ха;
- „Свищов 16“ -плаваща (землище гр. Свищов) –обслужвана площ 2 564,1 ха;
- годна за напояване площ –0 ха;
- „Свищов 16а“ –закрита стационарна (землище гр. Свищов) + „Вардим Д1“ – открита стационарна (землище с. Вардим) –обслужвана площ 2 405 ha; годна за напояване площ –0 ха.

Изравнители:

- Към ПС „Червена“ Д1 (землище с. Червена) –полезен обем 15 000 м^3.

Отводнителни канали (помпено отводняване):

- ГОК (землище гр. Свищов) –дължина 11 200 м; Обща дължина на откритите отводнители и събирателите в ОП „Свищов“ –31 360 м; изградена и отводнявана площ 6000 ха;
- ГОК (землище с. Вардим) –дължина 2 973 м; Обща дължина на закритите отводнители и събирателите в ОП „Вардим-Нов град“ –12 198 м; изградена и отводнявана площ 2000 ха.

Отводнителни помпени станции (закрити стационарни):

- „Свищов“1 + „Свищов“2 (землище гр. Свищов) -обслужвана площ 6 000 ха;
- „Вардим“1 + „Вардим“2 (землище с. Вардим) –обслужвана площ 2 000 ха.

Както става ясно от предоставената информация, никакви площи не се напояват в землищата от територията на Община Свищов.

Напояване от частни земеделски производители на малки площи зеленчукови и овощни градини се извършва и от местни водоизточници чрез помпено водовземане, главно от реки и сондажи, но за това напояване не се води статистика.

1.6. Ландшафт

Характеристиките на ландшафта, като пространства от земната повърхност, чиито форми и цялостен облик са обусловени от естествените фактори (геология, почви, релеф, климат, животински и растителен свят и човешка дейност) участват в характеристиката на жизнената среда и инвестиционната привлекателност.

Фактори за ландшафтната диференциация на територията на страната са: широчиннозонален и меридионалносекторен фактор, височинен фактор - само 28% от площта на страната не попада под негово влияние, азонален фактор, антропогенен фактор. Антропогенните дейности предизвикват изменения в микроклимата и в локалния климат. Максимално засегнати от човека природни геокомпоненти са животинския свят, растителността, почвите и водите, а в най-малка степен са изменени атмосферата и литогенната основа (скалите и релефа).

Слабо засегнати от антропогенната дейност у нас са само средноплaнинските и високопланинските ландшафти.

В нископланинските ландшафти отдавна са унищожени първичните, предимно дъбови гори, заменили се по естествен начин с нискостъблени габрови и дъбови храсталаци или по изкуствен начин залесени с черен бор.

При земеделското усвояване на поземлените ресурси е унищожена естествената растителност, изменено е геохимическото равновесие в почвите, което води до изменения в агроландшафтите.

Промишленото усвояване на територията е довело в някои части до замърсяване и деградиране на природните ландшафти.

Съгласно типологичното ландшафтно райониране на България община Свищов попада в следната ландшафтна структура:

А. Предпланинско-зонална ландшафтна област на дунавската равнина

I. Северна Дунавско-Българска ландшафтна област

9. Долноянтренски ландшафтен район.

Клас. Равнинни ландшафти.

1. Тип Ландшафти на умерено– континенталните ливадни низини.

1. 2. Подтип Ландшафти на ливадно– блатните низини.

1. 2. 2. Група. Ландшафти на ливадно – блатните алувиални низини сравнително малко земеделски усвоени.

В зависимост от **преобладаващото участие на природни или антропогенни компоненти** ландшафтните са природни ландшафти и антропогенни ландшафти:

- *природни ландшафти* – те са формирани под влияние на природните фактори и не попадат под въздействие на човешката дейност. Устойчивостта на тяхната структура се определя от процесите на саморазвитие и саморегулиране. В повечето случай това са и ландшафтите попадащи под защитата на държавното природно законодателство - защитени територии зони и природни обекти, някои от горските и крайводни ландшафти. Картината на крайречния ландшафт се допълва от вида и дължината на реките и притоците им. За територията на общината това са горските територии, защитените територии и зони.

- *антропогенни ландшафти* – те са резултат от човешката дейност, която променя в различна степен някои от природните компоненти, формирайки техния специфичен характер и структура. Към антропогенните ландшафти се отнасят по-голяма част от съвременните ландшафти на земята. Те са обект на рационално използване на природните ресурси и опазването на природата. Обхващат различно променени от стопанската, строителната и културната дейност на човека природни условия и имат нарушени взаимоотношения и взаимовлияния със съществуващия растителен и животински свят. Устойчивостта на екосистемите за селскостопанския ландшафт, който е преобладаващ за община Свищов, зависи от вида на отглежданите култури, използваните препарати за борба с вредителите, количеството на внасяните торове, развитието на ерозионните процеси и др. Следва да се има предвид и факта, че общината попада в нитранто уязвима зона.

В зависимост от **степента на човешка намеса и настъпилите изменения в ландшафтите**: девствени, слабо изменени, окултурени (културни);

- *девствени ландшафти* – поради различни специфични особености са останали трудно достъпни, не са обект на човешка дейност и са запазили първичния си облик - обикновено това са отделни участъци от планинските върхове;

- *слабо изменени ландшафти* – запазили са своята първична структура и естествен вид, но попадат под косвеното въздействие на някои антропогенни дейности – тези ландшафти са със статут на защитени – природни паркове, резервати, представителни ловни стопанства и др. Защитените местности - обхващат голямо разнообразие от съхранени природни ландшафти – крайречни зони, геоложки образувания, територии с изключителен пейзаж. Природни забележителности – това са феномени с разнообразен характер – палеонтоложки, ботанически, геоложки и др. Исторически местности – обхващат местата на исторически събития, археологически находки, антични селища и др. паметници и обекти. Изготвен е Доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) на ОУП на Община Свищов за защитените зони, който е отделно, самостоятелно приложение към доклада за екологична оценка.

Взаимодействието с течение на времето между природогеографските условия и дадености в тяхното естествено развитие и човешката дейност е формирало части от територията със специфичен ландшафтен облик, с различни по големина пространствени измерения и характеристики. Внушителен е пейзажът със земеделските територии - обработени, заети от трайни насаждения или пасища и ливади с разпръснати помежду им залесени земи и групи дървета, речните проломи и долинни разширения, залесените крайбрежия на водните течения и суходолията, мозайката от малки населени места, архитектурно-строителните доминанти на града и производствените съсредоточия, линейните обекти на транспортната и енергопреносна мрежа.

В резултат смяната на социално - икономическите функции на ландшафта, което се отнася за територията на цялата промишлена зона на гр.Свищов, измененията на естествените аквално- блатни ландшафтни структури по ориентираност са преки и косвени за съседните предимно селскостопански, но и горски ландшафти, в резултат от въздействието на промишлените предприятия.

Ландшафтните изменения на територията са необратими поради това, че връщането на ландшафта в изходно състояние е невъзможно. В резултат на това, структурата на съществуващите естествени видове ландшафти основно се е изменила, като са се превърнали в антропогенизирани промишлено - техногенни ландшафти.

Естествените ландшафти (в защитените зони и територии) са обект на опазване при планирането на бъдещото и устройство чрез правилно локализиране и нормиране на дейностите, както и чрез защита от урбанизация на териториите, съдържащи най-характерните им елементи.

- *окултурени ландшафти* – ландшафти с най-силно изменение от човешката намеса. Отразява културата на нацията и отношението към природните ценности. С подчертано присъствие в облика на ландшафта на общината се намират и редица паметници на културно-историческото наследство.

В зависимост от **преобладаващата функция на територията** – обитание, труд, техническа инфраструктура, отдих. Ландшафтите се разделят се на няколко групи – селищни (урбанизирани), селскостопански (аграрни), промишлени, рекреационни, крайпътни и др.

- *селищен тип ландшафт* - Благоприятните климатични условия са довели до възникване на мрежа от селища, разположени в локалния ландшафт.

Общо за община Свищов е негативната демографска динамика, свързана с намаляване и застаряване на населението, което дава отражение върху локалния ландшафт.

Сам по себе си урбогенният ландшафт на селищата на територията на община Свищов създава проблеми, свързани със замърсяване, шум, отпадъци и др., които влияят и върху съседните ландшафти.

- *техническа инфраструктура*

Характерно за територията на община Свищов е, че тази разновидност на антропогенния ландшафт, присъства почти на цялата й територия и влияе върху съвременния облик на ландшафта, като образува инфраструктурна мрежа.

Не по-малко влияние върху антропогенния облик на ландшафта оказват и електропроводите, които също формират надземни инфраструктурни коридори.

- *селскостопански тип ландшафт*

Селскостопанските (агрогенни) ландшафти също формират облика на съвременния ландшафт, още повече че за община Свищов земеделските земи преобладават в баланса на територията. Основната част от тях са: обработваеми земи – ниви и ливади, като има и необработваеми земи. Обликът на *селскостопанския ландшафт* се допълва и от естествените водни течения (реки, оврази).

- *промишлен тип ландшафти* -

Промишлеността е развит и типичен за района на Свищов сектор. На територията на общината действат производствени предприятия, разгледани по-нататък в доклада за екологична оценка и описани и в обяснителната записка на ОУП.

- *рекреационен тип ландшафт*

Промените произтичащи от развитието на урбанизираните процеси са свързани с отнемането на земеделски терени за развитието на селищата и съпътстващите ги функционални зони. Останалите земеделски земи, които са елемент от крайградските зони, са подложени на увеличаващо се натоварване за краткотраен отдих - развитие на туризъм с допълване на лов, риболов и спорт с цел да се увеличат доходите от слабопродуктивните земи. Ежедневният отдих се извършва в зелените площи на населените места. Многообразните дейности за отдих в градините и парковете са групирани в две основни форми - активен (в движение) и пасивен (в покой). Проектът на

ОУП установява необходимостта от развитие на зелената система във всички направления, както и поддържането на същата.

Рекреационният тип ландшафт има следните социални и екологични функции: Рекреационни (задоволяват потребностите от спорт и отдих); Естетически и ландшафтно – естетически; Биоклиматични – приток на свеж чист въздух, подобряване на микроклиматичните характеристики на средата; Мелиоративни – преразпределение на повърхностния и подземен отток на водите; Екологични – предотвратяване миграцията на замърсители от урбанистичните дейности и транспорта, продуцират кислород, поглъщат част от вредните газове и праха, блокират миграцията на тежките метали в почвата и околната среда.

Културни ландшафти – най-силно изменени от човешката намеса – отразяват култура на жителите и отношението им към природата.

С подчертано присъствие в облика на ландшафта на общината се намират и редица паметници на културно-историческото наследство. Районът на община Свищов е населяван от най-дълбока древност и има съхранено богато културно-историческо наследство.

Община Свищов разполага с потенциал за развитие на устойчив и интегриран културно-исторически, селски, екотуризъм, което се обуславя от географското положение, природни ресурси и богато културно-историческо наследство.

В зависимост от **преобладаващото участие на дадени природни компоненти и изявяване на един от тях като доминиращ -** без да се отчита антропогенното влияние, ландшафтите се подразделят на крайводни (речни, езерни и др.), равнинни, хълмисти, планински, горски.

На територията на общината всички те са застъпени в по-голяма или по-малка степен, като преобладава агроландшафтът. Ниският процент на горските ландшафти налага необходимостта от тяхното опазване и поддържане в добро състояние.

Всеки ландшафт има свой естетически капацитет, обусловен от неговата външна структура и екологичен капацитет, обусловен от вътрешния му строеж. Естетическия капацитет се определя от границата при която се запазва визуалното единство и естетическата хармония в ландшафта. Екологичният капацитет се обуславя от съхраняване механизмите на саморегулиране на ландшафта, обезпечаващо запазването на съществуващото екологично равновесие. Състоянието и потенциала на природните условия и ландшафтната среда са фактор за изграждане на елементите на урбанизираната територия.

1.7. Биологично разнообразие – растителност, животински свят

Територията на Община Свищов се характеризира с равнинен характер. Като последица от природогеографските условия и от активната стопанска дейност на човека, по-голямата част от територията ѝ е заета от интензивното земеделие – монокултури от пшеница, царевица, лозя и др. Естествена или полуестествена растителност (горски, храстови и тревни съобщества) са се запазили почти изключително в границите на защитените зони от Натура 2000 (вж. по-долу). По льосовите ридове и плата преобладава степна и полустепна тревиста растителност с висока консервационна стойност, заемаща по-големи площи в ЗЗ „Студена река“ и „Обнова – Караман дол“. По-компактни фрагменти от горска растителност са се запазили в ЗЗ „Свищовска гора“ – ксеротермни дъбови гори и такива от сребролистна липа, и ЗЗ „Остров Вардим“ – заливни гори от *Quercus robur, Quercus pedunculiflora* и *Ulmus laevis*. По брега на р. Дунав има запазени крайречни гори от върба и бяла топола, заменени на повечето места от култури от хибридни тополи. Горската растителност във вътрешността, извън ЗЗ, е почти изцяло представена от култури от акация.

Новопредложените за усвояване от ОУП територии, според начина на трайно ползване, заемат предимно обработваеми земи - ниви, лозя, овощни градини.

Госки територии (според НТП - Друг вид дървопроизводителна гора) се засягат в землището на гр. Свищов. Това са два имота, които представляват обработваема площ – нива. Имоти с НТП Гори и храсти в земеделски земи се засягат в землищата на с. Морава и гр. Свищов. Имотите при с. Морава представляват рудерализирани тревисти места с еденични хибридни тополи в непосредствена близост до регулационните граници на селото. Макар и с естествен облик, в тази растителност преобладават широкоразпространени и/или плевелни видове, и е без особена консервационна стойност. Имота при гр. Свищов представлява съществуващо депо ТБО, подлежащо на рекултивация.

По-голям е делът на имоти с НТП Пасище. Такива има при селата Овча Могила и Козловец, и гр. Свищов. Имота при с. Овча Могила е рудерализиран терен в покрайнините на селото, около р. Червенска бара, при с. Козловец – захрастено място между съществуващ и изоставен стопански обект, и при гр. Свищов – рудерални тревни и захрастени места, прилежащи на западната Индустриална зона.

В новопредложени за усвояване от ОУП територии липсва горска растителност. Не се засягат и степни тревни съобщества, или други такива с по-висока консервационна стойност.

Определящо значение за животинския свят има растителността. Факта, че новопредложените за усвояване от ОУП имоти са предимно обработваеми земи, определя сравнително бедния видов състав на тези територии, състоящ се от широкоразпространени и/или синантропни видове - зелена крастава жаба (*Bufo viridis*), зелен гущер (*Lacerta viridis*), голям стрелец (*Coluber caspius*), пъдпъдък (*Coturnix coturnix*), яребица (*Perdix perdix*), качулата чучулига (*Galerida cristata*), полска чучулига (*Alauda arvensis*), жълта стърчиопашка (*Motacilla flava*), червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), черноглава овесарка (*Emberiza melanocephala*), сива овесарка (*E. calandra*), домашно врабче (*Passer domesticus*), полско врабче (*P. montanus*), сврака (*Pica pica*), тралеж (*Erinaceus concolor*), кърти́ца (*Talpa europaea*), обикновена горска мишка (*Apodemus sylvaticus*), домашна мишка (*Mus musculus*), обикновена полевка (*Microtus arvalis*), невестулка (*Mustela nivalis*), язовец (*Meles meles*). По-голямо е разнообразието в изоставените терени и храстите, особено такива с еденични или групи дървета. Освен споменатите видове, подобни терени се обитават от кафявата крастава жаба (*B. bufo*), дървесницата (*Hyla arborea*), шипоопашатата костенурка (*Testudo hermanni*), гургулица (*Streptopelia turtur*), кукувица (*Cuculus canorus*), черночела сврачка (*L. minor*), южен славей (*Luscinia megarhynchos*), черногушо ливадарче (*Saxicola torquata*), кос (*Turdus merula*), ястребогушо копривaрче (*Sylvia nisoria*), голямо белогушо копривaрче (*S. communis*), градинска овесарка (*E. hortulana*), обикновен скорец (*Sturnus vulgaris*), авлига (*Oriolus oriolus*), белокоремна белозъбка (*Crocidura leucodon*), заек (*Lepus europaeus*), белозъбо сляпо куче (*Nannospalax leucodon*), полска мишка (*A. agrarius*), жълтогърла горска мишка (*A. flavicollis*), черен пор (*M. putorius*), сърна (*Capreolus capreolus*).

1.8. Защитени зони и защитени територии

На територията на община Свищов попадат следните защитени зони по чл. 6, ал.1 от Закона за биологичното разнообразие, или части от тях (съгласно Информационната система на защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000; МОСВ 2013):

Таблица № II.1.8-1 Защитени зони на територията на община Свищов

Код на защитена зона	Име на защитена зона	Тип на защитена зона

BG0000233	Студена река	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0000239	Обнова - Караман дол	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0000396	Персина	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0000516	Черната могила	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0000576	Свищовска гора	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0000610	Река Янтра	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0002018	Остров Вардим	Защитена зона по двете директиви
BG0002017	Комплекс Беленски острови	Защитена зона по директивата за птиците
BG0002070	Рибарници Хаджи Димитрово	Защитена зона по директивата за птиците
BG0002083	Свищовско - Беленска низина	Защитена зона по директивата за птиците
BG0002096	Обнова	Защитена зона по директивата за птиците

На територията на общината попадат 7 защитени територии или части от тях (съгласно Регистъра на защитените територии и защитените зони на Изпълнителна агенция по околна среда):

- **Природен Парк „Персина“** – част от територията му попада в границите на общината;
- **Защитена местност (ЗМ) Божурлука** – в землище с. Горна Студена, с площ 1554 дка; Цели на обявяване - Опазване на находище на теснолистен божур.
- **ЗМ Кайкуша** – в землище с. Ореш, с площ 38.9 дка; Цели на обявяване - Опазване на блатна екосистема;
- **ЗМ Мешовата гора** – в землище с. Деляновци, с площ 59.6 дка; Цели на обявяване - Опазване находище на снежно кокиче, двуцветен синчец, жълт минзухар и други;
- **ЗМ Русалка** – в землище с. Алеково и Хаджидимитрово, с площ 2130 дка; Цели на обявяване - Запазването на разнообразни и характерни за района екосистеми и ландшафти, местообитания на редки и застрашени животински и растителни видове; Устойчиво съчетаване на дейности по опазване на околната среда с различни форми на местен поминък;
- **ЗМ Старият дъб** – в землище с. Вардим, с площ 982.8 дка; Цели на обявяване - Опазване на островна заливна екосистема, вардимски дъб и колонии водолюбиви птици;
- **ЗМ Находище на българска гърлица** – в землище с. Горна Студена, с площ 39.981 дка; Цели на обявяване - Запазване на растителен вид българска гърлица (*Limonium bulgaricum* Ancev) и неговото местообитание;
- **ЗМ „Находище на български сърпец“** - в землището на с. Хаджи Димитрово, община Свищов е обявена със заповед № РД-880 / 26.11.2012 г. на Министъра на околната среда и водите, с площ от 276,008 дка – Опазване на редките и застрашени от изчезване растителни видове Български сърпец

(Serratula bulgarica Acht. & Stoj.), Черноморска коча билка (Nepeta parviflora), Ледебуров миск (Jurinea ledebourii) и тяхното местообитание. На територията на защитената местност се забранява: строителство; търсене, проучване и добив на подземни богатства; внасяне на неместни видове; залесяване; разораване.

1.9. Културно-историческо наследство

Културното наследство в община Свищов представлява един от ценните ресурси на общината, със значение както за социално-икономическото й развитие, така и като елемент на физическата среда. Със своята културна и научна стойност и обществена значимост в Община Свищов се отличават археологическото наследство от праисторията, Античността и Средновековието в и извън населените места в общината, съхранени жилищни и обществени сгради, християнски религиозни обекти, както и исторически ценности, в т.ч. паметници и паметни плочи на загиналите във войните.

Подробно описание на обектите на недвижимите културни ценности (НКЦ) на територията на общината е направено в т. XI на обяснителната записка на проекта на ОУП, където са описани обектите на археологическото наследство, архитектурно-строителните НКЦ, историческите НКЦ, движимото културно наследство, нематериалното културно наследство.

Основният интерес е насочен към културните обекти и архитектурно-строителните ценности от края на 18-ти и началото на 19-ти век в гр. Свищов. Друг основен ресурс са обектите на археологическото наследство, разположени почти изцяло в извънселищни територии.

Характеристиките на НКЦ, тяхната периодизация и видовата им принадлежност, както и документите с които са обявени или регистрирани, са представени подробно в Таблици 11.2.2.1; 11.2.3.1., 11.2.4.1. и 11.2.5.1 на обяснителната записка на проекта на ОУП.

Най-ценните обекти на архитектурното наследство в гр. Свищов, както и такива, свързани с исторически събития и личности със статут на НКЦ са в удовлетворително състояние и социализирани.

Въпреки полаганите усилия през годините, строителната експанзия и развитието на обслужващите дейности и инфраструктура са довели до съществено компрометиране на недвижимите културни ценности – жилищни сгради. Част от единичните НКЦ са в неудовлетворително или аварийно състояние (по сградите, разположени на главната ул „Цар Освободител“ има нерегламентирани намеси; Комсомолски клуб (сега къща на Димитър Аврамов) на ул. “Д. Хадживасилев“ № 1 е в критично конструктивно състояние; Къща на мира на ул. “Г. Владикин“ № 7 (частна собственост) не се поддържа и има опасност от разрушаване). Не са определени режими за опазване по смисъла на чл. 79, ал. 1 и ал. 2 от ЗКН . Някои от обектите не могат да бъдат идентифицирани.

Религиозните обекти и тяхната специфика са особено важни за облика на общината. Една част от тях са в сравнително добро състояние (Старата църква „Св. Св. Петър и Павел“; Манастир "Успение Богородично" и чешма на отец Агапий в двора му). Много добре се поддържа католическата църква „ Св. Богородица“ („Дева Мария“) в с. Ореш.

Състоянието на някои от религиозните обекти е неудовлетворително (Църквата „Св. Св. Кирил и Методий“ в Свищов е в плачевно състояние. Съсипани са стенописите, няма покрив. Нуждае се от спешен ремонт; Църквата „Св. Троица“ – след земетресението от преди 40 години е възстановена камбанарията, но фасадата се нуждае от реставрация; Църква „Св. Преображение“ - в момента се извършва конструктивно укрепване. Има нужда от реставрация на интериорните елементи ; Църквата „Св. Пророк Илия“ - правено

е конструктивно укрепване. но не е възстановена оградата. Иконостасът е демонтиран и преместен в църквата „Св. Троица“, но не е ясно дали е там. Амвонът също е демонтиран.

Сградите, които имат обществено предназначение, в основната си част се поддържат добре (старите сгради на училище „Ф. Сакелариевич“; читалище „Еленка и Кирил Аврамови“; сградата на ЖП гарата; Съдебната палата; Икономическия техникум „Димитър Хадживасилев“ и др.). В сградите на Халите и Банята – частна собственост, са извършени реконструкции и промяна на предназначението, поради което интериорите са компрометирани; в сградата на БНБ, ул.“Алеко Константинов“ № 11, първият етаж е собственост на банка ДСК и са направени промени във връзка с отделяне на подходите за двата етажа.

Относно историческите паметници: установено е, че къщата на майор Георги Кочев в с. Драгомирово е съборена, а къщата на братя Матеви в Свищов, ул.“Кирил и Методий“ № 38 е в окаяно състояние, полуразрушена. По данни от община Свищов, още преди десетина години са правени предписания за укрепването й, но до този момент не са предприети никакви действия от страна на собствениците. Състоянието на възпоменателните знаци, издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1945 г. е описано в таблица 11.2.5.1 на обяснителната записка на проекта на ОУП.

Обектите на археологическото наследство са със сравнително ниска степен на проученост, предвид значителния им брой. През последните години община Свищов провежда последователна политика за опазване и социализация на археологическите ценности, като концентрира усилия в реализацията на проекти за проучване, КРР, експониране и включване в туристически маршрути на обектите в Нове, които са с високи качества и подходящо разположение спрямо урбанизираните територии, местата на туристическа активност и природните дадености.

Дейности по изучаването, опазването и представянето на историята и наследството се изпълняват от Исторически музей - Свищов и други културни институти. В добре развита мрежа от експозиции в общинския център са включени ценни движими артефакти и документи, свидетелстващи за материалната и нематериална култура на града и региона.

Местното нематериалното наследство е широко представено както в културния календар на общината, така и в различни пакети от предлагания туристически продукт.

В Общинския план за развитие на община Свищов 2014-2020 г., специфична цел 3.4. Съхраняване и развиване на културната идентичност и създаване на условия за оползотворяване на свободното време, културен живот и спорт, мярка 15. Достъпност до културното наследство за общността и гостите на града, са предвидени дейности по Опазване и обогатяване на културно-историческото наследство – ПБНЧ "Еленка и Кирил Д. Аврамови - 1856", ПБХ "Янко Мустаков", МФ "Алеко Константинов", Държавна градска библиотека, Школа по изкуствата, Художествена галерия "Николай Павлович", Исторически музей, читалищата в 15 села на свищовска община, дейности по годишния културен календар и развитие на туристическия потенциал;

В обобщение за културното наследство на територията на общината може да се направи извода, че не е осъзната ролята на наследството като икономически ресурс в стратегията за устойчиво развитие, чрез използването на недвижимите ценности за различни функции, при запазване на автентичните им културни и исторически стойности и осигуряване на пълноценното им присъствие в съвременната селищна среда.

1.10. Отпадъци

На територията на Община Свищов се образуват производствени, битови, опасни, строителни, отпадъци с растителен произход, болнични и др. отпадъци. Източници на тези отпадъци са населението на общината, външно население от вили, туризъм, студенти,

работещи, почистването на обществените места, общинската ПСОВ, промишлените и административните дейности, селското и горското стопанство, търговската дейност, строителството и разрушаването на обекти. На територията на общината не се генерират отпадъци от електроцентрали и минно дело, поради липса на такива предприятия и съоръжения.

За общината се прилага Програма за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г. , която е ползвана за настоящия анализ.

Община Свищов е член на Регионалното сдружение за управление на отпадъците на регион Левски (Никопол), заедно с общини Левски, Никопол, Белене и Павликени. Реализираните регионални съоръжения на площадка в с. Санадиново, община Никопол са депо (1 клетка), сепарираща инсталация, компостираща инсталация, претоварна станция Павликени. Съоръженията са въведени в експлоатация през 2016 г. и там се извозват за обезвреждане чрез депониране битовите отпадъци на Община Свищов. През 2016 г., със Заповед на директора на РИОСВ-Велико Търново е преустановена експлоатацията на общинското депо, като са дадени предписания за рекултивацията му.

Битови отпадъци

Най-голямо количество, което е характерно за всяка община, са **битовите отпадъци**. Твърдите битови отпадъци се състоят от органични и неорганични компоненти, чието съотношение е променливо и зависи от степента на благоустроеност на населените места, типа на селищната система, стандарта на живот и културата на населението, демографските условия и др.

По смисъла на ЗУО „битови отпадъци“ са отпадъците, които се образуват от домакинствата и отпадъците, които по своя състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствени и отпадъци от селското и горско стопанство. Подобните отпадъци не изискват специален подход при събиране, транспортиране и третиране. Могат да се изхвърлят в обикновени контейнери, да се събират от колите на персонала, без да има специални изисквания. Основният поток отпадък е смесеният битов отпадък с код 20.03.01.

Анализите в Общинската програма за управление на отпадъците на Община Свищов за периода 2014-2020 г. показват общо генерирано годишно количество **битови отпадъци** за Община Свищов от 10 800 влажни тона/годишно. При средна влажност 20% това формира около 8650 сухи тона/годишно. Допълнително се събират разделно на територията на общината около 600 тона/годишно отпадъци от опаковки и още минимум 200 тона/годишно разделно събрани рециклируеми отпадъци от други лицензирани по Закона за управление на отпадъците организации. Това формира общо годишно количество от 11 600 тона. В следващите години се очаква намаляване на генерираните битови отпадъци, поради отрицателния демографски прираст в общината, както следва:

Таблица № II.1.10-1 Прогноза за генерираните годишни количества битови отпадъци до 2020 г.

Година	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Генерирани битови отпадъци, тона	11 600	11 435	11 264	11 095	10 928	10 764

От анализа на морфологичния състав на битовите отпадъци се установява, че преобладаващата фракция е инертната – 37,95%, следвана от градинските отпадъци – 21,15% и рециклируемите отпадъци, от които най-значими са пластмаса – 13,6% и хартия и картон – 9,62%.

В програмата са заложени конкретни количества отпадъци от хартия, пластмаса, стъкло и метал за рециклиране и повторна употреба, които да се достигнат до 2020 г.

По отношение на **биразградимите отпадъци**, площадка за компостиране съществува на регионалното съоръжение в с. Садиново. Препоръчително, според програмата, е предварителното им третиране на територията на Община Свищов, с цел осигуряване на не-повече от 10% включени други отпадъци и намаляване на транспортирания обем. В община Свищов са идентифицирани два от трите типа райони, определени в Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране (2010-2020): район тип „А" - централна градска част и квартали с жилищни блокове с население над 20 000 жители за гр. Свищов и район тип „В" - еднофамилни къщи в селата с население до 3 000 жители за останалите населени места в общината. За район тип „А" трябва да се предвидят площадки за малки инсталации за компостиране по открит способ на зелени отпадъци от парковете и градините на гр. Свищов. За разделно събрани биоотпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, на отпадъци от аграрната и хранителната промишленост и на оборски тор може да се предвиди обща площадка/и за изграждане на инсталация за компостиране, на която да се приемат безплатно генерираните разделно отпадъци. Район тип „В" се характеризира със съществуващи традиционни практики за домашно компостиране и други дейности за оползотворяване на биоразградимите отпадъци. Планът осигурява теренни възможности в почти всички населени места (в границите на „предимно производствените зони" (Пп), за отделяне на площадки за контролирано съхранение на оборски тор и сгурия до транспортирането им до площадката за компостиране в гр. Свищов или Регионалното депо. Определянето на площадките следва да стане на база специализирани проучвания във връзка с изработването на ПУП на съответната производствена зона. Възможно е изграждане на една площадка за група населени места.

Собствениците на земеделски стопанства и животновъдни ферми осъществяват управлението на **отпадъците от селскостопанската си дейност** на мястото на образуването им, при съблюдаване нормативната уредба на Министерството на земеделието и храните.

Общинско предприятие „Чистота“, гр. Свищов извършва дейностите сметосъбиране и сметоизвозване, поддържане на улични платна, алеи, включително и зимно поддържане, поддържане на общинските зелени площи.

Общината разполага с **инсталация за сепариране на отпадъци**, която обслужва главно отпадъците от търговски и административни единици, както и отпадъците от опаковки от общо 8 общини, включително и Община Свищов.

Строителни отпадъци

Съгласно ЗУО „строителните отпадъци“ са отпадъците, получени в резултат на строителна дейност на строителни площадки, както и отпадъци от разрушаване и реконструкция на сгради и съоръжения. Състоят се главно от бетон, тухли, камъни, земни маси и керамика, изолации, дървени материали и пластмаси, хидроизолации, керемиди и др. Основното количество строителни отпадъци се генерират от дейността на фирми, извършващи строителна и ремонтна дейност, както и от частни ремонтни дейности. Правното регулиране на дейностите, свързани със строителните отпадъци и контрола върху тях са регламентирани със ЗУО и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали.

До 2016 г. **строителните отпадъци и земните маси** са депонирани на общинското депо, чиято експлоатация е преустановена. Община Свищов няма специално депо за строителни отпадъци. Планира се отреждането на локална площадка – депо за земни маси и площадка за временно съхранение на строителни отпадъци с прогнозно количество 2690

тона инертни отпадъци годишно. Проблем е неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци от гражданите и фирмите.

По отношение на **утайките от ПСОВ Свищов**, прогнозното количество е 400-450 тона утайки годишно Технологията на третиране на утайките от ПСОВ дава възможност те да бъдат утилизирани по следния начин: наторяване в селското стопанство/рекултивация на нарушени терени/компостиране. През 2016 г. не са предавани утайки за оползвотворяване в земеделието и за рекултивация на нарушени терени.

Въведена е система за разделно събиране на **отпадъци от опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, в т.ч. луминесцентни лампи и други лампи, съдържащи живак**. Сключени са договори с организациите за оползотворяване на отпадъци от опаковки и разделното им събиране. Сключени са договори за събиране на специфични отпадъчни потоци с лицензираните за това организации.

Генерираните **опасни отпадъци от бита** – бои, батерии, лекарства и др. се събират разделно, съгласно сключен от общината договор с лицензирано дружество. В землището на с. Вардим се съхраняват разделно в саниран склад негодни и неизползвани препарати за растителна защита в селското стопанство.

Производствени отпадъци в общината се генерират от основните производства - предприятията от групата „Свилоза“ – ТЕЦ и химическа промишленост. Отпадъците им се контролират съгласно издадените Комплексни разрешителни за предприятията. Останалите производствени мощности на територията на общината са преобладаващо от хранително-вкусовата промишленост, както и металообработване и услуги, и имат характер на неопасни, сходни с битовите отпадъци.

Всички болници имат сключени договори с лицензирани фирми, които събират и транспортират генерираните **болнични отпадъци** до инсинераторите за изгаряне на болнични отпадъци в Александровска болница, гр.София и ВМА - София.

1.11. Вредни физични фактори

1.11.1. Шум

Шумът е от основните неблагоприятни фактори, въдещи до акустичен дискомфорт в околната среда. Вредното въздействие зависи от вида му и пораждащите го условия. Произходът на шума се определя от видовете дейности, при които е генериран. В градската територия се различават промишлен (производствен), транспортен, шум от строителство и битов шум. В зависимост от характера (постоянен, периодичен, повтарящ се, непрекъснат), честотният спектър на интензивността на шума и продължителността на експозиция, въздействието му е с различна степен на вредност.

Нормирането на шума в Република България е извършено чрез Наредба № 6 за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението. Граничните стойности на нивата на шума са дадени в следващата таблица:

Таблица № II.1.11.1-1 Граничните стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях

Територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях	Еквивалентно ниво на шума в dB(A)		
	ден	вечер	нощ
Жилищни зони и територии	55	50	45

Централни градски части	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55
Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
Производствено-складови територии и зони	70	70	70
Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
Зони за научноизследователска и учебна дейност	45	40	35
Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

Промишлен шум

РИОСВ-Велико Търново организира извършването на измерването, оценката и управлението и контрола на шума, излъчван в околната среда от промишлени инсталации и съоръжения. Измерените стойности на шум от промишлени източници в Община Свищов, разположени в жилищни зони или в близост до тях, показват, че няма превишения на нормите за шум за последните години (2013-2016 г.), с изключение на констатирани превишения на нормите за шум от дейността на „НОВЕ ИНЖЕНЕРИНГ“ ЕООД, което е установено при извънредни контролни измервания, извършени от страна на РИОСВ-Велико Търново по повод постъпили жалби, през 2016 г. В резултат на даденото предписание за спазване на нормите на шума в мястото на въздействие са предприети действия за обезшумяване. В последствие са извършени измервания, резултатите от които показват спазване на нормите.

За територията на община Свищов се извършват собствени периодични измервания на нивата на шума от операторите:

- Свилоза ЯРН/ „Е. Миролио“ ЕАД, гр. Свищов – завод за изкуствена коприна. По границите на промишлената площадка са измерени нива на шума 68,5 dB(A) през 2011г., 63 dB(A) през 2013г. и 66,75 dB(A) през 2015г. Не е отчетено влияние върху фоновия шум на най-близкото населено място (2150 м от площадката);
- „Тец Свищов“ АД, гр. Свищов - производство на топлинна и електрическа енергия. По границите на промишлената площадка са измерени нива на шума 43,3 dB(A) през 2012г., 63,8 dB(A) и 63,2 dB(A) през 2013г., 55,7/ 55,4/ 54,5/ dB(A) за ден/ вечер/ нощ през 2015г. През 2012г. не е отчетено влияние върху фоновия шум на най-близкото населено място (2500 м от площадката). През 2013г. нивото на шума в мястото на въздействие е 12,8 dB(A) и 13,6 dB(A) за нощен период. През 2015г. нивото на шума в мястото на въздействие е 13,6/ 13,3/ 12,4/ dB(A) за ден/ вечер/ нощ;
- „Тец Свищов“ АД, гр. Свищов - сгуроотвал към „ТЕЦ Свилоза” АД. По границите на промишлената площадка са измерени нива на шума 43,2/ 43,2/ 42,7/ dB(A) за ден/ вечер/ нощ през 2013г.
- „Свилоза“ АД/ „Свилоцел“ ЕАД, гр. Свищов – депо за неопасни отпадъци. По границите на промишлената площадка са измерени нива на шума 36,2/ 35,9/ 34,3/ dB(A) за ден/ вечер/ нощ през 2013г. Не е отчетено влияние върху фоновия шум на най-близкото населено място (2080 м от площадката);
- „Свилоза“ АД/ „Свилоцел“ ЕАД, гр. Свищов – инсталация за производство на сулфатно избелена целулоза от широколистна дървесина. По границите на

промишлената площадка са измерени нива на шума 69 dB(A) през 2013г., 59,8/ 58,9/ 55,3/ dB(A) за ден/ вечер/ нощ през 2015г. Нивото на шума в мястото на въздействие (2250 м от площадката) е 20,3 dB(A) за нощен период;

- „Биляна“ ООД, с. Българско Сливово - производство на свинско месо. По границите на промишлената площадка са измерени нива на шума 66,5 dB(A) през 2013г. и под 60 dB(A) през 2015г. Не е отчетено влияние върху фоновия шум на най-близкото населено място (5000 м от площадката).

Шум от битови източници

Шумът от битови източници в общината е с локален обхват и краткотрайна експозиция.

Транспортен шум

Основният източник на натоварване в урбанизираната територия на град Свищов е автомобилният транспорт.

Съгласно *Доклада за шумовото натоварване в наблюдаваните населени места на Област Велико Търново през 2016 г.* (Източник: РЗИ-Велико Търново) за град Свищов пунктовете са 15 – шест от тях (40,0%) са разположени в райони с участъци, включващи основни пътища и основни железопътни линии, четири (26,67%) – в райони с промишлени източници на шум и пет (33,33%) – в райони, подлежащи на усилена шумозащита. В районите с усилена шумозащита четири от пунктовете са разположени до детски и учебни заведения, а един – до лечебно заведение.

Мониторингът на шума в град Свищов показва, че от проведените 81 измервания на уличен шум, **60** (74,07%) са със стойности над нормите (30 измервания в пунктове, разположени в райони с интензивен автомобилен трафик при еквивалентно ниво на шума 60 дБ(А); **3** измервания – в райони с промишлени източници на шум при еквивалентно ниво на шума 70 дБ(А); **27** измервания – в райони с усилена шумозащита при еквивалентно ниво на шума 45 дБ(А)).

Осредненото еквивалентно ниво на шума е **64,94 дБ(А),** а броят на преминалите за един час автомобили е **365.**

Фигура № II.1.10.1-1 Осреднени еквивалентни нива на шума и интензивност на движението (брой МПС/час) в град Свищов *(Източник: Доклад за шумовото натоварване в наблюдаваните населени места на Област Велико Търново през 2016 г.)*

Разпределението на пунктовете по шумови диапазони е, както следва:

- Във високите диапазони 73 – 77 дБ(А), 78 – 82 дБ(А) и над 82 дБ(А) не са установени шумови нива в нито един от наблюдаваните пунктове;
- В диапазона 68 – 72 дБ(А) са измерени нива в 4 от наблюдаваните пунктове

(с четири повече от 2015 г.)

- В диапазона 63 – 67 дБ(А) са измерени нива в 8 от наблюдаваните пунктове (с 1 пункт повече от 2015 г.);
- В интервала 58 – 62 дБ(А) са регистрирани шумови нива в 3 пункта (с 5 по-малко спрямо предходната година);
- В диапазона под 58 дБ(А) не са измерени нива в нито един от пунктовете.

Най-ниското измерено еквивалентно ниво на шума – 58,10 дБ(А) е регистрирано в пункт №10 (ул. "П. Р. Славейков", автомивка), а най-високото (68,57 дБ(А) – в пункт №11 (ул. "Цар Освободител", до колеж по икономика).

В районите с интензивен автомобилен и жп трафик (натоварени с моторни превозни средства улици) са разположени 6 от пунктовете за наблюдение в града – от №1 до №6. Измерените еквивалентните нива на шума в районите с интензивен автомобилен и жп трафик са над нормата (60 дБ(А)) и варират от 62,93 дБ(А) до 68,07 дБ(А).

В зоните с промишлени източници на шум се наблюдават общо 4 пункта (от №7 до №10), в които измерените еквивалентни нива на шума са под нормата от 70 дБ(А) и варират от 58,10 дБ(А) до 68,05 дБ(А).

Нивата на шума край обектите за усилена шумозащита (детски, учебно-възпитателни и лечебни заведения) се отчитат в 5 пункта – от №11 до №15. Измерените еквивалентни нива на шума надвишават нормата от 45 дБ(А) и варират от 62,22 дБ(А) до 68,57 дБ(А).

В сравнение с предходната 2015 г., обобщеният анализ на резултатите от измерванията на шума през 2016 г., показва следната динамика:

- Увеличава се осредненото еквивалентно ниво на шума – от 63,75 дБ(А) за 2015 г. на 64,94 дБ(А) за 2016 г.
- Запазват се наднормените стойности на измерените еквивалентни нива на шума в районите с интензивен автомобилен и жп трафик и край обектите за усилена шумозащита (детски, учебно-възпитателни и лечебни заведения);
- Запазва се интензивността на автомобилното движение – от 374 МПС/час за 2015 г. на 365 МПС/час за 2016 г.

През 2016 г. Община Свищов е представила в РЗИ-Велико Търново информация за **реализирани дейности за оптимизиране на акустичната обстановка** през 2015 г., включени в Програмата за опазване на околната среда на Община Свищов:

- Усъвършенствана е системата за управление на градския трафик – изградени са обходни маршрути за извеждане на транзитните транспортни потоци от град Свищов;
- Изградена е нова пътна инфраструктура (извършен е основен ремонт на 1 603 $м^2$ в гр. Свищов);
- Извършен е текущ ремонт на 2 613 м2 улици в гр. Свищов;
- Осъществено е аварийно възстановяване на улици от гр. Свищов – 2 647 $м^2$;
- Извършени са озеленителни мероприятия – засадени са 250 броя дървета, и 300 броя храсти и са реализирани проекти за доизграждане на зелената система на гр. Свищов;
- Проведена е информационна кампания, посветена на Европейската седмица на мобилността за стимулиране на алтернативните начини на придвижване.

Въпреки предприетите мерки и дейности, в гр. Свищов продължава неблагоприятната тенденция на измерени високи еквивалентни нива на шума край обектите за усилена шумозащита и в районите с интензивен автомобилен и железопътен трафик.

Към момента не е изготвена стратегическа шумова карта за град Свищов и общината.

1.11.2. Радиационна обстановка

За измерване на **радиационния фон на атмосферния въздух** на територията на Община Свищов е изградена локална мониторингова станция за гама фон в с. Ореш. Наблюдаван параметър е специфичната обемна активност, като не са регистрирани наднормени концентрации на естествени и техногенни радионуклиди.

На територията на общината няма производствени и други дейности, източници на радиационно замърсяване.

Радиационният фон се движи в нормални граници и е 0,2 Sv/h. Не са установени източници на вредни лъчения (Източник: Програма за опазване на околната среда на Община Свищов 2015-2020 г.).

Радиологичният мониторинг на реките, езерата и язовирите се осъществява чрез мрежа от пунктове по поречията и се изразява в контрол на показателите обща бета радиоактивност, съдържание на общ уран и съдържание на радий-226. От 2000 г. се провежда системен контрол на радиационното състояние на р. Дунав (в 12 пункта, включващи и пункт Свищов). От анализа на получените резултати е сравнението им с тези от минали години е направен извода за липса на техногенно радиационно замърсяване на водите на р. Дунав на българска територия.

Резултатите от цялостния радиологичен мониторинг на повърхностни води, необработваеми почви, дънни утайки от водни обекти показват, че измерените радиологични показатели са значително под ПДК и не са наблюдавани надфонови стойности на радиологичните компоненти в околната среда.

1.112. Материални активи, в т.ч. инфраструктурни и инженерни съоръжения

На територията на общината като материални активи се разглеждат земите и тяхното ползване и изградените обекти и съоръжения.

Земите като материален актив

Информация за земите и тяхното ползване към момента е представена в **т. I.4.4. Баланс на територията** и в **т. II.1.5.3. Земеползване** на доклада за ЕО. От нея се вижда, че преобладаващи за територията са земеделските земи – над 84%, следвани от населените места – 6,3%. Наличието на плодородни земеделски земи като предпоставка за развитие на земеделието, необходимостта от запазване и опазване на горския фонд и защитените територии и зони, необходимостта от устойчиво развитие на урбанизираните територии са съобразени при изготвяне на проекта на ОУП. Отчита се неизползване на пълния потенциал на плодородните земи. Проблем е и липсата на напояване, поради това, че изградената в миналото напоително-отводнителна система в Свищовско-Беленската низина е неизползваема. Неефективно е и отводняването на заблатени почви в землището на гр. Свищов, поради което те са неизползваеми и изоставени.

Обекти и съоръжения като материален актив

В обяснителната записка на проекта на ОУП е направено подробно описание на състоянието на системи обитаване, труд, отдих, обществено обслужване, зелена система, културно наследство и техническа инфраструктура. Състоянието на активите е както следва:

<u>Система Обитаване</u>

Жилищните територии в настоящите граници на населените места са достатъчни, като не малка част от сградите са амортизирани и се нуждаят от саниране и повишаване на енергийната ефективност.

Система Труд

Икономиката на общината се определя като икономика от промишлено-аграрен тип. По обем преобладава промишленото производство, но се наблюдава чувствителен ръст и на производството в селското стопанство.

Главният предмет на фирмите са производство, търговия, услуги и доставка на хранителни продукти. Химическата и хранителната промишленост заемат значителен дял от общинската икономика.

Предприятия с **комплексни разрешителни** на територията на общината са:

- **„Е. МИРОЛИО“ ЕАД**, гр. Сливен, производствена площадка град Свищов с КР № 12/2004 г., изменено с Решение № 12-Н0-И1-А1/2016 г. – **Завод за изкуствена коприна**. Съгласно доклад за извършена през 2016 г. от РИОСВ-Велико Търново проверка по изпълнение на условията и сроковете в Комплексното разрешително, са дадени предписания на дружеството с конкретни срокове и отговорници за тяхното изпълнение;
- **„Свилоза“ АД**, гр. Свищов, с КР № 175-Н2/2015 г. – **Производство на сулфатна избелена целулоза и продукти от нея, инсталация за интегрирано третиране и оползотворяване на производствени отпадъци и електролизна инсталация за производство на натриев хлорат**. Съгласно доклад за извършена през 2016 г. от РИОСВ-Велико Търново проверка по изпълнение на условията и сроковете в Комплексното разрешително, не са констатирани несъответствия на обекта и няма предприети административно-наказателни мерки във връзка с неспазване на условията, поставени в Комплексното разрешително;
- **„ТЕЦ Свищов“ АД**, гр. София, площадка гр. Свищов с КР № 44/2005 г. Съгласно доклад за извършена през 2016 г. от РИОСВ-Велико Търново проверка по изпълнение на условията и сроковете в Комплексното разрешително, са дадени предписания на дружеството с конкретни срокове и отговорници за тяхното изпълнение;
- **Депо за производствени, строителни и опасни отпадъци на „Свилоза“ АД** – гр. Свищов, с КР № 363-Н0/2008 г. Съгласно доклад за извършена през 2015 г. от РИОСВ-Велико Търново проверка по изпълнение на условията и сроковете в Комплексното разрешително, няма констатирани несъответствия на инсталацията с условията и сроковете в комплексното разрешително;
- **Сгуроотвал на „ТЕЦ Свищов“ АД** – град Свищов с КР № 295-Н0/2008 г. Съгласно доклади за извършени през 2014 и 2015 г. от РИОСВ-Велико Търново проверки по изпълнение на условията и сроковете в Комплексното разрешително, няма констатирани несъответствия при експлоатация на инсталацията с условията и сроковете в комплексното разрешително;
- **„Биляна“ ООД**, с. Българско Сливово, община Свищов, с КР № 324-Н1/2016 г. – **Инсталация за интензивно отглеждане на свине**. Съгласно доклад за извършена през 2017 г. от РИОСВ-Велико Търново проверка по изпълнение на условията и сроковете в Комплексното разрешително, са дадени предписания на дружеството с конкретни срокове и отговорници за тяхното изпълнение.

Други основни предприятия на територията на общината са

- **Пристанище Свищов** – товарене, разтоварване съхраняване, препращане на стоки и ремонтни дейности;
- **„Винпром Свищов“ АД** – производство на висококачествени червени вина основно за износ;

- **„Слънчо“ АД** – производство на детски храни, обесени ядки, макарони, висококачествени видове пшенично брашно;
- **"Томика-Метал" АД** произвежда металорежещи машини, тривалови и петвалови листо-огъващи машини, линии за развиване на рулони, изработва метална дограма и обурудване от черна и неръждаема ламарина за винарната и хранително-вкусовата промишленост;
- **"Устрем" ООД** произвежда резервни части за трактори и комбайни, фуражомелки, веялки, контейнери за битови отпадъци, перфорирани сита, нестандартни машини, метални конструкции и инструментална екипировка.
- **"ТЕД - Производство" АД** произвежда сухи пасти, бисквити и други сладкарски изделия;
- **"Талвег - Свищов" ООД** произвежда връхни мъжки, дамски и детски облекла за спорт, туризъм и отдих;
- **"Совата" АД** е голям производител на царевица, пшеница, овес, грозде и др. селскостопански продукти;
- **Драгажен флот „Истър" АД** добива, преработва и продава инертни материали - чакъл, пясък и др. Извършва и речен транспорт;
- **Месокомбинат „Родопа" ЕООД** предлага месо и месни произведения;
- **"Благоустройство и комунално стопанство" ЕАД** извършва проектиране, строителство, ремонтно-строителни дейности, както и шивашки услуги. Предприятието организира сметосъбирането на територията на общината.
- **"ФАВО" АД** произвежда дървени изделия и работно облекло.

Проблем е ниската производителност и ефективност, в т.ч. висока ресурсоемкост на производствата, както и липсата на технологична инфраструктура от съвременен тип. Не се използва оптимално потенциала за развитие на туризъм. Промишлените зони са като цяло в лошо състояние – главно сградният фонд.

Система Обществено обслужване

Детските заведения и училищата са достатъчни, като се очаква и закриване на някои от тях, поради отрицателният прираст. Същото се отнася за здравната инфраструктура – очаква се намаляване на болничните легла. Недостатъчни са обектите на социалната инфраструктура и на спортната инфраструктура – нуждаят се и от реконструкции.

Система Отдих и Зелена система

Не се използва потенциала на общината за рекреационни дейности. Не са развити велоалеи и пешеходни алеи в извънселищните територии. Зелената система се нуждае от поддръжка и развитие.

Културно наследство

Някои обекти на НКЦ са в лошо състояние. Необходими са решения за тяхното опазване.

Техническа инфраструктура

Лошо състояние особено на общинската пътна мрежа. Транзитният трафик, преминаващ през гр. Свищов, въздейства негативно по отношение на шума, качеството на атмосферния въздух, населението и човешкото здраве. Необходими са инвестиции и за ВиК мрежата, която е с висока аварийност, недостатъчна ефективност и загуби на вода. Канализационни системи в селата не са изградени. Необходими са инвестиции и за електроснабдяването, изграждане на газоснабдителна инфраструктура, модерна телекомуникационна инфраструктура.

1.13. Население и човешко здраве

1.13.1. Здравно-демографско състояние

По данни от НСИ, към 31.12.2016 година, **населението на общината е** 37 761 души. Това я поставя на трето място сред общините в област Велико Търново с 15,6% от общото население. Гъстотата на населението в община Свищов - 61,87 жит./кв. км е по-висока от средната за областта (52,56 жит./кв. км) и близка, но по-ниска от средната за страната (65,3 жит./кв. км). В град Свищов живее 71,05% от населението на общината, т.е. степента на урбанизация е близка, но по-ниска от средната за страната (72,5%2).

В административните граници на общината са включени 16 населени места - общинският център гр. Свищов и 15 села, което съставлява 4,76% от общия брой населени места в област Велико Търново като половината от населените места са с население над 1000 души.

Според категоризацията на административно - териториалните и териториалните единици, преобладаващата част от населените места в общината са от пета, шеста и седма категория (съответно 7, 4 и 3 села). Общинският център е от втора категория.

По данни на НСИ от 2012 г., в община Свищов към тази година живеят 41 377 д. Средната гъстота на населението е 66.17 д./кв.км., като броят на населението спрямо 2007 г. (49 114 д.) е намаляло със 7 767 д. или с 15,8%. Всички населени места намаляват броя на населението си като по-сериозно е намаляването на броя на населението в малките населени места в общината. Намалението при жените е в рамките на 16,3%, докато при мъжете е 15,2%.

Таблица № II.1.13.1-1 Население към 31.12.2016 г.

Населени места	Население към 31.12.2007 г.			Население към 01.02.2011 г.			Население към 31.12.2016 г.			% на изме-нение
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	
общ. Свищов	49114	23464	25650	41377	19907	21470	37761	18375	19386	-23,12
с.Алеково	741	369	372	586	301	285	542	279	263	-26,86
с.Александрово	305	155	150	210	110	100	209	111	98	-33,48
с.Бълг. Сливово	1457	748	709	1257	625	632	1114	548	566	-23,54
с.Вардим	1220	623	597	1000	498	502	934	460	474	-23,44
с.Горна Студена	605	296	309	433	211	222	373	186	187	-28,35
с.Деляновци	185	93	92	141	73	68	118	60	58	-36,22
с.Драгомирово	804	370	434	671	316	355	599	279	320	-25,50
с.Козловец	1565	777	788	1248	639	609	1147	580	567	-26,71
с.Морава	1291	610	681	1003	474	529	908	429	479	-29,67
с.Овча могила	1823	905	918	1466	719	747	1345	673	672	-26,12
с.Ореш	1872	934	938	1629	819	810	1465	729	736	-21,74
гр.Свищов	34488	16216	18272	29373	13956	15417	26869	12983	13866	-22,09
с.Совата	263	141	122	137	72	65	128	66	62	-51,13
с.Х. Димитрово	887	429	458	720	344	376	635	306	329	-28,41
с.Царевец	1175	605	570	1142	577	565	1039	521	518	-11,57
с.Червена	433	193	240	361	173	188	336	165	171	-22,40

Източник: НСИ, Инфостат

По населени места, броят на населението е разпределено неравномерно. От цялото население на общината към 04.02.2016 г. в общинския център е съсредоточено 71.5% от населението, а в най-малкото село Деляновци едва 0,285%. По отношение на броя на населението в общината е налице териториална диспропорция, с население над 1000 д. към 04.02.2016 г. са гр. Свищов и още 6 населени места (с. Българско Сливово, с.Вардим, с. Козловец, с. Овча могила, с. Ореш и с. Царевец), с население от 250 до 1000 д. - 6 села (с. Алеково, с. Горна Студена, с. Драгомирово, с.Морава, с. Хаджидимитрово и с.

Червена), а 3 от общо 16 населени места са с население под 250 лица (с.Александрово, с. Деляновци и с. Совата). Това създава проблем във възможностите за пълноценното усвояване на потенциалите на територията, за нормалното функциониране на обекти за първично обслужване на населението и др.

По отношение на градоустройствената класификация на населените места (по брой на населението) селищната мрежа на община Свищов по данни за броя на населението към 04.02.2016 г. включва следните типове населени места:

- Средни градове (с население от 30 до 100 хил. жители) - 1 бр. - гр. Свищов;
- Средни села (с население от 1000 до 2 хил. ж.) - 5 бр.- с. Българско Сливово, с.Козловец, с.Овча могила, с.Ореш, с.Царевец;
- Малки села (с население от 250 до 1000 жители) - 7 бр., в т.ч. селата Алеково, Вардим, Горна Студена, Драгомирово, Морава, Хаджидимитрово, Червена;
- Много малки села (с население до 250 жители) - 3 бр., в т.ч. с.Александрово, с.Деляновци, с.Совата.

Населените места в общината съставляват 4,76% от общия брой населени места в област Велико Търново като половината от населените места са с население над 1000 д.

Всички селища от общината се обезлюдяват, като темповете на обезлюдяване се движат от -11,57% за с.Царевец до – 33,48% за с.Александрово, -36,22% за с.Деляновци и -51,13% за с.Совата. За останалите селища темповете са в по-тесни граници- от -23,12% за гр.Свищов до -29,67% за с.Морава, като в преобладаващата част са между -23% и -30%. Броят на населението на отделните населени места е един от основните критерии за определяне на селищата, които имат потенциал да изпълняват функциите на *„опорни“центрове* на селищната система. Такива, освен общинския център, са по-големите села (с население над 1000 души) със застъпени административни функции (кметства) и обслужващи функции в сферата на образованието (средищни училища), здравеопазването (седалища на амбулатории на лични лекари, обслужващи население от съседни селища). Необходимо е да се приложат съответни устройствени решения, заложени в проекта за ОУП на общината за определяне на населените места, които да играят ролята на *първични обслужващи центрове* (от най-ниско ниво), в които да бъдат задоволявани част от социалните потребности на населението от по-малките села.

Таблица № II.1.13.1-2 Агломерация на населените места в община Свищов според броя на населението им към 04.02.2015 г.

	До 250 д.	**250-1000 д.**	**Над 1000 д.**	**Без население**
Брой населени места	3	7	6	няма

Източник: Община Свищов

Град Свищов ще играе роля на организиращ център от 3-то ниво. Проблемни периферни територии се очертават в северната придунавска част между Свищов, Плевен и Никопол.

Включването на гр.Свищов в групата на средните градове в страната, заедно с изпълняваните от него общински функции в сферата на административното обслужване и на други обслужващи структури в сферата на здравеопазването, образованието, културата и др. са един от основните аргументи за включването му в групата на градовете, за които беше изработен Интегриран план за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) в програмния период 2014-2020 г.

Динамика на населението

Върху броя на населението отражение оказва неговото естествено и механично движение. Данните за естественото и механичното движение на населението и очертаните тенденции в развитието на тези важни демографски показатели се отчитат и при

разработване на прогнозните разчети за броя на населението в периода на действие на ОУП.

Естественият прираст на населението е фактор за демографската жизненост на населените места. Компонентите на естественото възпроизводство оказват влияние и върху възрастовата структура на населението. От равнището на раждаемостта се влияят и някои от специфичните възрастови контингенти, които са определящи за оразмеряване на обекти на образователната инфраструктура - детски заведения, училища и др.

Раждаемост - Естественият прираст на населението е резултативна величина от раждаемостта и смъртността на населението. Състоянието на раждаемостта е един от индикаторите за демографската характеристика на населените места и териториалните единици. Демографските данни на НСИ за 2015 г. показват, че в община Свищов броят на родените е общо 420 деца. Наблюдава се сравнителна устойчивост на раждаемостта през последните единадесет години.

Таблица № II.1.13.1-3 Динамика в показателите за естественото и механичното движение на населението в община Свищов за периода 2005-2015 г.

Год.	Население към 31.12.			Живороде-ни			Умрели			Заселени			Изселени			Естествен прираст			Механичен прираст		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Момч.	Момич.	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
2005	49255	23673	25582	358	196	162	690	374	316	1725	681	1044	1227	523	704	-332	-178	-154	498	158	340
2006	49229	23636	25593	386	215	171	717	367	350	1506	618	888	1201	503	698	-331	-152	-179	305	115	190
2007	49114	23464	25650	373	191	182	666	352	314	1583	595	988	1405	606	799	-293	-161	-132	178	-11	189
2008	49705	23733	25972	386	204	182	734	407	327	2422	1071	1351	1483	599	884	-348	-203	-145	939	472	467
2009	49817	23682	26135	426	226	200	645	332	313	2021	786	1235	1690	731	959	-219	-106	-113	331	55	276
2010	48351	23068	25283	421	204	217	678	359	319	828	370	458	2037	829	1208	-257	-155	-102	-1209	-459	-750
2011	42178	20247	21931	407	206	201	724	403	321	452	237	215	797	337	460	-317	-197	-120	-345	-100	-245
2012	41377	19907	21470	441	224	217	668	372	296	399	178	221	974	372	602	-227	-148	-79	-575	-194	-381
2013	40602	19599	21003	394	196	198	646	335	311	411	190	221	934	359	575	-252	-139	-113	-523	-169	-354
2014	39574	19198	20376	407	223	184	680	347	333	480	229	251	1235	506	729	-273	-124	-149	-755	-277	-478

2015	38701	18773	19928	420	214	206	683	371	312	508	221	287	1118	489	629	-263	-157	-106	-610	-268	-342

Източник: НСИ – ТСБ Север

Смъртността (съответно коефициентът на смъртност) на населението бележи тенденция на устойчивост. През разглеждания период броят на умрелите в общината се движи в тесни рамки - между 734 и 645 души годишно. В по-малките и обезлюдени населени места, поради силно застарялото население този коефициент е доста по-висок.

Естественият прираст на населението (като абсолютен брой) средно за общината е отрицателен. Коефициентът на естествен прираст за периода също е отрицателен, като варира между минус 5,3‰ и минус 7,82‰. За 2016 г. е -6,8‰. Посочените данни дават основание да се направи констатацията, че възможностите на естественото възпроизводство на населението в община Свищов към момента са силно ограничени, т.е. липсват такива за нарастване на броя на населението по естествен път. Тези неблагоприятни тенденции, които освен за разглеждания период са характерни и за по-дълъг ретроспективен отрязък от време, се отчитат и при разработване на вариантите на демографската прогноза.

Механичното движение на населението в община Свищов за периода 2005-2015 г. показва, че преобладава броят на изселилите се, в сравнение с броя на заселените. Това формира и отрицателния механичен прираст през 2015 г. (-610 д.), през 2012 г. (- 575 д.) и 2010 г. (-1209 д.), докато между 2005 и 2009 г. механичният прираст е положителен (между 178 и 939 д.) като този показател се формира предимно от движението на населението в град Свищов.

Основните изводи, които произтичат от броя и движението на населението на общината и неговото териториално разпределение по населени места са със следните акценти:

- Налице е неблагоприятно демографско развитие в общината, което не е по-различно от това в страната като цяло. Нараства броят на населените места с население под 700 души;
- Продължаващото обезлюдяване на всички населени места поражда проблем за нормалното функциониране на обекти на социалната инфраструктура в такива селища. Това води до затруднения в предлагането на публични услуги на място (образование, здравеопазване и др.) и води до ограничаване на селищните им обслужващи функции;
- По-сериозно, негативно влияние оказва механичния прираст, който е и основния фактор за обезлюдяването на населените места;
- Броят на населението, отчитан като един от критериите за демографската жизненост на населените места, определя като такива не повече от 4-5 населени места, вкл. и общинския център, които обективно изпълняват ролята на опорни центрове на селищната мрежа - гр. Свищов, с. Ореш, с. Овча Могила, с.Българско Сливово, с. Козловец;
- Намаляващият брой население "стеснява" трудовия потенциал на общината.

Качествени характеристики (структури) на населението

Различните структури на населението (полова, възрастова, образователна и етническа) са представени чрез данни на НСИ, предоставени през 2016 г., като част от данните (образователна и етническа структура) са представени чрез данни от националното преброяване през 2011 г. Данните за структурата на населението по

различен признак дават определена представа за качествените му характеристики, което е от значение за човешкия потенциал на територията.

Половата структура на населението на община Свищов е с пропорции, които са характерни за страната. Преобладава броят на жените, които са 19 928 души, или 51,49 % от общия брой на населението на общината. В териториален аспект броят на мъжете преобладава над този на жените в по-голямата част от малките села.

Възрастова структура - Данните от НСИ за 2015 г. показват, че община Свищов е с проблемна възрастова структура на населението. Стандартните възрастови групи имат отношение както към фактическото състояние, така и към прогнозите за броя на активното население, в т.ч. и на броя на заетите лица и др., т.е на трудовия потенциал на общината. Населението в под трудоспособна възраст е 14,5%, това в трудоспособна възраст е 63,9% от общото население на общината, а населението в над трудоспособна възраст е 21,6%.

Таблица № II.1.13.1-4 Население на община Свищов по възрастови групи през 2015 г.

Общо	**Дял на населението по възрастови групи**							
	0-14	%	15-29	%	30-64	%	над 65	%
38701	4298	11,1	9558	24,7	16504	42,6	8341	21,6

Източник: НСИ– ТСБ Север

За периода 2007-2015 г. се наблюдава промяна във всички възрастови групи на населението като най-голяма е тя при групата от 15 до 29 г., където броят население намалява с 41,8%. Чувствително е намалението и във възрастовите групи от 30 до 64 г. (16,6%) и от 0 до 14 г. (7,0%). Под 1% е намалението във възрастовата група над 65 години.

Таблица № II.1.13.1-5 Тенденции на изменение във възрастовите групи на населението на община Свищов за периода 2007-2015 г.

година	**ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ**															
	общо	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70+
2007	49114	1661	1472	1485	3137	7801	5487	2991	2478	2454	2775	3202	3089	2805	2348	5929
2008	49705	1677	1499	1399	3150	8121	5667	3226	2510	2455	2696	3144	3103	2825	2395	5838
2009	49817	1757	1497	1345	3120	7983	5761	3528	2559	2410	2617	3016	3110	2909	2406	5799
2010	48351	1767	1504	1386	1993	7723	5659	3743	2574	2363	2567	2824	3078	3011	2405	5754
2011	42178	1381	1346	1350	1580	8064	2517	2235	2434	2186	2265	2645	3055	2966	2454	5700
2012	41377	1501	1339	1347	1378	7089	3072	2150	2451	2193	2215	2547	2998	2899	2532	5666

2013	40602	1589	1305	1346	1265	5753	3939	2096	2413	2210	2178	2482	2923	2890	2538	5675
2014	39574	1649	1317	1312	1262	4247	4689	2072	2291	2283	2142	2405	2766	2877	2615	5647
2015	38701	1726	1277	1295	1327	2672	5559	2080	2206	2321	2131	2319	2592	2855	2727	5614

Източник: НСИ – ТСБ Север

Специфичните възрастови групи са демографски фактор, отчитан основно при оразмеряване на потребностите от инфраструктура на образованието и детското здравеопазване. Налице е намаляване на дела на населението в под трудоспособна възраст. Това поставя проблем заестественото възпроизводство през следващите години, както и нормалното функциониране на училищата и на детските градини в някои от селата. За целите на ОУПО в сферата на устройствените решения на социалната инфраструктура (подсистема „Образование“) е важно да бъдат анализирани специфичните възрастови структури по населени места.

Таблица № II.1.13.1-6 Население по настоящ адрес към 04.02.2016 г. и население в специфичните възрастови групи по населени места в общината

Населено място	Общо	Мъже	Жени	Под 7 години	От 7 до 13 год.	От 14 до 17 год.
с.Алеково	604	315	209	30	40	22
с.Александрово	244	135	109	14	10	5
с.Бълг. Сливово	1205	607	598	38	43	36
с.Вардим	1002	506	496	32	46	19
с.Горна Студена	408	197	211	9	18	12
с.Деляновци	122	62	60	1	5	4
с.Драгомирово	691	325	366	26	24	19
с.Козловец	1310	661	649	53	54	30
с.Морава	987	457	530	30	48	28
с.Овча могила	1527	769	758	68	88	78
с.Ореш	1610	797	813	55	91	60
гр.Свищов	30543	14930	15613	2069	1537	774
с.Совата	223	121	102	12	12	9
с.Хаджидимитрово	727	344	383	10	21	8
с.Царевец	1160	594	566	38	60	36
с.Червена	351	171	180	30	36	19
Общо	42714	20991	21723	2515	2133	1159

Източник: община Свищов

При оценките на възрастовата структура на населението се отчита и един важен измерител, който е от значение за икономическата му функция – като работна сила. Това е *коефициентът на възрастовата зависимост*, който изразява съотношението между броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и над 65 години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години). За община Свищов този коефициент за 2015 г. е 56,46%, при 54,11%- за област Велико Търново и 52,29% - общо за страната. Коефициентът на възрастова зависимост (старши възрасти) за 2015 г. за община Свищов е 33,72%, при 34,73% - за област Велико Търново и 31,22% - общо за страната. Друг важен за прогнозите е *коефициентът на демографско заместване* (населението от 15-19 години на 100 лица от населението от 60-64 години).

За 2014 г. в община Свищов този коефициент е 43,87%, а за 2015 г. - 46,48%, при 62 – средно за страната към 31.12.2014 г.. Освен в гр.Свищов, в селата на общината няма собствен демографски ресурс за функциониране на самостоятелни детски заведения и общообразователни училища (поне две самостоятелни групи в детско заведение и сформиране на нормални паралелки в основни училища).

1.13.2. Заболеваемост на населението и рискови фактори

Заболеваемостта на населението се обуславя от голям брой фактори, в т.ч. на околната и работна среда, социално благополучие, наследствени фактори. По отношение на здравния статус на жителите в общината, значение оказват генетичното наследство, което населението притежава и отклоненията в здравното състояние.

Общата заболеваемост на населението не се различава съществено от тази на областта, поради което за аналитичните проучвания се използват данни на РЗИ – Велико Търново, отнасящи се за заболеваемостта на населението на областта и общината. За коректност се борави с относителни данни - брой заболели на 1000 д.

Регистрирани заболявания в лечебните заведения за доболнична помощ

През последните години (2013-2016 г.) са регистрирани заболявания както следва:

- 2013 г. – 626085 заболявания за областта, от които 76158 за общината – преобладават болестите на кръвообращението и дихателната система;
- 2014 г. – 627593 заболявания за областта, от които 80010 за общината – запазва се тенденцията в преобладаване на болестите на кръвообращението и дихателната система;
- 2015 г. – 623544 заболявания за областта, от които 81643 за общината – запазва се тенденцията за преобладаване на болестите на кръвообращението и дихателната система;
- 2016 г. – данните за областта и общината са представени в следващите две таблици:

Таблица № II.1.13.2-1 Регистрирани заболявания в лечебните заведения за доболнична помощ в Област Велико Търново за 2016 г.

Клас по МКБ	Класове болести	0 - 17 години			над 18 години			общо		
		Брой	На 1000 д. население	Отн. дял %	Брой	На 1000 д. население	Отн. дял %	Брой	На 1000 д. население	Отн. дял %
I.	Някои инфекциозни и паразитни болести	26621	*725,0*	*18,2*	15273	*73,8*	*3,0*	41894	*172,0*	*6,4*
	в т.ч. Чревни инфекции	*836*	*22,8*	*0,6*	*382*	*1,8*	*0,1*	*1218*	*5,0*	*0,2*
II.	Новообразувания	309	*8,4*	*0,2*	10190	*49,2*	*2,0*	10499	*43,1*	*1,6*
	в т.ч. Злокачествени новообразувания	*31*	*0,8*	*0,0*	*4048*	*19,6*	*0,8*	*4079*	*16,7*	*0,6*
III.	Болести на кръвта и кръвотворните органи	353	*9,6*	*0,2*	2081	*10,1*	*0,4*	2434	*10,0*	*0,4*
IV.	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	610	*16,6*	*0,4*	33685	*162,8*	*6,6*	34295	*140,8*	*5,2*
	в т.ч. Захарен диабет	*93*	*2,5*	*0,1*	*19128*	*92,4*	*3,7*	*19221*	*78,9*	*2,9*
V.	Психични и поведенчески разстройства	1153	*31,4*	*0,8*	14315	*69,2*	*2,8*	15468	*63,5*	*2,3*
VI.	Болести на нервната система	1066	*29,0*	*0,7*	23030	*111,3*	*4,5*	24096	*98,9*	*3,7*
VII.	Болести на окото и придатъците му	7216	*196,5*	*4,9*	41804	*202,0*	*8,1*	49020	*201,2*	*7,4*
VIII.	Болести на ухото и мастоидния израстък	2425	*66,0*	*1,7*	15291	*73,9*	*3,0*	17716	*72,7*	*2,7*
IX.	Болести на органите на кръвообращението	503	*13,7*	*0,3*	144350	*697,6*	*28,1*	144853	*594,6*	*22,0*
	в т.ч. Хипертонични болести	*80*	*2,2*	*0,1*	*97103*	*469,3*	*18,9*	*97183*	*398,9*	*14,7*
	Исхемична болест на сърцето	*0*	*0,0*	*0,0*	*11566*	*55,9*	*2,3*	*11566*	*47,5*	*1,8*
	Мозъчносъдови болести	*3*	*0,1*	*0,0*	*9119*	*44,1*	*1,8*	*9122*	*37,4*	*1,4*
X.	Болести на дихателната система	71037	*1934,6*	*48,7*	46871	*226,5*	*9,1*	117908	*484,0*	*17,9*
	в т.ч. Остри инфекции на горните дих. пътища	*50642*	*1379,1*	*34,7*	*16370*	*79,1*	*3,2*	*67012*	*275,1*	*10,2*
	Пневмонии (вирусни и бактериални)	*1508*	*41,1*	*1,0*	*2653*	*12,8*	*0,5*	*4161*	*17,1*	*0,6*
	Остър бронхит и бронхиолит	*11993*	*326,6*	*8,2*	*9450*	*45,7*	*1,8*	*21443*	*88,0*	*3,3*
XI.	Болести на храносмилателната система	4947	*134,7*	*3,4*	24470	*118,3*	*4,8*	29417	*120,7*	*4,5*
XII.	Болести на кожата и подкожната тъкан	8219	*223,8*	*5,6*	16323	*78,9*	*3,2*	24542	*100,7*	*3,7*
XIII.	Болести на костно-мускулната система и на съединител. тъкан	1745	*47,5*	*1,2*	42318	*204,5*	*8,2*	44063	*180,9*	*6,7*
XIV.	Болести на пикочо-половата система	4844	*131,9*	*3,3*	45907	*221,9*	*8,9*	50751	*208,3*	*7,7*
	в т.ч. Болести на пикочната система	*2341*	*63,8*	*1,6*	*12876*	*62,2*	*2,5*	*15217*	*62,5*	*2,3*
XV.	Бременност, раждане и послеродов период	111	*3,0*	*0,1*	3022	*14,6*	*0,6*	3133	*12,9*	*0,5*

XVI.	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	237	*6,5*	*0,2*	0	*0,0*	*0,0*	237	*1,0*	*0,0*
XVII.	Вродени аномалии (пороци на развитието)	1192	*32,5*	*0,8*	217	*1,0*	*0,0*	1409	*5,8*	*0,2*
XVIII.	Симптоми, признаци и отклонения от нормата	8970	*244,3*	*6,1*	14065	*68,0*	*2,7*	23035	*94,5*	*3,5*
XIX.	Травми и отравяния	4333	*118,0*	*3,0*	19808	*95,7*	*3,9*	24141	*99,1*	*3,7*
	ОБЩО	**145891**	*3973,1*	*100,0*	**513020**	*2479,4*	*100,0*	**658911**	*2704,5*	*100,0*

Таблица № II.1.13.2-2 Регистрирани заболявания в лечебните заведения за доболнична помощ в Община Свищов за 2016 г.

Клас по МКБ	**Класове болести**	**0 - 17 години**			**над 18 години**			**общо**		
		Брой	**На 1000 д. население**	**Отн. дял %**		**На 1000 д. население**	**Отн. дял %**	**Брой**	**На 1000 д. население**	**Отн. дял %**
I.	Някои инфекциозни и паразитни болести	1418	275,5	9,4	1155	34,9	1,7	2573	67,3	3,1
	в т.ч. Чревни инфекции	*5*	*1,0*	*0,0*	*44*	*1,3*	*0,1*	*49*	*1,3*	*0,1*
II.	Новообразувания	40	7,8	0,3	1266	38,3	1,8	1306	34,2	1,6
	в т.ч. Злокачествени новообразувания	*6*	*1,2*	*0,0*	*625*	*18,9*	*0,9*	*631*	*16,5*	*0,8*
III.	Болести на кръвта и кръвотворните органи	20	3,9	0,1	323	9,8	0,5	343	9,0	0,4
IV.	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	59	11,5	0,4	5116	154,6	7,4	5175	135,4	6,2
	в т.ч. Захарен диабет	*8*	*1,6*	*0,1*	*3149*	*95,2*	*4,6*	*3157*	*82,6*	*3,8*
V.	Психични и поведенчески разстройства	185	35,9	1,2	3455	104,4	5,0	3640	95,2	4,3
VI.	Болести на нервната система	112	21,8	0,7	2777	83,9	4,0	2889	75,6	3,5
VII.	Болести на окото и придатъците му	1085	210,8	7,2	8698	262,9	12,7	9783	255,9	11,7
VIII.	Болести на ухото и мастоидния израстък	282	54,8	1,9	1752	53,0	2,6	2034	53,2	2,4
IX.	Болести на органите на кръвообращението	47	9,1	0,3	17675	534,3	25,7	17722	463,6	21,2
	в т.ч. Хипертонични болести	*5*	*1,0*	*0,0*	*10047*	*303,7*	*14,6*	*10052*	*262,9*	*12,0*
	Исхемична болест на сърцето		*0,0*	*0,0*	*1796*	*54,3*	*2,6*	*1796*	*47,0*	*2,1*
	Мозъчносъдови болести		*0,0*	*0,0*	*1210*	*36,6*	*1,8*	*1210*	*31,7*	*1,4*
X.	Болести на дихателната система	8065	1566,9	53,7	4904	148,2	7,1	12969	339,2	15,5
	в т.ч. Остри инфекции на горните дих. пътища	*6736*	*1308,7*	*44,9*	*2291*	*69,3*	*3,3*	*9027*	*236,1*	*10,8*

	Пневмонии (вирусни и бактериални)	*109*	*21,2*	*0,7*	*297*	*9,0*	*0,4*	*406*	*10,6*	*0,5*
	Остър бронхит и бронхиолит	*532*	*103,4*	*3,5*	*1006*	*30,4*	*1,5*	*1538*	*40,2*	*1,8*
XI.	Болести на храносмилателната система	376	73,1	2,5	4172	126,1	6,1	4548	119,0	5,4
XII.	Болести на кожата и подкожната тъкан	903	175,4	6,0	2246	67,9	3,3	3149	82,4	3,8
XIII.	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	258	50,1	1,7	5269	159,3	7,7	5527	144,6	6,6
XIV.	Болести на пикочо-половата система	429	83,3	2,9	3558	107,5	5,2	3987	104,3	4,8
	в т.ч. Болести на пикочната система	*214*	*41,6*	*1,4*	*1441*	*43,6*	*2,1*	*1655*	*43,3*	*2,0*
XV.	Бременност, раждане и послеродов период		0,0	0,0	101	3,1	0,1	101	2,6	0,1
XVI.	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	2	0,4	0,0		0,0	0,0	2	0,1	0,0
XVII.	Вродени аномалии (пороци на развитието)	76	14,8	0,5	32	1,0	0,0	108	2,8	0,1
XVIII.	Симптоми, признаци и отклонения от нормата	962	186,9	6,4	3401	102,8	5,0	4363	114,1	5,2
XIX.	Травми и отравяния	688	133,7	4,6	2803	84,7	4,1	3491	91,3	4,2
	ОБЩО	**15007**	2915,7	100,0	**68703**	2076,7	100,0	**83710**	2189,6	100,0

От представените данни може да се направи извода, че в общината се наблюдава тенденция за увеличаване на регистрираните заболявания всяка следваща година, като преобладават болестите на органите на кръвообращението и на дихателната система.

Системата за здравно обслужване на населението от община Свищов обхваща всички населени места на територията на общината и се осъществява чрез заведения за извънболнична и болнична помощ. Частичните реформи, извършени в системата на здравеопазването през последните години, се отразяват негативно върху качеството на здравното обслужване на населението. Здравната система и нейните проблеми продължават да са сред най-тежките за страната. Затрудненията са свързани основно с недостиг на финансови средства, осигуряване на кадрова обезпеченост с общопрактикуващи лекари по селата и специалисти в извънболнична и болнична помощ.

Рискови фактори, влияещи върху здравето на населението в община Свищов са:

- Социално-икономическите фактори – основен фактор е заетостта на населението – безработицата е фактор за обедняване и изключване на цели групи от населението, а бедността е основна причина за влошените здравни показатели;
- Ниска здравна култура на част от населението;
- Проблеми на здравната система – липса на специалисти;

Като основни рискови фактори, свързани с въздействие на заобикалящата среда се идентифицират следните за община Свищов:

- Предприятия, в т.ч. с комплексни разрешителни и с нисък и висок рисков потенциал – въздействието им е свързано с емисии на вредности, като при експлоатация съобразно нормативните изисквания се гарантира въздействие в рамките на допустимото;
- Влошено качество на атмосферния въздух в гр. Свищов по показатели фини прахови частици (ФПЧ10), сероводород и серовъглерод;
- Висок процент на загубите на вода във водопреносната мрежа; Недостиг на вода през лятото; Неизградена канализационна мрежа и пречиствателни съоръжения за отпадъчни води в селата; Повишено съдържание на биогенни вещества, манган, желязо и нитрати в някои подземни водни тела – водосборът на р. Осъм; В лошо състояние и амортизирана канализационна мрежа/не функционира правилно; Недостатъчен капацитет на канализацията за поемане на дъждовните води, което създава риск от наводнения; Липсата на канализация в селата води до замърсяване на почви и подземни води и възникване на здравен риск за населението;
- Наличие на нерегламентирани сметища;
- Неблагоприятна тенденция за високи нива на шум край обекти, подлежащи на шумозащита и в райони с интензивен транспортен трафик; Липса на обходен път за трафика до пристанището в гр. Свищов.

1.14. Риск от големи аварии

Направена е справка с РИОСВ – Велико Търново с изх. № 2652/11.08.2017г. по отношение наличието на предприятия/съоръжения с нисък и висок рисков потенциал на територията на община Свищов. На територията на община Свищов са разположени следните съществуващи предприятия с нисък и висок рисков потенциал от възникване на голяма авария по смисъла на раздел I на глава седма на Закона за опазване на околната среда:

- „Свилоцел“ ЕАД, гр. Свищов, Западна индустриална зона– предприятие с

нисък рисков потенциал;

- „Е. Миролио“ ЕАД, гр. Свищов, Западна индустриална зона – предприятие с висок рисков потенциал.

По-долу е представена кратка информация за предприятията:

„Свилоцел“ ЕАД, гр. Свищов:

Площадката на „Свилоцел“ ЕАД е разположена в западната промишлена зона на гр. Свищов, община Свищов, област Велико Търново, местност „Блатото“ (*вж. фигура II.1.13-1*).

„Свилоцел“ ЕАД граничи непосредствено със следните територии:

• на север - производствена територия на ТЕЦ „Свилоза“ АД;

• на изток - територия на закрито депо на „Свилоза“ АД и действащо депо за неопасни отпадъци с Комплексно разрешително №363 / 2008г.;

• на юг - производствена територия на „Свилоза ЯРН“ ЕООД и територия на бивш Административно-битов комплекс;

• на запад - път Свищов - площадка за АЕЦ Белене.

Разположение на „Свилоцел” ЕАД до най-близките населени места, по права линия:

• на изток - гр. Свищов - на 2500м разстояние;

• на север - гр. Зимнич, Румъния - на 3700м.

На площадката на „Свилоцел“ ЕАД в непосредствена близост до Завода за целулоза (ЗЦ) са разположени следните промишлени обекти: „Е.Миролио“ ЕАД; “ТЕЦ Свищов“ АД; „Депо за неопасни и опасни отпадъци“; „БИО ТЕЦ“ ЕООД; “Свилоза - Транспорт“ АД; „Тецеко“ ЕООД и „Екотекника“ ООД.

В близост, около цялата площадката на бившия комбинат „Свилоза“, се намират следните предприятия:

• Консервен завод „Република“ - разположен на 1500 м в посока юг - източно спрямо площадката на „Свилоза“ АД;

• Завод за стоманобетонни конструкции “Терзиев“ - разположен на 1500 м в посока юг-изток;

• Фирма за мебели "Фаво" - разположена на 1000 м в посока юг;

• „Сортови семена Инвест" АД - разположена на 1000 м в посока юг;

• рафинерия за растително масло - разположена на 500 м в посока юг;

• Складова база за препаратите за растителна защита и зърно „Балеа груп" АД - разположена на 1000 м в посока юг;

• Складова база „Витагрейн БГ" - разположена на границата на производствената площадка на Свилоза, в посока запад.

В района няма жилищни, обществени или търговски сгради. Съществуващото застрояване е изцяло промишлено, свързано с транспортната инфраструктура.

На площадката на предприятието са налични следните опасни вещества в обхвата на Приложение 3 на ЗООС:

- натриев хлорат;
- течен кислород;
- втечнен серен диоксид;
- хлорен диоксид;
- мазут и дизелово гориво.

Предприятието е класифицирано с нисък рисков потенциал, като зоните на поражение попадат предимно на площадката на предприятието и съществуващата западна промишлена зона.

„Е. Миролио“ ЕАД, гр. Свищов

Площадката на „Е. Миролио“ ЕАД е разположена в западната промишлена зона на гр. Свищов, община Свищов, област Велико Търново, местност „Блатото“ (*вж. фигура II.1.13-1*).

Най - близките населени места спрямо “СВИЛОЗА” АД са:

- Свищов – 5 000 m, 125º спрямо посока “север”;
- Белене – 13 000 m, 274º спрямо посока “север”;
- Ореш – 8 500 m, 205º спрямо посока “север”.

Таблица II.1.14-1 Списък на наличните опасни вещества в обхвата на Приложение 3 на ЗООС

Химично Наименование	CAS №	ЕС №	Класификация по Приложение № 3 към чл. 103, ал. 1 ЗООС	Катег. на опас-ност, съгласно Регламент 1272/2008
Серовъглерод /Въглероден дисулфид/	75-15-0	200-843-6	P5a	Flam.liq.2 (H225), Skin Irrit.2 (H315), Eye Irrit.2 (H319), Repr.2 (H361fd), STOT RE1 (H372)
Флуоресцентни тръби и други отпадъци с код 20 01 21*	-	-	H1 Токсично M1	Остра (дермална) токсичност категория 1 и 2 (H310)

Складът за серовъглерод, е единствения потенциален обект, от който може да възникне голяма авария. Складът е отдалечен, както от цеховите помещения, така и от близко разположени, работещи обекти. В близост няма големи обществени сгради, жилищни райони, училища, болници, магистрали и летища.

Разстоянията между складовите стопанства с ОХВ и другите производствени предприятия в района са както следва:

- „Е.Миролио“ ЕАД / „Свилоцел“ ЕАД – 250 m;
- „Е.Миролио“ ЕАД / „ТЕЦ Свилоза“ АД – 1000 m;
- “Е.Миролио“ ЕАД / „Екотехника“ ЕАД – 50 m;
- “Е.Миролио“ ЕАД / Склад за серовъглерод – 800 m;
- “Е.Миролио“ ЕАД / Склад за сярна киселина – 800 m;
- “Е.Миролио“ ЕАД / Пречиствателна станция за отпадъчни води – 900 m.

В района е изградена ж.п. линия, която се използва единствено за захранване на склада за серовъглерод и не се използва за превоз на хора.

Съоръженията и апаратите, в които могат да възникнат големи аварии на площадката на „Е.Миролио“ ЕАД са:

- Разтоварище за серовъглерод (въглероден дисулфид);
- Склад за серовъглерод;
- Тръбопроводи за серовъглерод;
- Реактори за ксантогениране на целулозата;

Най-тежкия сценарий на авария е разлив при разтоварване на серовъглерод (въглероден дисулфид), при пробив на цистерната. Съгласно справката с РИОСВ – Велико Търново с изх. № 2652/11.08.2017г., при този сценарий на авария са определени три зони на опасност:

- Червена зона: 78 m (480 ppm – AEGL-3 [60 min]
- Оранжева зона: 153 m (160 ppm – AEGL-2 [60 min]
- Жълта зона: 807 m (13 ppm – AEGL-1 [60 min]

Най-тежкия сценарий на авария определя и външните граници на безопасната зона около предприятието (*вж. фигура II.1.13-1*). Границата е нанесена с жълт пунктир върху

опорния план на ОУПО Свищов (*лявата фигура по-долу*) и върху проекта за ОУПО Свищов (*дясната фигура по-долу*).

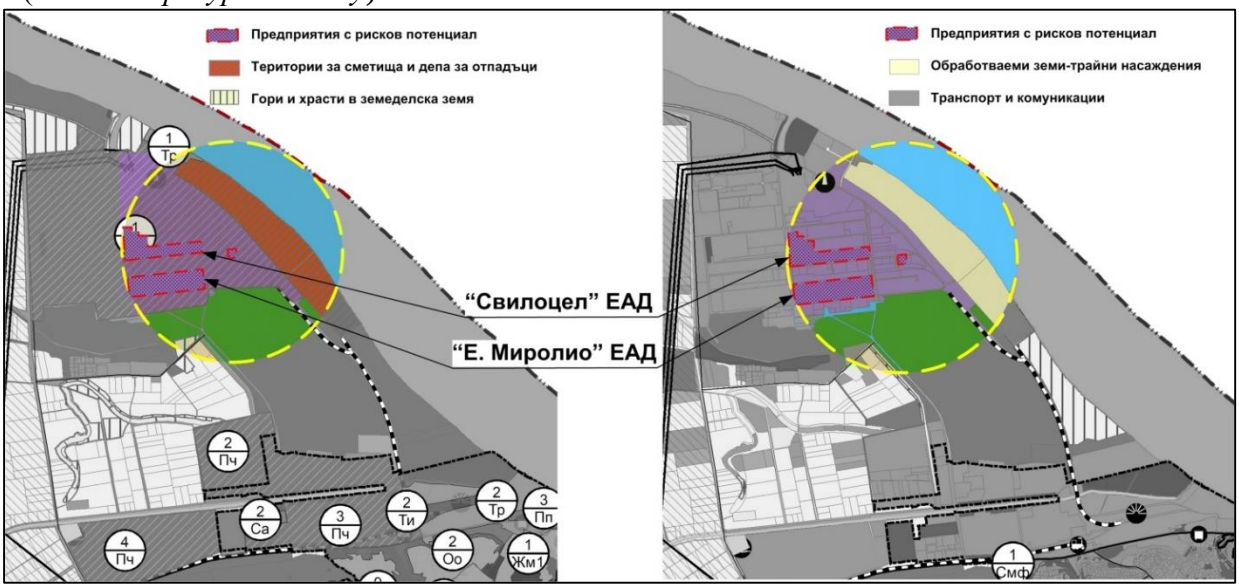

Фигура II.1.14-1 Местоположение на предприятия с висок/ нисък рисков потенциал и външните граници на безопасната зона върху устройственото планиране на територията преди ОУПО (лявата фигура) и след ОУПО (дясната фигура)

Във външните граници на безопасната зона не се предвижда урегулиране на нови територии, в които ще пребивават хора. Засягат се:

- територия за сметища и депа за отпадъци, която с ОУПО се урегулира като обработваеми земи – трайни насаждения;
- гори и храсти в земеделска земя, които с ОУПО се урегулират като територия за транспорт и комуникации.

Тук е важно да се отбележи, че съществува реална опасност за живота и здравето на хората евентуално пребиваващи във външните граници на безопасната зона около предприятието в случай на 60 минутна експозиция. Съгласно чл. 24, ал. 1 на *Наредба за условията и реда за функциониране на националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност* „Е.Миролио“ ЕАД е осигурено с локална система за оповестяване на населението, която е интегрирана с НСРПО. В случай на авария реално не се очаква да има засягане на евентуално пребиваващи хора в района, поради достатъчното време за евакуация.

2. Развитие на околната среда без прилагането на ОУП

В следващата таблица е извършен анализ на очакваното развитие на околната среда, в случай, че ОУП на община Свищов не се реализира. По този начин е оценено въздействието на т. нар. „нулева алтернатива” или отказът от реализирането на ОУП на община Свищов.

Таблица № II.2-1 Развитие на околната среда без прилагане на ОУП

Компонент/Фактор на околната среда	Евентуално развитие без прилагане на ОУП на община Свищов (Нулева алтернатива)
Изменение на климата	Без ОУП необходимите мерки за ограничаване на изменението на климата и мерките за адаптация към изменението на климата няма да бъдат адекватно

Компонент/Фактор на околната среда	Евентуално развитие без прилагане на ОУП на община Свищов (Нулева алтернатива)
	планирани (на общинско ниво), което може да намали ефективността им – прилагане без цялостно планиране за територията на общината;
Атмосферен въздух	Без ОУП ще се ограничи ефективността или ще осуети прилагането на предвидените мерки, водещи до подобряване на качеството на атмосферния въздух (газифициране, рехабилитация на пътищата, изграждане на обходни пътища, устройство на урбанизираните територии с осигуряване на коридори за проветряване и др.), което ще доведе до влошаване на показателите за качество на атмосферния въздух.
Води, в т.ч. риск от наводнения	При продължаващо развитие на общината без прилагане на плана се очакват следните негативни въздействия върху **повърхностните води**: - увеличаване замърсяването на водите на реките поради липсата на доизградена канализационна система и локални пречиствателни станции; - влошаване качеството на повърхностните и подземните води от нерегламентирани сметища; - влошаване състоянието на водоснабдяването поради загуби на вода, липса и/или лоша експлоатация на СОЗ; - ще продължат авариите от съществуващите стари етернитови водопроводи; - ще се запази или увеличи процентът на общите загуби в обособената територия на ВиК Свищов, който и в момента е висок; - Големите водни загуби водят след себе си завишени разходи за електроенергия за доставянето на вода, което е значителен проблем за населението, свързан с повишаване цената на услугата; - Ще се запази или увеличи инфилтрация в канализационната мрежа на подземни води и вода от течове от водопроводните тръби; - увеличаване щетите от наводнения и др. **Подземни води:** - Загубите на вода с питейно-битови качества ще продължава; - Продължаващо инфилтриране на замърсени отпадъчни води от съществуващи изгребни и попивни ями и замърсяването с битови и други отпадъци; - Влошаване на санитарно-хигиенните условия в населените места и качествата на плитките подземни води поради липса на канализационна мрежа.

Компонент/Фактор на околната среда	Евентуално развитие без прилагане на ОУП на община Свищов (Нулева алтернатива)
Земни недра	Развитие на негативни геодинамични явления, в резултат на липсата на актуална цялостна планова основа за устройство на територията на общината. Потенциалният риск за неправилно управление на даденостите на земните недра, както и ползването на терените, определени като свлачищни, ще е завишен.
Почви и земеползване	Ще намалява относителния дял на плодородните земи като ценен природен ресурс поради нерегламентирано строително усвояване или усвояване на земята на парче, без оглед на качествата и за земеделие. Възможна е проявата на деградационни процеси. Проблемите с опазване на почвите, които могат да се дължат на недостатъчно добрата координация на секторните политики или на местните решения, във връзка с контрол на урбанизацията, като възстановяване на зони с увредени земи и почви, възстановяване на пустеещите градски терени и рехабилитация на тяхната среда, ще се задълбочат. Диспропорциите между отделните функционални зони на територията на общината ще се задълбочат. Ще бъдат засегнати интересите на общината и собствениците на имоти.
Ландшафт	Основния тип ландшафт остава непроменен; Без прилагане на ОУП локалните природни ландшафти ще бъдат променени в урбанизирани такива. Очаква се увеличаване на ландшафтите на пустеещите и необработваеми земи; унищожаване на части от природните ландшафти. Няма да се приложат ландшафтно устройствени мероприятия върху нарушените територии, няма да се подобри естетическата стойност на ландшафта. Може да се наблюдава нарастване делът на ландшафти с относителна устойчивост и намаляване делът на ландшафтите с естествена устойчивост поради липсата на общ подход при териториалното зониране насочващ индивидуалните инвестиционни проекти към достигане на конкретни устройствени параметри. Зелени площи като част от устройственият параметър на ландшафта - Без прилагане на ОУПО няма да бъдат обезпечени нормативите за зелени площи в селищната среда; няма да бъде развита цялостно зелената система на общината; няма да се създадат функционални връзки между вътрешноселищният и крайселищен ландшафт; няма да се подобрят параметрите на околната среда чрез елементите на Зелената система.
Растителност и Животински свят	ОУП касае предимно обработваеми земеделски земи или съществуващи обекти, които на практика не се променят, а се актуализира тяхното състояние.

Компонент/Фактор на околната среда	Евентуално развитие без прилагане на ОУП на община Свищов (Нулева алтернатива)
	В малкото изоставени терени, и в неизползваните тревисти местообитания, сукцесионните процеси вероятно ще продължат, което ще доведе постепенно до подмяната им с гористи местообитания. До достигането на климакс може да се очаква увеличаване на видовия състав в тези площи (при отсъствие на други фактори), като постепенно заедно с видовете на откритите площи ще се наблюдават и такива, обитаващи храстови и дървесни местообитания. При покриване на тези площи с горска растителност ще останат само високо специализирани, в много случаи редки видове, но видовия състав като цяло ще намалее.
Защитени зони и защитени територии	В границите на ЗЗ ОУП не предвижда имоти, на които се променя НТП. Няма да има косвени въздействия, отличаващи се от съществуващите и в момента. ОУП не засяга защитени територии.
Културно-историческо наследство	Оценката за състоянието на културните ценности в общината буди тревога. Част от обектите на културното наследство са в неудовлетворително състояние и са застрашени разрушаване, като тенденцията ще се влоши без наличието на нормативна планова основа за устройството и развитието на територията на общината
Отпадъци	За община Свищов има разработена Общинска програма за управление на отпадъците, която ще се изпълнява независимо от прилагането/неприлагането на ОУП. Въпреки това, без наличието на законова планова основа за устройство на териториите има по-голяма опасност от възникване на нови нерегламентирани сметища, които ще доведат до замърсяване на околната среда и влошаване на качеството на живот на населението.
Вредни физични фактори	Ще се пропуснат възможности за ограничаване на шумовото натоварване на околната среда, което би се постигнало чрез подновяване на уличната мрежа в общината, изграждането на нови пътни връзки, осигуряване на трасета за «меки» форми на транспорт и изграждане на нови озеленени площи. Не се очаква промяна по отношение на радиационната обстановка.
Материални активи	Без прилагане на ОУП ще се запазят и задълбочат негативните тенденции, свързани с остарялата и амортизирана материална база на общината.
Население и човешко здраве	Ще се запази тенденцията за обезлюдяване на общината, както и заболяемостта на населението, предвид посочените в т. II.1.12.2 рискови фактори, които ще се задълбочат.
Предприятия с нисък и висок рисков потенциал/Риск от голяма авария	Не се очаква развитие, тъй като към момента в общината няма инициативи и инвестиционни намерения за изграждане и експлоатация на нови съоръжения с нисък

Компонент/Фактор на околната среда	Евентуално развитие без прилагане на ОУП на община Свищов (Нулева алтернатива)
	или висок рисков потенциал. По отношение на съществуващите такива – липсва цялостна планова основа, отразяваща безопасните разстояния, в рамките на които не следва да се изграждат съответните обекти. По отношение на бъдещи нови такива предприятия, при евентуална такава инициатива, липсата на актуален ОУП може да доведе до незаконосъобразно и/или рисково за населението и околната среда изграждане на такива предприятия (напр. в близост до жилищни зони, транспортни артерии и/или обекти, подлежащи на здравна защита).

III. Характеристика на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати

По отношение на засягането на територии, ОУП се отнася за територията на цялата община Свищов - с него се определя устройството на тази територия за дългосрочен период. Предвижданията засягат основно териториите, предвидени за урбанизиране, но също така и неурбанизираните територии. В този смисъл проектът на ОУП засяга цялата територия на общината.

Вероятност от значително засягане се очаква за териториите, предвидени за развитие на производствени дейности, териториите с многофункционално предназначение, териториите за рекреационни, курортни и вилни зони, териториите за спорт и атракции, територии за техническа инфраструктура, които се увеличават спрямо съществуващото състояние. Увеличението им е за сметка на съществуващи урбанизирани територии, но и за сметка на земеделски земи.

Следва да се има предвид, че увеличението на териториите за производствени и складови дейности в границите на населените места включва основно усвояване на свободни територии, прилежащи на Западната и Източна промишлена зона на града и пространственото им обединяване – т.е. не може да става въпрос за значително засягане на територии, тъй като засегнатите територии са урбанизирани от години.

По отношение на земеделските земи, предвидени за урбанизация са предимно необработваеми такива - изоставени или деградирали земеделски земи и такива без определено стопанско предназначение, при минимално засягане на земи с трайни насаждения, поливни земи, земи, заети от ливади, пасища и мери и други ценни земеделски територии.

По отношение на ливадите, пасищата и мерите 36,98 ха се включват като елементи на парковата среда в извънселищни озеленени територии за широко обществено ползване, без допускане на крупни паркоустройствени мероприятия, нарушаващи естественото им състояние – към момента тези територии попадат в утвърдени места за отдих и рекреация. Останалата част попадат в обхвата на проектни устройствени зони в населените места за производствени, складови и обслужващи дейности, както и за доизграждане на техническа инфраструктура.

Незначително се засягат горски територии.

По тези причини **не се очаква значително засягане на територии.**

Друг аспект, който се взима предвид при преценката за значително засягане на територии, е **вероятността предвижданията на ОУП да доведат до значителни въздействия с негативен характер върху компоненти на околната среда или по**

отношение на фактори на околната среда, включително човешкото здраве на територии в границите на общината. В тази връзка основен принцип, на който е базирано изработването на ОУП е идентифициране на такива устройствени решения, които да водят до устойчивото развитие на територията. Върху компонентите и факторите на средата на територията на общината не се очаква значително засягане в резултат на ОУП, тъй като:

- по отношение на **атмосферния въздух** – Проектът на ОУП взима предвид текущото състояние и проблемите по отношение на качеството на атмосферния въздух в общината. Планът разглежда възможностите за извеждане на транзитното движение по нови трасета на републиканските пътища извън селищните територии; новите територии за производствени и складови дейности са за подчертано незамърсяващи производства, поради което не се очаква натоварване на атмосферния въздух със замърсители над пределно допустимите концентрации, съответно не се очаква влошаване на КАВ; извеждането на транзитния трафик извън населените места, повишаването на привлекателността на железопътния и водния транспорт, развитието на пешеходните и велоалеи и предвиденото увеличаване на зелените площи ще имат положително въздействие по отношение на КАВ;
- по отношение на **водите** – В проекта на ОУП и правилата за неговото прилагане са съобразени санитарно-охранителните зони на находища и водовземни съоръжения на питейни и минерални води; запазват се водни течения и площи с прилежащите им територии. Във връзка с реализиране на дейностите по заложените в ОУП устройствени условия за реконструкция и разширение на съществуващите водопроводни системи, с оглед намаляване до минимум загубата на питейни води, за изграждане и/или доизграждане на канализационни мрежи и локални пречиствателни станции за отпадъчни води, за жилищно, промишлено, транспортно, туристическо и друго строителство, за въвеждането на режим на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от Закона за устройство на територията и пр. територии и зони, които има вероятност да бъдат значително засегнати ще са:
    - Територии, обявени за извличане на вода, предназначена за човешка консумация В изпълнение на изискванията от Директива 2000/60/ЕС и Директива 98/83/ЕС за качеството на водите, предназначени за консумация от човека, транспортирани в Закона за водите - всички подземните водни тела, части от които попадат на територията на община Свищов, описани по-горе, са определени като зони за защита на водите, от които се извлича вода за консумация от човека със средно денонощен дебит над 10 m³ или служат за водоснабдяване на повече от 50 човека, съгласно чл. 7, т. 1 на Директива 2000/60ЕС и чл. 119а, ал. 1, т. 1 от Закона за водите;
    - Води, които са замърсени или застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвими зони Според писмо № 3795/02.07.2015 г. на Басейнова дирекция Дунавски район, в актуализирания регистър на нитратно уязвимите зони по Заповед № РД-146/25.02.2015 г. на министъра на околната среда и водите в обхвата на община Свищов като замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници са определени следните подземни водни тела: - Порови води в Кватернера - р. Осъм с код BG1G0000QAL019 и Порови води в Кватернера - между реките

Осъм и Янтра с код BG1G0000QPL026.

Като уязвима зона за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници е определена цялата територия на община Свищов. Всички предвиждани дейности следва да се съобразяват с изискванията в „Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници“, утвърдена със Заповед № РД-267/04.01.2014 г. на министъра на околната среда и водите и Заповед № РД 09-157/14.03.2014 г. на министъра на земеделието и храните и „Програмата за мониторинг на нитратите в подземните води“, утвърдена със Заповед № РД-635/13.08.2013 г. на Министъра на околната среда и водите.

- по отношение на **земните недра** – ОУП напълно съобразява локалните инженерно-геоложки и хидрогеоложки условия, в т.ч. изискванията за геозащита;
- по отношение на **почвите и земеползването** – Не се очаква антропогенен натиск водещ до риск от загуба на **почвеното разнообразие** в общината. Основните въздействия върху **почвите** в резултат на реализирането на отделни инвестиционните проекти ще са свързани с нарушения на почвения профил, с промяна на протичащите в почвения субстрат физико-химични, воднофизични и биологични процеси, локално влошаване на качеството на почвите в прилежащите земи. Териториите, предназначени за земеделие с висококатегорийна земя, трайни насаждения и/или значителни капиталовложения (иригационни съоръжения, противоерозионни дейности), пасища и ливади се запазват максимално; залесени територии-специални и защитни горски територии, полезащитни горски пояси и друго мелиоративно озеленяване, ефективни дървопроизводителни масиви също се запазват; ОУП разглежда възможности за ползване предимно на съществуващи полски и горски пътища и за развитие и стимулиране на пешеходен и велотранспорт между населени места, селищни образувания, места за отдих, туристически атракции и др.;
- по отношение на **ландшафта** - Основният тип **ландшафт** остава непроменен. Очаква се слаба промяна в разпределението на локалните ландшафти.;
- по отношение на **биоразнообразието, защитените зони и защитените територии** - Извън защитените зони, ОУП ще окаже въздействие върху растителност без консервационна стойност и върху местообитания за размножаване и хранене, миграция и пр., на обикновени и широкоразпространени видове. Въздействието ще е незначително, тъй като засегнатата от ОУП растителност, респ. местообитания, са с малка площ, в сравнение с разпространението им на територията на общината, или в сравнение с площта на съседните защитени зони;
- по отношение на **културното наследство** – Не се очаква засягане в негативен смисъл, а напротив – с ОУП се създават условия за опазване на недвижимото културно наследство на общината и реализация на потенциала му;
- по отношение на **отпадъците** се очаква положително въздействие – отреждане на терен за депо за строителни отпадъци, премахване на нерегламентираните сметища;
- по отношение на фактор **шум** – С ОУП се очаква намаляване на нивата на шум в резултат на намаляване на транспортния трафик през населените места, локализиране и развитие на производствените и складовите зони на

подходящи за това територии, отдалечени от жилищни сгради и други обекти, подлежащи на здравна защита. Задължително при проектирането и изграждането им трябва да се има предвид вида на производствената дейност и се отчете очакваното шумово въздействие до най-близките зони с нормиран шумов режим;

- по отношение на **материалните активи** – с ОУП ще се увеличи ефективността на използване на производствените зони и стопанските дворове; ще се подобри инфраструктурата – транспортна, инженерна, туристическа; ще се постигне ефективност на използване на съществуващите обслужващи обекти;
- по отношение **на населението и човешкото здраве** – с ОУП не се очаква отрицателно, а изцяло положително въздействие, в резултат на ограничаване на шума, подобряване на КАВ, подобряване на управлението на водите и отпадъците, създаване на зелени площи и обекти за рекреация и отдих, обновяване на материалната база и привлекателността на урбанизираните територии, създаване на нови работни места и др.;
- по отношение на **риска от възникване на голяма авария** – на територията на общината се експлоатират две предприятие класифицирани с рисков потенциал по реда на глава седма, раздел I на ЗООС. Това са предприятията:
    - „Свилоцел“ ЕАД, гр. Свищов, Западна индустриална зона– предприятие с нисък рисков потенциал;
    - „Е. Миролио“ ЕАД, гр. Свищов, Западна индустриална зона – предприятие с висок рисков потенциал.

  В **<u>точка 1.13</u>** е представена подробна информация за вида на опасните химични вещества и смеси налични на територията на двете предприятия. С настоящия ОУП не се предвижда урегулиране на нови територии, в които ще пребивават хора. Засягат се:
    - територия за сметища и депа за отпадъци, която с ОУПО се урегулира като обработваеми земи – трайни насаждения;
    - гори и храсти в земеделска земя, които с ОУПО се урегулират като територия за транспорт и комуникации.

  В безопасната зона около „Е. Миролио“ ЕАД, гр. Свищов не попадат жилищни райони, обекти и площи с обществено предназначение, зони за отдих или големи транспортни пътища. Не са застрашени и райони с особена природозащитна чувствителност и обекти на културно-историческото наследство.

  С ОУП се гарантират безопасните разстояния около съществуващите предприятия с рисков потенциал за възникване на голяма авария, като това предотвратява риска от изграждане в близост на обекти, които биха пострадали сериозно или които биха довели до увеличаване на риска от голяма авария. Не се предвиждат нови предприятия по смисъла на раздел първи на глава седма на Закона за опазване на околната среда към момента.

IV. Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към ОУП, включително отнасящи се до райони с особено екологично значение

В следващата таблица са извършени анализ и оценка на съществуващите екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към ОУП, и на тенденциите за тяхното развитие без и с прилагане на ОУП.

Таблица № VI-1 Съществуващи екологични проблеми и отношението им към проекта на ОУП

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУП	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУП
Климатични фактори и изменение на климата	Негативната демографска динамика и съответно невъзможността за поддръжка и съхраняване на съществуващата инфраструктура в общината не са свързани с предпоставки за климатични изменения. Проблем е ниската енергийна ефективност на сградите и обектите на територията на общината, което е резултат от липсата на средства.	Липсата на конкретни изисквания по отношение на устройствените зони, в които се допускат производствени дейности, може да доведе до изграждане на промишленост, свързана с емитиране на парникови газове.	Прилагането на ОУП няма да доведе до негативни ефекти по отношение на изменението на климата, напротив – предвижданията за разширяване на зелените площи, посочените като необходими мерки за саниране на жилищния фонд, газифицирането на гр. Свищов, развитието на незамърсяващи производства ще ограничат/няма да доведат до увеличаване на емисиите на парникови газове. ОУП разглежда и необходимостта от предприемане на мерки за предотвратяване на риска от наводнения – корекции на водни течения, както и прилагане на приложимите мерки от Плана за управление на риска от наводнения в Дунавски район за периода 2016-2021 г. По тази причина прилагането на ОУП няма да доведе до задълбочаване на съществуващи, нито до възникване на нови проблеми, свързани с изменението на климата и адаптацията към климатичните изменения.
Атмосферен въздух	Община Свищов попада в РОУКАВ с наднормени концентрации на прах и сероводород. Съгласно характеристиката на текущото състояние на атмосферния въздух, направена към т. II, проблемни замърсители на въздуха за града представляват сероводородът и серовъглеродът с множество	Възможно влошаване на общото ниво на замърсяване на въздуха с фини прахови частици основно от транспортната дейност, поради амортизацията на пътната инфраструктура (състояние на пътната настилка) и при увеличаване на пътния трафик. Липсата на ОУП няма отношение към	Не се очаква ОУП да доведе до задълбочаване на проблемите с КАВ, нито до възникване на нови такива. ОУП предвижда мерки с конкретна насоченост към/които ще доведат до подобряване на качеството на атмосферния въздух: ►въвежда изискване за ПУП гъстотата и разположението на новото застрояване да осигуряват достатъчни свободни пространства за проветряване, разсейване на вредните вещества в атмосферния въздух.; ►газифициране на гр. Свищов;

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУП	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУП
	превишения, както на средночасовите, така и на средноденонощните норми. За последните години би могло да се приеме, че средногодишната норма за фини прахови частици ФПЧ$_{10}$ е спазена, но изискванията на нормативната уредба относно средноденонощната концентрация са нарушени повече от допустимия брой пъти за една календарна година	замърсяването на въздуха със сероводород и серовъглерод, тъй като същите са резултат от работата на промишлени предприятия, които работят на база на съответните разрешителни, в т.ч. екологични. Съответно мерките за ограничаване на замърсяването се предприемат на ниво „предприятия“, а не на ниво „община“.	►извеждане на транзитния автомобилен трафик извън населените места; ►стимули за развитие и повишаване привлекателността на железопътния и водния транспорт за превоз на пътници, което ще доведе до намаляване на автомобилния трафик; ►устройване на производствени зони за незамърсяващи производства; ►предвидените развитие и поддръжка на зелената система на територията на общината са мерки за запазване на чистотата на въздуха в обхвата на населените места, които ще доведат до намаляване съдържанието на прах във въздуха.
Повърхностни води, Подземни води, Водоснабдяване и канализация, Пречистване на водите	Най-съществен екологичен проблем за **повърхностните води** е замърсяването на водите на реките Студена и Дунав – водни тела с кодове BG1YN200R028 и BG1DU000R001, предизвикано от липсващи канализационни системи в малките селища на територията на общината и заустването на промишлени отпадъчни води в р. Дунав. Повърхностните води се повлияват негативно от нерегламентирани зауствания, използването на попивни или	Не се очаква подобрение. Вероятно влошаване на състоянието на повърхностните и подземните водни тела поради задълбочаване на проблема. Недоброто техническо състояние на водопроводните мрежи и лошото им състояние водят до влошаване стандарта на обитаване в населените места, увеличаване загубите на вода и възпрепятстват развитието на различни стопански дейности.	ОУП има значение за разрешаване на част от проблемите, свързани с водите (тъй като не всички проблеми са относими към ОУП и съответно не могат да бъдат разрешени чрез устройствено планиране). ОУП ще подпомогне разрешаването на проблемите със създаването на устройствени условия за опазване и правилно използване на водните течения и водните площи, намаляване на загубите на вода, доизграждането на канализационната мрежа и изграждане на локални ПСОВ в малките населени места ще ограничи замърсяването на водите, ще се ограничи риска от наводнения, Не се очаква възникването на нови екологични проблеми по отношение състоянието на водите в резултат на ОУП.

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУП	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУП
	септични ями, необезопасеното сметище за отпадъци и от дифузните източници на замърсяване от селското стопанство. Отпадъчните води от почти всички съществуващи животновъдни ферми се заустват в дерета, отводнителни канали и р. Дунав. **По отношение на водоснабдяването** – наличие на етернитови водопроводи и загуби на вода и необходимост от реконструкция на съоръжения от водоснабдителната система и актуализация на СОЗ. **По отношение на канализацията**, настоящите екологични проблеми са свързани с лошото състояние на съществуващата канализационна система (остаряла, амортизирана и лошо изградена) или неправилното й функциониране (малки или обратни наклони, ниска скорост на отпадъчните води,	Липсата на канализация и съоръжения за пречистване на отпадъчните води носят риск за човешкото здраве и могат да доведат до влошаване качеството на повърхностните и подземните води на територията на общината.	

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУП	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУП
	недостатъчни диаметри, чести запушвания), както и липсата на изградени канализационна мрежа и локални пречиствателни станции в малките населени места на територията на Общината. Част от градската канализация в гр. Свищов е с недостатъчен капацитет за приемане на дъждовните води, което води до увеличаване на риска от наводнения. Броят на дъждопреливните шахти е недостатъчен за поемане на дъждовните води в системата. Всички предприятия в гр. Свищов имат „Разрешения за заустване в градската канализация“ с изключение на „Месокомбинат-Свищов“ и нямат изградени локални пречиствателни станции. **По отношение на пречиствателните станции за отпадъчни води**, до настоящият момент не е решен въпросът с пречистването на отпадъчните води от малките населени места на територията на Общината. Изградена		

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУП	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУП
	пречиствателна станция има само в гр. Свищов. Предполага се, че вероятно може да има проблем с пречистването на отпадъчните води 1-2 месеца в годината, с оглед на ваканцията на студентите и сезонността на работа на две от предприятията (Винпром и Република консерв), които заустват отпадъчните си води в градската канализация. **По отношение на подземните води** съществуващите екологични проблеми произтичат от обстоятелството, че подземните водни тела не са защитени от антропогенни въздействия, които влияят върху количественото и химичното им състояние, като основните от тях са: ►заустване на отпадъчните води от населените места без изградена канализация и пречиствателни съоръжения; ►земеделски дейности и животновъдство, свързани с прилагане на торове и		

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУП	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУП
	препарати за растителна защита; ►инфилтрация на замърсители от нерегламентирани сметища и от попивни и изгребни ями; ►състояние на водовземането - значителни загуби на питейна вода преди достигане до потребителите. **По отношение на пречистването на питейните води** няма изградена пречиствателна станция.		
Земни недра	Значителен брой регистрирани свлачища при неефективни/неподдържани в добро състояние системи за дрениране, линейна, дънна и челна ерозия	Не се очакват подобрения. Вероятно засилване проявата на такива явления, което е сериозен риск и за околната среда и за здравето на хората.	Проектът на ОУП идентифицира необходимите мерки за намаляване и предотвратяване на риска от свлачищата, с цел безопасно устройство и ползване на засегнати от свлачища територии – поставени са изисквания за етапа на изработване на ПУП – при съобразяване на чл.103, ал. 6 от ЗУТ ПУП да обхваща по възможност цял квартал, масив, местност, зона, а не единични имоти и да е придружен с обща укрепителна схема на района с предвиждане за етапно изпълнение. Строителството на сгради и съоръжения в имоти, попадащи в свлачищни райони, за които е необходимо извършване на геозащитни мерки и дейности се осъществява при спазване на следните условия: изпълнение на геозащитните мерки; въвеждане в експлоатация на съоръженията, осигуряващи устойчивостта на имота и нормалната експлоатация на предвиденото застрояване; отчитане на положителен

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУП	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУП
			ефект от изградените противосвлачищни съоръжения от компетентния орган и др.
Почви и земеползване	Над 50% от територията на общината е със средна до силна податливост на ерозия, като 40,4% от земеделските земи са ерозилари в някаква степен Нерегламентираните сметища водят до риск от замърсяване на почвите. Територията на общината попада в нитратно уязвима зона. Загуба на земи и почвено плодородие. Инфилтрация на непречистени отпадъчни води	Очаква се задълбочаване на проблемите поради липса на адекватна планова основа за развитие на територията, съответно за предприемане на мерки за опазване на почвите и устойчиво земеползване на ниво Община. Недостатъчно добрата координация на секторните политики или на местните решения, във връзка с контрол на урбанизацията ще доведе до засилване на тенденцията за промяна на предназначението на високобонитетни земеделски земи, с което ще се намалят плодородните земеделски земи в общината.	С прилагането на ОУП не се очаква възникване на нови проблеми или задълчочаване на съществуващи такива по отношение на почвите и земеползването. При разработването на ОУП са идентифицирани рисковете от ерозия и податливите на нея терени, което е първата стъпка за предприемане на действия по ограничаването на ерозионните процеси. По отношение на **земите и почвите** ОУП въвежда режим на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от Закона за устройство на територията, с който се запазва фактическото им ползване на: ►земеделски земи от I-ва до V-та бонитетна категория, земи с трайни насаждения, земи с изградени системи за изкуствено напояване, земите за зеленчукопроизводство, ливадите, пасищата и мерите, както и на земеделските земи, попадащи в защитени зони по ЗБР; ►на защитните и специалните гори по чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за горите. Предвижда се рекултивация на нарушени земи и възстановяването им като земеделски или горски територии, освен в случаите, когато е определена друга бъдеща функция. Планът включва и мерки за превенция от предвидими бедствия, застрашаващи земите и почвите. Предвидени са ПСОВ и канализация до тях. Предвидено е рекултивиране на нерегламентираните сметища.

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУП	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУП
			При наличие на законова планова основа за устройство на територията и ползване на земите, с приоритет – развитие на земеделието върху плодородни почви ще се разрешат проблемите с нерациоланата промяна на предназначението на плодородни земеделски земи. Запазват се горските територии с незначително намаление на площите.
Ландшафт	Не са установени, но липсата на актуална планова основа за развитието на територията на общината по устойчив начин води до риск от унищожаване на ценни ландшафти и неустойчиво развитие на урбанизираните ландшафти.	Урбанизиране без планова основа, което като резултат ще доведе до създаване на антропогенизирани ландшафти в ущърб развитието на природните дадености на общината Няма да бъдат обезпечени нормативите и доброто състояние на зелени площи в селищната среда. Няма да се създадат функционални връзки между вътрешноселищният и крайселищен ландшафт.	Планът предвижда редица мерки за опазване и възстановяване на естествените и антропогенни **ландшафти,** в т.ч. специфични изисквания по отношение опазването на характерни техни елементи, като окрайнините на горите, полезащитните пояси, пасищата и ливадите, естественото озеленяване по протеженията на водните течения, крайпътното озеленяване и др. Устройственото зониране е направено при съблюдаване на принципа за „прекъсната урбанизация" и осигуряване на непрекъснатост на природната среда. В Правилата за прилагане на ОУП са включени идентични изисквания и към последващото подробно устройствено планиране, както и към инвестиционното проектиране. Предвиден е режим за опазване на естествените обраствания на крайбрежията на водните обекти, като елемент на ландшафта и с оглед екологичното им значение Ще се подобрят параметрите на околната среда чрез елементите на Зелената система. Добро развитие на системите: „обитаване“, „труд" и „отдих“.

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУП	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУП
			Не се нарушават горски ландшафти съгласно предвижданията на ОУП, което създава планова основа за опазването им.
Растителност, животински свят, защитени зони и защитени територии	Няма установени екологични проблеми	Не се очакват	Не се очакват
Културно-историческо наследство	Компрометирани, разрушени, в неудовлетворително състояние, съборени обекти, представляващи недвижими културни ценности. Липса на режим за опазване на някои НКЦ.	Очаква се задълбочаване на проблема.	С плана се създават условия за опазване на недвижимото културно наследство на общината и реализация на потенциала му. Идентифицирани са обектите на наследството, респ. техните характеристики и статут. Описани са устройствените изисквания, осигуряващи тяхното опазване и социализация, в зависимост от разположението им в и извън населените места. Включени са предложения за последващи действия за актуализация на статута и режимите за опазването им, в съответствие с изискванията на *ЗКН.* По отношение археологическите паметници, разположени в и извън населените места, са включени предложения за последващи действия за актуализация на статута и режимите за опазването им, в съответствие с изискванията на Закона за културното наследство. По отношение археологическите ценности извън населените места, за тези които нямат определен режим за опазване, са предложени временни режими , за прилагане до окончателно определяне на такива от компетентния орган по ЗКН. Посочени са онези недвижими културни ценности, които имат необходимите качества за експониране и включване в туристическите маршрути.

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУП	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУП
Отпадъци	Проблем са: ► неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци от гражданите и фирмите; ►наличие на нерегламентирани сметища; ►липса на решение за съхранение на биоразградими отпадъци до транспортирането им до площадката за компостиране в гр. Свищов или до Регионалното депо.	Общината изпълнява Общинска програма за управление на отпадъците, т.е. независимо от ОУП ще бъде постигнато законосъобразното им управление. Възможно е задълбочаване на проблема с нерегламентираните сметища при липса на ОУП и ясно зониране на териториите.	Планът предлага терен за депо за строителни отпадъци. Планът осигурява теренни възможности в почти всички населени места (в границите на „предимно производствените зони" (Пп), за отделяне на площадки за контролирано съхранение на оборски тор и сгурия до транспортирането им до площадката за компостиране в гр. Свищов или Регионалното депо. Определянето на площадките следва да стане на база специализирани проучвания във връзка с изработването на ПУП на съответната производствена зона. Установена е необходимостта от премахване на нерегламентираните сметища и рекултивиране на територията. ОУП няма да доведе до възникване на нови проблеми по отношение на отпадъците.
Вредни физични фактори	Фоновите нива на шума в община Свищов като са в допустимите стойности. В гр. Свищов продължава неблагоприятната тенденция на измерени високи еквивалентни нива на шума край обектите за усилена шумозащита и в районите с интензивен автомобилен и железопътен трафик.	Очаква се задълбочаване на проблема, поради несъобразено разполагане на обекти, в т.ч. източници на шум поради липсата на адекватна планова основа за развитие на територията.	Развитието на нови съвременни дейности в производствените зони не предполага завишаване на шумовите нива по контура над допустимите 70 dB(A). Въздействието върху жилищните зони ще бъде значително по-малко поради пространственото развитие на новопредвидените производствени зони, извън населените места. Не може да се очакват превишаване на нивата на шума над допустимото в най-близките обекти на защита. ОУП ще спомогне за предотвратяване на бъдещи екологични проблеми, свързани с вредните физични фактори чрез предлагане на пространствени решения за ограничаване на вредното въздействие и изграждане на нови озеленени площи.

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУП	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУП
Материални активи, в т.ч. инфраструктурни и инженерни съоръжения	Неефективно е и отводняването на заблатени почви в землището на гр. Свищов, поради което те са неизползваеми и изоставени. Проблем е ниската производителност и ефективност, в т.ч. висока ресурсоемкост на производствата, както и липсата на технологична инфраструктура от съвременен тип. Не се използва оптимално потенциала за развитие на туризъм. Промишлените зони са като цяло в лошо състояние – главно сградният фонд. Амортизирана и недоизградена техническа инфраструктура.	Задълбочаване на проблемите	С прилагането на ОУП се очаква подобряване състоянието, обновяване и инвестиране в нови материални активи. Не се очаква възникване на нови проблеми по отношение на материалните активи.
Население и човешко здраве	Налице е неблагоприятно демографско развитие в общината, което не е по-различно от това в страната като цяло. Нараства броят на населените места с население под 700 души Наличие на рискови фактори за човешкото здраве, в т.ч.	Задълбочаване на проблемите, поради развитие на рисковите за здравето фактори в негативна посока.	Анализът на демографските и здравни индикатори е основание за прогнозна оценка, че реализирането на ОУП на община Свищов е възможност за благоприятно влияние върху здравното състояние на населението, чрез предотвратяване или максимално ограничаване на рисковите за здравето фактори. Следва да се обърне внимание, че някои от рисковите фактори не подлежат на въздействие на ниво ОУП (напр. замърсяването на въздуха със серовъглерод и сероводород следва да се

Компонент/Фактор на околната среда	Съществуващи екологични проблеми	Развитие на проблема без прилагане на ОУП	Развитие на проблема/Възникване на нови екологични проблеми с прилагане на ОУП
	свързани с околната среда – замърсяване на въздуха, липса на пречистване на водите, проблеми с водоснабдяването и осигуряване на необходимите количества вода, шум и др. – съгласно описаното в т. II.1.12 на доклада за ЕО.		ограничат на ниво предприятие – ОУП не може да им въздейства). ОУП ще подобри средата за живот, съответно благоустроеността и качеството на живот на населението. Не се очаква ОУП да доведе до задълбочаване на проблеми по отношение на човешкото здраве, нито до възникване на нови проблеми, свързани с населението и здравето на хората.
Риск от големи аварии	Не са установени екологични проблеми. Предприятията се експлоатират в съответствие с политиката им за предотвратяване на големи аварии. Има разработена подробна система за управление на мерките за безопасност, която предотвратява възникването на екологични проблеми.	Не се очаква развитие, но има риск без актуална планова основа за устройство на територията, да се допусне застрояване на неподходящи обекти в рамките на безопасните разстояния около предприятието с висок рисков потенциал.	С ОУП ще се гарантират безопасните разстояния, приети за предприятията, с което ще се предотврати възможността за попадане на неподходящи обекти в границите им. Не се очаква възникване на нови екологични проблеми, тъй като не се предвиждат нови такива предприятия.

V. Цели на опазване на околната среда на национално и международно ниво и начина, по който са взети предвид при изготвянето на ОУП

Целите на опазване на околната среда **на национално ниво** се съдържат основно в следните национални, регионални и общински стратегии, програми и планове *(изброени и към т.I.5 на доклада за екологична оценка)*:

- *Национална програма за развитие: България 2020 – раздели 3 и 7 на Програмата;*
- *План за управление на речните басейни в Дунавски район за периода 2016-2021 г.;*
- *План за управление на риска от наводнения в Дунавски район за периода 2016-2021 г.;*
- *Национална стратегия за развитие на горския сектор н Република България 2013-2020 г.*
- *Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г.;*
- *Общинска програма за дейностите по управление на отпадъците за периода 2014-2020 г. на община Свищов.*
- *Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република България;*
- *Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор и План за действия към нея в краткосрочна (2013 – 2015 г.), средносрочна (2016 - 2021 г.) и дългосрочна (2022 – 2037 г.) перспектива;*
- *Трети национален план за действие по изменение на климата 2013 – 2020 г.;*
- *Програма за опазване на околната среда на община Свищов за периода 2015-2020 г.;*
- *Програма за намаляване на нивата на замърсяване и достигане на установените норми за вредни вещества в атмосферния въздух в гр. Свищов за периода 2015-2018 г.;*
- *Програма по опазване, устойчиво използване и възстановяване на почвите в община Свищов за периода 2015-2020 г.;*
- *Стратегия за устойчиво развитие на община Свищов, 2014 г.*

Част от Специфичните цели на ОУП са изцяло с екологична насоченост, като основен принцип, на който е базирано разработването на проекта на плана е принципа за устойчиво развитие. Също така, в ОУП има изрични предвиждания, насочени към опазване на околната среда и подобряване на състоянието на същата, в т.ч. с плана се поставят ограничения за устройстване на територии, подлежащи на защита по реда на екологичното законодателство.

Анализ на връзката и съответствието на проекта на ОУП с относимите към него цели е направен в следващата таблица:

Таблица № V-1 Анализ на връзката и съответствието на проекта на ОУП на Община Свищов с относимите към него екологични цели на национално ниво (в т.ч. в национални, регионални и общински стратегии, планове и програми)

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда на национално ниво	**Начин, по който целите са взети предвид в ОУП на Община Свищов**
Национална програма за развитие: България 2020	
Приоритет 3: Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал.	ОУП напълно съобразява приоритета, тъй като разработването на проекта на ОУП е съобразено на първо място с принципа на устойчивост (устойчиво развитие)
3.1 Усъвършенстване и интегриране на националната система за планиране и управление на регионалното развитие и системата за пространствено планиране.	ОУП съобразява документите за планиране на регионалното развитие от по-горна степен, като това е заложено и като специфична цел 29 на проекта на ОУП.
3.2 Стимулиране развитието на градовете и подобряване на интеграцията на българските региони в национален план.	ОУП е устройствената и планова основа за развитието на общината като цяло, в т.ч. предвижда мерки за стимулиране развитието на гр. Свищов и интеграция на българските региони в национален план - в този смисъл съобразява подприоритета.
3.3 Подкрепа за развитието на изоставащите и подобряване на качеството на живот в селските региони.	ОУП се разработва за община Свищов, като планът е устройствената и планова основа за развитието на общината като цяло, в т.ч. подобряване на качеството на живот в селските райони на общината.
3.4 Подкрепа за ефективно и устойчиво усвояване на туристическия потенциал на регионите и развитие на културните и креативни индустрии в регионите.	В ОУП е установена необходимостта от развитие на туризма в общината, като е предвидено това да става по устойчив за околната среда начин – селски и културен туризъм, екотуризъм, туристически маршрути.
3.5 Създаване на условия за опазване и подобряване на околната среда в регионите, адаптиране към настъпващите климатични промени и постигане на устойчиво и ефективно използване на природните ресурси.	ОУП и неговите специфични цели и предвиждания са пряко насочени към постигане на подприоритета. В т. I.3. на доклада за ЕО са изброени специфичните цели на ОУП, като специфични цели № № 2, 8, 9, 10, 14, 17, 20, 21. Също така една от методическите задачи на ОУП е създаване на условия за поддържане на екологичното равновесие и опазване на природната среда от неблагоприятни антропогенни въздействия
3.6 Засилване на териториалната кохезия чрез развитие и разширяване на трансграничното, междурегионално и транснационалното сътрудничество.	ОУП има връзка с подприоритета. Тъй като общината граничи с Румъния, проектът на плана анализира необходимостта от развитие на трансграничното сътрудничество и връзки – отчетено е значението на съществуващото международно пристанище Свищов във връзка с изграждащите се транспортни коридори, посочена е възможността за

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда на национално ниво	Начин, по който целите са взети предвид в ОУП на Община Свищов
	построяване на мост над река Дунав между Свищов и Зимнич (предвиждането не е предмет на ОУП, но е взето предвид в анализа за територията на общината). Взет е предвид потенциала на общината за изпълнение на проекти по Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния-България, в т.ч. са съобразени реализирани до момента проекти по програмата (изграден е център за наблюдение, координация и вземане на решения при управлението на извънредни ситуации в трансграничния район). ОУП включва предвиждания за изнасяне на транзитния трафик, който идва от и към Румъния, от града, подобряване на състоянието на общината като цяло – материални активи, техническа инфраструктура и т.н., което ще повиши привлекателността на района и в международен аспект.
Приоритет 7: Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност. 7.1 Гарантиране на енергийната сигурност на страната.	Техническото състояние на съоръженията и линиите от електроразпределителната мрежа е добро, като анализите показват, че не се налага изграждане на нова подстанция. Част от кабелите са остарели, но състоянието на електропроводите е добро. Отчетено е, че електроразпределителната мрежа има възможност за присъединяване на производители на енергия от възобновяеми източници. Предвидено е газифициране на гр. Свищов.
7.2 Повишаване на енергийната ефективност	Отчетена е необходимост от повишаване на енергийната ефективност на сградите на територията на общината, но самите устройствени предвиждания, предмет на ОУП, нямат отношение към енергийната ефективност на сградите.
7.3 Достигане на 16 % на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия до 2020 г.	Съобразен е потенциалът на общината за развитие на ВЕИ. Електроразпределителната мрежа има възможност за присъединяване на производители на ел. енергия от възобновяеми източници.
7.4 Създаване на интегриран вътрешен пазар на енергия.	ОУП няма отношение към създаването на вътрешен пазар на енергия.

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда на национално ниво	Начин, по който целите са взети предвид в ОУП на Община Свищов
7.5 Повишаване на ефективността на използване на ресурсите.	ОУП отчита необходимостта от и включва предвиждания, свързани с ресурната ефективност – енергийна ефективност на сградите, намаляване на водните загуби и др.
План за управление на речните басейни в Дунавски район за периода 2016-2021 г. Включват програми от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда.	ОУП съобразява действащия ПУРБ 2016-2021 г. – описано е в разделите по компонент „води“ в екологичната оценка, както и в обяснителната записка на ОУП
План за управление на риска от наводнения в в Дунавски район за периода 2016-2021 г. Включва мерки за управление на риска от наводнения.	Предвидените устройствени решения в ОУП на община свищов са съобразени със съществуващия риск от наводнения за територията на общината и няма да доведат до значими отрицателни въздействия. Напротив, предвидените цели, задачи и дейности ще въздействат положително по отношение на предотвратяване риска от наводнения. Подробен анализ на съответствието на ОУП с проектните мерки за управление на риска от наводнения е направен в разделите за компонент „води“ на доклада за екологична оценка.
Национална стратегия за развитие на горския сектор н Република България 2013-2020 г. Трите стратегически цели на стратегията са: 1. Осигуряване на устойчиво развитие на горския сектор чрез постигане на оптимален баланс между екологичната функция на горите и тяхната способност дългосрочно да предоставят материални ползи и услуги; 2. Засилване на ролята на горите за осигуряване на икономически растеж на страната и по-равномерно (балансирано) териториално социално-икономическо развитие; 3. Увеличаване на приноса на горския сектор в зелената икономика.	Община Свищов е с малко горски площи, което налага продължаващо залесяване в свлачищни и ерозивни райони, както и около водните площи. ОУП залага свеждане до минимум отнемането на ценни земеделски земи и горски територии за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване и въвеждане на ограничения по отношение последваща промяна на предназначението на поземлени имоти в земеделски и горски територии. В ОУП са: ►посочени горските територии, заети от защитни и специални гори (по смисъла на чл. 5, ал.2 и 3 от Закона за горите) за определяне като „зони за защита от урбанизация" в съответствие и по реда на чл. 12, ал. 1, т. 3 и ал. 10 от същия закон; ►определени са територии и изисквания за изпълнение на защитно и изолационно озеленяване, в т.ч. по протежението на пътища, както и за опазване залесяванията в земеделските земи, поради полезащитните им функции и като елементи на ландшафта;

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда на национално ниво	Начин, по който целите са взети предвид в ОУП на Община Свищов
	►предвиден е режим за опазване на естествените обраствания на крайбрежията на водните обекти, като елемент на ландшафта и с оглед екологичното им значение. ОУП включва препоръка, с Областния план за развитие на горските територии, специалните горски територии в община Свищов да се определят като „зони за защита от урбанизация" на основание чл. 12, ал. 1, т.3 от Закона за горите. В тези зони не се допуска извършването на строителство, с изключение на елементи от техническата инфраструктура и хидротехнически съоръжения, на съоръжения, свързани с управлението на горските територии, както и на съоръжения за опазване на културни ценности, на архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма и др., които не се смятат за строежи и се изпълняват без смяна предназначението на горите, съгласно чл. 153, ал. 1.
Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. Цел 1 Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване Цел 2 Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците	За общината се прилага Програма за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г. , която е съобразена при разработване на проекта на ОУП. Програмата е в йерархична зависимост с Националния план за управление на отпадъците и е съобразена с него. Община Свищов е член на Регионалното сдружение за управление на отпадъците на регион Левски (Никопол), заедно с общини Левски, Никопол, Белене и Павликени. Реализираните регионални съоръжения на площадка в с. Санадиново, община Никопол са депо (1 клетка), сепарираща инсталация, компостираща инсталация, претоварна станция Павликени. Съоръженията са въведени в експлоатация през 2016 г. и там се извозват за обезвреждане чрез депониране битовите отпадъци на Община Свищов. През 2016 г., със Заповед на директора на РИОСВ-Велико Търново е преустановена експлоатацията на общинското депо, като са дадени предписания за рекултивацията му. Предвидено е устройване на депо за строителни отпадъци в общински терен, в местността „Павлолията“, вляво от пътя Свищов – Царевец, в землището на гр.Свищов Предвидено е подобряване на управлението на отпадъците и намаляване на тяхното количество чрез разделно събиране на опаковките и компостиране на растителните.

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда на национално ниво	Начин, по който целите са взети предвид в ОУП на Община Свищов
	ОУП поставя и съобразява цели като насърчаване получаването на компости (фамилно/домашно компостиране и компостиране на биологичните отпадъци в Общината); Изграждане на локални съоръжения за компостиране на отпадъците от растителен и животински произход и ползване на компоста за подобряване плодородието на почвите. ОУП поставя изисквания определянето на площадките за компостиранеда стане на база специализирани проучвания във връзка с изработването на ПУП на съответните зони. Планът осигурява теренни възможности в почти всички населени места (в границите на „предимно производствените зони" (Пп), за отделяне на площадки за контролирано съхранение на оборски тор и сгурия до транспортирането им до площадката за компостиране в гр. Свищов или Регионалното депо. Определянето на площадките да стане на база специализирани проучвания във връзка с изработването на ПУП на съответната производствена зона. ОУП се съобразява и създава устройствени условия за прилагане на Програмата за управление на отпадъците на територията на община Свищов 2014-2020 г., съответно за изпълнение на целите на Националния план за управление на отпадъците за същия период.
Общинска програма за дейностите по управление на отпадъците за периода 2014-2020 г. на община Свищов В програмата е направен анализ на управлението на различните потоци отпадъци и съответно са изведени мерки за постигане на управлението им в съответствие с изискванията на ЗУО и на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г.	Изпълнението на Общинската програма ще се осъществи независимо от изпълнението на ОУП. ОУП съобразява програмата и създава устройствени условия за нейното прилагане.
Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република България Стратегията поставя цели и мерки за развитие на водоснабдяването и канализацията на територията на страната.	ОУП съобразява стратегията, като отчита необходимостта от рехабилитация и развитие на водопроводната и канализационна мрежа, както и осигуряване на пречистване на отпадъчните води и в селата. При изработването на ОУП е съобразен и ползван като информационна база Регионалният генерален план за ВиК на обособената територия на ВиК Свищов.

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда на национално ниво	Начин, по който целите са взети предвид в ОУП на Община Свищов
Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор и План за действия към нея в краткосрочна (2013 – 2015 г.), средносрочна (2016 - 2021 г.) и дългосрочна (2022 – 2037 г.) перспектива Формулирани са 4 цели и съответните подцели към тях: **Цел 1: Гарантирано осигуряване на вода за населението и бизнеса в условията на промени на климата, водещи до засушаване** 1.1. Осигуряване на непрекъснато водоподаване чрез рехабилитация на съществуващите и изграждане на нови язовири и резервоари, рехабилитация на водопроводната мрежа и водоизточниците. 1.2. Намаляване на общите количества използвана вода чрез инвестиции във водностопанската инфраструктура и мерки за подобряване на ефективността при използването на водните ресурси.	ОУП съобразява необходимостта от рехабилитация на водопроводната система с цел намаляване на загубите на вода
Цел 2: Запазване и подобряване на състоянието на повърхностните и подземните води 2.1. Премахване на заустването на необработени отпадъчни води в изкуствени и естествени водоприемници и в Черно море чрез изграждане, реконструкция и модернизация на системи за отвеждане и пречистване на отпадъчни води. 2.2. Укрепване на институционалната система за мониторинг и контрол, която да гарантира доброто състояние на повърхностните и подземните води. 2.3. Превръщане на Плановете за управление на речните басейни в основен планов документ при интегрираното управление на водите.	ОУП съобразява целта и чрез предвижданията за ВиК мрежата и изграждане на локални ПСОВ в малките населени места ще доведе до подобряване състоянието на повърхностните и подземни води
Цел 3: Подобряване на ефективността при интегрираното управление на водата като стопански ресурс 3.1. Създаване на институционална рамка, която да гарантира прехвърляне на отговорността за вземането на решения във връзка с развитието на водния сектор на национално, регионално и местно равнище от стопанските субекти към публичните власти – държава, общини. 3.2. Средствата от населението и бизнеса, средствата от ЕС и изискваното национално съфинансиране да осигуряват	Чрез прилагане на ОУП ще се допринесе за постигането на предвижданията на Регионалния генерален план за ВиК на обособената територия на ВиК Свищов чрез интегриран подход.

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда на национално ниво	Начин, по който целите са взети предвид в ОУП на Община Свищов
самофинансиране на водния сектор, при спазване на принципа „замърсителят и ползвателят плащат”. 3.3. Повишаване на капацитета на всички участници в управлението на водния сектор. **Цел 4. Намаляване на риска от щети при наводнения** 4.1. Идентифициране на рисковите зони. 4.2. Осъществяване на мерките от плановете за защита от наводнения.	ОУП съобразява идентифицираните зони за риск от наводнения и интегрира в себе си целите и мерките по отношение на предотвратяването на риска от наводнения, включени в Плана за управление на риска от наводнения в Дунавски район за периода 2016-2021 г.
Трети национален план за действие по изменение на климата 2013-2020 г. Планът идентифицира мерки по сектори: Енергетика, Бит и услуги, Промишленост, Транспорт, Селско стопанство, Земеползване, промяна в земеползването и горско стопанство, Отпадъци, мерки в областта на образованието и науката	ОУП включва анализи и посочва потенциала на общината за увеличаване дела на енергията от ВЕИ; поставя въпросът за саниране на жилищни и обществени сгради; доразвиване на системата за разделно събиране на отпадъци; изпълнение на поректи за компостиране; развитие на зелената система, рехабилитация и модернизация на съществуващата пътна инфраструктура, , които съответстват на мерки по съответните сектори.
Програма за опазване на околната среда на община Свищов за периода 2015-2020 г. Основната цел на програмата е да се постигне устойчиво решаване на екологичните проблеми в общината чрез подобряването на състоянието на околната среда, в която живеят гражданите на общината. Програмата прави подробен анализ на слабите и силните страни, възможностите и заплахите за развитие по отношение на компоненти и фактори на околната среда – въздух, води, отпадъци, почви и нарушени терени, биоразнообразие, шума. Формулираната визия за околната среда на общината включва поддържане чистотата на водните площи, задоволяване на населението	Конкретна мярка за ОУП е заложена към мерките за шум в програмата и тя гласи: С изработването на ОУП на гр. Свищов трябва да се постигне съчетаване на главните урбанистични функции като жилищно строителство, транспортен поток, работа и отдих по начин, по който не се подлагат гражданите на вредни шумови нива. Това е изпълнено с проекта за ОУП, като със същия се цели устойчиво развитие на общината, и са направени предвиждания за подобряване на качеството на атмосферния въздух, водите, биоразнообразието, почвите и нарушените терени и управлението на отпадъците. Реализирането на ОУП ще има съществен принос за реализиране на целите на програмата и постигане на желаната визия за околната среда на територията на Община Свищов.

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда на национално ниво	Начин, по който целите са взети предвид в ОУП на Община Свищов
с вода за питейно-битови нужди с необходимите количествени и качествени показатели, цялостно отвеждане на отпадъчните води в градската ПСОВ и осигуряване на необходимите качества на пречистените води преди тяхното заустване, поддържане на зелените площи, поддържане на необходимата чистота по улиците, зелените площи и т.н., намаляване на шумовото натоварване в градската среда в т.ч. чрез изграждане на шумозаглушителни зелени пояси и бариери.	
Програма за намаляване на нивата на замърсяване и достигане на установените норми за вредни вещества в атмосферния въздух в гр. Свищов за периода 2015-2018 г. Програмата анализира източниците на емисии на вредни вещества на територията на общината и идентифицира мерки за подобряване на КАВ.	Програмата е съобразена и ползвана и като информационна база при изготвянето на ОУП на Община Свищов. Чрез предвижданията на ОУП, които също съобразяват програмата, ще се постигне подобряване на състоянието на КАВ, тъй като: ►ОУП включва предвиждания за газифициране на град Свищов (което припокрива мерки SVT_t_1.1 и 1.4 от програмата); ►ОУП посочва необходимостта от саниране на жилищните и обществените сгради (което припокрива мерки SVT_t_1.5 и 1.6 от програмата), както и благоустрояване на жилищните комплекси (което допринася за мерки SVT_t_4.33 и 4.34 на програмата) ►ОУП включва предвиждания за рехабилитация на пътни участъци (с което припокрива мерки SVT_t_2.11 и 2.12) ►ОУП предвижда изнасяне на трафика извън жилищните зони на гр. Свищов (с което допринася за изпълнение на мерки SVT_a_2.3, 2.4 и 2.5 и припокрива мярка SVT_t_2.13 от програмата); ►ОУП предвижда благоустрояване и разширение на зелените площи, в т.ч. посочва необходимостта от тяхната поддръжка, както и озеленяване върху ерозирали терени (с което припокрива мерки SVT_t_4.27, 4.28, 4.29 от програмата); ►ОУП посочва необходимостта от премахване на нерегламентирани сметища, което включва и тяхната рекултивация (което припокрива мярка SVT_t_4.35 от програмата). Във връзка с изложеното ОУП съобразява мерките по отношение на качеството на атмосферния въздух, относими към устройственото планиране на територията на общината.

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда на национално ниво	Начин, по който целите са взети предвид в ОУП на Община Свищов
Програма по опазване, устойчиво използване и възстановяване на почвите в община Свищов за периода 2015-2020 г. Цели и мерки, включени в програмата, които са относими към ОУП: ►Усвояване на ерозираните и пустеещи земи за отглеждане на алтернативни култури; ►Рехабилитация на изградени напоителни системи на територията на Общината; ►Насърчаване получаването на компости (фамилно/домашно компостиране и компостиране на биологичните отпадъци в Общината); ►Изискване и контрол на животновъдните ферми за изграждане на торохранилища, отговарящи на изискванията за опазване на околната среда и запазване качествата на отпадъчните субстрати като органичен тор; ►Насърчаване на инвестициите в устойчиви практики, вкл. култивирането на лечебни растения и алтернативни култури, на слабопродуктивни общински земи; ►Изграждане на локални съоръжения за компостиране на отпадъците от растителен и животински произход и ползване на компоста за подобряване плодородието на почвите; ►Реализиране на дейности за предотвратяване на вредното въздействие на водите върху териториите (укрепване на стени на микроязовири - общинска собственост, корекция и почистване на речни корита и дерета).	Програмата е взета предвид и е ползвана и като информационна база при изготвянето на проекта на ОУП. Съобразените са мерките и целите за ерозирали терени, рехабилитация на напоителните системи, необходимостта от насърчаване на компости, устойчиви практики (предвид попадането на общината в нитратно уязвима зона).
Стратегия за устойчиво развитие на община Свищов, 2014 г. Визията за общината, съгласно Стратегията е: Просперираща културно-образователен, промишлено-аграрен, търговско-транспортен и туристически център, стратегически разположен в най-южната алокация на река Дунав в Европа на регионите, с уникално за България културно-историческо наследство, създадено и запазено в „Свищов – градът на първите“. Основното действие при реализацията на общинската стратегия е насочено към постигането на стратегическите цели:	При изработването на проекта за ОУП е съобразена и ползвана и като информационна база Стратегията за устойчиво развитие на общината. ОУП включва конкретни предвиждания, припокриващи се с програмите от плана за действие на стратегията – развитие на туризъм, рехабилитация на пътна мрежа, реконструкция на водоснабдителна мрежа, развитие на предприемачество, малки и средни предприятия. С ОУП пряко ще се допринесе за постигането на първите 4 стратегически цели на Стратегията.

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда на национално ниво	Начин, по който целите са взети предвид в ОУП на Община Свищов
►подобряване на общественото благосъстояние, заетостта, поминъка, доходите и качеството на живота; ►опазване и хармонично използване и развитие на природните и антропогенните ресурси; ►осигуряване на здравословна и безопасна жизнена среда със запазено и за бъдните поколения природно и културно наследство; ►съхраняване на достиженията и традициите в културата, образованието, науката и изкуството като непреходен символ за възрожденското първенство на Свищов като град и община; ►култивиране потенциала от стрегическата най-южна алокация на река Дунав в Европа на регионите в приоритетен регионален, национален и европейски проект за изграждане на трансгранично интермодално транспортно съоръжение: мост „ДУНАВ – ЮГ“ (Свищов – Зимнич) и интермодален логистичен център.	

Целите по опазване на околната среда на **международно равнище** са формулирани в нормативни/конвенции/ и стратегически документи на европейско и международно равнище. Целите, включени в международни нормативни актове, са транспонирани в българското законодателство и се спазват и съобразяват, тъй като представляват нормативни изисквания.

Цели по опазване на околната среда на международно/европейско ниво поставят:

- **Стратегия „Европа 2020“** – За измерване на напредъка в постигането на целите на стратегията „Европа 2020” са определени **5 водещи цели** за целия ЕС:
  1. Трудова заетост - работа за 75 % от хората на възраст между 20 и 64 години;
  2. НИРД - инвестиране на 3 % от БВП на ЕС в научноизследователска и развойна дейност;
  3. Изменение на климата и устойчивост на енергетиката - намаляване на емисиите на парникови газове с 20 % (или дори с 30 %, ако бъдат изпълнени условията) спрямо 1990 г. ; добиване на 20 % от енергията от възобновяеми енергийни източници; увеличаване на енергийната ефективност с 20 %;
  4. Образование - Намаляване на преждевременно напусналите образователната система *под 10 %; поне 40 % от 30-34-годишните със завършено висше образование;*
  5. Борба с бедността и социалното изключване - поне 20 милиона по-малко бедни или застрашени от бедност и социално изключване хора.
  Третата цел на стратегията е свързана с изменение на климата и устойчивост на енергетиката - намаляване на емисиите на парникови газове с 20 % (или дори с 30 %, ако бъдат изпълнени условията) спрямо 1990 г. ; добиване на 20 % от енергията от възобновяеми енергийни източници; увеличаване на енергийната ефективност с 20 %, като същата е съобразена в проекта на ОУП при анализите на текущото състояние на аспектите на устрйствения план – в частност – необходимостта от повишаване енергийната ефективност на сградите и потенциала на общината за развитие на ВЕИ;

- **Седмата програма за действие за околната среда на ЕС до 2020 година „Благоденствие в рамките на нашата планета“:** Програмата идентифицира девет приоритетни цели. Три от тях обхващат основните области на действие: опазване на природата, по-ефективно използване на ресурсите и създаване на нисковъглеродна икономика, опазване на човешкото здраве от въздействията на околната среда. Други четири са насочени към това как ЕС и държавите членки могат да работят за постигането на заложените цели, а последните две цели са хоризонтални и са насочени към постигането на по-добра градска среда и глобално сътрудничество. В тази връзка проектът на ОУП съобразява и не влиза в противоречие с целите, тъй като при изготвянето на плана е съобразена необходимостта от постигане на устойчиво развитие, в т.ч. опазване на околната среда и човешкото здраве и ползването на природните ресурси.

- **Стратегия на ЕС за биологично разнообразие до 2020 г.** – стратегията поставя шест приоритетни цели за обръщане на процеса на загуба на биологично разнообразие и рушене на екологичните услуги в ЕС до 2020 г.:
    - Цел 1: Опазване и възстановяване на природата;
    - Цел 2: Поддържане и подобряване на екосистемите и техните услуги;
    - Цел 3: Гарантиране на устойчивото развитие в селското и горското стопанство;
    - Цел 4: Гарантиране на устойчивото използване на рибните ресурси;
    - Цел 5: Борба с инвазивните чужди видове;
    - Цел 6: Мерки срещу глобалната криза по отношение на биологичното разнообразие.

  Проектът на ОУП поставя задачи, които не влизат в противоречие с посочените цели, като реализирането на предвижданията на ОУП ще окаже положително въздействие по отношение на биоразнообразието в сравнение с настоящото положение. Заключението на ДОСВ е, че реализацията на ОУП няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на защитените зони на територията на Община Свищов, както и върху видовете, в т.ч. птици, предмет на опазване в тях. ОУП е съвместим с предмета и целите на опазване на тези защитени зони.

- **Бяла Книга за адаптация към климатичните изменения -** Общата цел повишаване на устойчивостта на Европа спрямо изменението на климата. Това означава повишаване на степента на готовност и способност да се реагира на последиците от изменението на климата на местно, регионално, национално и европейско равнище, разработване на съгласуван подход и подобряване на координацията. ОУП съобразява Плана за управление на риска от наводнения, данните и прогнозите за изменението на климата, податливостта на голяма част от територията на ерозия и свлачища. Предвидени са мерки за ограничаване на тези рискове и устойчивост спрямо тях.

- **План за опазване на водните ресурси на Европа до 2020 г. (Blueprint) -** В плана се акцентира върху ключови теми, като подобряване на земеползването, решаване на проблема със замърсяването на водите, подобряване на ефективността на използването на водата и повишаване на устойчивостта, както и подобряване на управлението от страна на участниците в управлението на водните ресурси. Дългосрочната му цел е да гарантира устойчивостта на всички дейности, които оказват въздействие върху водите, като по този начин осигури наличието на вода с добро качество за целите на устойчивото и справедливо използване на водите. Тази цел вече е залегнала по различни начини в Рамковата Директива за водите. Предприетите в ОУП мерки за изграждане на канализацията на малките населени места и оборудването с подходящи пречиствателни съоръжения ще подпомогнат изпълнението на международните документи за опазване на околната среда и посочените по-горе принципи.

- **Стратегия на ЕС за Дунавския регион: Стратегията поставя цели по околна среда в** стълб 2 „Опазване на околната среда в региона на река Дунав”, *Приоритетна област 1: „Възстановяване и поддържане на качеството на водите”* – ОУП съобразява приоритетните области за

управление на рисковете за околната среда и за запазване на биоразнообразието, заобикалящата среда и качеството на въздуха и почвите".

Не са установени цели по опазване на околната среда от разгледаните документи, с които ОУП да влиза в противоречие. От анализа на начина на съобразяване и интегриране на целите по опазване на околната среда на национално и международно ниво се вижда, че ОУП съобразява и интегрира относимите към него цели и допринася пряко или косвено за изпълнението им.

VI. Вероятни значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве при реализиране на предвижданията на ОУП

В точката са оценени очакваните вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни, дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици върху околната среда и човешкото здраве, които се очакват при реализирането на ОУП.

Оценката е направена на ниво Цели и Задачи на плана (стратегическо) и на ниво Устройствени предвиждания.

Въз основа на анализите и оценките са изведени обобщени изводи относно въздействието на ОУП върху околната среда и човешкото здраве.

1. Климат и климатични изменения

1.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

При изготвяне на проекта на ОУП е съобразен *Третия национален план за действие по изменението на климата за периода 2013-2020 г.* Главната и специфичните цели, както и задачите, заложени в ОУП, ще окажат положително въздействие върху климата и по-конкретно – ограничаване на изменението му и ще допринесат за адаптация към последиците от изменящия се климат – чрез постигане на целите за създаване на оптимална пространствена и функционална структура на общината, създаването на добри условия за обитаване, прилагане на устройствени принципи в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти, екологично съвместяване на териториите (свеждане до минимум на отнемането на ценни земеделски земи и земи от горски фонд), съобразени с изискванията за устойчивост техническа и социална инфраструктура, разширяване и поддържане на зелената система.

Въздействието ще бъде положително, непряко, дългосрочно, с обхват – територията на общината.

1.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

ОУП и устройствените му предвиждания за развитие на територията на общината съобразяват климатичните условия в общината и климатичните промени и последствията от тях.

Устройствените предвиждания няма да доведат до увеличение на емисиите на парникови газове, съответно до задълбочаване на проблемите, свързани с изменение на климата. Напротив, предвиденото увеличаване на зелените площи, предвиждането на подходяща гъстота на застрояване с достатъчни пространства за проветрение, определянето на ограничения за усвояването на плодородни земеделски земи и земи от горския фонд, рехабилитацията на пътни трасета, предвижданията са безвредни производстма за новите устройствени зони, в които се допуска производствена дейност,

екологосъобразното управление на отпадъците, предвиденото газифициране на град Свищов и др. ще доведат до ограничаване на емисиите на парникови газове.

В проекта на ОУП са съобразени районите с риск от наводнения и свлачища, които са следствие и от климатичните изменения. Установена е необходимостта от изпълнение на проекти за енергийна ефективност на сградите, както и потенциала за получаване на енергия от възобновяеми енергийни източници, което ще е свързано с положително отражение по отношение на изменението на климата и адаптацията към последиците от това изменение.

Въздействието ще бъде положително, непряко, дългосрочно, с обхват – територията на общината.

Изводи: *Не се очакват отрицателни, в т.ч. кумулативни въздействия по отношение на климата и климатичните изменения, като въздействието е като цяло незначително положително, дълготрайно, с обхват – територията на общината.*

2. Атмосферен въздух

2.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

Целите, принципите и задачите, които са идентифицирани с ОУП са съобразени с текущото състояние по отношение на качеството на атмосферния въздух, както и с метеорологичните условия в общината. Съобразена е Програмата за намаляване на нивата на замърсяване и достигане на установените норми за вредни вещества в атмосферния въздух с период на действие 2015-2018 г. Целите и задачите на ОУП, свързани със създаването на добри условия за обитаване и труд на населението, с прилагането на устройствени принципи за по-нататъшно изграждане и техническо съоръжаване на жизнената среда в населените места и останалите обитавани територии в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти; с определяне на изискванията при използването, опазването и застрояването на терените в различните устройствени зони, с екологичното съвместяване на териториите, планиране при съобразяване на изискванията за устойчивост, ще доведат непряко до ограничаване на емисиите на вредни вещества в атмосферата, съответно – до подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на населените места и общината като цяло.

2.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

С ОУП се създават условия за изпълнение на конкретни мерки от Програмата за намаляване на нивата на замърсяване и достигане на установените норми за вредни вещества в атмосферния въздух с период на действие 2015-2018 г. (анализът е направен към т. V по-горе).

Устройствените предвиждания на ОУП имат пряко и непряко положително въздействие върху качеството на атмосферния въздух в общината.

Преките въздействия произтичат от устройствените следните предвиждания и мерки, включени в ОУП:

- С ОУП се въвежда изрично изискване за последващи ПУП гъстотата и разположението на новото застрояване да осигуряват достатъчни свободни пространства за проветряване, разсейване на вредните вещества в атмосферния въздух;
- Предвижда се и газификация в града – води до намаляване на емисиите, съответно концентрациите на прах в атмосферния въздух;
- Извеждане на транзитния автомобилен трафик извън населените места чрез обходно трасе на републикански път – води до ограничаване на емисиите на

вредни вещества от автотранспорта;

- Рехабилитация и реконструкция на трасета от общинската пътна мрежа – води до ограничаване на прахоотделянето при движение на автомобилите и до подобряване на трафика, което ще има принос за намаляване на емисиите от ДВГ;
- Насърчаване на пешеходния и велосипедния транспорт.

Непреките положителни въздействия произтичат от устройствените предвиждания за:

- Развитие и поддържане на зелената система на общината, в т.ч. изолационно озеленяване между промишлените обекти и жилищните зони;
- Запазване на горите;
- Въвеждане на ограничения за урбанизиране на земеделски земи;
- Увеличаване на териториите за отдих, като се насърчават устойчивите видове туризъм;

От баланса на територията се вижда, че от новопредвидените устройствени зони, с потенциал за емисии на вредни вещества са единствено зоните с допустими производствени дейности (Пп, Пч и Смф) – увеличението им спрямо съществуващото състояние е незначително – от 364,41 ха на 395,09 ха за Пп и Пч и от 0 на 90,57 ха за Смф – заемат се основно свободни територии, прилежащи на Западната и Източна промишлена зона, които пространствено се обединяват, както и бивши стопански дворове в границите на селата. Зони Пп и Пч са определени за съществуващите промишлени зони, както и за териториите с производствено и/или складово предназначение и за бившите стопански дворове в границите на селата. В зони Смф (територията на бившето военно поделение (за което се водят преговори за придобиване на собствеността от общината); на изхода на града в източна посока на пътя за Русе; територия южно от стадион „Академик“, неголяма територия, югозападно от болницата (в строителните граници на Свищов) и територията, свързваща източната и западна промишлени зони; в местността „Погребите“ и територия, разположена на пътя за Бяла, южно от с.Овча могила (извън границите на населените места) се допускат единствено незамърсяващи производства.

Във връзка с изложеното, не се очакват отрицателни, в т.ч. кумулативни въздействия върху атмосферния въздух от предвижданията на ОУП.

Следва да се отбележи, че съществуващия проблем по отношение на замърсители сероводород и серовъглерод в гр. Свищов, не е възможно да бъде разрешен с устройствени предвиждания на ОУП (принос за разрешаване на проблема има изискването за осигуряване на пространства за проветряване при ново застрояване, но тази мярка няма отношение към емисиите на двете вредни вещества), а се решава на ниво – предприятие, източник на емисии. За разрешаване на проблема са предвидени и следва да бъдат изпълнение определените конкретни мерки в *Програмата за намаляване на нивата на замърсяване и достигане на установените норми за вредни вещества в атмосферния въздух с период на действие 2015-2018 г.*

Изводи: *Не се очакват отрицателни, в т.ч. кумулативни отрицателни въздействия по отношение на качеството на атмосферния въздух. Въздействието е положително, дълготрайно, с обхват – територията на общината и основно населените места в нея. Очаква се кумулативен положителен ефект от прилагане на описаните мерки.*

3. Води

2.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

Целите и задачите на ОУП не са пряко насочени към управление на водите, нито към въздействие върху тях, но при изработване на плана са ползвани и като информационна база и са съобразени Плана за управление на речните басейни в Дунавски район за периода 2016-2021 г. и Плана за управление на риска от наводнения в дунавски район за периода 2016-2021 г.

Не се очаква отрицателно въздействие на ниво главна цел, специфична цел и задачи на ОУП.

2.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

Повърхностни води

При разработването на плана са възприети следните устройствени условия по отношение на повърхностните води:

Опазване и правилно използване на водните течения и другите водни площи, предвид екологичното, стопанското и рекреационното им значение, както и като ценни елементи на ландшафта;

С правилата за прилагане на плана се изискват от последващите подробни устройствени планове за територии, включващи и/или прилежащи на водни течения и площи, осигуряване на превенция срещу вредното въздействие на водите, достъп до бреговете им за мониторинг и поддържане на водния обект и други, свързани с управлението на водите съгласно ЗВ.

В това отношение ОУП ще има екологичен принос, свързан с опазване чистотата на водата в реките и деретата.

Подземни води

Строителните дейности на територията на община Свищов, както и земеделската дейност, животновъдството, остарялата и амортизирана до голяма степен водопроводна и канализационна мрежа и т. н., са оказали негативно въздействие върху химичния състав на плитко залягащите порови води. Поради това, химичното състояние на част от тях е „лошо“.

При бъдещата строителна дейност по реализация на предвижданията на ОУП е потенциално възможно въздействие, аналогично на реализираното върху подземните води в следствие на:

- инфилтриране на замърсени отпадъчни води от съществуващи изгребни и попивни ями, нерегламентирани сметища и замърсяването с битови и други отпадъци. То ще бъде отрицателно, пряко, временно и обратимо с ограничен териториален обхват в обсега на населените места и на изкопите и насипите за ново строителство;
- отнемане на разполагаеми ресурси от подземни водни тела при експлоатацията на съществуващите водовземни съоръжения и системи. Това въздействие ще бъде отрицателно, пряко, дълготрайно и обратимо при евентуално прекъсване на водовземането. По обхват се ограничава в обсега на създаваната зона на влияние от водовземните съоръжения;
- намаляване на инфилтрацията на замърсени води вследствие на евентуално изграждане и рехабилитация на канализационни и водопроводни мрежи и локални пречиствателни станции за отпадъчни води, регламентирано съхраняване и обезвреждане на битови и други отпадъци. Това въздействие ще бъде положително, пряко, постоянно и необратимо, с териториален

обхват в обсега на селищата в общината.

Водоснабдяване

Характерно е водоснабдяването на община Свищов от водоизточници, предимно на подземни води. Капацитетът на изградените местни водоизточници на питейна вода е достатъчен за задоволяване потребностите от питейна вода на местното население. Проблемите на водоснабдяването на територията на общината са свързани с наличие на етернитовите водопроводи, допускащи миграция на замърсяващи вещества и големи загуби на вода. Планът предвижда реконструкция на водопроводната мрежа, с по-качествени и дълготрайни тръби и увеличаване свързаността на населението с канализационните системи и ПОСВ. Предвиждат се реконструкции на:

- всички ниско напорни водопроводи от тръбните кладенци до черпателния водоем,
- тръбните системи на напорните водоеми и арматурите по тях;
- санитарно-охранителните зони;
- разпределителните мрежи.

Предвидена за изграждане е пречиствателна станция за питейни води с цел отстраняване на манган.

Следователно, с реализацията на предвижданията на плана за намаляване загубите на вода, реконструкцията и доизграждането на водоснабдителната мрежа ще се постигнат намаляване загубите на вода, подобряване на водоснабдяването на всички обекти и на качествата на подаваните питейни води. Мероприятията ще доведат до подобряване качеството на околната среда и жизнения стандарт. Въздействията ще са положителни, значими, постоянни, дълготрайни.

Канализация

Липсата на локални пречиствателни станции в малките населени места на територията на община Свищов, животновъдните ферми, както и в повечето от промишлените предприятия в гр. Свищов, е основен екологичен проблем. Предвижданията за доизграждане на канализационна мрежа е основен елемент от плана. Развитието и доизграждане на селищните канализационни системи и пречистване на отпадъчните води включва:

- доизграждане и подновяване на канализационната мрежа на гр. Свищов;
- изграждане на разделна канализация за атмосферни и отпадъчни води в малките населени места и урбанизираните територии извън тях и в по-далечна перспектива изграждане на локални пречиствателни станции.

Следователно, реализацията на предвижданията на плана ще доведе до подобряване санитарното състояние на населените места. С изграждането на канализация на населените места ще се подобрят санитарно-хигиенните условия, качеството на водите и ще се намали миграцията на замърсяващи вещества от септични и изгребни ями и други неорганизирани и неконтролирани източници на замърсяване.Въздействията върху околната среда от предвижданията на плана ще са положителни, значими, постоянни, дълготрайни и необратими. Целесъобразно е в правилника за управление на ОУП да се включи задължение за предварително изграждане на инфраструктурата за водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води за бъдещи туристически локации.

Защита от вредното въздействие на водите

За осигуряване на превенция срещу вредното въздействие на водите, ОУП предвижда технически мерки, като изграждане на прагове, брегоукрепване, корекции на речни корита, възстановяване на речни дъна и др. С Правилата за прилагане на ОУП се

въвеждат изисквания към последващите подробни устройствени планове и правилата за прилагането им:

- да включват съответни регулации на речните корита и отреждания за изпълнение на необходимите защитни съоръжения за защита на урбанизираните територии;
- да осигуряват безпрепятствен достъп до речните корита за контрол и почистване;
- да не допускат дейности, нарушаващи естественото състояние и проводимостта на речните легла, освен такива, осигуряващи защита от вредното въздействие на водите;
- да не предвиждат застрояване на жилищни и вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките и в сервитута на хидротехническите съоръжения, както в урбанизираните територии, така и при промяна на предназначението на поземлени имоти извън тях;
- при издаване на разрешения (концесии) за добив на инертни материали от речните корита, при определяне мястото и обхвата да се държи сметка за рисковете от разширяване на заливните зони, респ. наводнения, както и за възможно компрометиране на съществуващи съоръжения (мостове, диги и пр.).

Ясно разписаните правила, ограничения и забрани ще окажат положително въздействие върху засегнатите територии, материални ценности и качество на живот.

Изводи: *Не се очакват отрицателни, в т.ч. кумулативни въздействия по отношение на водите. Въздействието е значително положително, пряко, постоянно.*

4. Земни недра

4.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

Не се очаква въздействие върху състоянието на земните недра на ниво главна цел, специфични цели и задачи на ОУП. При изработване на ОУП е отчетено състоянието на територията на общината по отношение на риска и податливостта на свлачища.

4.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

Не се очаква въздействие върху състоянието на земните недра от предвидените устройствени зони. Основание за това е отсъствието на значими проекти, включително инфраструктурни, чрез които да се реализира такова въздействие.

Свлачищата представляват сериозен геоекологичен проблем за общината. ОУП и устройствените предвиждания съобразяват установените свлачища и състоянието им. За намаляване и предотвратяване на свлачищния риск с цел безопасно устройство и ползване на засегнати от свлачища територии в ОУП е описана необходимостта от мерки и свързаните с тях действия, както следва:

- поддръжка, контрол и изграждане на нови отводнителни съоръжения, понижаващи нивото на подпочвените води;
- изграждане на канализационни мрежи в по-големите населени места и на водоплътни изгребни ями за малките;
- надеждно отвеждане на повърхностните дъждовни води;
- осигуряване на нормален отток на реките и деретата в общината чрез регулярно почистване и корекции на коритата им;
- изграждане на подпорни стени от камък или бетон по трасетата на засегнатите общински пътища.

Задължително се изискват: актуално становище за състоянието на свлачищния район, в който попада имотът; доклад за инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания и изследвания за изясняване необходимостта от геозащитни мерки и дейности, приет с протокол от експертен съвет на компетентния орган, одобряващ подробния устройствен план (ПУП); ПУП, изработен при спазване на чл. 103, ал. 6 от ЗУТ в по-широк обхват (квартал, масиви, местност, зона), а не за единични имоти, придружен с обща укрепителна схема на района с предвиждане за етапно изпълнение.

Строителството на сгради и съоръжения в имоти, попадащи в свлачищни райони, за които е необходимо извършване на геозащитни мерки и дейности се осъществява при спазване на следните условия: изпълнение на геозащитните мерки; въвеждане в експлоатация на съоръженията, осигуряващи устойчивостта на имота и нормалната експлоатация на предвиденото застрояване; отчитане на положителен ефект от изградените противосвлачищни съоръжения от компетентния орган и др.

Изводи: *ОУП не оказва отрицателно въздействие върху земните недра, а идентифицира мерки и действия за намаляване и предотвратяване на риска от свлачища и безопасно устройство и ползване на териториите, засегнати от свлачища.*

5. Почви и земеползване

5.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

Главната цел, специфичните цели и задачите на ОУП са определени и при отчитане на състоянието на почвите на територията на общината и при съобразяване и интегриране в ОУП на *Програмата за опазване, устойчиво използване и възстановяване на почвите в община Свищов“ (2015-2020 г.)* и свързаните с нея цели и мерки, предмет на устройствено планиране. Не се очаква отрицателно въздействие върху почвите на това ниво на планиране – тъй като ОУП интегрира в целите си принципа за устойчивост, се очаква положително въздействие и по отношение на почвите.

По отношение на земеползването, ОУП, предвид че се изработва за установяване на планова основа за земеползването, включва цели, гарантиращи устойчиво земеползване на територията на общината, включително преодоляване на диспропорциите между частната и общинска територия, защитаване и гарантиране на частната собственост, при даване възможност за реализиране на обществено значими мерки, точно определяне на функционалните зони и режими спрямо строителните регулационни граници в селищата, екологично съвместяване на урбанизираните с останалите територии и т.н. Въздействието ще е положително, дълготрайно, за територията на цялата община.

5.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

По отношение на **земите и почвите** ОУП въвежда режим на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от Закона за устройство на територията, с който се запазва фактическото им ползване на:

- земеделски земи от I-ва до V-та бонитетна категория, земи с трайни насаждения, земи с изградени системи за изкуствено напояване, земите за зеленчукопроизводство, ливадите, пасищата и мерите, както и на земеделските земи, попадащи в защитени зони по ЗБР;
- на защитните и специалните гори по чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за горите.

Предвижда се рекултивация на нарушени земи и възстановяването им като земеделски или горски територии, освен в случаите, когато е определена друга бъдеща

функция. Планът включва и мерки за превенция от предвидими бедствия, застрашаващи земите и почвите.

ОУП е съобразен с приетата *Програма за опазване, устойчиво използване и възстановяване на почвите в община Свищов (2015-2020 г.)* и свързаните с нея цели и мерки, предмет на устройственото планиране:

- Усвояване на ерозираните и пустеещи земи за отглеждане на алтернативни култури;
- Рехабилитация на изградени напоителни системи на територията на Общината;
- Насърчаване получаването на компости (фамилно/домашно компостиране и компостиране на биологичните отпадъци в Общината);
- Изискване и контрол на животновъдните ферми за изграждане на торохранилища, отговарящи на изискванията за опазване на околната среда и запазване качествата на отпадъчните субстрати като органичен тор;
- Насърчаване на инвестициите в устойчиви практики, вкл. култивирането на лечебни растения и алтернативни култури, на слабопродуктивни общински земи;
- Изграждане на локални съоръжения за компостиране на отпадъците от растителен и животински произход и ползване на компоста за подобряване плодородието на почвите;
- Реализиране на дейности за предотвратяване на вредното въздействие на водите върху териториите (укрепване на стени на микроязовири - общинска собственост, корекция и почистване на речни корита и дерета).

От баланса на териториите се вижда, че най-значително е увеличението на териториите с многофункционално предназначение – към настоящия момент няма такива отредени територии в общината, а по предвиждане на ОУП тези територии са 90,57 ха. Втори по увеличение са площите за озеленяване, паркове и градини. Незначително е увеличението на производствените терени – става за сметка на вече урбанизирани територии. Не се засяга процента на горски територии, а засягането, т.е. намаляването на земеделските земи е незначително – предимно за сметка на необработваеми и друг вид земеделски земи (съгласно баланса на територията).

Възможни са краткотрайни, локални, незначителни отрицателни въздействия по време на дейностите, свързани с рехабилитация на пътната инфраструктура и изграждане на съответни обекти в устройствените зони, но те ще бъдат незначителни и възстановими.

Изводи: *Въздействието върху почвите и земеползването като цяло се оценява като пряко и непряко положително и дългосрочно без негативен кумулативен ефект. По време на изпълнение на строителни дейности по обекти в съответните устройствени зони се очаква незначително отрицателно въздействие, с краткотраен и локален обхват. Решения за опазване на почвите в тези случаи се търси на ниво ПУП и конкретен проект.*

6. Ландшафт

6.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

Главната цел, Стратегическите цели и задачите на ОУП имат пряко положително въздействие по отношение на ландшафта, тъй като чрез тях ще се постигне устойчивост на развитието на териториалното устройство. Самата главна цел на ОУП е създаване на оптимална пространствена и функционална структура на интегрирано и координирано развитие, изграждане и комплексно устройство на общината в хармонично единство на

урбанизираните структури със съществуващите природни и антропогенни елементи, специфичните социално-икономически условия и при отчитане на регионалните характеристики. Това има отношение към опазването на ландшафтните доминанти от прилагането на ОУП, чрез създаването на условия за прекратяване на промяната на земи на парче и неконтролираната урбанизация. Това ще доведе до пряко положително и дълготрайно въздействие върху ландшафта на цялата община. Не се очакват отрицателни въздействия.

6.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

Най-широко разпространение на територията на общината имат агроландшафтите, които се характеризират с прекъснатост на биологичния кръговрат на веществата и задължително допълнително енергетично субсидиране (чрез торене, напояване, обработка на почвите и пр.). Много често агроландшафтите представляват площи, периодично емитиращи замърсители на околната среда като нитрати, хербициди и пр.

Селищните територии и съществуващите пътища са с най-висока степен на антропогенна трансформация. Те заедно с агробиоценозите обуславят различните степени на хеморобност на съответните участъци от локалните ландшафти.

Структурата на ландшафтите е тясно свързана с неговата динамика (повтарящи се, обратими, предимно ритмични промени, които не водят до изменение на ландшафта, т.е. извършват се в рамките на неговата съвременна структура. Функционирането на ландшафтите е подчинено на съвкупността на физико-химични, химични и биологични процеси.

Причините за трансформацията на ландшафтите могат да бъдат не само външни (общи изменения на макроклимата, тектонски движения и др.), но и вътрешни. Ландшафтите непрекъснато еволюират и при устойчиви условия поради непрекъсващите взаимодействия на компонентите (т.е. при функционирането на ландшафта), т.е. ландшафтите се саморазвиват.

Всички дейности свързани със строителството и експлоатацията на определена инфраструктура и обекти имат комбинирано, комплексно, кумулативно въздействие върху локалния ландшафт.

В различните направления ландшафта се възприема като характерна визуална характеристика на дадена територия. Визуалните нарушения и зрителното въздействие донякъде е индивидуално и относително.

При ландшафтните комплекси, формирани и функциониращи на територията на община Свищов, значителни въздействия от страна на предложените устройствени зони не се очакват. Също така с предложените за незначително увеличаване територии на антропогенните ландшафти не се създават обстоятелства застрашаващи компонентите на околната среда и здравето на населението в близост до тези ландшафтни комплекси.

Проблемите, които възникват от взаимодействието между урбанизираната и техническата инфраструктура, като функционална система и ландшафта, като териториална система в зависимост от техния произход и характер, могат да бъдат следните:

- *икономически* – като резултат от взаимодействието на техническата инфраструктура и икономическото развитие на общината. Необходимо е максимално опазване на природните дадености и влагане на средства за възстановяване на нарушения в ландшафта – ОУП идентифицира необходимостта от предприемане на мерки за борба с ерозията, възстановяване на почвеното плодородие, пречистване на водите; опазване на крайречните земи и растителност; запазване на ландшафтните доминанти - главни условия за устойчиво, самоподдържащо се развитие; конфликти в развитието на икономическите, функционалните и териториални системи;

- *социални* – ОУП съобразява необходимостта от хармонично изграждане на ландшафта при задоволяване на потребностите на обществото и на отделната личност; запазване на оптимално съотношение между урбанизираните и природни пространства, обезпечаващо условията за възпроизводство на ландшафтните системи; опазване на природните ценности, защитените зони и територии и уникални ландшафти в системата на културните ландшафти; разкритие на историческия ландшафт, като елемент на културното наследство; опазване здравето на хората; осигуряване на оптимални условия за отдих, спорт; възпитание на култура, вкус, респект и етика в отношението към природата;

- *функционални* – ОУП съобразява степента на пригодност на ландшафта за поемане на разнообразните човешки дейности, функционалната структура на територията и съвместимостта на водещата функция със съпътстващите – осигурява се пълноценно устройство на ландшафта и опазване на екосистемите в териториите на системите труд, обитаване, отдих, комуникации и техническа инфраструктура;

- *пространствени* – ОУП съобразява емоционалната и поддържа устойчива връзка между човека и въздействието на околните пространства, подчинени на особеностите на природни и антропогенни компоненти на средата.

- *административно-правни* – ОУП ще доведе до провеждане на политика по-отношение на опазване на околната среда от държавата и различните държавни институции от една страна и разгръщането на частната инициатива, стремежът за извличане на печалба от възстановените права върху определените територии, които водят до определяне на конкретни стратегии за развитие и промяна на функциите на територията, когато трябва да се защитават обществени интереси.

- *технически* – ОУП предвижда изграждането на обектите в определените зони в съответствие с основните природни компоненти от които зависи функционирането им.

- *екологични* – ОУП осигурява взаимовръзка между функционалните системи за по-добър контрол върху околната среда; очертаване на границите на запазване на екологичното равновесие и отражението в съседните модулни единици; запазване на биоразнообразието и местообитанията;

- *естетически* – ОУП ще способства за изграждане на ясна, хармонична и многопластова пространствена структура на ландшафта; определяне на оптимално въздействие на природните и антропогенните компоненти за постигане на хармония, порядък, контраст и единство в ландшафта; обвързване на изградената среда и нейните компоненти с новите зони и конкретния ландшафт за максимално запазване на неговия характер, структура, мащаб и естетическа хармония. Визуално въздействие от промяната на вида на територията може да бъде смекчено само с планово устройство на територията и екологосъобразно функциониране на отделните зони. Съхраняване на природните дадености ще доведе до хармонично включване на новите зони към вече съществуващите такива.

Общият устройствен план с устройствените си предвиждания, правила и нормативи осигурява в максимална степен едновременно социализацията и опазването на всички ценни природни и антропогенни дадености – горски и агро ландшафти, природозащитени обекти и културно-историческо наследство.

За да се постигне балансирано териториално развитие на община Свищов, трябва да се инвестира за подобряване на инфраструктурата и развитие на обслужващите функции и услуги в селищата, в разнообразяване на икономическите дейности, съживяване, създаване на работни места и задържане на младите хора.

Запазва се специфичния облик на Общината с най- голям дял на земеделските земи, не се засягат горските ландшафти, гарантира се опазването на защитените зони и територии.

Предвиденото урбанизиране на територии е за сметка най-вече на необработваеми земеделски земи без полезна функция за общината към момента. Предвидено е развитие и разрастване на зелената система, създаване на територии за отдих и рекреация, включително и необходимите обекти и съоръжения към тях – пречиствателни съоръжения, депо за укологосъобразно временно съхранение на строителните отпадъци, рекултивация на нарушени терени и премахване на нерегламентираните сметища. Териториите с допустими производствени дейности се определят за терени със съществуващо ползване за производства или върху вече урбанизирани територии. Всичко това е заложено с устройствени показатели за съответната зона, което води до промяна в локалните ландшафти, без промяна в основния тип ландшафт.

С предложения проект на ОУП, ценните ландшафтните структури на общината не се застрашават от разрушаване.

Изводи: *Регулираното териториално развитие ще ограничи безразборното усвояване на земеделски земи, унищожаването на горски територии и навлизането в защитени такива. Предложените режими за системи за обитаване, културно наследство, зелена система, спорт и отдих ще окажат положително въздействие върху съхраняване и подобряване на ландшафта.*

Въздействието ще бъде положително, пряко, дълготрайно. Не се очаква отрицателен кумулативен ефект, тъй като значително отрицателно въздействие не се прогнозира и при останалите компоненти и фактори на средата, както отделно, така и при комбинирано действие.

7. Биологично разнообразие

7.1. Растителност

7.1.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

По отношение на растителността главната цел, сцепифични цели и задачи, които трябва да се изпълнят за нейното постигане, сами по себе си не могат да окажат отрицателно въздействие, напротив – постигането на устойчиво териториално развитие на общината ще има положително отражение върху растителността.

7.1.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

Новопредложените за усвояване от ОУП територии, според начина на трайно ползване, заемат необработваеми, но и обработваеми земи - ниви, лозя, други трайни насаждения. Известен дял в новопредложени за усвояване от ОУП територии заемат полуестествени тревисти места – пасища, като в повечето случаи това са малки по плош, рудерализирани тревисти места около регулационните граници на населените места. В новопредложени за усвояване от ОУП територии липсва горска растителност.

Въздействието от плана върху подобна растителност ще е **незначително**, предвид широкото ѝ разпространение както на територията на общината, така и на страната. Не се засягат консервационно значими растителни съобщества.

7.2. Животински свят

7.2.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

По отношение на животинския свят главната цел, сцепифични цели и задачи, които трябва да се изпълнят за нейното постигане, сами по себе си не могат да окажат отрицателно въздействие, напротив – постигането на устойчиво териториално развитие на общината ще има положително отражение върху животинския свят.

7.2.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

Определящо значение за животинския свят има растителността. Факта, че новопредложените за усвояване от ОУП имоти са предимно обработваеми земи, определя сравнително бедния видов състав на тези територии, състоящ се от широкоразпространени и/или синантропни видове. По-голямо е разнообразието в пасищата и храстите, особено такива с еденични или групи дървета, но отново тук се срещат широкоразпространени и/или синантропни видове.

С отнемането на малки площи от местообитанията на тези видове, ОУП ще окаже **незначително въздействие** върху популациите им в района на общината и на страната изобщо.

Изводи: *Въздействието върху растителността и животинския свят е незначително, предвид малките засегнати площи от съответните типове растителност и местообитания на видове.*

8. Защитени зони и защитени територии

8.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

По отношение на защитените зони и територии главната цел, сцепифични цели и задачи, които трябва да се изпълнят за нейното постигане, сами по себе си не могат да окажат отрицателно въздействие, напротив – постигането на устойчиво териториално развитие на общината ще има положително отражение върху защитените зони и територии.

8.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

В границите на защитените зони ОУП касае единствено съществуващи стопански обекти и други застроени, антропогенни места, които на практика не се променят. Не се очаква въздействие върху защитените зони и предмета и целите на тяхното опазване (към доклада за екологична оценка е изготвено самостоятелно приложение – Доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) върху защитените зони на ОУП на община Свищов).

С писмо на РИОСВ-Велико Търново с изх.№ 2652/13.02.2018 г. е дадена положителна оценка на ДОСВ, като са изложени и мотивите за нея.

Не се засягат защитени територии.

9.Културно-историческо наследство

9.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

По отношение културно-историческото наследство осъществяването на стратегическата цел на ОУП на община Свищов ще създаде условия за ефективно опазване, атрактивно представяне и успешно социализиране на културните ценности. ОУП поставя приоритет за създаване условия за прилагане на режимите за опазване на обектите на недвижимото културно наследство при управлението на устройствените

процеси и пълноценната им реализация като елементи на средата и като ресурс на туризма. Изготвеният ОУП на община Свищов ще даде значително повече възможности на местната администрация да решава въпроси, свързани с опазването и социализацията на недвижими културни ценности.

9.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

Обектите на недвижимото културно наследство са предмет на Общия устройствен план на община Свищов в пълния им обхват, като планът не включва устройствени предвиждания, застрашаващи тяхната цялост и физическо опазване. Планът създава устройствени условия за опазване на недвижимите културни ценности и тяхната среда и за реализация на социално-икономическия им потенциал като ресурс на туризма и достояние на населението.

ОУП включва отделен раздел с предвиждания и мерки за културното наследство.

По отношение на **градското недвижимо културно наследство** ОУП предвижда:

- Съхраняване и съвременно интерпретиране на традиционните характеристики на градоустройствени структури, респ. на историческия градски пейзаж.
- Опазване на единичните НКЦ и тяхната непосредствена среда в съответствие с изискванията и процедурите по ЗКН.

Планът създава условия за ограничаване на презастрояването и запазване на традиционните градоустройствена структура и обемно-пространствени характеристики на група квартали, в зоната ограничена от ул.“Алеко Константинов“(от юг), ул.“Хр.Смирненски“ (от изток), ул.“Д.Шишманов“ (от запад) и ул.“Княз Черкаски“ (от север), се определя жилищна устройствена зона за застрояване с малка височина - разновидност Жм1.

Разновидността жилищни устройствени зони за застрояване с малка височина (Жм1) е с ограничение на височината на сградите до 7 м (2 етажа). Допуска се със следващия цялостен подробен план на територията, височината да се повищи до 9 м (3 етажа), съобразно характера на запазващото се застрояване. С ПУП да се предвиди свободно застрояване и по изключение – свързано застрояване в до два съседни урегулирани имота. На основание разпоредбите на Наредба № 8 от 2001 г. на МРРБ за обема и съдържанието на устрийствените планове (чл.52 и Приложения № 1 и 3 към чл.68 от наредбата), новопредвиденото застрояване се определя за всеки урегулиран поземлен имот със задължителни линии на застрояване и задължителна височина (етажност) в границите на посочените по-долу нормативи. В заданието по чл.125 от ЗУТ за изработване на ПУП, на основание чл.52, ал.4 от горецитираната наредба, трябва да се изисква окончателният план за регулация и застрояване да бъде придружаван от силуети, фотомонтажи и други проучвания и визуализации за нуждите на бъдещото устройство и застрояване. В Правилата за прилагане на ПУП да се включи правило, инвестиционните проекти да предвиждат скатни покриви с наклони и конфигурация, близки до тези на обектите – НКЦ. Горните изисквания не се прилагат в случаите, когато компетентния орган по Закона за културното наследство е дал други предписания. Във всички случаи , при изработването на устройствени планове или инвестиционни проекти, да се съблюдават режимите за опазване на НКЦ, определени съгласно изискванията на ЗКН.

Дадени са и препоръки от екипа, разработващ плана:

1.Община Свищов да инициира пред компетентния държавен орган актуализация на списъците на НКЦ в града, както и изпълнение на дейностите по §12, ал.2 от ЗКН. Наред с актуализацията да бъдат определени режими за опазване на единичните НКЦ по чл.79 от ЗКН.

2.При извършването на актуализацията на списъците да се отстранят дублиранията на НКЦ

Данните за вида и броя на **НКЦ в границите на останалите населени места**, представени в предходните точки, дават основание за извода, че те сами по себе си нямат значението на урбанистични фактори, влияещи съществено върху съвременния устройствен процес. При последващото устройствено планиране и/или проектиране на инвестиционно-строителни мероприятия, обект на опазване ще бъдат защитените територии за опазване на недвижимото културно наследство, формирани от единични културни ценности и техните охранителни зони, съгласно чл. 79 от ЗКН.

За всички населени места извън Свищов, са предвидени устройствени зони с режим за малкоетажно застрояване. Това е условие за запазване традиционните характеристики на селищния ландшафт.

Всички устройствени планове и инвестиционни проекти, засягащи поземлени имоти с недвижими културни ценности и охранителните им зони подлежат на съгласуване от компетентния орган по чл. 84 от ЗКН.

Препоръчва се община Свищов да инициира пред компетентния държавен орган актуализация на списъците на НКЦ по отношение селата в общината, както и изпълнение на дейностите по § 12, ал. 2 от ЗКН и определяне на режими за опазване на единичните НКЦ по чл. 79 от закона.

Планът създава условия за подходяща социализация на най-изявените обекти на **археологическото наследство** (проучени или в процес на проучване) – особено Римския военен лагер и ранновизантийски град Нове, както и средновековната крепост на Свищов (Калето/Чуката). В плана са нанесени археологическите паметници, в съответствие с подадените данни от Националния археологически институт с музей при БАН и след уточняване археолог в Исторически музей Свищов.

За всички археологически обекти в ОУПО са обособени самостоятелни терени с устройствен режим за недвижими културни ценности - Т5. Тези терени са предназначени за дейности, насочени към опазването и социализацията на недвижимите културни ценности и се устройват в съответствие с режимите за опазване, респ. документите и процедурите, регламентирани в раздел V „Териториалноустройствена защита" от Закона за културното наследство.

Обектите на археологическото наследство подлежат на опазване в съответствие с определените им режими по чл. 79 от ЗКН. В проекта за ОУП е нанесена получената информация от Националния археологически институт с музей при БАН за всеки конкретен режим на обектите.

За осигуряване опазването на археологическите обекти, е необходимо Община Свищов да инициира пред Министерство на културата следните действия:

- Неотложно провеждане на теренно обхождане, извършване на оценка на състоянието, определяне на точните граници на обектите, поставени в проекционна координатна система. Същите да бъдат отразени в специализирана карта в цифров вид, с оглед включване в ГИС системата на ОУПО Свищов.
- По отношение ценностите, обявени за паметници на културата в условията на ЗПКМ и в съответствие с реда на чл. 159, ал. 2 от ЗКН, да се организира междуведомствена комисия със задача окончателна класификация и категоризация на ценностите и определяне на конкретни режими за опазване.
- По отношение новоразкритите ценности и декларираните ценности, да се извършат съответно процедурите по чл. чл. 58 до 62 от ЗКН.
- До извършване на специалните проучвания и процедури, описани по-горе,

археологическите ценности в населените места подлежат на опазване в обхват, определен в съответствие с разпоредбата на чл. 79, ал. 4 от ЗКН. За тях са приложими чл. 160 и 161 от ЗКН.

- До определяне по законоустановения ред на индивидуални режими за опазване на археологическите НКЦ, териториалният обхват на охранителната зона е десет метра около външния контур на обекта, на основание писмо № 545/27.02.2001 на Националния институт за паметниците на културата (сега НИНКН).

До извършване на специалните проучвания и процедури, описани по-горе, за опазване на археологическите ценности се предлага прилагане на режимите по чл. 35 от Наредба № 7/2003 г. на МРРБ, както следва:

- РЕЖИМ „А" се предлага за всички селищни и надгробни могили (непроучени), земни валове, както и за други обекти с потенциал за експониране и включване в тематични туристически маршрути. В границите на територията с Режим „А" не се допускат благоустройствени, строителни, селскостопански, мелиоративни и други дейности, които биха нарушили целостта на почвения слой; допуска се използването на земята като пасище.
- РЕЖИМ „Б" се предлага за селища, останки от градежи, стари пътища. В границите на територията с Режим „Б" не се допускат изкопни работи, дълбочинна обработка на почвата, засаждане на дървета и култури с дълбока коренова система; допуска се плитка обработка на почвата (оран) до 0,25 м.
- РЕЖИМ „В" се предлага за античните и средновековни некрополи. В границите на територията с Режим „В" не се допускат изкопни работи, несвързани със селскостопанските работи; допускат се селскостопански дейности при условията на чл. 160 от ЗКН.

По отношение на **културно-историческите маршрути** в ОУП са съобразени изпълняваните на територията на общината проекти с такава насоченост, като е отчетена възможността за развитие на други културно-исторически маршрути.

По отношение на **движимото и нематериално наследство** ОУП идентифицира необходимостта от рехабилитация и подходящо обзавеждане на музейните сгради прилежащите им публични пространства. Необходимо е също изграждане на съвременна градска система от указателно-информационни елементи, които ще подпомогнат развитието на интегриран туризъм чрез опазване, популяризиране и социализиране на културното наследство. В този контекст трябва да се развива и потенциалът на нематериалното наследство, като за подпомагане на местния туристически продукт и маркетинг на дестинациите трябва да се доразвиват и обогатяват фестивалите и събитията от културния календар, които са се наложили и които допринасят за популяризиране на автентични традиции и обичаи от региона.

Необходимо е, също така, разработване и финансиране на проекти за развитие на дейността и обновяване на материалната база и сградите на читалищата по селата – основни средища на изучаването, опазването и популяризирането на нематериалното културно наследство на община Свищов.

Във връзка с опазването и социализацията на НКЦ на територията на община Свищов в ОУП се препоръчва още:

- Да се разработи *Общинска стратегия за опазване на недвижимото културно наследство*, включваща програма за извършване на редовни теренни проучвания на археологическите ценности, както и програма за изпълнение на КРР на обекти - общинска и държавна собственост. Препоръчва се в програмата за археологическите проучвания да се приоритизират онези обекти, които имат потенциал за експониране и

включване в познавателни туристически маршрути, както и като елементи на среда за отдих. На база резултатите от проучването и оценка на експозиционните качества на обектите, да се разработят и реализират проекти за КРР и експониране, в т.ч. изграждане на необходима приемна и техническа инфраструктура, съоръжения за охрана. Обектите да бъдат включени в туристическите маршрути, като за осигуряване на достъпа от автомобилните пътища до самите обекти да бъдат устроени пешеходни и велоалеи при спазване на изискванията за достъпна среда. Проектната документация, свързана със специализирана намеса в археологическите паметници или с предвидени благоустройствени работи, озеленяване, провеждане на техническа инфраструктура и др. на тяхната територия или в обхвата на охранителните им зони подлежат на съгласуване по реда на чл. 84 от ЗКН.

- Между приоритетите в бъдещите общински стратегически и програмни документи за развитие на туризма да се включи развитието на „културния туризъм". Движимото и недвижимо материално наследство, както и нематериалното наследство на община Свищов да получат адекватна валоризация като ресурс на алтернативен туризъм на общинско, регионално и по-високо ниво. В програмата да бъдат предвидени средства за организиране на комплексни и тематични културни маршрути, с необходимите за това мерки за опазване и показване на обектите на културното и природното наследство.

От всичко описано се вижда, че ОУП сам по себе си предвижда достатъчно адекватни и ефективни мерки за опазване и развитие на обектите на културното наследство на територията на общината.

От гледна точка на предвижданията на ОУП за нови устройствени зони следва да се вземе предвид възможността за разкриване на нови културни ценности при строителните дейности. В тази връзка, съобразно изискванията на чл. 161, ал. 1 от ЗКН е необходимо преди началото на строителството да се проведат предварителни археологически проучвания в засегнатите от съответния проект имоти.

Изводи: *Очаква се пряко и непряко дълготрайно и кумулативно положително въздействие по отношение на културните ценности.*

10. Отпадъци

10.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

При изготвяне на ОУП са взети предвид:

- Общинска програма за дейностите по управление на отпадъците за периода 2014-2020 г.;
- Наредба за управление на отпадъците и опазване на околната среда на територията на Община Свищов, приета с Решение № 1035/23.09.2010 г., Протокол № 64 на Общински съвет – Свищов.

Правилното и законосъобразно управление на отпадъците на територията на общината е интегрирано в Главната цел на ОУП за създаване на хармонично единство на урбанизираните територии със съществуващите природни и антропогенни елементи.

Специфичните цели и задачите на ОУП също интегрират в себе си по подразбиране необходимостта от еколого- и законосъобразно управление на отпадъците.

10.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

Устройствените предвиждания на плана, в т.ч. предвидените устройствени зони и баланса на територията ще имат положително отражение по отношение на фактор „отпадъци“, тъй като ще се създаде регламентирана планова основа за земеползването, което е пряко свързано с екологосъобразното управление на отпадъците и предотвратяване на нерегламентираното им изхвърляне. Модернизирането на съществуващата и изграждането на нова инфраструктура е определящо за социално-икономическото развитие на Свищов. Това дава възможност за осигуряване на предпоставки за ускорен растеж на местната икономика, което е от първостепенна важност за нейната ефективност. Особено важни в това отношение са инвестициите и въвеждането на система за ефективно управление на отпадъците

Текущото състояние по отношение на управление на отпадъците е представено към т. II на доклада за екологична оценка. От него става ясно, че като проблем по отношение на отпадъците е липсата на депо за строителни отпадъци, липсата на инсталации/съоръжения за компостиране на биоразградими отпадъци, наличието на нерегламентирани сметища на територията на общината. В тази връзка с ОУП се правят следните устройствени предвиждания, съгласувано с Община Свищов:

Предвидено е устройване на депо за **строителни отпадъци** в общински терен, в местността „Павлолията“, вляво от пътя Свищов – Царевец, в землището на гр.Свищов (при спазване разпоредбите на Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, 2012 год. и Наредба № 7/2004 г. на МОСВ, МРРБ, МЗГ и МЗ за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци). Дейностите на площадката могат да обхващат и рециклиране, подготовка за повторна употреба и/или подготовка за обезвреждане на строителни отпадъци, с цел намаляване количеството на депонираните строителни отпадъци и за постигане на целите по чл. 32 от Закона за управление на отпадъците.

Предвидена е **рекултивация** на депото в община Свищов, което вече не се експлоатира съгласно Заповед на директора на РИОСВ-Велико Търново, както и **премахване на нерегламентираните сметища** на територията на общината и рекултивацията им.

По отношение **биоразградимите отпадъци** в община Свищов са идентифицирани два от трите типа райони, определени в Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране (2010-2020): район тип „А" - централна градска част и квартали с жилищни блокове с население над 20 000 жители за гр. Свищов и район тип „В" - еднофамилни къщи в селата с население до 3 000 жители за останалите населени места в общината.

За район тип „А" трябва да се предвидят площадки за малки инсталации за компостиране по открит способ на зелени отпадъци от парковете и градините на гр. Свищов. За разделно събрани биоотпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, на отпадъци от аграрната и хранителната промишленост и на оборски тор, при спазване разпоредбите на цитираната Наредба № 7/2004 г. на МОСВ, МРРБ, МЗГ и МЗ, може да се предвиди обща площадка/и за изграждане на инсталация за компостиране, на която да се приемат безплатно генерираните разделно отпадъци.

Така се постигат целите на Националния стратегически план, според които количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране до 2020 год., трябва да бъдат намалени до 35% от общото тегловно количество на същите, образувани през 1995 год., както и с изискването за приемане на депа единствено на предварително третирани отпадъци, въведено с Наредба № 6 / 2013 г. на МОСВ за условията и

изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Определянето на площадките да стане на база специализирани проучвания във връзка с изработването на ПУП на съответните зони.

Район тип „В" се характеризира със съществуващи традиционни практики за домашно компостиране и други дейности за оползотворяване на биоразградимите отпадъци. Планът осигурява теренни възможности в почти всички населени места (в границите на „предимно производствените зони" (Пп), за отделяне на площадки за контролирано съхранение на оборски тор и сгурия до транспортирането им до площадката за компостиране в гр. Свищов или Регионалното депо. Определянето на площадките да стане на база специализирани проучвания във връзка с изработването на ПУП на съответната производствена зона.

Възможно е изграждане на една площадка за група населени места.

Собствениците на земеделски стопанства и животновъдни ферми осъществяват управлението на отпадъците от селскостопанската си дейност при съблюдаване нормативната уредба.

Изводи: *Очакваното въздействие е пряко и косвено положително, с обхват – границите на община Свищов, дългосрочно и кумулативно (предвид, че рекултивацията на спряното от експлоатация депо и нерегламентираните сметища ще има положително въздействие, в сравнение с настоящото по отношение на почви, въздух, ландшафт, води и др. компоненти и фактори на средата, в т.ч. населението и човешкото здраве).*

11. Вредни физични фактори

11.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

Главната цел на ОУП на община Свищов и по-конкретно оптималното пространствено развитие предполага по-голяма устойчивост на развитието на общината, което като косвен ефект предполага намаляване на шума от транспорта.

Специфичните цели, които са съотносими към фактора шум са:

- № № 2, 3, 4, 9 и 23 - развитието на различните разновидности на производствени и други територии и съпътстващите ги складови и други обслужващи дейности, е възможно да доведе до увеличаване на шумовото натоварване. Максималното шумово натоварване по границите на производствените площадки ще бъде до допустимите 70 dB(A). Въздействието върху жилищните зони ще бъде значително по-малко поради пространственото развитие на производствените зони, извън населените места. Не може да се очакват превишаване на нивата на шума над допустимото в най-близките обекти на защита.

- № 8 – постигането на оптимална териториална структура, максималното запазване на горските територии и зоните, които са обект на защита ще има косвен положителен ефект. Зелените зони имат шумозащитен ефект за околната среда.
- № 10 - възстановяване на нарушените територии и извършване на биологична рекултивация ще има косвен положителен ефект. Зелените зони имат шумозащитен ефект за околната среда;
- № 11 и № 24 - развитието на транспортната инфраструктура чрез рационализиране на междуселищната мрежа, осигуряване на трасета за «меки» форми на транспорт, извеждане на транзитното движение по нови трасета на републиканските пътища извън селищните територии, ремонт на

амортизирани пътища и пр., косвено ще доведе до облекчаване на автомобилния транспорт в населените места и намаляване на шума;

- № 14 - ограждането на зони, които са обект на защита (зони по ЗБР, територии по ЗЗТ, обекти на НКЦ) и опазването на биологичното разнообразие ще има косвен положителен ефект;
- № 20 - опазването и увеличаването на терените за озеленяване за широко обществено ползване в селищната среда и горските паркове ще доведе до намаляване на шумовите нива в тези райони. Съхранената флора и по-конкретно листната маса погасява звуковите вълни;
- № 21 – развитието на специфични терени за озеленяване около промишлените зони ще доведе до значително намаляване на шумовото въздействие върху селищната среда.

Задачите, които са съотносими към фактора шум, са:

- № 5 - оптимизирането на обществения междуселищен транспорт и неговото функциониране косвено ще доведе до облекчаване на автомобилния транспорт в населените места и намаляване на шума.
- № 7 и № 9 – развитието на елементите на зелената система и природната среда има косвен положителен ефект, чрез погасяване на звуковите вълни от листната маса на растенията.

11.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

Увеличаването и урегулирането на нови устройствени зони:

- за спорт и атракции води до локално допълнително натоварване на фоновия шум от дейностите в новоурегулираната зона;
- за рекреационни дейности, курортни и вилни зони няма да доведе до отрицателни въздействия в акустичната обстановка на общината;
- Пп (производствени зони) води до локално увеличаване на нивата на шум в района на производствените площадки. Урегулирането на нови производствени зони, води до контрола и спазването на гранични стойности на нивата на шума по границата на производствената площадка – до 70 dB(A) за ден, вечер и нощ;
- за озеленяване, паркове и градини води до увеличаване на растенията, които играят ролята на защитен буфер между източниците на шум и местата на въздействие (жилищни зони, чувствителни обществени обекти и др.);
- за техническа инфраструктура цели облекчаване на автомобилния транспорт в населените места, чрез изнасяне на интензивния трафик извън населените места, с което ще се постигне намаляване на шума в селищната среда;
- на нарушените територии за възстановяване и рекултивация няма да доведе до отрицателни въздействия в акустичната обстановка на общината. Завършването на биологичната рекултивация на нарушените терени ще има косвен положителен ефект чрез развитието на растителност, която имат шумозащитен ефект за околната среда.

Изводи: *Устройствените предвиждания в разглеждания ОУП няма да доведат до значимо увеличаване на шумовото натоварване в общината. Предвидените специфични терени за озеленяване около промишлените зони ще доведат до значително понижаване на шумовото натоварване в местата на въздействие. Биологичната рекултивация на нарушените територии, опазването на природната среда и*

увеличаването на зелените зони водят до положително въздействие за акустичната обстановка в общината.

12. Материални активи

12.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

Целите и задачите на ОУП са пряко свързани с подобряването, обновяването и изграждането на нови обекти и съоръжения на територията на общината, което по своята същност води до подобряване и обновяване на материалните активи, необходими както за развитието на общината, така и за опазване на околната среда и здравето на хората в нея.

12.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

По отношение на баланса на териториите в границите на общината въздействието ще бъде изцяло положително, предвид че се запазва напълно площта на горския фонд, предвижда се възстановяване и развитие на зелената система, възстановяване и рекултивация на нарушени терени, идентифицирани са териториите с риск от свлачища и наводнения, създаване на възможности за развитие на местната икономика чрез предвиждане на зони за производствени дейности.

Въздействието ще е положително, дългосрочно, кумулативно, вторично, пряко и непряко, тъй като резултатите от изпълнението на предвижданията на плана ще доведат до идентифициране на проблемите по отношение на материалните активи, подобряване, обновяване и изграждане на нова материална база – в т.ч. обекти и инфраструктура в границите на общината. Това от своя страна ще доведе до подобряване състоянието на околната среда, тъй като ще се ограничат източниците на емисии на вредности, ще се реализира енергийна ефективност, ще се предотврати заустването на непречистени води, ще се премахнат нерегламентираните сметища, ще се подобри акустичната обстановка и качеството на атмосферния въздух – всичко това ще окаже общ положителен ефект върху околната среда и здравето на хората в района.

Изводи: *Въздействието е изцяло положително, като то ще кумулира и общ положителен ефект по отношение на останалите компоненти и фактори на околната среда и човешкото здраве.*

13. Население и човешко здраве

13.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

В Община Свищов, както беше описано в т. II при анализа на текущото състояние на околната среда и човешкото здраве, и в т. IV при анализа на екологичните проблеми, се наблюдават неблагоприятни тенденции по отношение на здравно-хигиенните аспекти на средата, които водят до рискове за човешкото здраве. Неблагоприятна е и тенденцията за обезлюдяване на общината.

Според определението на Световната Здравна Организация: “Градовете и селата трябва да предлагат физическа и социална среда, която да отговаря на здравните потребности на техните жители чрез определяне и провеждане на национална жилищна политика; благоустрояване и рационално изграждане на различните териториални единици и развитие на комуналното стопанство; и чрез определяне на зоните за отдих и курортолечение”.

ОУП отчита всички тези фактори и като главна цел за териториалното устройство на общината за създаване на оптимална пространствена и функционална структура на интегрирано и координирано развитие, изграждане и комплексно устройство на общината

в хармонично единство на урбанизираните структури със съществуващите природни и антропогенни елементи, специфичните социално-икономически условия и при отчитане на регионалните характеристики, интегрира в себе си необходимостта от създаване на благоприятни и здравословни условия за живот на населението на територията на общината.

Специфичните цели и задачите също са насочени към подобряване на здравно-хигиенните аспекти на средата, и по-специално специфична цел 2 Осигуряване на възможност за създаване на добри условия за обитаване и труд на населението, която е пряко насочена към опазване на човешкото здраве и населението. Положително отношение и въздействие ще имат целите за равнопоставеност на собствеността, за определяне на границите и местоположението на устройствените зони и конкретизиране на допустимите и забранени дейности в тях – при конкретизиране на тези дейности един от водещите критерии е опазване на човешкото здраве – същото се отнася и за определяне на изискванията за използването, опазването и застрояването в различните устройствени зони. Целите за възстановяване на нарушените терени, осигуряване на комуникационно-транспортна инфраструктура, опазването на биологичното разнообразие и развитие на туризма, зелената система, терените за спорт и развлечения имат отношение към подобряване на хигиенните условия на средата и за създаването на благоприятни условия за отдих на населението.

Реализирането на целите и задачите ще доведе до благоприятно въздействие върху населението и човешкото здраве, чрез разрешаване на проблемите свързани с човешкото здраве и повишаване качеството на живот и съхранение на привлекателността на природната среда на общината.

13.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

Устройствените предвиждания на ОУП са съобразени с описаните към т. I.4.1 на доклада за екологична оценка устройствени изисквания, в т.ч. основните принципи и ограниченията зна устройственото и строителното усвояване на територията.

Предвижданията за **система икономика и труд** са базирани на анализ на настоящото състояние на тази система, който показва, че съществуващите терени са недостатъчни.

В тази връзка, взимайки предвид тенденцията за намаляване на населението на общината, са предложени устройствени решения за за развитие на междуселищни съсредоточия на обекти за **стопански дейности** (селскостопанската инфраструктура и/или за малки и средни незамърсяващи производствени предприятия, предимно за хранително-вкусова промишленост, и складови съоръжения), както и на обекти на отдиха и туризма. Съответно с ОУП не се резервират територии за големи производствени, в т.ч. промишлени предприятия. Новите територии за незамърсяващи производства и складови дейностти са свързани с разширение на промишлените зони на гр. Свищов, а в селата – основно в границите на бившите стопански дворове. Край опорните центрове и други села с подходящо разположение в земеделски територии с добра обслуженост с автомобилен и железопътен транспорт, освен стопанските дворове, в зони за развитие на производствено-складови дейности, логистика, инфраструктура, обслужваща селското стопанство и др., са включени и допълнителни територии (общинска, държавна и частна собственост). Увеличението на тези територии е незначително и е съобразено с обектите, подлежащи на здравна защита около тях. За съществуващите производствени терени е предвидено преструктуриране и обновяване, което ще резултира с намаляване на отрицателните въздействия в сравнение с наблюдаваните към момента. Поставя се следното общо изискване към последващите ПУП на зоните, в които са допустими производствени дейности, както и към инвестиционни проекти за производствени обекти: източниците на

производствен шум се локализират по начин, който да осигурява необходимия защитен сервитут в обхвата на производствената зона, а в Смф - на съответния УПИ. Това е положително по отношение на населението и човешкото здраве, тъй като развитието на тази система няма да доведе до значимо и осезаемо замърсяване на атмосферния въздух, генериране на отпадъци, шумово натоварване.

Предвиденият терен за депо за строителни отпадъци е общински - местност „Павлолията“ на гр. Свищов, в ляво от пътя „Свищов-Царевец“ – не се намира в близост до обекти, подлежащи на здравна защита.

Развитито на обекти на отдиха и туризма ще има положително въздействие върху населението и неговото здраве, още повече че това развитие се предлага да е по устойчив начин – при съобразяване на рекреационния капацитет и качеството на териториите за развитие на туризъм.

Развитие ще има и по отношение на търговската инфраструктура – същото не е свързано с отрицателно въздействие върху здравето на хората – предвидени са терени по направленията на основните транспортни артерии.

Предвижданията за **система обществено обслужване** също са съобразени с демографските прогнози (тенденция за намаляване на населението) – не се предвиждат нови обекти за **образователна** инфраструктура.

По отношение на **здравната** инфраструктура също се очертава необходимост от намаляване на болничните легла. Идентифицирана е нуждата от разкриване на 2 нови хосписа до 2025 г. и трети до 2035 г., с капацитет 10 места всеки – два от тях в гр. Свищов и третия в с. Очва могила – въздействието ще е положително за нуждаещите се.

По отношение на инфраструктурата за **социалното подпомагане** е съобразена потребността от социално предприатие и център за настаняване от семеен тип за възрастни – въздействието ще е положително по отношение на качеството на живот на нуждаещите се.

Предвидено е запазване на съществуващите спортни обекти и съоръжения и тяхната рехабилитация и поддръжка, както и изграждането на нови обекти на **спортната инфраструктура** – многофункционална спортна зала, ледена пързалка, плувен басейн – също се очаква положително въздействие по отношение на населението – повишаване на възможностите за спорт, което подобрява качеството на живот на населението.

По отношение на **система обитаване** предвижданията също са свързани с подобряване на условията и качеството на живот на населението – предвиждат се саниране на сградите, реновиране, подмяна с ново строителство, използване на възобновяеми енергийни източници – това ще доведе до подобряване на средата за живот, спестяване на енергия и намаляване на емисиите на вредни вещества в атмосферата, резултиращи от битовото отопление. В жилищните зони и смесената централна зона няма източници на вредности.

По отношение на **система отдих** се запазват съществуващите озеленени площи и се предвиждат нови такива – извънселищни паркове, запазват се съществуващите територии за рекреационни дейности като се разширява обхвата им, формират се няколко отделни малки вилни зони, предвидено е изграждане на пешеходни и велоалеи в извънселищните територии. Въздействието на предвижданията за тази система е изцяло положително по отношение на качеството на живот и здравето на населението.

Развитието съгласно ОУП на **зелената система** също ще има изразен положителен ефект за благоустроеността, привлекателността и качеството на живот в общината – запазват се горските територии, определени са територии за защитно и изолационно озеленяване по протежението на пътищата и за опазване на залесяванията в земеделските земи, определени са изисквания за устройството на гробищните паркове. Предвидени са реконструкция и поддържане на зелените площи.

Предвижданията за **система културно наследство** имат пряко и косвено положително влияние върху населението – опазването и развитието им ще е свързано и с развитие на културния туризъм и повишаване на привлекателността на общината.

Развитието на **техническата инфраструктура** е свързано с

- усъвършенстване и доизграждане на пътната мрежа и връзките между населените места, селищни образувания и към тези за отдих и спорт – осигуряването на достъп ще повиши благоустроеността и привлекателността на територията, което ще се отрази и на повишаване на качеството на живот;
- предвидени са обходи на общинския център, с оглед подобряване на екологичната обстановка, подобряване на транспортната обстановка и повишаване на сигурността – това предвиждане ще резултира с намаляване на емисиите на вредни вещества от автомобилния трафик, намаляване на риска от пътно транспортни произшествия и инциденти в населените места, намаляване на шума;
- запазване на ж.п. линията с оглед нейната функция на стимулатор за развитие на стопанските дейности, както и като опция за функционирането й като локален транспорт за ежедневни трудови и културно-битови пътувания в границата на общината и в съседните общини – железопътният транспорт е предпочитан по отношение на въздействие върху околната среда – не е свързан с емисии на вредни вещества и е по-безопасен;
- запазване на инфраструктурата на водния транспорт с оглед възможностите за ползването му и за нуждите на търговския и гражданския обмен – насърчаването на ползването на водния транспорт за търговски и граждански обмен също е с косвено положително влияние, тъй като е по-безвреден от автомобилния;
- развитие на „меки" форми за придвижване и като атракция – ще окаже благоприятно влияние върху населението и човешкото здраве – създава условия за движение и спорт на населението на общината;
- реконструкция на съществуващата и изграждане на нова, модерна ВиК, съоръжения за пречистване на водите в селата, ЕЛ, газоснабдителна и телекомуникационна инфраструктура, осигуряваща потребностите на населението и временно пребиваващите, незамърсяване на околната среда, пестеливо използване на ресурсите, и прилагане на предписанията за геозащита – ще се осигури питейна вода с необходимите качества и количества за населението, подходящо пречистване на водите за всички населени места, газификацията ще има косвен положителен ефект – намаляване на атмосферното замърсяване, изпълнението на мерки и предписания за геозащита ще намали риска от свлачища, съответно произтичащият от тях риск за населението.

По отношение на **благоустрояването на населените места** - за всички населени места, вкл. в гр. Свищов извън центъра, е необходимо изпълнение на благоустройствени работи за обновяване на съществуващо благоустрояване на публичните пространства - улици, площади. Като ново строителство е необходимо изграждане на трайни настилки на обслужваща улична мрежа във всички села.

По отношение на **риска от наводнения и свлачища**, които са установени са територията на общината, ОУП поставя необходимостта от изпълнение на корекции на речните легла в границите на населените места, като с приоритет са териториите с висок риск от наводнения и изпълнение на други мерки за ограничаване на риска от наводнения, съобразно Плана за управление на риска от наводнения в Дунавски район за периода 2016-

2021 г. За свлачищните терени са предвидени редица основни и допълващи мерки и действия с оглед намаляване и предотвратяване на риска от свлачища. С реализиране на тези мерки ще се ограничи риска от проявата на тези явления, съответно риска за здравето на хората.

По отношение на **риска от възникване на голяма авария с опасни вещества**, подробен анализ на съществуващите предприятия с нисък и висок рисков потенциал на територията на общината и определените безопасни разстояния е направен в т. II.1.13, а прогноза за въздействието на ОУП по отношение на тези предприятия – в т. VI.14 на доклада за екологична оценка. От тези анализи и оценки се вижда, че съществуващите предприятия с нисък и висок рисков потенциал нямат отношение към нови устройствени предвиждания. Във външните граници на безопасната зона не се предвижда урегулиране на нови територии, в които ще пребивават хора. Чувствителни устройствени зони по отношение на големи аварии, като Жм, Жс, Жг, Жк, Соо, Оз, Спа, Ок, Ос, Ов са разположени на безопасни разстояния от предприятията с рисков потенциал.

Не на последно място в ОУП е включен отделен подраздел за **устройствени мерки за ограничаване и компенсиране на отрицателното въздействие върху околната среда** – мерките са описани в т. I.4.20 на доклада за екологична оценка и се отнасят за атмосферен въздух, води, шум, отпадъци, земи и почви, защитени зони и територии, ландшафт. С реализирането им ще се постигне подобряване на качеството на живот на населението в резултат на подобряване на здравно-хигиенните характеристики на средата.

Въз основа на анализа и оценката на въздействието на ОУП върху компонентите и факторите на околната среда и човешкото здраве, **реализирането на плана няма да доведе до наднормено натоварване на средата с вредности и оказване на неблагоприятно въздействие върху населението.**

Изводи: *От здравно-хигиенна гледна точка може да се обобщи, че проектът на ОУП на община Свищов не предвижда промени, които могат да доведат до наднормено натоварване на средата с вредности и оказване на неблагоприятно въздействие върху населението. С ОУП се регламентира нова и съвременна териториална планова основа за дългосрочно устойчиво и екологосъобразно устройствено развитие, в съответствие с приетите стратегически документи за регионално развитие и със специфичните за община Свищов природни, културно-исторически, туристически и други дадености. Предвидени са необходимите мерки за гарантиране на здравословни условия за живот на територията на общината, с които се разрешават съществуващите проблеми създаващи риск за здравето на хората.*

14. Риск от големи аварии

14.1. Въздействие на ниво Главна цел, Специфични цели и Задачи на ОУП

Основната цел, специфичните цели и методическите цели/задачи на ОУП са съобразени с наличието на двете предприятия с рисков потенциал на територията на общината. ОУП не предвижда развитие на чувствителни зони във външните граници на безопасната зона около предприятията „Свилоцел“ ЕАД, гр. Свищов и „Е. Миролио“ ЕАД, гр. Свищов.

14.2. Въздействие на ниво Устройствени предвиждания

На ниво устройствени предвиждания, съществуващите предприятия с нисък и висок рисков потенциал нямат отношение към нови устройствени предвиждания. Във външните граници на безопасната зона не се предвижда урегулиране на нови територии, в които ще пребивават хора. Чувствителни устройствени зони по отношение на големи

аварии, като Жм, Жс, Жг, Жк, Соо, Оз, Спа, Ок, Ос, Ов са разположени на безопасни разстояния от предприятията с рисков потенциал.

На територията на общината, към настоящия момент, не се предвиждат нови предприятия с нисък или висок рисков потенциал за възникване на голяма авария. Въпреки това следва да се има предвид, че ако в бъдеще се предвижда изграждане на ново предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, попадащо в обхвата на Раздел I към глава седма на ЗООС, се прави оценка на въздействието, която включва: вид и количество на опасните вещества по Приложение № 3 на ЗООС, които ще бъдат налични в предприятието/съоръжението и капацитета на съоръженията за тяхното съхранение; риска от големи аварии и планираните мерки и средства за предотвратяване, контрол и ограничаване на значителните неблагоприятни последствия от големи аварии и разстоянията от предприятието/съоръжението до жилищни райони, обществени сгради и площи, зони за отдих и големи транспортни пътища и райони с природозащитно значение или значение за околната среда, защитени по силата на нормативен или административен акт, както и зоните на въздействие при възникване на голяма авария.

Изводи: *Проектът на ОУП съобразява съществуващите предприятия по раздел първи на глава седма на Закона за опазване на околната среда и гарантира безопасната зона (не предвижда развитие на чувствителни зони и обекти в нея).*

15. Трансгранично въздействие

На север община Свищов граничи с Румъния, като предвижданията на ОУП се отнасят и ще се прилагат единствено за територията на общината, без да засягат територия на други държави. ОУП не съдържа устройствени предвиждания за граничната река Дунав. От оценката в предходните подточки на т. VI на доклада за екологична оценка се вижда, че значителни отрицателни въздействия върху околната среда и здравето на хората в резултат на ОУП не се очакват – напротив – очакват се предимно положителни въздействия. Съответно – няма основание да се предполага, че изпълнението на плана ще повлияе околната среда и здравето на хората на територията на Румъния.

Изводи: *Не се очаква трансгранично въздействие върху околната среда и здравето на хората на територията на други държави в резултат на реализирането на ОУП.*

16. Обобщени изводи за въздействията

Главната цел, стратегическите цели и задачите на ОУП интегрират екологичните съображения за опазване на околната среда и човешкото здраве на територията на община Свищов. Очакваното въздействие от изпълнението на задачите и постигането на целите е кумулативно положително и ще доведе до подобряване на параметрите на средата и качеството на живот на населението.

Въздействието на ниво Устройствени предвиждания е като цяло положително както за околната среда, така и за човешкото здраве, като за определени компоненти и фактори е възможно незначително отрицателно въздействие. В тази връзка, с цел ограничаване на отрицателните последици за околната среда и здравето на хората, са препоръчани мерки към т.VII на доклада за екологична оценка.

Не се очакват отрицателни кумулативни, както и трансгранични въздействия върху околната среда и човешкото здраве в резултат на прилагането на ОУП.

VII. Мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от осъществяването на програмата върху околната среда и човешкото здраве

Въз основа на резултатите от извършените анализи и оценки на вероятните значителни въздействия върху околната среда в резултат на реализирането на ОУП на община Свищов, препоръчваме следните мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от осъществяването на плана върху околната среда и човешкото здраве.

Тъй като проектът на ОУП не предполага значителни отрицателни въздействия, нито има предвиждания които да са в конфликт с нормите и изискванията за опазване на околната среда и човешкото здраве, не са необходими мерки за отразяване в окончателния проект на ОУП.

За етапа на изпълнение на плана редица мерки за ограничаване на въздействието върху околната среда и човешкото здраве са предвидени в проекта на ОУП – разгледани са и са анализирани в предходните точки на доклада за екологична оценка.

Съобразно изложеното **предлагаме следните допълнителни към предвидените в ОУП мерки за изпълнение за етапа на прилагане на ОУП**:

Атмосферен въздух:

Мярка 1: Приоритетно реализиране на газифициране на гр. Свищов и на проекти, свързани с енергийна ефективност.

Очакван ефект: Редуциране на емисиите от твърди и течни горива, използвани в бита.

Мярка 2: Насърчаване прилагането на най-добри налични техники и добри практики в новите производствени зони и разширените стари за ограничаване емисиите на вредни вещества.

Очакван ефект: Оптимално управление на емисиите на вредни вещества в зоните с допустими производствени дейности.

Мярка 3: По време на строителни дейности при изграждане на елементи от устройствените зони да се избира подходяща транспортна техника за превоз на прахообразни маси от изкопно-насипни дейности; маршрутите, по които ще преминава транспортната техника, да се подбират така, че въздействието на емисиите от тях да се сведе до минимум; да се използва технически изправна механизация.

Очакван ефект: Намаляване на праховото натоварване в атмосферата. Опазване на човешкото здраве.

Повърхностни и подземни води:

Мярка 1: Приоритетно доизграждане и подмяна на амортизираните водопроводни системи и изграждане и доизграждане на канализационни системи и пречиствателни съоръжения за отпадни води в населените места, съгласно предвижданията на ОУП. Спазване на забраните и ограниченията в границите на СОЗ.

Очакван ефект: Подобряване и опазване качеството на повърхностните и подземните води.

Мярка 2: Проучване и изграждане на необходимата инфраструктура за подобряване на питейното водоснабдяване.

Очакван ефект: Изграждане на нови съоръжения за водовземане, осигуряващи алтернативно и/или допълнително питейно водоснабдяване в райони, в които е констатиран недостиг на вода.

Мярка 3: Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.

Очакван ефект: Забрана за торене в определени периоди от време съгл. *Програмата от мерки за огранича-ване и предотвратяване на замърсяването с нитрати* на МЗХ Изграждане или рекон-струкция на съоръже-ния за съхранение на органични торове, при спазване на изисква-нията за предотвратяване на свободно изнасяне или разпространение на тор Осигуряване на защита от замърсяване на повърхностните и подземните води в района на съоръжения за събиране на оборски тор.

Мярка 4: Намаляване на замърсяването от корабна и пристанищна дейност.

Очакван ефект: Запазване и подобря-ване състоянието на повърхностните води (р. Дунав) чрез осъще-ствяване на контрол на дейности по събиране и транспортиране на ко-рабни и битови корабни отпадъци, включително отпадъчни води.

Мярка 5: Подобряване на мониторинга на количественото състояние на подземните води.

Очакван ефект: Изграждане на нови пунктове за монито-ринг на подземни води в райони неповлияни от черпене - за оценка на средномногогодишното подхранване на подзем-ните води.

Мярка 6: Подобряване на мониторинга на химичното състояние на подземните води.

Очакван ефект: Възстановяване и /или рехабилитация на съществуващи пунктове за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

Мярка 7: Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места.

Очакван ефект: Изпълнение на проекти за закриване на общин-ските депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания, съгласно приложение 3 към Националния каталог от мерки.

Мярка 8: Изпълнение на програма за собствен мониторинг на повърхностни, подземни води и отпадъчни води в района на депа за отпадъци.

Очакван ефект: Контрол върху каче-ството на водите.

Мярка 9: Дейности за защита на речните брегове и корита от ерозия вкл. биологично укрепване.

Очакван ефект: Ограничаване на ерозията на уязвимите участъци от брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи, разсаждане на издънки и преплитане на клони, и други биологични методи.

Мярка 10: Забрана за сечи на естествена крайбрежна растителност във водосбора на притоци, вливащи се в райони със значителен потенциален риск от наводнение (РЗПРН), с изключение на случаи, когато е доказана необходимост за осигуряване на проводимост на реките.

Очакван ефект: Смекчаване на натиска от климатичните промени.

Почви и земеползване

Мярка 1: Стимулиране на земеделските производители да стопанисват земя, податлива на водна ерозия.

Очакван ефект: Подобряване качествата на земи, които са податливи на водна ерозия.

Мярка 2: Приоритетно създаване на дървесни и храстови пояси около места с интензивен трафик.

Очакван ефект: Предпазване на почвите от замърсяване, причинено от изгорелите газове. Ограничаване на риска от ветрова ерозия.

Мярка 3: Селективно отнемане, правилно съхраняване и оползотворяване на хумусния слой от почвата на предвидените за строителство терени.

Очакван ефект: Компенсиране почвеното запечатване, оползотворяване на хумусната почва.

Биологично разнообразие

Мярка 1: Да не се използват инвазивни видове при ландшафтното оформяне на устройствените зони и конкретните ИП в тях - Ailanthus altissima, Robinia pseudoacatia, Amorpha fruticosa, Fallopia japonica, Gleditsia triacanthos, Pueraria lobata и др.

Очакван ефект: Запазване характера на растителността в съседните терени, вкл. в защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

Мярка 2: Реализирането на ИП в устройствени зони Пч - Чисто производствена зона и Пп - Предимно производствена зона в имоти, разположени на по-малко от 200 м от границите на защитените зони от Натура 2000, да бъде одобрявано след оценка по предвидените в глава VI от НУРИОВОС процедури.

Очакван ефект: Елиминиране на вероятността за възможно замърсяване на природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

Ландшафт

Мярка 1: Осъществява постоянен контрол над извършваните и предвидени за извършване инвестиционни дейности в отделните зони.

Очакван ефект: Намаляване на въздействието от разширяването на антропогенния тип ландшафт;

Културно-историческо наследство

Мярка 1: Приоритетно разработване и прилагане на мерки, с които ще се постигне максимално опазване на новоурегулирания обект на КИН в землището на с. Вардим от евентуални активни свлачищни процеси на VTR28.10118.01.

Очакван ефект: Защита и опазване на обекта на КИН.

Отпадъци

Мярка 1: В случай че неопасните утайки от ПСОВ се оползотворяват за целите на земеделието, следва община Свищов да спазва изискванията, които са разписани в *Наредбата за реда и начина на оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието*.

Очакван ефект: Еколого- и законосъобразно управление на утайките.

Риск от големи аварии

Мярка 1: При бъдещи предвиждания за изграждане на ново предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, попадащо в обхвата на Раздел I към глава седма на ЗООС, се изисква изготвянето и извършването на оценка на въздействието, която включва: вид и количество на опасните вещества по Приложение № 3 на ЗООС, които ще бъдат налични в предприятието/съоръжението и капацитета на съоръженията за тяхното съхранение; риска от големи аварии и планираните мерки и средства за предотвратяване, контрол и ограничаване на значителните неблагоприятни последствия от големи аварии и разстоянията от предприятието/съоръжението до жилищни райони, обществени сгради и площи, зони за отдих и големи транспортни пътища и райони с природозащитно значение или значение за околната среда, защитени по силата на нормативен или административен акт, както и зоните на въздействие при възникване на голяма авария.

Очакван ефект: Предотвратяване на риск от големи аварии с опасни вещества.

VIII. Мотиви за избор на разгледаните алтернативи

Проектът на ОУП не съдържа алтернативи, като извършената оценка на евентуалните въздействия на предвижданията на плана върху околната среда и човешкото здраве не води до необходимост от разглеждане и разработване на нови алтернативи на плана.

Съответно, разгледаните алтернативи са Нулева алтернатива 0 (равносилна на отказ от реализиране на плана) и Алтернатива 1 – реализиране на ОУП

Нулевата алтернатива представлява неизпълнение на ОУП. В този случай, териториите ще запазят съществуващото си в момента състояние. Подробен анализ на въздействието на нулевата алтернатива е направен в т. II.2 на доклада за екологичната оценка. От установеното от анализа се вижда, че тази алтернатива ще доведе до влошаване на състоянието на околната среда в общината, което ще се отрази негативно и върху качеството на живот и здравето на хората.

Алтернатива 1 за реализиране на ОУП е подробно анализирана и оценена в т. VI на доклада за ЕО – от оценката става ясно, че главната цел, стратегическите цели и задачите на ОУП интегрират екологичните съображения за опазване на околната среда и човешкото здраве на територията на община Свищов. Очакваното въздействие от изпълнението на задачите и постигането на целите е кумулативно положително и ще доведе до подобряване на параметрите на средата и качеството на живот на населението.

Въздействието на ниво Устройствени предвиждания е като цяло положително както за околната среда, така и за човешкото здраве, като за определени компоненти и фактори е възможно незначително отрицателно въздействие. В тази връзка, с цел ограничаване на отрицателните последици за околната среда и здравето на хората, са препоръчани мерки към т.VII на доклада за екологична оценка.

Не се очакват отрицателни кумулативни, както и трансгранични въздействия върху околната среда и човешкото здраве в резултат на прилагането на ОУП.

Тази алтернатива интегрира относимите към нея цели по опазване на околната среда (съгласно анализа в т. V на доклада за екологична оценка), води до разрешаване на относимите съществуващи екологични проблеми на територията на общината (съгласно анализа в т. IV на доклада за екологична оценка). В границите на защитените зони ОУП касае единствено съществуващи стопански обекти и други застроени, антропогенни места, които на практика не се променят. Не се очаква въздействие върху защитените зони и предмета и целите на тяхното опазване (съгласно изготвеното към доклада за екологична

оценка самостоятелно приложение – Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитените зони на ОУП на община Свищов).

Във връзка с горното, предпочитаната алтернатива по отношение на опазване на околната среда и здравето на хората е Алтернатива 1 за реализиране на ОУП.

IX. Методи за извършване на ЕО и трудности при събиране на информацията

Основната цел на екологичната оценка е интегриране на въпросите на околната среда при подготовката на ОУП, осигуряването на високо ниво на опазване на околната среда и постигане на устойчиво развитие при устройване на териториите на общината.

Екологичната оценка е инструментът, който позволява установяване на възможния риск за околната среда от интервенциите и мерките, предвидени в ОУП. Отправна точка на ЕО е целта дейностите, включени в проекта на ОУП на община Свищов, които се предлагат да са аргументирани както по отношение на териториалното и социално-икономическо развитие на общината, така и по отношение на очакваното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве. ЕО цели подобряване на екологичните показатели на общинската територия и дейностите за социално-икономическо развитие, интегриране на целите на екологичната политика и предотвратяване взимането на погрешни решения, които впоследствие биха довели до необходимост от промени в плана, коригиращи действия и/или риск от увреждане на околната среда.

Основен подход който е следван е изготвяне на документацията по екологична оценка при изпълнение на законовите и подзаконови нормативни изисквания по ЕО, както и наличните указания, ръководства и препоръки за извършването ѝ на национално и европейско ниво.

Като **обща методологична база** е използвано използва Ръководство на Европейската комисия за прилагане на Директива 2001/42/ЕС за оценката на въздействието на някои планове и програми върху околната среда (Commission's Guidance on the implementation of Directive 2001/42/EC on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment), публикувано на интернет страницата на Европейската комисия. Осигурено е:

- Извършване на такива анализи и оценки, позволяващи предлагането и включването на повече превантивни мерки за опазване на околната среда и ограничаване на въздействията върху околната среда, за които липсват превантивни мерки;
- Въздействие върху процеса на планиране по отношение на аспектите за устойчиво развитие и опазване на околната среда;
- Установяване на екологичните проблеми и техните величини, имащи отношение към ОУП на община Свищов;
- Установяване на преките и непреки въздействия и възможните начини за редуциране на значителните въздействия и увреждането на околната среда;
- Адекватни мерки и индикатори за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда по време на прилагането на ОУП на община Свищов.

Ползвана е следната **специфична методологична база**:

- Ръководство за интегриране на изменението на климата и биоразнообразието в стратегическата екологична оценка (Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Strategic Environmental Assessment), 2013 г., публикувано на интернет страницата на Европейската комисия;

- Прогнозите и оценките на въздействието върху биоразнообразието са извършени въз основа на многогодишния практически опит, натрупан при проучването и мониторинга на влажни зони, защитени територии, на редки, застрашени и защитени видове птици в България. Прогнозната оценка е на база информацията за степента на засягане на съответните видове и техните хабитати в съответната устройствена зона, предвидена по ОУП на община Свищов. Изчисленията и анализите на въздействията върху видове, предмет на опазване в зоните (засегнати площи, отстояния, вероятност за безпокойство) са извършени в ГИС среда (Quantum GIS 2.14.8-Essen, Google Earth 7.1.7.2606) на база данни от проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" (МОСВ 2013).

Не са срещани съществени трудности при събиране на информацията.

X. Мерки по наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда по време на прилагането на плана

В следващата таблица са предложени мерки и индикатори по наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на ОУП, в т.ч. отговорните органи за отчитането и контрола им.

Таблица № X-1 Необходимите мерки за наблюдение и контрол по време на прилагане на плана.

Мярка	Индикатор	Отговорност
Мониторинг на качеството на питейните води при консуматора	Физико-химични показатели по Наредба № 9 от 16.03.2001 г. - бр. отклонения от нормите	РЗИ – Велико Търново и ВиК дружеството
Подмяна и доизграждане на водопроводната мрежа	Изградена и реконструирана водопроводна мрежа – km	Община Свищов, ВиК дружеството
Проектиране и изграждане на канализационни мрежи на населените места	Дължина на реконструирана и нова канализационна мрежа – km	Община Свищов, ВиК дружеството
Пречистване на отпадъч-ните води	Процентно съотношение на общото количество отпадъчни води спрямо количеството отпадъчни води, отведени за пречистване	Община Свищов, ВиК
Изследване качеството на подземните води за питейно-битово водоснаб-дяване	Физикохимични показатели по разрешителни за водовземане и Наредба №9/16.3.2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели - бр. отклонения	БДДР
Наблюдение и контрол по спазване на мерките за намаляване и отстраняване	Наблюдение по изпълнение на ограниченията на Правилника за прилагане на ОУПО	Община Свищов, РИОСВ-Велико Търново

Мярка	Индикатор	Отговорност
на отрицателните въздействия върху биологичното разнообразие		
Наблюдения и действия по реда на ЗКН при евентуално разкриване на археологически находки	Запазване на защитени територии със статут на НКЦ	Община Свищов, Исторически музей - Свищов
Закриване и рекултивация на нерегламентирани сметища	Брой рекултивирани терени	Община Свищов, РИОСВ-Велико Търново
Контрол на нерегламентираното депониране на отпадъци	Количество на отпадъците по видове и начин на събиране, оползотворяване, третиране, депониране	Община Свищов
Прилагане на най-добрите земеделски практики за биоотпадъците и съобръзяване с изискванията на Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците	Количество на разделно събрани биоотпадъци, оползотворяване, третиране чрез компостиране	Община Свищов
Отчитане на фактор „шум“ при разработване на ПУП в нови жилищни зони, разположени в близост до източници на шум (траспортни потоци, промишлени обекти) с цел постигане на нормативните изисквания за този вид територии чрез отдалечаване на линията на застрояване, ориентация на сградите, при необходимост ограничаване на разпространението на шума към обектите на въздействие чрез шумозащитни екрани	Очаквано еквивалентно ниво на шум в dBA, достигащо до обекта на въздействие	Община Свищов, РИОСВ-Велико Търново
При обособяване на новите терени за производствено-складова дейност да се вземат под внимание нормативните изисквания	Очаквано еквивалентно ниво на шум в dBA, достигащо до обекта на въздействие	Община Свищов, РИОСВ-Велико Търново

Мярка	Индикатор	Отговорност
за шум за разположените в близост територии с нормиран шумов режим		
Установяване на превишения на норми и стандарти за опазване на околната среда и човешкото здраве в резултат на реализиране на устройствени предвиждания	Установени превишения на норми и стандарти, замърсявания	Община Свищов, РИОСВ-Велико Търново, РЗИ-Велико Търново

Мерките ще бъдат предвидени като част от общата система за наблюдение и контрол на плана. На основание чл. 30 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми*, Община Свищов ще трябва да изготвя периодични доклади по наблюдение и контрол на въздействието на ОУП върху околната среда и човешкото здраве. Тъй като изпълнението на ОУП се докладва веднъж годишно на основание чл. 127, ал.9 от *Закона за устройство на територията*, то докладите по наблюдение и контрол при възможност следва да са част от докладите по отчитане на изпълнението на ОУП, съответно всяка година да се внасят в РИОСВ-Велико Търново за одобрение, на основание чл. 30, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми*.

XI. Заключение

На база изготвената екологична оценка на проектът на ОУП, заключението е следното:

- Проектът на ОУП съобразява съществуващите планове и програми, в т.ч. съобразно йерархията на планиране;
- Проектът на ОУП отчита реалното състояние на околната среда и природните дадености и особености на общината, като Главната цел на плана е с пряка екологична насоченост – за създаване на хармонично единство на урбанизираните територии със съществуващите природни елементи;
- Няма да има територии в границите на общината, включително чувствителни такива, които ще бъдат значително отрицателно засегнати от прилагането на плана;
- ОУП води до разрешаване на установените на територията на общината екологични проблеми, относими към ОУП, като не е свързан с възникването и появата на нови такива;
- ОУП съобразява и интегрира относимите към него цели по опазване на околната среда на национално и международно ниво;

- ОУП не предполага значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, а напротив – очаква се комплексно, включително кумулативно положително въздействие от прилагането на Алтернатива 1 за реализиране на плана, при изпълнение на мерките в т. VII на доклада за екологична оценка;
- Не се очакват трансгранични въздействия върху околната среда и здравето на хората на територията на други държави от прилагането на плана;

Във връзка с горното предлагаме **съгласуване на Алтернатива 1 на проекта на ОУП на община Свищов** от страна на директора на РИОСВ-Велико Търново.

XII. Източници на информация

1. Документация, предоставена от Възложителя

- Предварителен проект на Общ устройствен план на община Свищов, 2017 г.;
- Получени становища във връзка с ОУП и екологичната оценка;

2. Нормативна база

Използвана е следната специфична **нормативна база** при изготвяне на екологичната оценка на ОУП на община Свищов:

- Закон за опазване на околната среда;
- Закон за устройство на територията;
- Закон за чистотата на атмосферния въздух;
- Закон за ограничаване на изменението на климата;
- Закон за водите;
- Закон за горите;
- Закон за защита на растенията;
- Закон за биологичното разнообразие;
- Закон за почвите;
- Закон за защита от шума в околната среда;
- Закон за управление на отпадъците
- Закон за защитените територии;
- Закон за собствеността и ползването на земеделските земи;
- Закон за опазване на земеделските земи и Правилник за прилагането му;
- Закон за културното наследство;
- Закон за защита при бедствия;
- Закон за здравето;
- Закон за здравословни и безопасни условия на труд;
- Закон за подземните богатства;
- Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми;
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;
- **Подзаконови нормативни документи по опазване на околната среда**, в т.ч. Наредби, Заповеди, Постановления;
- **Европейски директиви** (не са изброявани поименно, тъй като са транспонирани в националното законодателство).

3. Други използвани източници на информация:

- Статистическа информация от НСИ, РЗИ-Велико Търново и доклади на ИАОС и РИОСВ-Велико Търново за състоянието на околната среда;
- Информация от ведомства, предоставена за целите на ОУП и изготвянето на ЕО и ДОСВ;
- Стратегии, планове и програми, съотносими с ОУП на община Свищов;
- Литературни източници;
- Методически документи, ръководства, насоки, имащи отношение към ОУП на община Свищов;
- Доклад за шумовото натоварване в наблюдаваните населени места на област Велико Търново през 2016 година;
- Информация, предоставена от ведомства, институции и др.

XIII. Справка за проведените консултации

Към настоящия етап са проведени консултации по заданието за обхват и съдържание на доклада за екологична, като освен че заданието е изпратено на всички определени в схемата за консултации заинтересовани ограни, ведомства и трети страни, е изпратено и допълнително посочените от РИОСВ-Велико Търново ведомства. Осигурен е и обществен достъп до заданието в сградата на Община Свищов, в периода 12.06.2017 г. – 12.07.2017 г. Получените в резултат на консултациите по заданието становища и начинът им на съобразяване, са отразени в следващата таблица. В Приложение № 2 към доклада за ЕО са представени копия на всички получени становища в резултат на конкелтациите по заданието.

Таблица № XIII-1. Получени становища в резултат на консултациите по заданието за обхват и съдържание на доклада за екологична оценка и начин на съобразяването им в доклада за екологична оценка:

№	Получено становище от/ № и дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това
1	РИОСВ-Велико Търново № 2652/ 30.06.2017 г.	Във връзка с предоставеното задание за определяне на обхвата на ЕО на ОУПО-Свищов и приложената схема за провеждане на консултации, считаме, че сте изпълнили задълженията си съгласно чл.19а, т.1 и чл.19, ал.3 от НУРИЕО. Заданието за обхват и съдържание на ЕО на ОУПО Свищов покрива минималните изисквания на чл.86, ал.3 от ЗООС, но са констатирани пропуски и неточности, които следва да коригирате: - в т. II.1.4 е необходимо да се направи достатъчно подробно описание на всяко находище на полезни изкопаеми с „балансови запаси“;	Според Националният концесионен регистър на територията на община Свищов няма издадени концесии за добив на природни богатства
		- в т. II.1.11 да се предвиди по-подробно описание на инсталациите с издадени комплексни разрешителни и техните оператори;	Изпълнено е.
		- в т. XII.2 да се допише и Закон за подземните богатства;	Изпълнено е.
		- Няма информация по отношение на общинската Наредба, която следва да бъде изготвена и приета от общинския съвет, съгласно изискванията, разписани в чл.22 на Закона за управление на отпадъците. С Наредбата се определят условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на територията	От Община Свищов е предоставена на проектантите и на екипа, изготвящ доклада за екологична оценка, *Наредба за управление на отпадъците и опазване на околната среда на територията на Община Свищов, приета с Решение № 1035/23.09.2010 г., Прот. № 64 на*

№	Получено становище от/ № и дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това
		на общината, разработена съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси.	*Общински съвет – Свищов* съобразена е при изготвяне на ОУП и на доклада за екологична оценка.
		- Не е представена информация за начина на третиране на генерираните строителни отпадъци на територията на община Свищов, които са около 127 тона/годишно, съгласно данните отразени в Заданието за обхвата и съдържанието на ДЕО.	До спиране на експлоатацията на градското сметище със Заповед на РИОСВ-Велико Търново №429/19.07.2016 г. строителните отпадъци са се депонирали на градското сметище. След тази дата Община Свищов не е генерирала строителни отпадъци.
		- В настоящото Задание не е представена информация по отношение на годишното количество на генерираните утайки от функционирането на ПСОВ. Съгласно Заданието образуваните неопасни утайки ще се оползотворяват за рекултивация и/или използвани в земеделието и горското стопанство. Ако неопасните утайки се оползотворяват за целите на земеделието, следва община Свищов да спазва изискванията, които са разписани в Наредбата за реда и начина на оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието.	Включено е като мярка в т. VII.
		Обръщам внимание, че в схемата за консултации не са включени следните ведомства – Областно пътно управление Велико Търново, Регионална дирекция гори – Велико Търново и Областна дирекция земеделие – Велико Търново и др.	Заданието за обхват и съдържание е изпратено за становища и до посочените допълнителни ведомства. Получените становища са съобразени при изготвянето на доклада за ЕО.

№	Получено становище от/ № и дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това
	Изх.№ 2652/ 08.01.2018 г.	Становището е относно ДОСВ, като съгласно него: Във внесения ДОСВ и предоставената документация е необходимо да се отстранят следните пропуски: 1. ДОСВ не отговаря на изискването в писмо с изх.№ 2652-2013/26.07.2016 г. на РИОСВ-Велико Търново (определено на основание чл.36, ал.6, г.2 от Наредбата за ОС): *„Оценката за степента на въздействие следва да бъде възложена на колектив от експерти (най-малко трима), отговарящи на изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредбата за ОС, които да имат компетенции в следните области: • ботаника/фитоценология; • зоология/екология на животните; • орнитология (отделен експерт с опит в тази област)“* От предоставената документация е видно, че в екипа изготвящ ДОСВ са включени двама експерти - един с компетенции по ботаника/фитоценология и един с компетенции по зоология/екология на животните. В екипа не е включен отделен експерт с необходимите компетенции и опит по орнитология, което е посочено като изрично изискване. 2. Предвид необходимостта от включване на отделен експерт орнитолог, в екипа изготвящ ДОСВ, е необходимо по-подробно разглеждане на въздействията на Устройствена зона „Курорт“ (З/Ок) върху защитена зона BG0002070 “Рибарници Хаджи Димитрово“ за опазване на дивите птици. При разглеждането на въздействията на Устройствена зона „Курорт“ (З/Ок) следва да се има предвид: • Неправилно е възприето уеднаквяване на въздействието с присъствието на рибари и селскостопанска техника, тъй като в защитена зона BG0002070 “Рибарници Хаджи Димитрово“ човешкото присъствие е минимално (1 постоянен охранител),	Становището е съобразено, като бележките са отразени в ДОСВ и докладът повторно е внесен в РИОСВ-Велико Търново за становище относно неговото качество.

№	Получено становище от/ № и дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това
		а използването на селскостопанска техника е ограничено до 3 пъти годишно в разстояние на 2-3 дни (за обработка на почвата, сеитба и прибиране на реколтата); • Устройствената зона граничи непосредствено с площи заети от приоритетно природно местообтание *6250* Панонски лъсови степни тревни съобщества* (съгласно картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, МОСВ 2013), попадащи в защитена зона BG0000233 “Студена река“. Следва да се разграничат видовете въздействия (преки, косвени, временни, постоянни и др.) върху различните видове/групи птици (напр. отбягване на места за ловуване от грабливите птици в площите в съседство на устройствената зона), местообитание *6250*,* както и други характерни видове - шипобедрена и шипоопашата сухоземни костенурки, лалугер, степен пор. Да се коментира възможността или невъзможността за ефективни условия. Преди да се вземат предвид горните забележки и да се отстранят пропуските, не може да се даде положителна оценка на внесения ДОСВ.	
	Изх.№ 2652/ 13.02.2018 г.	Съгласно становището на РИОСВ: Въз основа на изложената информация в ДОСВ на **„Предварителен проект на Общ устройствен план на община Свищов”** върху защитени зони (ЗЗ) от мрежата „Натура 2000“ и предоставените картни материали, на ДОСВ е извършена оценка на неговото качество съобразно критериите на чл. 24, ал. 3 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с*	Със становището не са изразени бележки по документацията. Съобразени са указанията на РИОСВ-Велико Търново за провеждане на консултациите по доклада за ЕО.

№	Получено становище от/ № и дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това
		предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС). Представената информация е с пропуски, които не са от съществено значение при вземането на решение. Във връзка с чл. 36, ал. 7 от *Наредбата за ОС,* оценката на качеството ДОСВ е **положителна оценка,** поради следните мотиви: 1. Експертите, изготвили ДОСВ, отговарят на изискванията на чл. 9, ал. 1 от *Наредбата за ОС.* 2. ДОСВ е структуриран в съответствие с изискванията на чл. 23, ал. 2 от *Наредбата за ОС* и с тези в писмо с изх. №2652-2013/26.07.2016 г. на РИОСВ - Велико Търново (за уведомяване за приложимата процедура по ЕО и преценка за вероятността от значително отрицателно въздействие върху защитени зони). 3. Използвана е най-актуалната налична информация за защитените зони. 4. Преценено е от експертния колектив, да не се разглеждат „алтернативни решения“ по смисъла на §3, т. 7 от Допълнителните разпоредби на *Наредбата за ОС,* поради това, че предложеният предварителен проект предлага най-добрата алтернатива, тъй като не предвижда нова урбанизация и усвояване на нови територии в границите на защитени зони. 5. Извършена е оценка и разграничаване на вида и степента на въздействията, вкл. кумулативни, върху всички местообитания и видове, вкл. птици, предмет на опазване в защитените зони. 6. Разграничени са конкретните въздействия, вкл. кумулативни, върху предмета на опазване на всяка една от засегнатите защитени зони.	

№	Получено становище от/ № и дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това
		7. Предложени са смекчаващи мерки за намаляване на неблагоприятни въздействия. 8. Представени са графични материали. Съгласно чл. 36, ал. 8 във връзка с чл. 25 от *Наредбата за ОС* следва да се проведат консултации с обществеността като в **5-дневен срок** от датата на уведомителното писмо за оценката на ДОСВ на интернет страницата на РИОСВ - Велико Търново ще бъде публикуван оцененият доклад, вкл. графичен материал. *В срок от 30 дни от публикуването всички заинтересовани лица могат да депозират пред компетентния орган писмени мотивирани становища по инвестиционното предложение и доклада.* Предвид дадената положителна оценка на качеството на ДОСВ е необходимо да пристъпите към **следващия етап** от процедурата по екологична оценка - **провеждане на консултации по изготвения доклад за ЕО с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица.** Консултациите се провеждат съобразно съгласуваната с РИОСВ - Велико Търново схема по чл. 19 от *Наредбата за ЕО.* Съгласно чл. 20, ал. 1 от *Наредбата за ЕО* консултациите по изготвения доклад за ЕО към плана програмата включват: 1. Публикуване на съобщение за провеждане на консултации, което съдържа информация за целите и предвижданията на плана/програмата; място и срок с публичен достъп и време за запознаване с проекта за плана/програмата и доклада за ЕО, с всички приложения и материали към него; срок за изразяване на становища (не по-кратък от 30 дни от публикуване на съобщението), начин на	

№	Получено становище от/ № и дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това
		изразяване на становищата (чл. 20, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за ЕО);* 2. Съобщението за провеждане на консултации се разпространява чрез интернет страницата на възложителя и/или по друг обществено достъпен начин. Съобщението се предоставя на РИОСВ за сведение и за публикуване на интернет страницата на инспекцията (чл. 20, ал. 3 от *Наредбата за ЕО).* 3. Осигуряване на достъп за запознаване на материалите по доклада за ЕО, с проекта на плана/програмата и с нагледните материали по всяка от оценяваните алтернативи; експерт или лице от планиращия екип, което да предоставя устни разяснения на място; приемане на становищата (чл. 20, ал. 1, т. 2 от *Наредбата за ЕО);* Съгласно чл. 20, ал. 2 от *Наредбата за ЕО* консултациите с обществеността, заинтересованите страни и трети лица могат да се извършват по следните начини: • изпращане на съобщения до централните и териториалните органи на изпълнителната власт и до общинските съвети; • изготвяне и разпространение на дипляна или брошура с кратка информация за плана/програмата; • организиране на експертни или обществени групи по обхвата на оценката; • изпращане по пощата или чрез интернет на мнения, предложения, становища и препоръки до колектива по доклада за ЕО и до възложителя; • обществени обсъждания. Съгласно чл.20, ал.3 от Наредбата за ЕО възложителят на план/програма провежда консултации по доклада за ЕО с РИОСВ-	

№	Получено становище от/ № и дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това
		Велико Търново и РЗИ-Велико Търново, като срокът за предоставяне на документацията до институциите и изразяването на становищата им е 30 дни.	
2	Басейнова дирекция „Дунавски район“ № 3297/16.06.2017 г.	…становището на БДДР е следното: I. Описанието и анализа на компонентите на околната среда, в която ще се реализира, и които вероятно ще бъдат засегнати от ОУП, да се изготви съобразно информацията и предвижданията на плановете за управление, които се разработват/актуализират от БДДР 1. ПУРБ 2016-2020 г….. (описани са повърхностните и подземните водни тела, зоните за защита на водите) 2. ПУРН 2016-2021 г. (описан е РЗПРН) II. Мерките, които ще се предвидят за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия върху околната среда от осъществяването на ОУП да включват мерки от плановете за управление и нормативните изисквания и ограничения (предложени са мерки)	Информацията, предоставена от БДДР, е ползвана при изготвяне на анализите и оценките по компонент „води“ на доклада за ЕО. В резултат на оценката на очакваните въздействия върху водите са предложени адекватни мерки за тяхното опазване и за спазване на ПУРБ и ПУРН за периода 2016-2021 г.
3	„ВиК Йовковци“ ООД № 1-9360/07.07.2017 г.	„ВиК Йовковци“ ООД, Велико Търново не възразява относно предоставеното задание за обхвата и съдържанието на доклада за екологична оценка на проект на Общ устройствен план на Община Свищов.	Становището не съдържа бележки и предложения.
4	РЗИ-Велико Търново № РД-14-1072/ 05.07.2017 г.	От представеното задание за обхват и съдържание на доклада за ЕО е видно, че в същия са предвидени всички раздели, съгласно изискванията на нормативната уредба. Препоръчвам докладът за ЕО задължително да съдържа подробно разработена информация, анализ и мерки за наблюдение и контрол по време на прилагането на плана по отношение на здравно-хигиенните аспекти на околната среда, като се обърне внимание на вероятността за наднормено	Становището е съобразено при изготвяне на доклада за ЕО и конкретно – разделите за население и човешко здраве и риск от големи аварии. Направена е максимално подробна оценка на въздействието на плана по отношение на населението и здравето на хората, предложени са

№	Получено становище от/ № и дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това
		натоварване на средата с вредности и оказване на неблагоприятно въздействие върху населението в общината; да се оцени здравният риск и да се предложат мерки за неговото предотвратяване и редуциране, вкл. вследствие на аварии, като се разгледат размера и пространствения обхват на последствията (географски район и брой население, които е вероятно да бъдат засегнати) и очакваните неблагоприятни въздействия, произтичащи от увеличаване на опасностите и последствията от възникване на голяма авария от съществуващи или нови предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал на територията на общината.	адекватни мерки за ограничаване на потенциални неблагоприятни въздействия.
5	Областна дирекция „Земеделие“ – Велико Търново № РД-04-1798/ 21.06.2017 г.	…обхвата и съдържанието на изготвеното задание съответства на изискванията на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми. Анализът на данните показва, че водещо значение в общинската икономика има отрасъла селско стопанство. Основен ресурс в него е земеделската земя. В тази връзка считаме, че е необходима повече информация за видовете почви и тяхното плодородие. Следва да се приложи схема на земеделската земя по видове категории (Почвена карта). Препоръчваме да се добавят данни за размера и видовете собственост на земеделската земя. Тази информация ще подпомогне изготвянето на устройствената концепция. Посоченото може да бъде допълнено в т. II-1.5. Почви и земеползване. В раздел I-4.2. Предвиждания на ОУП за устройство на територията следва да намери място информация за физическите блокове със земеделски земи с висока природна стойност по приложението към Заповед № РД 09-59/02.02.2010 г. на Министъра на земеделието и храните, с цел те да не бъдат засягани при прилагане на плана и имайки	Като част от схемите на проекта на ОУП е разработена отделна *Схема на земеделската територия по видове категории.* Данните за размера и видовете собственост на земеделската земя са представени в таблица № II.1.5.4-1 към т. II.1.5.4. на доклада за ЕО. Точка I.4 представя информация за предвижданията на проекта на ОУП, поради което информацията за физическите блокове със земеделски земи с висока природна стойност е относима към проекта на ОУП.

№	Получено становище от/ № и дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това
		предвид, че засягането им би се отразило на условията, заложени в мярка „Агроекологични плащания“ и свързаното с тази мярка биологично земеделие. Такива земи има в част от землищата на общината.	От страна на проектантския екип по ОУП е внесено заявление за получаване на информация за земите с висока природна стойност в Министерство на земеделието, храните и горите. Получена е информация в цифров вид (shp формат) с писмо на Министерство на земеделието, храните и горите с изх.№ 70-465/30.01.2018 г., която е съобразена при изготвяне на проекта на ОУП. Чрез ограниченията за промяна на земеделските земи, които ще бъдат наложени съгласно проекта на ОУП, се гарантира максимално запазване на високата природна стойност на земите.
6	ТП „Държавно горско стопанство Свищов“ № 934/07.07.2017 г.	След внимателния прочит на заданието установихме някои неточности, които считаме че би трябвало да бъдат коригирани: 1. На стр. 17 от Заданието, в таблицата представяща баланса на площите, срещу площта на гората е посочено числото 2766,72 ха. Според данните от горскостопанския план на ДГС Свищов от 2016 г. площта е 4916,6 ха. Разликата е 2149,88 ха. 2. На същата страница, в таблицата представляваща разпределението на основните видове територии, като горски територии са посочени 28 926 дка. По данни на утвърдения горскостопански план на ТП „ДГС Свищов“ от 2016 г. горските територии са 53 284 дка, от които залесените територии са 49 166 дка. Разликата между посочените в	Тъй като за заданието не се изисква предаване на окончателен вариант, разминаванията са съобразени при изготвяне на доклада за екологична оценка. Разминаванията са съобразени при изготвяне на доклада за екологична оценка.

№	Получено становище от/ № и дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това
	Второ становище № 980/18.07.2017 г.	заданието и в нашия горскостопански план е значителна (24 358 дка). Считаме за абсолютно необходимо при разработване на доклада да бъдат потърсени причините за разминаването и установяване на реалността. Още повече, че определянето на реалната площ на горските територии дава отражение при изчисляване на лесистостта на общината. 3. На стр. 19 от заданието е отразено разминаването в площите, но данните за горските територии по горскостопански план не са актуални. Към 2017 г. числото 40 104 дка трябва да бъде заменено с 53 284 дка. Наименованието на предприятието, което представлявам и което е посочено в същия абзац, също трябва да бъде актуализирано. Необходимо е наименованието „държавно лесничейство“ да се промени на „Държавно горско стопанство Свищов“. В следващия абзац също са необходими корекции. Вместо „канадска топола“ да се запише „евроамерикански тополи“. В следващото изречение да се посочи, че се срещат естествени тополови и върбови гори, а да се премахне „акациеви“ гори. В последното изречение да се премахне думата „церови“. 3. В т.3 на раздел XII. Източници на информация са посочени други източници на информация. В нея би могло да се допълни – Горскостопански план на ДГС Свищов за периода 2016-2025 г. По Горскостопански план от 2016 година горските територии в община Свищов са 53284 дка, от тях залесени са 49166 дка.	Данните, които са заложени в проекта на ОУП, са предоставени от Областна дирекция „Земеделие“ – Велико Търново. След направената забележка са ползвани данните от новия Лесоустройствен план -2016-2025 г. на ДГС-Свищов, който ни беше предоставен допълнително. Считаме, че тези данни са по-нови и по-точни и се базират на ГИС система. Общата площ на горските територии е изчислена по данните за начин на трайно ползване на земите. При разработване на доклада за екологична оценка забележката е взета предвид. Горскостопанския план е описан в т. I.5 на доклада за екологична оценка, поради което не е изрично посочван към т. XII. Информацията е съобразена.

№	Получено становище от/ № и дата на получаване	Бележки, препоръки, коментари, изисквания в становището	Начин на отразяване и мотиви за това
		Структурата ни носи наименованието Териториално поделение Държавно горско стопанство Свищов. Цялата площ на стопанството е 53284 дка. С най-голямо значение за икономиката са горските култури от евроамерикански тополи. Край река Дунав и островите се срещат естествени тополово върбови гори заедно с белия бряст и вардимския дъб. Дадената информация можете да намерите записана на диск, приложение към настоящото писмо (на диска е приложен Горскостопанския план)	
7	Областно пътно управление Велико Търново № 66-00-193/ 18.09.2017 г.	Уведомяваме Ви, че по така представеното Задание нямаме забележки. С писмо Наш № 08-00-157/18.07.2016 г. Ви представихме информация за Републиканската пътна мрежа на територията на Община Свищов. *В останалата част на становището е описана необходимата информация, която общината следва ад представи за съгласуването на ОУП (няма отношение към доклада за екологична оценка)*	Становището не съдържа бележки и предложения за отразяване.
8	Исторически музей – Свищов № 89/10.10.2017 г.	Относно заданието за обхвата и съдържанието на Доклада за екологична оценка на проекта на ОУП на Община Свищов, Градски исторически музей – Свищов няма забележки.	Становището не съдържа бележки и предложения за отразяване.

XIV. Приложения

Приложение № 1: Документи на експертите, изготвили доклада за ЕО:

- Списък на експертите и ръководителя, изготвили доклада за ЕО - с подписи на съответния експерт срещу раздела, който е подготвил;
- Декларации за независимост и компетентност на експертите по чл. 16, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми.

Приложение № 2 Писма и становища, получени в хода на процедурата по екологична оценка на ОУП

Приложение № 3 Нетехническо резюме на доклада за екологична оценка

Приложение № 4 Доклад за оценка на степента на въздействие върху защитените зони от мрежата „Натура 2000“.